În exclusivitate pentru revista MAGAZIN

JIMMY CORNELL: Aventura primului român în jurul lumii

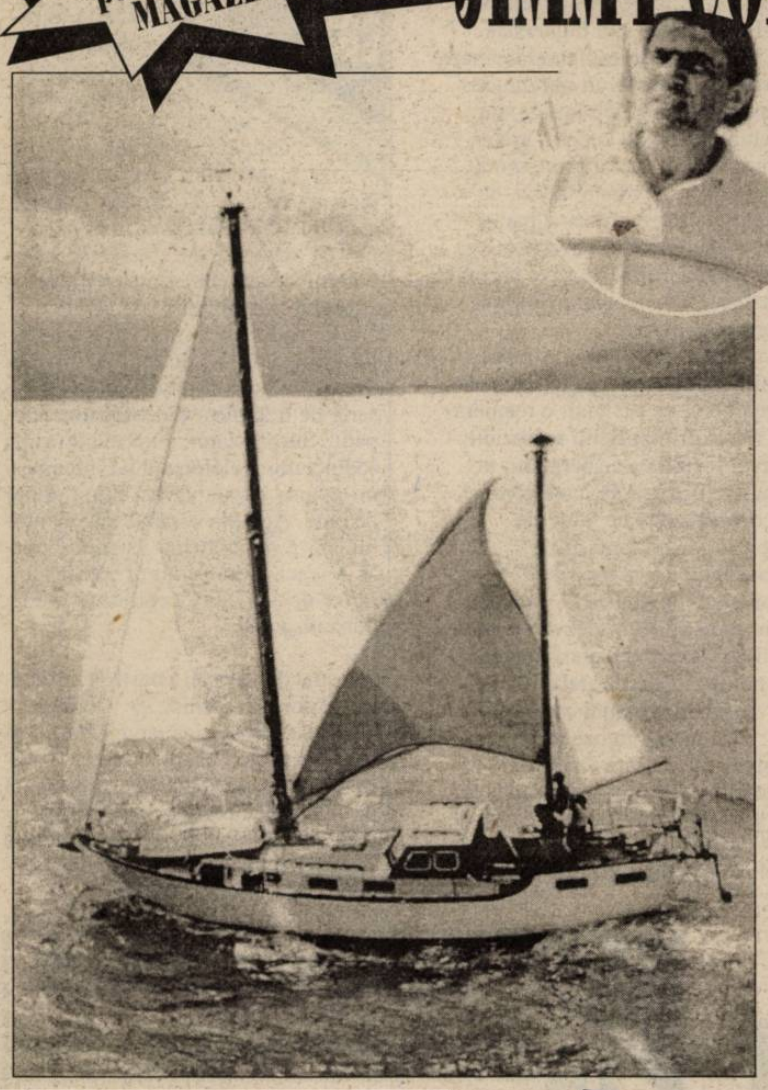

Întîmplarea a făcut ca la începutul lui iulie a acestui an, Jimmy Cornell să fie într-o vizită prin România. Spre regretul meu, de data asta nu l-a întîmpinat chiar nimeni. „Consulul de la Ambasada Română din Londra aproape că m-a criticat că nu se ştie mai mult despre succesele mele în ţară. E adevărat, dar nu e tocmai vina mea. Nimeni nu e profet în ţara lui". Iată motivul pentru care, regretînd că nu l-am întîlnit în iulie la Bucureşti, i-am solicitat prin fax, fostului căpitan al „Aventurii", noutăţi ale existenţei lui, eu încercînd să-i readuc în prim planul atenţiei cititorilor noştri, după 16 ani, puternica sa personalitate, şi vă rog să mă credeţi, cînd spun personalitate nu mă refer la personalităţi de paie, ieşite ca ciupercile după ploaie, ci la un om care, aşa cum veţi vedea, şi-a construit prestigiul mondial greu, dar definitiv. (GEORGE CUŞNARENCU)

Braşoveanul care n-a văzut marea pînă la 10 ani

Continui să fiu pasionat de navigaţie (anul trecut am navigat pînă în Antarctica) şi am completat al doilea ocol al lumii. Pe plan profesional, lucrez în două direcţii diferite: organizarea de regate transoceanice şi scrisul. Ambele ocupaţii s-au dovedit a fi extrem de reuşite: „World Cruising ltd" (compania pe care a înfiinţat-o acum 11 ani) este cea mai mare organizaţie de acest fel din lume iar cărţile mele de navigaţie, mai ales „World Cruising Routes" sînt best-seller-uri mondiale. La ora actuală sînt cel mai vîndut autor de cărţi de navigaţie în limba engleză din întreaga lume. Nu-i rău pentru un braşovean care n-a văzut marea pînă la vîrsta de 10 ani şi a început să navigheze serios de-abia la 29!

Ce-aş vrea să subliniez însă, mai ales după ce m-am întors - entuziasmat - dintr-o călătorie de două săptămîni în Munţii Apuseni şi Maramureş, este sentimentul de profundă mîndrie de a fi român, de a aparţine acestei ţări atît de frumoase şi acestui neam atît de generos, talentat şi tolerant.

În timp ce stăteam la taclale în cocpitul unor iahturi asemănătoare „Aventurii", prin 1985, mi-a venit o idee care avea să-mi schimbe existenţa: organizarea unor traversări în grup ale oceanului, pentru navigatorii dornici de o asemenea aventură. Aşa s-a născut primul ARC (Atlantic Rally far Cruisers) adică Raliul Atlantic pentru iahturi de croazieră. A avut un asemenea succes încît şi-a găsit imediat locul în Cartea Guinness a Recordurilor Mondiale. În cea mai mare cursă transoceanică din lume, 204 iahturi din 70 de ţări au plecat din Las Palmas.

World Cruising în toate colţurile lumii

Descoperisem un filon care nu putea fi ignorat şi cum niciodată nu mi-a fost teamă de a-mi asuma un risc, am înfiinţat compania „World Cruising". Cînd scriu aceste rînduri pentru revista „Magazin", sînt în curs de desfăşurare două regate în jurul lumii, organizate de noi, iar Raliul ARC a devenit un fenomen anual pe scena atlantică. În total, peste 3000 de iahturi au luat parte la raliurile organizate de *World Cruising* în toate colţurile lumii. Juan Manuel Hernandez, directorul general al portului Las Palmas, a spus: „Pe vremuri, insulele Canare aveau patru anotimpuri. Acum avem cinci: iarna, primăvara, vara, toamna şi ARC-ul!". Într-adevăr, startul din rada portului Las Palmas este urmărit în fiecare an de peste 100000 de oameni. Vreme de o jumătate de oră, circulaţia, de obicei frenetică, de pe autostrada ce flanchează oceanul, se opreşte cu totul.

În vederea noului mileniu, *World Cruising* va organiza un raliu mondial, numit *Odiseea Mileniului*, a cărui rută va cuprinde toate cele şase continente (inclusiv Antarctica) şi ai căror participanţi vor purta în jurul lumii o flacără aprinsă de la Mormîntul Sfînt. La fel ca şi flacăra olimpică, acest simbol va duce un mesaj de pace şi prietenie în toată lumea, în zorii celui de-al treilea mileniu.

În 1989, o altă „Aventură" de 12 m lungime a pornit într-un lung voiaj, completînd ocolul planetei în 1992, alături de alte 35 de iahturi. În vara australă a anului 1996, Doina şi Ivan mi s-au alăturat într-un voiaj pe care-l visam demult: călătoria cu un iaht cu pînze în Antarctica. Voiajul a durat cinci săptămîni, am plecat din extremitatea de sud a Argentinei, am trecut pe lîngă temutul Cap Horn şi ne-am îndreptat spre sudul îngheţat al continentului antarctic. A doua „Aventura" a fost vîndută şi o nouă „Aventura" va fi gata în noiembrie 1997.

Rutele de navigaţie ale lumii

În anii care s-au scurs după prima călătorie în jurul lumii, am scris nouă cărţi, multe dintre ele traduse din engleză în alte limbi. Cel mai mare succes îl are manualul intitulat „Rutele de navigaţie ale lumii" aflat în prezent la a treia ediţie. Sînt bucuros că la 15 ani după ce am predat manuscrisul cărţii mele la editura Sport-Turism, „Aventura - un român în jurul lumii", această carte apare editată de mine, în limba română. Am vrut, astfel, să demonstrez, aşa cum am declarat şi la BBC pe cînd mă aflam în portul Tomis, acum 16 ani, că nici pavilionul de la pupa (englez s.n.) nici culoarea paşaportului din buzunar (britanic s.n.) nu pot ascunde mîndria de a fi primul român care a făcut înconjurul lumii într-o mică ambarcaţiune cu pînze.

JIMMY CORNELL
Londra

Noua viaţă a motoarelor vechi de rachetă

LAURENŢIU CHECICHEŞ

Dr. George Müller este, după cum relatează „Izvestia", o personalitate celebră în lumea celor ce lucrează în sfera ştiinţei Cosmosului. El a avut o contribuţie importantă la ajungerea americanilor pe Lună. În anul 1963, Müller fusese angajat la NASA, unde a început să lucreze la proiectul „Apollo". Acum el are 78 de ani şi ar fi cazul să se retragă la odihnă, dar în loc de asta, a întemeiat o firmă proprie pentru realizarea unui plan care ar putea produce o revoluţie în cucerirea Cosmosului pentru necesităţile telecomunicaţiilor.

După concepţia lui Müller, această revoluţie ar trebui să se bazeze pe motoarele sovietice de rachetă, de la începutul anilor '70, pe care compania „Kysler Aerospace" le-a achiziţionat. Aşa se face că un plan, la care trudeşte astăzi intens un veteran al NASA, poate sluji concomitent drept ilustraţie evidentă a jalnicei stări în care au ajuns, după destrămarea U.R.S.S., preocupările cosmice în C.S.I.

Motoarele despre care este vorba sînt numite de americani NK-33 şi NK-43. Ele fuseseră produse de întreprinderi sovietice, însă nu şi-au găsit întrebuinţarea şi au zăcut într-un depozit special, vreme de două decenii, undeva în Kazahstan. După terminarea „războiului rece", firma americană „Aerojet", din California, a mirosit posibilitatea unei afaceri. Ea a achiziţionat pe nimica toată de la Kazahstan 70 de motoare şi le-a transportat în S.U.A., unde fiecare motor a fost revîndut companiei lui Müller, cu 4 milioane de dolari bucata.

Dar de ce o fi avut nevoie distinsul savant de acele fiare vechi? Problema e că în lume se resimte o lipsă acută de rachete purtătoare, care să plaseze pe orbite circumterestre sateliţi de transmisiuni, după cum spune el, iar costul motoarelor sovietice, care sînt foarte puternice, este scăzut, ele putînd permite reducerea cheltuielilor cu cel puţin 40%.

Deocamdată, lansările se execută cu ajutorul modelelor de rachete mari existente, cu o singură utilizare. După proiectul Müller însă, fiecare motor sovietic ar trebui să se utilizeze de cca. 25 de ori! Ideea constă în condiţia ca rachetele care şi-au făcut treaba, la coborîre să fie aduse lin pe Pămînt cu ajutorul unei paraşute.

La început, patronii firmei „Aerojet" au fost satisfăcuţi de afacerea încheiată cu Müller, dar acum ei îşi muşcă degetele. Avîndu-se în vedere prestigiul ştiinţific al lui Müller, proiectul este luat în serios de mulţi magnaţi ai finanţelor. Însăşi compania „Kysler Aerospace" deţine un capital de 90 de milioan de dolari. Dar şi investitori externi precum Lee Kaisheng, miliardar din Hong Kong, Sultanul Abdulaziz, din Arabia Saudită, promit să finanţeze integral proiectul, iar prima expertiză a acestui proiect a fost executată de o foarte prestigioasă bancă, precum „Credit Swiss First Boston", care este şi consilierul financiar al lui Müller. După opinia băncii, profitul fiecărei lansări se va cifra la 50-70%.

Planeta se sufocă!

Plămîni artificiali pentru sănătatea Planetei

MARIAN GRIGORE

De miliarde de ani, *pădurea* a reuşit să creeze şi să menţină, graţie asimilaţiei clorofiliene, deci fotosintezei, un echilibru stabil, în limite rezonabile, între emisiile de bioxid de carbon datorate unor cauze naturale (erupţii vulcanice, incendii, fermentaţie a vegetaţiei moarte, respiraţia organismelor vii etc.) şi fenomenele de fixare a acestuia, printr-o veritabilă şi permanentă reciclare. Apariţia omului, cu aptitudinea sa de a modifica mediul natural corespunzător propriilor nevoi sau capricii, a bulversat profund acest echilibru, mai întîi pe seama pădurii înseşi - arsă pentru a face loc terenurilor agricole sau tăiată pentru a furniza lemn de foc sau de construcţii. Pentru cît de profund a putut modifica mediul natural activitatea umană stă mărturie Grecia, cu al său peisaj caracterizat de pante pietroase şi erodate, pentru care dovezile arheologice probează un trecut puternic marcat de prezenţa pădurii. În acest sens, revoluţia industrială nu a făcut decît să înrăutăţească lucrurile. Cîţi dintre noi gîndim la aceste consecinţe ori de cîte ori tăiem ori asistăm la tăierea unui copac?

Ştiind toate acestea, ce poate fi mai simplu decît să acţionăm în sens invers, replantînd pădurile. Idee care a şi fost pusă în practică de către o companie americană de electricitate, care a finanţat plantarea a 500 km² de pădure în Guatemala. 500 km² reprezentînd suprafaţa de pădure necesară absorbirii celor 400000 de tone de bioxid de carbon eliminate în 40 de ani de o centrală clasică. Simplu, nu? Înmulţiţi, însă, cei 500 km² cu numărul de termocentrale din lume şi veţi înţelege complexitatea problemei şi întinderea suprafeţelor care, inerent, ar fi sustrase agriculturii. În plus, prin plantarea a un milion de kilometri pătraţi de pădure s-ar absorbi doar un miliard de tone de carbon pe an. Deci numai o treime din excedent.

Spirit practic, japonezii, constrînşi de destinul lor istoric să trăiască pe suprafaţa supraaglomerată deja a arhipelagului nipon, şi-au orientat preocupările spre folosirea capacităţii biotopului oceanic în acelaşi scop. În fond, cercetările au relevat deja de mai mult timp rolul covîrşitor al microflorei oceanice, ce activează pînă la adîncimi de 100 m de la suprafaţă, în reciclarea bioxidului de carbon atmosferic. Şi, pe de altă parte, s-a demonstrat că, pînă la o anumită limită, creşterea concentraţiei de bioxid de carbon se constituie într-un adevărat „dopaj" pentru metabolismul vegetaţiei, fie ea marină sau terestră. Ca urmare, grupul industrial *Hitachi*, împreună cu *Ministerul Cercetării* al Japoniei, au iniţiat un experiment sub conducerea lui *Hiroshi Kuwahara*, şeful Departamentului de echipamente şi sisteme industriale al grupului Hitachi, experiment constînd în cultivarea, într-o baie de cultură nutritivă, a unor alge microscopice, supuse, în condiţii de temperatură şi iluminare controlate cu grijă, unei veritabile „îndopări" cu bioxid de carbon emis de o centrală termică. Experimentul a beneficiat, în plus, de rezultatele obţinute de cercetătorii în biologie marină din oraşul Kamaishi, care au izolat în lacuri şi izvoare calde mai multe specii de alge microscopice, susceptibile să amelioreze cu 20% fixarea gazului carbonic. Conform spuselor lui Hiroshi Kuwahara, procedeul ar prezenta şi avantajul suplimentar de a produce biomasă, apţă a fi folosită ca biocarburant sau ca aliment ori nuteţ. Un proiect care trebuie luat în serios, întrucît tehnologiile impuse de punerea la punct a colectoarelor de lumină - fibre optice destinate să conducă lumina în adîncurile oceanului -, ca şi a programelor de calculator care vor asigura condiţii optime de iluminare şi temperatură, sînt deja în studiu. Aceste cercetări, promit oamenii de ştiinţă japonezi, ar trebui să permită instalarea unei uzine test la începutul secolului următor. Costul proiectului: 123 milioane de dolari.

(Va urma)

BANII „otrava" cuplului?

Reflecții psihologice

Am fi tentați să credem că în fața iubirii, dialogul despre bani, într-un cuplu, este o formalitate. Este o idee falsă, ne trag de mînecă psihologii, atrăgîndu-ne, în același timp, atenția că astăzi banii reprezintă subiectul numărul unu în disputele conjugale.

Într-un cuplu, banii, ai tăi sau ai celuilalt, dar și maniera în care sînt cîștigați și cheltuiți, vorbesc despre raporturile dintre un bărbat și o femeie, despre locul simbolic pe care fiecare îl atribuie celuilalt. Banii reprezintă, în iubire, ca și în afaceri, puterea. Sociologul Jean-Claude Kauffmann subliniază faptul că în schema tradițională bărbatul aducea banii, iar femeia contribuia în schimb, în căminul conjugal, cu munca în gospodărie și afecțiunea „datorată" soțului. Atunci cînd femeile au devenit frecvent salariate, datele problemei s-au schimbat. Accedînd direct la bani, femeile dispun de tot ce reprezintă aceștia. Rolurile altădată clar definite, acum sînt bulversate. Astăzi 70 la sută dintre femei lucrează și aportul lor material în întreținerea căminului atinge 50 la sută din cheltuieli. Ele au cucerit, grație salariului lor, o reală autonomie, profundă și ireversibilă. Ca, de exemplu, puterea de a-și părăsi bărbatul atunci cînd acesta nu-și mai iubește soția. În șapte cazuri din zece, femeile sînt cele care intentează divorț!

„Banii nu sînt un simbol al iubirii, spune psihologul Jacques Waynberg, ci, cel mult o manieră de a o exprima. Banii reprezintă partea vizibilă a aisbergului: în maniera noastră de înțelegere, ei încorporează toate temerile cuplului, toate fantasmele, proiectele, dar și modelele percepute în copilărie. Relația noastră cu banii dezvăluie multe dintre aspectele personalității noastre. Dar, nu trebuie confundat fondul cu forma".

Și totuși, la cuplurile obișnuite, atunci cînd sentimentul iubirii se erodează, banii trec pe primul plan. Ce este de făcut? Ce alte reflecții poate genera paralela bani-iubire, într-un număr viitor.

Gastronomice de sezon

Chiar dacă este vară, cald și doriți să stați cît mai puțin în bucătărie, noi continuăm să vă dăm cît mai multe „sugestii culinare". Evident, nu este obligatoriu să le testați de toate în aceeași zi. Totul depinde de gustul, timpul și selecția pe care o veți face dv.

● Iată mai întîi rețeta unui *aluat* (foetaj) excelent pentru rulade. Sînt necesare: 450 g făină, 150 g iaurt, 150 ml untdelemn, 50 g margarină, 50 g drojdie de bere, 1/2 linguriță de sare. Se dizolvă drojdia în iaurt. Se adaugă untdelemnul, sarea, și, treptat, făina. Se frămîntă un aluat care se lasă să se odihnească o oră. Se întinde o foaie, se unge cu margarină, se rulează, se împătrește, pe lungime. Se lasă 1/2 de oră la rece, după care se poate folosi pentru diferite tarte sau rulade. Noi vă sugerăm o ***Rulădă cu parizer.*** În afara foetajului, mai sînt necesare: 300 g parizer, 1 ou, 1 felie de franzelă, 1 castravete, 1 gogoșar sau 1 ardei, verdeață tocată, sare, piper.

Se dau prin mașina de tocat parizerul și felia de franzelă înmuiată în lapte. Se adaugă în tocătură oul, castravetele tăiat cuburi, ardeiul, verdeața, sare și piper. Se împarte aluatul în două și din fiecare jumătate se întinde o foaie. Pe una din laturi se așază umplutura. Se rulează. Se coace în formă de cozonac, unsă. Cu cealaltă jumătate de aluat se procedează la fel.

Cu același aluat puteți pregăti și ***Tarte cu șuncă.*** Se îmbracă formele de tarte cu aluat și se umplu cu o compoziție pregătită din: 250 g șuncă tăiată foarte fin, amestecată cu 4-5 linguri sos alb, 2 ouă bătute, sare, piper. Se coc la foc potrivit. După ce se răcesc se scot din forme.

● Dacă preferați ***Tartele cu caşcaval,*** iată cum procedați. După ce ați pus aluatul în forme, pregătiți o compoziție din 100 g caşcaval, 4 ouă, 2 linguri unt, 5 linguri smîntînă, sare, piper. Se freacă untul spumă, se încorporează 4 gălbenușuri, smîntîna, caşcavalul, albușurile spumă, sare și piper. Se coc la foc potrivit.

● Iată și o ***Rețetă dietetică,*** ce poate fi savurată și de doamnele preocupate de... silueță. Este vorba despre Crap cu smîntînă. Sînt necesare: 1 kg crap, 100 ml ulei, 2 linguri pesmet, sare, 500 g smîntînă, pătrunjel verde. Într-o tavă unsă cu ulei se așază crapul întreg, anterior curățat și bine spălat. Se sărează, se stropește cu ulei, se presară cu pesmet și se dă la cuptor. După ce peștele s-a rumenit se toarnă peste el sosul făcut din smîntînă, 1/2 lingură făină și pătrunjel verde tocat. Se mai lasă la cuptor, la foc mic, încă 10 minute.

Indiscreții

♦ Parada îndrăgostiților

Aflați în vacanță în paradisul îndrăgostiților miliardari, pe Coasta de Azur, Céline Balitran și George Clooney au demonstrat că acel „coup de foudre" din vara trecută ce le-a săgetat inimile nu a fost un foc de paie. Noul star al Hollywood-ului a întîlnit adevărata stea a vieții sale. George Clooney a venit în Europa pentru prezentarea celui mai recent film al său („Batman et Robin") dar și pentru a o întîlni pe Coasta de Azur pe Céline. Povestea lor de dragoste a fost în atenția „indiscreților". Pentru că, iată, cel pe care americanii îl consideră un veritabil „lady killer" de această dată se desminte.

♦ În așteptare

Julio Iglesias și Miranda sînt în așteptarea unui copilaș ce se va naște în septembrie. Miranda este fericită că îi va dărui curînd un copil bărbatului care în ultimii șapte ani nu are ochi decît pentru ea. Julio are și el emoții: pentru a patra oară va trăi miracolul paternității. Febra evenimentului este trăită de cuplul fericit la Ibiza, în reședința de vară a lui Julio. Întrebarea care îi frămîntă acum pe cei doi este ce prenume va purta micuțul. „Oricum va fi unul spaniol, dar ușor de pronunțat în engleză", a decis deja Miranda. „Am pregătit deja camera copilului, care va fi situată aproape de piscina de iarnă a locuinței de la Indiana Creek din Miami, se confesează Miranda. Este decorată cu culori vii. Indiferent că va fi fetiță sau băiat îi vom dărui toată iubirea noastră."

Un caz pe care îl dăruim doamnei

Pentru dumneavoastră, doamnă

„Relatările din revista „Magazin" despre vindecările miraculoase obținute prin tratament bioenergetic de doamna Vasilica Ciupea mi-au dat speranțe și în privința fiului meu. Fiul meu, L. St., de 37 de ani, care locuiește în Finlanda avea mari probleme cu sistemul nervos. O depresie puternică datorată suprasolicitării și stresului îl dezechilibrase serios. Lucru îngrijorător, în ciuda tratamentelor urmate nu se contura nici-o ameliorare. În această situație a început o serie de tratament bioenergetic, telepatic. Surprinzător, după chiar prima ședință mi-a telefonat din Finlanda și mi-a spus că s-a simțit extraordinar de bine. Apoi, la sfîrșitul tratamentului mi-a reconfirmat starea bună. Și-a recăpătat somnul odihnitor, pofta de mîncare, echilibrul psihic, buna dispoziție..."

*

Redacția revistei noastre facilitează cititorilor dornici să beneficieze de tratamentul bioenergetic accesul la „Cabinetul Ciupea" pe baza talonului alăturat. Posesorul unui astfel de talon decupat din revistă beneficiază de o reducere cu 10 la sută a costului tratamentului, ceea ce echivalează cu 10000 de lei.

10% REDUCERE adică 10000 lei

TALONUL NR. 32

Numele și prenumele pacientului.....

.....

Adresa.....

Intervalul efectuării tratamentului.....

Programări la telefon: 6862046

● Valabil pînă la 31 august 1997 ●

Iubirile verii

Astrologii susțin că Femeia-Capricorn uzează de tot felul de tertipuri pentru a se apăra de... iubire. Și aceasta în condițiile în care puterea voastră de seducție este incontestabilă. Și chiar dacă în această vară vă veți chinui inima obligînd-o la abstinență, vi se amintește că iubirile voastre sînt rare, dar vulcanice. Pentru voi viața reprezintă momentul, doriți acum totul, sau niciodată. Pînă la sfîrșitul lui septembrie, deschideți larg ferestrele... inimii. Nu este adevărat că sînteți deosebit de îndrăzneață? Lăsați-vă ghidată de instinct. În voi totul este bine ascuns, spun astrologii. În această vară veți cunoaște pasiuni mari, epuizante. Dar și unele ușurele, care nu vă angajează. Veți trăi mici reverii cu un Pește, o Fecioară, un Vărsător sau un Săgetător. Evitați Leii, care vă dau dureri de cap sau Scorpionii. Totuși, pentru unele dintre Femeile-Capricorn există pericolul de a nu controla prea bine situația pentru că nu identifică corect limitele. Și, dacă inima vă scapă de sub control, sînteți aproape de... pasiune. Dacă în august sînteți în armonie și acord deplin cu cei dragi, în septembrie veți fi neasemuit de atrăgătoare, accesibilă și mai visătoare ca niciodată...

Femeia-Vărsător, hotărîtă să-și caute jumătatea inimii pe traseele vacanței, va iubi și în această vară în stilul ei caracteristic: dulce, subtil, binevoitor. Mai ales femeie a unor mari prietenii, este suficient să știți că „el" are nevoie de voi pentru a vă simți deja cucerită. Foarte tandră, credincioasă ființei iubite, Femeia-Vărsător visează să reprezinte totul pentru el. Pentru voi iubirea nu este tulburătoare, ci doar delicată. Doriți o relație intensă, dar în același timp vă apărați dreptul la... libertate. Ce bărbat vă va face să visați în această vară? Mai ales un Rac. Sau, o Balanță, sau un Pește. Dacă întotdeauna cereți timp pentru a vă ataşa de cineva, nu faceți acum greșeala de a vă lăsa în seama hazardului. În mod deosebit această vară vă promite realizarea unui proiect în doi, cum ar fi... un copil.

Pentru Femeia-Pește vara este un anotimp bulversant. Chiar dacă acest semn zodiacal primăvăratic adoră ideea de „a se topi" sub căldura verii pe o terasă, pe o plajă sau într-o piscină. Femeia-Pește știe întotdeauna ce vrea, dar lasă timpul să lucreze. Este extrem de posesivă și în consecință, detestă tot ce o poate separa de alesul inimii. Preferă bărbații puternici din zodia Berbecului sau Săgetătorilor.

Primul decan al zodiei, ultrageloasă, va cunoaște în această vară doar incertitudinile inimii. Veți fi irascibile, chiar brutale, nedecise să acceptați concesii. Pe scurt, veți cunoaște o criză sentimentală.

Al doilea decan, în ciuda acceselor de susceptibilitate „va înota" mai bine în climatul afectiv. Al treilea decan, ca un somnambul, va pluti în această vară într-o lume ireală...

Pagină realizată de **ECATERINA BĂTRÂNEANU**

Din nou dar altfel despre

TALASOTERAPIE

ARCADIE PERCEK

Prin acest tratament, provenind de la cuvintele greceşti „thalassa" însemnînd mare, şi „therapeia", însemnînd tratament, înţelegem, aşadar, ameliorarea sau chiar vindecarea diverselor suferinţe şi boli, pe calea băilor efectuate în apa mării, ca şi pe calea factorilor climatici proprii mării. Cum în opinia publică s-a încetăţenit ideea, că efectele terapeutice ale curei marine ţin doar de plajă, de helioterapie şi de influenţa climatului specific al litoralurilor marine, ţinem să precizăm dintru început că o pondere tot atît de importantă în cura marină revine şi talasoterapiei.

Veritabilă plasmă dezalbumizată, apa mării este deţinătoarea unor virtuţi şi disponibilităţi terapeutice de multă vreme intuite, şi care, puse sub focul concentric al cercetării medicale, s-au dovedit a fi întru totul reale.

Nu întîmplător, cel mai mare filosof al antichităţii, Platon din Atena, care a trăit în secolul IV de dinaintea erei noastre, îngrijit într-un moment al vieţii sale de medici-magi egipteni, consideraţi în acele vremuri a fi cei mai experimentaţi în problemă, avea să declare, sentenţios, la terminarea tratamentului prescris, şi care consta printre altele în îmbăieri metodice în apa mării, deaorece *„marea spală toate relele omului"*. Şi, tot nu întîmplător, cel mai mare medic al aceleiaşi antichităţi, şi anume Hipocrate din Cos, care a trăit în acelaşi secol cu Platon, recomanda cu convingere bolnavilor săi, suferind de anume boli, îmbăieri susţinute în apa caldă de mare.

Medicina a crezut mult timp că influenţele favorabile pe care le exercită apa de mare asupra omului se datoresc doar efectului răcoritor al acesteia, efect atît de dorit după expunerea prelungită la radiaţiile solare, credinţă care persistă şi în zilele noastre, credinţă în virtutea căreia cei ce intră în apa mării, fac aceasta fie spre a se răcori, fie spre a înota.

La ora actuală, aceeaşi medicină este convinsă că efectele terapeutice ale apei de mare se datoresc şi ionilor multipli pe care această apă îi conţine, cei mai utili pentru organism dovedindu-se a fi aceia de sodiu, calciu, potasiu, magneziu şi iod. Prin intermediul pielii, aceşti ioni ajung în lichidele organismului, unde îşi exercită efectele benefice.

A se reţine însă faptul că, absorbţia ionilor apei de mare diminuează considerabil cînd temperatura acestei ape este scăzută, motiv pentru care talasoterapia modernă se practică în centre reputate mai ales din Franţa, în bazine special amenajate, umplute cu apă de mare, nepoluată, apă care este în prealabil încălzită şi purificată bacteriologic, şi în care se introduc anume alge, care degajă anume oligoelemente, ce exercită acţiuni biocatalizatoare asupra organismului. Un centru modern şi experimental de asemenea talasoterapie, care se practică şi iarna, şi unde apa de mare este administrată şi sub formă de duşuri, iar în unele cazuri şi sub formă de clismă, şi unde se practică, de asemenea, băi de alge ca şi cataplasme de alge, care de data aceasta se numeşte neotalasoterapie, s-a deschis la Normandy, Franţa, şi în multe alte locuri de pe mapamond. Astfel stînd lucrurile, nu întîmplător reputatul balneolog francez, Denis Lerov, avea să declare la un recent congres de medicină marină, care a avut loc la Roscoff, în Franţa: *„Medicina mării, cu elementele sale tonice, cu oligoelementele sale, cu microclimatul său, şi cu completările care i s-au adus pe parcurs, reprezintă cu prioritate medicina epocii noastre"*.

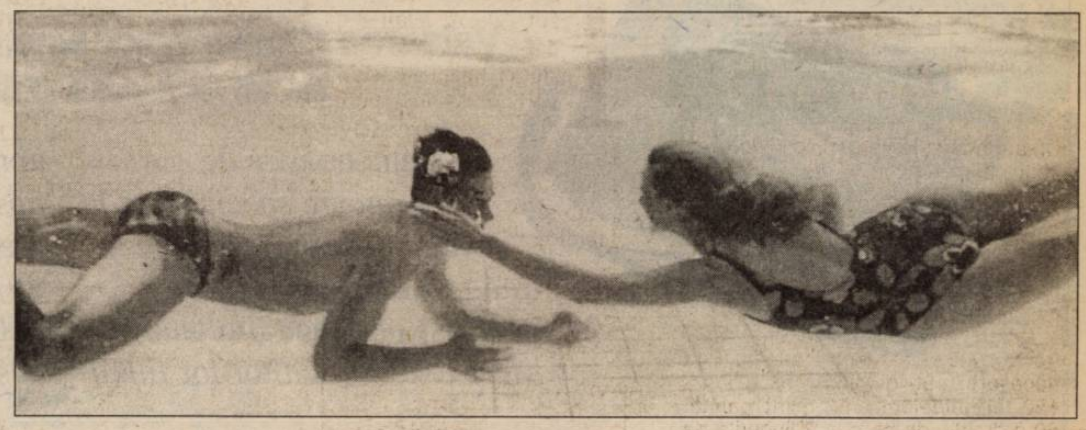

Poşta medicală

E. Ardeleanu - Vaslui. Vă înţelegem durerea dv. de mamă, dar nu trebuie să disperaţi; sînt încă şanse de rezolvare. Recomandarea noastră este de a-l interna (periodic) la Spitalul Gh. Marinescu - Bucureşti, unde colaborează specialişti cu bogată experienţă în asemenea cazuri: se recomandă, de asemenea, control medical lunar şi se impune ca medicamentele recomandate să fie administrate corect - conform indicaţiilor. Dacă vă este mai favorabil, vă puteţi adresa şi Spitalului din Iaşi, cu toată încrederea, unde activează reputaţi specialişti în asemenea afecţiuni.

Ion Alexandru - Tg. Jiu. Pentru diagnosticul şi tratarea afecţiunii dv., vă recomandăm să vă adresaţi d-lui conferenţiar-colonel dr. Nedelcu Ion - şeful Clinicii de dermatologie din Spitalul Militar Central-Bucureşti, specialist cu mare experienţă în diagosticarea şi tratamentul bolilor dermatologice. *(D.R.)*

Terapie naturală

ROŞIA

DUMITRU RĂDUCANU

Roşia (sau tomata în termeni ştiinţifici) este recomandată a fi consumată zilnic, indiferent de vîrstă şi obiceiuri gastronomice. Roşia se poate compara cu o miniuzină de medicamente, avînd următorii *componenţi principali:* apă, glucide, protide, lipide, acizi organici (malic, peptic, citric), calciu, fosfor, magneziu, potasiu, fier, sulf, zinc, cupru, bor, iod, precum şi vitaminele A, B_1, B_2, B_6, C, PP, E, K - elemente de care corpul omului are nevoie pentru a creşte, pentru menţinerea forţei fizice, pentru a crea, pentru a fi sănătos şi cu dragoste de viaţă. Cercetarea ştiinţifică a stabilit că roşiile nu conţin oxalaţi, ci un compus comparabil cu cortizonul, fiind astfel accesibile şi bolnavilor de gută şi reumatism.

Cercetătorii au stabilit că roşia are următoarele *proprietăţi:* energetic, remineralizant, echilibrant, celular, antiinfecţios, antiscorbutic, dezintoxicant, alcalinizant, diuretic, dizolvant uric şi eliminator al ureii din organism, uşurează digestia, este laxativ, sucul de roşie protejează prostata etc.

Datorită acestor numeroase proprietăţi, specialiştii recomandă *consumarea roşiilor* în: reumatism, artrită, arterioscleroză, gută, litiază urinară şi biliară, constipaţie, astenii, intoxicaţii cronice, pletoră, stări congestive, enterită, stări inflamatorii ale tractului digestiv, în hipervîscozitate sanguină; pentru uz extern se foloseşte în acnee şi înţepături de viespe.

Modul de folosire al acestei remarcabile legume: a) *intern:* sub formă de salată (se recomandă a nu fi preparată cu mult timp înaintea consumării, deoarece îşi pierde din proprietăţi); roşia se adaugă în compoziţia a numeroase preparate culinare; se foloseşte sucul de roşii (100 ml) de 3 ori pe zi, timp de 3-4 săptămîni, simplu sau amestecat cu ţelină, fiind un foarte bun reconstituient. b) *extern:* în acnee, se tamponează cu o felie de roşie, iar a doua zi cu frunze de măcriş strivite, se lasă să acţioneze timp de 30 minute, apoi se spală cu apă rece; sucul de roşie se recomandă şi în curăţirea tenurilor grase cu puncte negre. Pielea mîinilor iritată de detergenţi se poate calma prin aplicaţii cu suc de roşii, la care se adaugă un vîrf de cuţit de sare şi o linguriţă de glicerină. *De reţinut:* frunzele de roşii, agăţate în şirag prin camere îndepărtează ţînţarii şi viespile.

În premieră

O NOUĂ METODĂ DE DIAGNOSTICARE A CANCERULUI

După ani de cercetări medicale duse în van, detectarea cancerului va cunoaşte poate un nou avînt, prin recenta descoperire a unei noi metode, ce va permite medicilor să repereze încă de la început, primele modificări celulare.

O echipă de biologi israelieni, condusă de profesorul Hassada Degani, afirmă că a pus la punct o nouă tehnică cu ajutorul căreia se poate face distincţia netă între tumorile maligne şi cele benigne, ceea ce va permite deci aprecierea evoluţiei unui cancer şi controlul asupra eficacităţii tratamentului. Metoda constă în injectarea în sîngele pacientului a unui produs de contrast, urmînd observarea modului în care se colorează ţesuturile cu ajutorul fenomenului de rezonanţă magnetică nucleară (RMN). Metoda a fost botezată „3TP" („Three time point method") - metoda în 3 timpi - pentru că se studiază trei serii de imagini: o imagine a ţesuturilor înainte de injectare şi apoi două imagini după, la un interval de cîteva minute. Într-un studiu publicat recent de revista „Nature Medicine" - care, într-o manieră mai neobişnuită, vorbeşte de un „progres determinant" - profesorul Degani şi echipa sa de la Institutul de Ştiinţe Weissman din Rehovot, Israel, estimează că această metodă poate fi utilizată deja cu succes în diagnosticarea tumorilor de sîn şi că aplicarea ei se va extinde probabil, în continuare şi la alte tipuri de cancer. Tehnica a fost testată cu succes pe şoareci albi de laborator, cărora le-au fost implantate tumori mamare, iar mai apoi, pe femei bolnave de cancer la sîn. Sub efectul colorantului, tumorile benigne capătă o tentă roşiatică în timp ce cele canceroase se colorează în albastru. Imaginile obţinute arată cum serul colorant penetrează tumora, se răspîndeşte apoi şi în cele din urmă este eliminat. Procesul se bazează pe analiza spaţiilor intercelulare, pe densitatea vaselor sanguine şi maniera în care acestea din urmă eliberează substanţele pe care le transportă. În funcţie de cazul în care tumora este benignă sau malignă, este posibilă stabilirea diagnosticului. Căci în cazul în care tumora este benignă, spaţiul intercelular este mai mare decît în cazul unui cancer. Vasele care le alimentează sînt mai puţin numeroase. În consecinţă, lichidul de contrast are tendinţa de a stagna. Această noutate ar trebui să permită reducerea numărului de biopsii practicate pînă în prezent pentru analiza unei tumori şi reducerea numărului de examene, care, a posteriori, se dovedeau inutile, relevă profesorul Degani. În afară de posibilitatea de diagnosticare, această tehnică ar trebui să permită cancerologilor să stabilească un diagnostic mai exact decît pînă acum, căci, accentuînd contrastul, el furnizează informaţii preţioase asupra vaselor mici care „hrănesc" tumorile, permiţîndu-le astfel să se mărească şi să se extindă. Conform medicilor israelieni, evaluarea densităţii şi capacităţii de alimentare cu sînge şi limfă a unei tumori este un factor care permite predicţia agresivităţii tumorii. Pe de altă parte, această metodă de control al vaselor sanguine şi al spaţiului intercelular le va permite cancerologilor să evalueze eficacitatea medicamentaţiei administrate asupra evoluţiei bolii, o scădere a densităţii vaselor sanguine şi a spaţiului intercelular fiind un semn al răspunsului pozitiv al organismului la tratament.

(ARPRESS)

Te doare capul?

Poartă haine terapeutice

Vestimentaţia cu rol terapeutic ar putea apărea curînd în practica medicală. Există toate premisele pentru a le realiza. Nu trebuie decît să se introducă în filamentul polimerilor din fibrele ţesăturilor, produse active, printr-un procedeu de micro incapsulare. Interesul pe care îl prezintă acest sistem constă în dozarea eliberării substanţelor terapeutice în corp, în funcţie de temperatura sau aciditatea pielii. Astfel, acţiunea lor se poate prelungi mai multe ore sau chiar săptămîni. Primii paşi au fost făcuţi în Centrul de microincapsulare din Angers, Franţa, prin realizarea unor pansamente încărcate cu principii active. Cercetătorii pregătesc deja ţesături terapeutice biodegradante care vor fi implantate direct în corp prin metode chirurgicale.

(DORIN MĂRAN)

Zahăr... anticoncepţional??

Biochimiştii de la Universitatea statului Carolina de Nord (SUA) au reuşit să obţină un zahăr sintetic, care are proprietatea de a diminua cu 98% capacitatea de fecundare a spermatozoizilor. Noul produs a fost testat pe şoareci şi a dat rezultate de excepţie, dovedindu-se mult mai eficient decît multe produse anticoncepţionale obişnuite. Mai interesant este faptul că acest zahăr, care neutralizează, pur şi simplu, spermatozoizii, are efect pe durata unei săptămîni (la şapte zile după testare, şoarecii au dovedit că sînt din nou apţi de reproducere, în totalitate). Oamenii de ştiinţă nu se grăbesc însă să aplice zahărul-minune şi la oameni. Ei mai aşteaptă încă, continuînd experienţele pe animale pentru a observa eventualele efecte adverse. N-ar fi însă exclus ca, nu peste mult timp, aflaţi în vizită la vreo fată şi îmbiaţi fiind cu o cafea, să cerem nu una, ci mai multe bucăţele de zahăr. Pentru mai multă siguranţă...

(GABRIEL TUDOR)

Mari enigme ale lumii

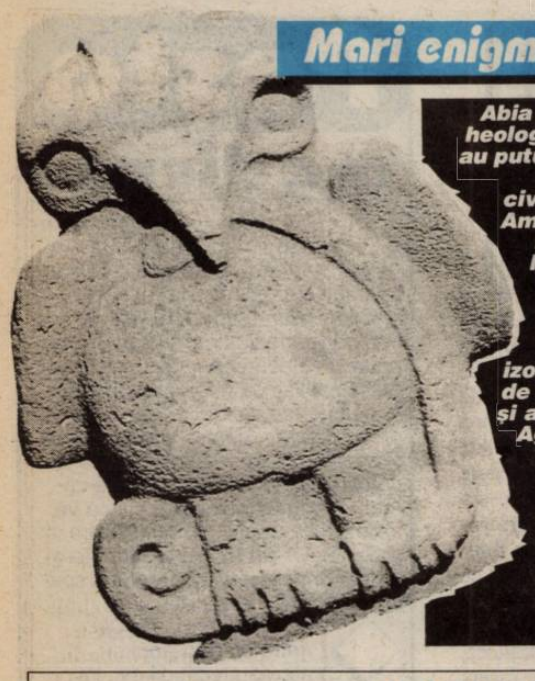

Abia în ultimul deceniu arheologii francezi şi germani au putut evalua vechimea şi caracteristicile unei civilizaţii necunoscute a Americii de Sud, al cărei nucleu se află în jurul localităţii San Agustin din Columbia. Uriaşul interes pe care l-a trezit această descoperire este legat de izolarea ei culturală faţă de vecinii mayaşi, incaşi şi azteci. Civilizaţia „San Agustin" a fost la fel de independentă faţă de popoarele aceluiaşi continent precum a fost China antică faţă de îndepărtatul Sumer, sau cum au fost celţii faţă de egipteni. Cum a fost posibil?

PĂMÎNTUL SFÎNT de la San Agustin

PAUL IOAN

Pe o suprafaţă de numai 2000 kilometri pătraţi, aceşti bizari amerindieni - a căror istorie începe aproximativ în aceeaşi perioadă cu domnia faraonului Keops, cu trei mii de ani î.Ch. - şi-au considerat teritoriul ca fiind sfînt, şi-au creat propria religie şi un centru de pelerinaj la aşa-zisele morminte ale propriilor zei. Cultura San Agustin a avut de la bun început intenţia de a se izola religios şi teritorial, atitudine comparabilă cu cea a triburilor israelite, dar cu aproximativ două mii de ani mai devreme!

Trăind la altitudini de 4000-4500 de metri, pe un sol acoperit cînd de zăpezi şi gheţari, cînd de cenuşa vulcanilor activi din zonă, preocuparea spirituală esenţială a fost cultul morţii. S-au descoperit peste trei sute de statui monumentale înalte de peste patru metri şi cîntărind mai multe tone, toate dedicate zeilor antropomorfi şi zoomorfi şi ornînd nenumăratele cimitire. Neglijînd arhitectura propriilor locuinţe, artiştii şi preoţii civilizaţiei „San Agustin" au avut o preponderentă orientare către viaţa de după moarte, comparabilă cu cea a anticilor egipteni.

Cuceritorii spanioli din secolul XVI au găsit numai vestigii părăsite, la fel ca în cazul mayaşilor. Sanagustinienii adorau Soarele şi Luna, care prezidau propriul panteon, dar şi vietăţile ce simbolizau anumite fenomene ale naturii. Ei nu au adoptat nici un calendar al popoarelor învecinate. Uluitor este şi faptul că în peste cinci mii de ani de existenţă, civilizaţia „San Agustin" a evoluat în propriul cerc închis pînă la dispariţie, probabil în secolul XIII, cu două veacuri înainte de sosirea lui Columb. Bizar este şi faptul că într-o anume perioadă de dezvoltare, statuile reprezentau oameni cu ochii închişi, apoi în ultima fază a existenţei ochii sculpturilor „s-au deschis", ca şi cum s-ar fi produs o revelaţie spirituală... Să fi avut sanagustinienii propriul lor vizionar apocaliptic?

Ascunsa civilizaţie precolumbiană de la San Agustin a fost trecută în patrimoniul UNESCO, căci mai are multe de dezvăluit istoriei umanităţii.

Aparat Foto Automat şi 100 Filme Color GRATUIT!

Valoarea filmelor color este de peste două milioane de lei şi n-o să plătiţi nici un leu

Reţeaua noastră de laboratoare specializate la developarea profesională a fotografiilor color a decis, pentru o perioadă limitată, să ofere exclusiv cititorilor fideli ai revistei „Magazin" celebrul nostru aparat automat Skina la preţul promoţional de numai 297.700 lei şi în plus cadoul de 100 filme color garantate, absolut GRATUIT!

FACEŢI POZE "PROFESIONALE"!

- **Blitz încorporat automat**
- **Construcţie compactă**
- **6 sec. încărcare rapidă a blitzului**
- **Expunere 1/125 (bun ptr. subiecte în mişcare)**
- **Contor automat de expuneri**
- **Comutator combinat cu apărător obiectiv**
- **2 baterii 1.5 V tip AA alcaline incluse.**

De ce vă facem această ofertă excepţională?

Pentru că vrem să vă stimulăm să deveniţi un client permanent de-al nostru. Să profitaţi şi dumneavoastră de calitatea superioară a laboratoarelor noastre de developare. Asemenea lucrări profesionale se întîlnesc foarte rar la laboratoarele din ţara noastră şi chiar şi în străinătate. Sîntem convinşi că o să rămîneţi foarte mulţumiţi, la fel ca şi toţi clienţii noştri. Viteza şi calitatea pe care numai noi putem să vi le oferim la developare, sperăm să vă transforme într-un client de-al nostru fidel. Aşa că vă dăm 100 de filme color noi, absolut gratuit, timp în care faceţi poze şi ni le aduceţi la developat. Bineînţeles nu aveţi nici un fel de obligaţie sau restricţie de timp să faceţi pozele la o dată anume. Scopul nostru este o colaborare de lungă durată, în care o să profitaţi de serviciile noastre rapide şi profesionale la preţuri mici de tot pe care n-o să le găsiţi nicăieri.

Dacă doriţi, acceptăm să ne trimiteţi filmele prin poştă şi să vi le trimitem înapoi developate.

CADOU GRATUIT 100 FILME

Dacă ne comandaţi aparatul foto special, acelaşi pe care-l folosim şi noi, aveţi dreptul să primiţi absolut gratuit 100 filme color de 36 poziţii. Toate filmele sînt de calitate superioară şi sînt identice cu cele pe care le folosesc profesioniştii noştri pentru lucrările profesionale. Aşa o să profitaţi de un total de 3.600 de poze color superioare plătind între timp numai costul developării. Numai filmele, pe care dumneavoastră le primiţi gratuit costă peste 2.000.000 lei. Această ofertă este valabilă numai pentru cititorii revistei Magazin. Comenzile se trimit prin poştă imediat după primirea comenzii.

Comandaţi la telefon: 066-164879, de luni pînă vineri între orele 9.00-16.00.

Notă: Această ofertă promoţională este valabilă numai pentru comenzile pe care o să le primim prin poştă pînă la: 27 august 1997

Decupaţi acest talon avantajos şi expediaţi-l chiar acum către:

FOTOLAB
Str. Kossuth L. Nr. 9.
Departamentul Laboratoare Revo,
4200 Gheorghieni, Jud. Harghita C.P. 40,

DA! Vreau să primesc aparatul excepţional de fotografiat al dumneavoastră şi 100 filme de 36 poziţii color GRATUIT. Înţeleg că nu am nici un fel de obligaţie să fac pozele într-un interval anume de timp. O să plătesc la poştă cînd o să primesc coletul meu numai 297.700 lei (şi cheltuielile de ambalare si expediţie minime)

Trimiteţi-mi urgent către:

Numele: _____
Adresa: _____
Localitatea: _____
Judetul: _____
Cod poştal: _____
Data naşterii: _____
Telefon: _____

MA 14.08.97

REMEMBER

GEMINI-12:

Record de activitate extravehiculară

Prof. FLORIN ZĂGĂNESCU

Două luni a fost perioada maximă acordată de conducerea Programului, specialiştilor americani, spre a valorifica rezultatele misiunii GEMINI-11 astfel încît, la 11 noiembrie 1966 o altă rachetă TITAN II a lansat nava GEMINI-12 tot de la Kennedy Space Flight Centre (greutatea ansamblului rachetă + cabină: 148,5 tone!), pe o orbită joasă: 160/271 km.

De această dată echipajul a fost format din astronauţii: comandorul de marină James LOVELL, comandant al misiunii, fost pilot pe nava GEMINI-7 şi, în calitate de pilot, colonelul doctor-inginer şi pilot de încercare Edwin „Buzz" ALDRIN (n. 20 ianuarie 1930, Montclair - New Jersey).

Acest ultim zbor din Programul GEMINI, care a durat aproape 95 de ore, a avut acelaşi ... prolog ca

La centrul Houston înainte de lansarea cabinei GEMINI

zborul precedent: cu 1,5 ore anterior startului, o rachetă ATLAS-AGENA a plasat ultima treaptă pe o orbită similară cu cea a navei (ca plan orbital) dar mai înaltă (circa 300 km).

După plasarea pe orbită, echipajul a identificat ţinta - AGENA la circa 360 km depărtare şi a întreprins manevre de apropiere folosind motoarele cabinei, indicaţiile radiolocatorului de bord şi date de la computerul de navigaţie ambarcat.

Pe parcursul celei de a treia revoluţii - pe cînd survolau Oceanul Indian - Lovell şi Aldrin au reuşit joncţiunea cu racheta AGENA, la o înălţime de circa 300 km deasupra planetei natale!

După circa 2,5 ore de observaţii astronomice şi planetare efectuate de Aldrin, îmbrăcat în scafandru spaţial şi parţial ieşit în afara cabinei, echipajul a încercat, fără succes, să modifice orbita cuplului GEMINI-AGENA...

Din nou Aldrin a efectuat o „repriză" de activităţi extravehiculare, timp de 122 minute, dintre cele mai diferite: legarea rachetei AGENA cu un cablu lung de 30 m de cabina GEMINI-12, fixarea la navă a unei camere de luat imagini TV, inspectarea şi fotografierea acelor aparate spaţiale, aducerea în cabină a unui vas cu viruşi amplasat iniţial pe învelişul rachetei AGENA etc.

Misiunea a fost „bogată" şi în dificultăţi şi defecţiuni: după ce motorul rachetei AGENA a „refuzat" să ridice apogeul ansamblului celor două vehicule cosmice „asamblate", a venit rîndul pilei cu combustibil şi a unor microrachete ale sistemului auxiliar...

Pentru prima dată, în această misiune, a fost fotografiată o „cometă artificială", formată din vapori de sodiu, care a fost provocată la 170 km deasupra Saharei, de o rachetă franceză de cercetări geofizice.

Şi în cadrul acestui zbor a fost verificat sistemul pasiv de stabilizare gravitaţională, prin legarea cabinei GEMINI cu racheta AGENA cu ajutorul unui cablu elastic lung de 30 m!

În final, timp de încă o oră, Aldrin a fotografiat spaţiul din afara cabinei!

(Va urma)

ENCICLOPEDIE

Polemică încă vie

Originea lui HOMO SAPIENS SAPIENS

ŞERBAN FILIP

Jacques Jaeger, profesor la Universitatea din Montpellier şi director al Institutului Ştiinţelor Evoluţiei, este de părere că modelul evoluţionist darwinist rămîne, încă, pentru mulţi cercetători, cea mai bună explicaţie pentru apariţia omului. În ştiinţă, este suficient adesea să se efectueze o observaţie contradictorie pentru ca orice teorie să fie repusă în discuţie. Un exemplu în acest sens este descoperirea australopitecului Abel, în Ciad, care repune în discuţie celebra teorie „East Side Story", elaborată de Yves Coppens, profesor la College de France: maxilarul inferior şi premolarul superior, cu o vechime de circa 3 milioane de ani, dovedesc că în Africa de vest existau hominizi cu foarte mult timp în urmă. Yves Coppens susţine în continuare teoria „East Side Story": hominizarea s-a produs în Africa de est, cu circa 8 milioane de ani în urmă, după ce o falie (riftul) a tăiat continentul african în două: de o parte savană şi de cealaltă pădurea umedă - „leagănul" hominizilor. Aceştia şi-au părăsit locul originar, probabil din cauza unei noi schimbări climatice şi s-au răspîndit în sudul şi în vestul Africii, trecînd prin culoarele savanei. Coppens şi ceilalţi evoluţionişti consideră că hipopotamul, elefantul şi omul, de exemplu, sînt rezultatul unei adaptări reuşite la mediu. Dacă pădurea nu ar fi fost înlocuită de savană, craniul nu s-ar fi modificat deloc, iar mersul în două picioare, limbajul şi chiar organizarea societăţii umane sînt rezultatul unei adaptări la un mediu deschis şi non-forestier.

Pascal Picq, conducătorul secţiei de paleoantropologie şi anatomie funcţională de la College de France, subliniază importanţa existenţei omului de Neandertal, dotat cu un limbaj şi cu un creier mai evoluate decît cele ale lui Homo sapiens: omul de Neandertal a populat Europa vreme de 350000 de ani, spre deosebire de numai 40000 de ani în cazul lui Homo sapiens. Departe de a fi specia triumfătoare descrisă de Anne Dambricourt-Malasse, Homo sapiens sapiens aparţine unei grupe pe cale de dispariţie: cu 20 de milioane de ani în urmă, existau cel puţin 20 de primate superioare lipsite de coadă (hominoide) şi numai două specii de maimuţe cu coadă. Or, în prezent, pe Terra mai trăiesc numai cinci hominoizi (cimpanzeul, gorila, urangutanul, gibonul şi omul) şi circa 100 de specii de maimuţe; un succes biologic este reprezentat, de obicei, prin numărul de specii care înfloresc în sînul aceluiaşi grup. În plus, cu trei milioane de ani în urmă, coexistau două-trei specii de Homo şi două-trei specii de australopiteci, ceea ce infirmă teza evoluţiei liniare a omului. Anne Dambricourt-Malasse susţine că, de la apariţia primelor primate, s-au produs cinci contracţii craniofaciale şi, în prezent, ar urma să se producă a şasea contracţie. Studiile sale au fost comparate de unii cercetători maliţioşi cu frenologia din secolul trecut (pseudoştiinţă care, după forma craniului, pretindea că determină capacităţile intelectuale ale indivizilor). Chiar dacă ne vom pierde în curînd al şaselea molar, ca urmare a unei uşoare modificări a feţei, copiii şi nepoţii noştri vor fi identici cu noi...

AMINTIRI şi dosare SECRETE

LAURENŢIU CHECICHEŞ

Pentru prima oară, şeful Direcţiei generale de informaţii din Ministerul securităţii al R.D.G., general-locotenentul Markus Wolf a pus mîna pe condei pentru a-şi expune amintirile referitoare la activitatea sa profesională în spionajul R.D.G.

Cartea „Şeful spionilor în războiul secret" a apărut la München, în editura „List Verlag" şi de pe acum a stîrnit tulburări politice la Bonn, întrucît Wolf aminteşte în memoriile sale nume bine cunoscute.

Printre altele, este vorba despre remarcabilul om politic din Partidul social democrat din Germania (PSDG) Herbert Wener, care „a întreţinut intense contacte secrete cu ministrul securităţii din R.D.G., Erich Milke". Wener, cunoscut politician din R.F.G., este unul din autorii celebrului program de la Heidelberg al PSDG, iar în cursul vieţii sale a ocupat numeroase funcţii importante: a fost şi ministru federal, şi preşedinte al facţiunii PSDG în Bundestag, şi locţiitor al preşedintelui acestui partid. În anul 1990, la vîrsta de 83 de ani, el a decedat, fiind înmormîntat, cu toate onorurile, ca mare om politic şi cetăţean al Germaniei.

Herbert Wener a început să facă politică în anii '30. A fost membru activ al Partidului comunist al Germaniei (PCG). După venirea fasciştilor la putere, Wener a condus activitatea ilegală a PCG, apoi a emigrat la Moscova. În 1937 lucra în cadrul NKVD-ului şi, judecînd după documentele găsite, a vizitat în mai multe rînduri sediul central de la Lubianka al temutului organ represiv din U.R.S.S., unde a denunţat vreo cîteva duzini dintre confraţii săi - activişti de seamă ai PCG şi soţiile acestora. Şapte din aceştia au fost aruncaţi în închisorile NKVD-ului.

Dar şi după război, Wener, locuind în R.F.G., a devenit între timp social-democrat şi a continuat să colaboreze cu R.D.G. Omul său de legătură a fost un celebru avocat din Berlinul de Est, Wolfgang Vogel. Acest personaj era cunoscut de toată lumea în ambele Germanii - de la miniştri la simple gospodine. Vreme de trei decenii fusese unicul mediator între R.F.G. şi R.D.G. pentru rezolvarea celor mai delicate probleme - de la schimbul de spioni capturaţi (spre exemplu, spionul sovietic, col. Rudolf Abel a fost schimbat cu pilotul american Powers, doborît în Siberia, prin demersurile avocatului Vogel), la vînzarea - cumpărarea unor persoane. Germania de Vest a cumpărat de la R.D.G., în total, 33 de mii de oameni: savanţi, scriitori, artişti, ca şi disidenţi sau deţinuţi politici. Comerţul cu carne vie a adus statului socialist un profit de 3,5 miliarde de mărci vest-germane. Partea leului din aceste afaceri a realizat-o Vogel. El a fost distins chiar cu o decoraţie a R.F.G. şi concomitent evidenţiat de Consiliul de stat al R.D.G.

Aşa se face că, după crearea, în 1966, a marii coaliţii guvernamentale din Germania de Vest, tocmai Vogel a luat asupra sa canalul secret de comunicaţii cu ministrul federal de atunci pentru problemele tuturor germanilor, Herbert Wener. După cum scrie Markus Wolf în cartea sa, Vogel răspundea personal în faţa lui Milke de menţinerea acestui canal, iar informaţiile i le transmitea numai acestuia personal.

SPIONAJ contra SPIONAJ

Răspundem, după cum am promis cititorilor noştri Ghioşi Adela din Timişoara, Bucur Ionel din Bucureşti, Pîrvulescu Sorin din Ploieşti, care ne-au întrebat ce este meditaţia transcendentală.

MEDITAŢIA transcendentală

Tehnica de meditaţie orientală cunoscută sub numele de Meditaţie transcendentală (MT) s-a „occidentalizat" prima dată în America prin anii 1961-1962, promovată de un yogin indian, Maharishi Mahesh Yogi. MT a fost practicată în cadrul armatei, învăţămîntului de stat, închisori, spitale, grupuri religioase, fiind considerată o formă neutră de terapie mentală, compatibilă cu orice practică sau credinţă religioasă. Maharishi a fost deseori amendat de yoginii hinduşi pe motiv că vulgarizează vechea tradiţie indiană yoga şi că deconspiră practici ezoterice milenare. Pentru aflarea cunoştinţelor „tabu", oricine putea intra în posesia lor contra unor sume cuprinse între 30 şi 125 dolari, contravaloarea unui singur curs. După două cursuri introductive, adeptul urma practici de iniţiere la care era invitat să aducă o colecţie bizară de obiecte, invariabil aceleaşi: trei varietăţi de fructe dulci, cel puţin şase flori proaspăt culese şi o batistă curată. Acestea erau adunate într-un coş şi introduse în camera de iniţiere în care se afla o masă, portretul lui Maharishi, o lumînare şi tămîie aprinse. Discipolul rămînea împreună cu maestrul său, instruit personal de Maharishi. Ceremonia începe în faţa portretului şi la ea participă adeptul şi maestrul instruit personal de Maharishi şi constă în intonarea unei melodii în limba sanscrită, conţinutul textului rămînînd necunoscut adeptului, şi în intonarea numelor maeştrilor yoga tradiţionali. În timpul ceremoniei discipolului i se desemnează o *mantra*, un cuvînt sanscrit secret, repetat pe parcursul şedinţei. Această ceremonie nu este altceva decît tradiţionalul ritual hindus de închinare la zeii puja în care se includ gurul zeificat al lui Maharishi (Shri Guru Dev) şi un şir de maeştri de la care a primit graţia iniţierii. Ritualul continuă cu o serie de 22 de ofrande şi cu rostirea cuvintelor: „Mă plec în faţa lui Shri Guru Dev". În final, învăţătorul se apleacă la pămînt în faţa portretului, invitîndu-l pe discipol să-i urmeze gestul. Odată iniţiat, adeptul parcurge o nouă experienţă: concentrarea în răstimpul a 20 minute de două ori pe zi, asupra unor *mantre* pe care le repetă sub controlul maestrului. Curînd el pătrunde într-o nouă stare de conştiinţă: MT. Iniţiaţii o descriu ca o stare de împlinire, de detentă psihică, de euforie, comparabilă cu consumul de droguri. Odată instaurată starea de existenţă transcedentală, singurele exigenţe ce se impun sînt cele 40 de minute de concentrare zilnică, viaţa personală şi socială continuînd fără restricţii. *(DORIN MARAN)*

Serisori primite

Ciontea Elisabeta, Cugir, jud. Alba • Ördög Tiberiu, Recaş, jud. Timiş: Vom transmite noi taloanele respective firmei pe care doriţi s-o contactaţi. Dar vă reamintim şi dv. şi tuturor cititorilor interesaţi că relaţiile dintre dumneavoastră, în calitate de clienţi, şi societăţile comerciale cărora revista noastră le face reclamă trebuie să fie ***directe,*** noi nu putem face intermediere pentru toţi amatorii produselor şi serviciilor respective, din motive lesne de înţeles. Observaţi cu atenţie faptul că fiecare firmă îşi prezintă în reclama respectivă şi adresa la care doreşte să fie contactată. Dlui Ördög îi mulţumim pentru informaţia transmisă. În măsura în care spaţiul ne-o va permite, vom reflecta lucrările respectivului simpozion.

Tudorache Ştefania, Bucureşti: Înroşirea vegetaţiei din zona respectivă are, cu certitudine, motive fizico-chimice. Dar pare neverosimilă ipoteza unui zăcămînt de uraniu nedescoperit, din două motive: radioactivitatea minereului de uraniu nu putea scăpa cartografierii mineralogice a ţării noastre, iar starea de sănătate a localnicilor ar fi avut, de-a lungul vremii, mult de suferit. Singurul caz în care un minereu de uraniu poate fi detectat cu ochiul liber este acela în care în amestec este prezentă sulfura de zinc, compus fosforescent. Numai în Boemia a fost constatat acest fenomen, iar luminiscenţa este albastru-verzuie... Dar pentru înroşirea pădurilor, de obicei, sînt vinovate ploile acide ce conţin săruri de fier.

Ştefan Nicolae, Gîrbova, jud. Alba: Propunerea de a susţine o rubrică intitulată „Oameni aleşi" este şi în vederile noastre. Medicului respectiv îi puteţi scrie pe adresa: Spitalul Clinic de Urgenţă, Calea Floreasca nr. 8, Bucureşti (tel 230.01.06).

Tomescu Mircea, Potlogi, jud. Dîmboviţa: Abonamentul pe care l-aţi făcut cu oficiul poştal respectiv reprezintă un **contract** pe care centrul respectiv de difuzare trebuie să-l onoreze. Noi nu sîntem vinovaţi pentru astfel de anomalii. Situaţia este regretabilă (nu numai în cazul dv.) şi tot ce putem face este să atenţionăm oficiile poştale asupra acestor disfuncţionalităţi; instituţiile respective reprezintă furnizorul dv, şi nu revista MAGAZIN.

Marineaţă Camelia, str. Libertăţii nr. 7, bloc GA 8D, et. 6, ap. 28, Slatina, jud Olt, cod 0500: Doreşte numerele 1, 2, 27 şi 28 din 1997 ale revistei noastre.

Marincaş Coriolan, Satu Mare: Tematica preocupărilor dv. este interesantă - filatelia şi echilibrul psihic. Aşteptăm materialul dv. *(PAUL IOAN)*

Cu tact şi cu multă răbdare...

- Stimată Dnă Maria Covaciu, Gabriel din jud. Gorj, referindu-se la un răspuns dintr-un număr precedent al „Magazin"-ului, ne cere sfatul într-o problemă dramatică. După un divorţ „amiabil", inclusiv încredinţarea copilului de şase ani, spre creştere, mamei, aceasta îşi schimbă atitudinea şi nu doar că interzice orice legătură cu tatăl băieţelului, dar îi cultivă acestuia ideea că „toate relele din casă" se datorează tatălui, astfel încît nici la şcoală, nici în familie, nici în condiţiile unei noi hotărîri judecătoreşti, tatăl nu mai are nici un canal de comunicare cu copilul. Pentru că primul care refuză este acesta.

- Dragă Gabriel, situaţia pe care ne-ai expus-o este destul de delicată. Nici una din alternativele la care te-ai gîndit nu mi se pare cea mai bună, cea mai potrivită. Renunţînd să vă mai vedeţi copilul, fie şi forţat de împrejurările create de fosta soţie, nu poate duce decît la o şi mai mare îndepărtare a acestuai. Pe de altă parte, încercarea de a-l vedea cu forţa ar putea crea o şi mai mare derută la copil.

Nu ştiu ce a putut determina la soţia Dv. hotărîrea de a vă interzice să vă mai vedeţi fiul. Cred că totuşi cu ea trebuie să rezolvaţi această problemă!

Poate ar fi bine să apelaţi la ajutorul unor oameni care au fost apropiaţi de ambele părţi. Chiar dacă părinţii divorţează, în mod normal nici unul din ei nu divorţează de copil! Chiar şi în cazul divorţului, copilul trebuie să aibă, să rămînă cu siguranţa că oricare din cei doi părinţi poate constitui un sprijin afectiv şi material ori de cîte ori şi oricînd va avea nevoie. De aceea, încercaţi totuşi să aflaţi, să înţelegeţi, care sînt temerile fostei Dv. soţii. Aceasta şi pentru că mamele, în general, nu riscă afectarea psihicului copilului din dorinţa de a se răzbuna pe fostul partener de viaţă!

Dacă totuşi aceasta este realitatea, cred că puteţi discuta cu învăţătoarea, în limitele civilizate şi fără să o compromiteţi pe mamă. Poate că totuşi, chiar fără să vă daţi seama, în discuţiile avute vreodată aţi spus ceva care să fi fost înţeles de copil într-o manieră care pe mamă a îngrijorat-o. Cu mult tact, cu multă răbdare, vă sfătuiesc să continuaţi să vă vedeţi copilul, chiar dacă el este „îndoctrinat". Copilul creşte, şi în curînd îşi va da singur seama de realitatea lucrurilor...

- Divorţurile şi, în general orice despărţiri, orice „delasări" în dragoste, la orice vîrstă, aduc necazuri sau cel puţin complicaţii. Doamna S. din Bucureşti se teme de o asemenea perspectivă în urma unei operaţii destul de grele pe care a suferit-o...

- Stimată Doamnă, vă temeţi că soţul nu vă mai iubeşte datorită faptului că aţi suportat o operaţie care, credeţi Dv., îşi va pune amprenta pe desfăşurarea vieţii intime. În primul rînd, din felul în care ne descrieţi comportamentul soţului, nu reiese că ar avea intenţia să vă abandoneze, nici măcar pe plan afectiv, ca să nu mai vorbim de un divorţ. Mai curînd cred că doreşte să vă menajeze. Temerile Dv. însă, se repercutează asupra propriului comportament şi, dacă se spune că „de ce ţi-e frică nu scapi", se pare că omul este înzestrat cu o mare tenacitate în a atrage şi a crea exact situaţiile de care se teme cel mai mult că i-ar putea aduce necazuri şi insatisfacţii...

- Mulţumim Dnei psiholog pentru răspunsuri. Aşteptăm şi alte scrisori de la cititori. (MIHAELA DOROBANŢU)

radio CONTACT
THE GREATEST FM EXPERIENCE
Bucureşti 96,1 FM
Iaşi 92 FM
Cluj 89,8 FM
Ploieşti 92,8 FM
Sibiu 91,8 FM
Constanţa 91,1 FM
Baia Mare 88,5 FM
Râmnicu Vâlcea 66,14 FM
Piteşti 90,7 FM
Câmpulung Muscel 94,1 FM
Botoşani 93,1 Mhz
Focşani 95,4 Mhz
Arad 65,95 Mhz
Braşov 105,5 Mhz

Recurs la memoria scrisă

OTTO CEL MARE, PRIMUL FÜHRER

ALEX MIHAI STOENESCU

A venit acel Otto cel Mare, un germano-saxon cu viziuni universaliste grandioase, fundamentate de o mare putere militară, economică şi de tenacitatea unui conducător lipsit de emoţii. El este unul din creatorii civilizaţiei occidentale. Şi nu întîmplător ideologii celui de-al treilea Reich s-au inspirat din concepţiile politice ale acestuia. Iată, de exemplu, cum arăta programul politic al lui Otto cel Mare, după zdrobirea ungurilor la Lechfeld (aug. 955) şi înfrîngerea slavilor lui Stoinef pe rîul Raxa (oct. 955):

1. *O nouă ordine* a statului şi a Bisericii;

2. *Problema Estului,* frontierele imperiului şi misionarismul pînă în Rusia; îndepărtarea rasei slave de Europa;

3. *Europa şi pămîntul,* spaţiul vital al statelor germane vestice şi semnarea tratatelor cu Bizanţul în est.

Este interesant că evoluţia unor idei imperiale a pornit de la realităţi imediate pe care contemporanii nu le identificau ca atare, dar în care numai anumiţi conducători observau germenii grandorii. S-ar putea umple tratate numeroase despre conflictul dintre concepţia imperială laică şi cea imperială creştină în evul mediu, acolo unde Biserica romano-catolică tradiţională era interpretată ca o formă de putere cu tot mai mult accent temporal. Pe de o parte, un imperiu medieval urmărea dîra marilor imperii ale antichităţii, pe de altă parte imperiul eclesiastic se ridica pe ruinele acestora. Carol cel Mare a încercat simbioza, dar într-o vreme cînd Biserica însăşi abia se definea în ceremonii şi doctrine stabile.

O speculaţie simplă ar fi extrapolarea acestui plan politic ottonian la *Mein Kampf,* ca un împrumut tardiv şi obsesiv, dacă n-ar fi existat nevoi politice reale atunci şi o demenţă socialistă cu implicaţii naţionaliste la începutul deceniului patru din secolul XX. Otto îşi căuta legitimitatea în Biblie, şi anume chiar în Vechiul Testament al evreilor. Acolo, în *Daniel* (7,13-14), imaginile venirii lui Mesia aveau aerul mistic al deciziei supreme:

13. M-am uitat în timpul vedeniilor mele de noapte şi iată că pe norii cerurilor a venit Unul *ca un fiu al omului; a înaintat spre* Cel îmbătrînit de zile *şi a fost dus înaintea* Lui.

14. I s-a dat stăpînire, slavă şi putere împărătească *pentru ca să-i slujească toate popoarele, neamurile şi oamenii de toate limbile (subl. mele).*

Fără îndoială că orice creştin înţelege despre ce e vorba, dar înţelesul se schimbă complet atunci cînd textele biblice sînt interpretate în sens terestru. Otto folosea un Evanghelier de la Mainz în care *unul* este scris cu literă mică, astfel că cel venit ca fiu al unui om era el, Otto, iar cel îmbătrînit de zile (figură de stil neinspirată menită să ocolească scrierea cuvîntului Dumnezeu) devenea tatăl său, Heinrich I.

Urma aşadar la rînd stăpînirea, slava şi puterea împărătească, precum şi toate popoarele, neamurile şi oamenii de toate limbile care urmau să-i slujească. Otto cel Mare a cunoscut această glorie după 962, anul încoronării sale ca împărat. Moare liniştit în urma unei febre uşoare în timp ce i se recită poemul encomiastic *Imperator Pacificus* (7 mai 973). Nu ştim dacă a fost fericit, dar în actele sale a fost găsită o splendidă scrisoare primită de la un necredincios: califul Abdelrahman, în perioada corespondenţei dintre 951 şi 956. Este straniu că, prin traducerea Cancelariei ottoniene, felul de adresare al califului către împăratul germanic a consacrat un cuvînt: Führer!

O succesiune de scurte fraze lasă literaturii un mare autor arab, cu nimic mai prejos imperialului său coproprietar al lumii medievale (Führer der Christenheit), dar poate ceva mai lucid: „Bogăţii, onoruri, plăceri - pe toate le-am avut, pe toate le-am epuizat. Tot ceea ce-şi doresc oamenii mi-a fost dăruit din belşug de către Cer. Şi totuşi, în acest lung spaţiu de aparentă mulţumire, am calculat numărul zilelor în care m-am simţit fericit. Acest număr este paisprezece".

Jurnalul unui naturalist la Tropice

ÎN CĂUTAREA PĂSĂRII MALEO

ALEXANDRU MARINESCU
Muzeul Naţional de Istorie Naturală „Grigore Antipa"

Poteca pe care o urmăm, de mai bine de o oră, urcă continuu, în pantă cînd mai lină cînd mai abruptă. Solul este umed, îmbibat de apă, piciorul alunecă des, echilibrul devine precar şi atunci cauţi să te prinzi de ce se află la îndemînă, o liană, trunchiul unui palmier tînăr, o ramură. O faci instinctiv, fără să alegi şi aproape întotdeauna urmările sînt neplăcute. Parcă fiecare reprezentant al acestei formidabile lumi vegetale, care este jungla tropicală umedă, posedă un întreg arsenal de ţepi, ghimpi, spini, frunze cu margini tăioase cu briciul. Orice contact îţi produce o rană, degetele, palma sîngerează imediat, dacă ai avut neşansa să-ţi încleştezi mîna pe frunza unui palmier-evantai (Livistonia rotundifolia) spinii extrem de ascuţiţi de pe tije pătrunzînd în carne. Ştiu deja, din proprie experienţă, cît de repede se infectează, la tropice, orice zgîrietură.

O şopîrlă, cu nuanţe preţioase de turcoază, stă nemişcată pe un trunchi. Este un *Calotes* şi cînd mai fac un pas, pentru a încerca o fotografie dispare fulgerător în frunziş. Cîţiva fluturi, cu aripi în culori somptuoase, par agăţaţi de firele de lumină ce se strecoară prin bolta vegetală.

Cînd ghidul nostru indonezian dă semn de oprire, ne prăbuşim epuizaţi, fără să ne mai uităm ce se află pe sol, lucru deloc recomandabil în junglă. Căutăm febril bidoanele cu apă şi după ce ne potolim, cît de cît, setea, constatăm că recipientele au rămas aproape goale deşi nu am străbătut pînă acum decît un sfert din drumul pe care-l avem de parcurs.

Sîntem în una din cele mai mari zone acoperite de pădurea tropicală primară din Indonezia, care păstrează încă o faună excepţională, cu multe forme endemice, motiv pentru care a căpătat statutul de Parc Naţional.

Numit Parcul Dumoga-Bone el este situat în peninsula nordică, îngustă şi lungă, a insulei Sulawesi. Această regiune, ce se întinde pe o suprafaţă de 3000 km^2, este dominată de un relief vulcanic încă activ.

Aici este cumpăna apelor între două mari bazine hidrografice, cel al fluviului Dumoga, care curge spre răsărit, către oraşelul Kotamobagu, pe care l-am străbătut şi noi cu cîteva zile mai înainte, şi al rîului Bone, ce îşi îndreaptă apele către apus, spre Gorontalo, al doilea oraş, ca mărime, din peninsulă.

Este una dintre zonele cele mai interesante pentru un naturalist şi nu puţini au fost cei care au încercat, de-a lungul anilor, să-i afle secretele şi să studieze viaţa tainică a unor animale singulare. Trăieşte aici straniul porc-cerb *Babirussa* la care colţii de pe maxilar au o creştere inversă, străbat peretele osos şi se curbează în faţa ochilor, vulpea zburătoare, *Acerodon celebensis,* una din cele 6 specii de lilieci frugivori, cuscusul pitic, *Striocuscus celebensis,* un marsupial care are aici limita vestică de

răspîndire şi Macacul negru (Macacus nigra). Sînt apoi mulţime de păsări, şerpi, amfibieni şi bineînţeles o imensă varietate de insecte.

Pentru cunoaşterea acestora din urmă englezii au organizat, în 1985, o importantă expediţie entomologică internaţională, la care au colaborat 200 de oameni de ştiinţă, denumită „Programul Wallace", după numele celebrului naturalist Alfred Russel Wallace (1823-1913). La mijlocul veacului trecut acesta a studiat, cu rezultate excepţionale, fauna arhipelagului indo-malaez (1854-1862) şi a elaborat apoi o teorie a selecţiei naturale asemănătoare cu cea a lui Charles Darwin.

Această expediţie a fost finanţată, în bună parte, de către Banca Mondială, organism care a asigurat şi fondurile pentru programul de irigaţii al văii Dumoga. S-a înţeles, în acest caz, că fără protecţia zonelor forestiere înalte ale bazinului, lucrările din vale nu pot avea un succes durabil.

Sîntem acum în această pădure, pentru a încerca să întîlnim una dintre cele mai ciudate păsări actuale, din păcate din ce în ce mai rară, pasărea Maleo, *Macrocephalon maleo* în limbajul zoologilor, şi să-i descoperim locurile de pontă. Ea face parte dintr-un grup singular de Gallinacee, Macropodele, ce cuprinde doar 19 specii răspîndite în arhipelagul indonezian, insulele Filipine, Noua Guinee şi Australia.

Macropodele sînt singurele păsări din lume care nu folosesc căldura propriului corp pentru a-şi cloci ouăle. Unele specii adună grămezi de frunze şi alte materiale vegetale formînd o movilă conică, înaltă de 1,50-2 m, cu un diametru la bază cam de 6 m. În vîrful acesteia, masculul sapă o gaură adîncă de 1 m, femela depunînd aici, la scurt interval, 8-12 ouă. Gaura este acoperită şi căldura produsă de fermentaţia materialului vegetal asigură clocirea ouălor. Există o specie australiană a cărei movilă vegetală atinge 2,50-3 m, avînd un diametru de 15 m.

Incubaţia durează 8-9 săptămîni, una din cele mai lungi perioade cunoscute în lumea păsărilor. În tot acest interval, masculul are grijă să păstreze o temperatură constantă a grămezii, de 33-34ºC. Dacă temperatura urcă mai mult decît este necesar, îndepărtează o parte dintre vegetale, le desface pentru aerisire sau le acoperă din nou. Foloseşte ca instrument foarte sensibil pentru determinarea temperaturii, ciocul.

Puii ies prin eforturi proprii şi îşi poartă singuri de grijă. Ei sînt capabili să zboare la numai cîteva ore de la eclozare.

(Va urma)

Istorii neelucidate

UNDE A DEBARCAT PRIMA OARĂ CRISTOFOR COLUMB?

GABRIEL TUDOR

Data de 12 octombrie 1492 va rămîne întotdeauna una dintre cele mai importante zile din istorie. Atunci, la ora 2 dimineaţa, marinarul de cart de pe nava Pinta deslușea în zare pămîntul mult aşteptat. America era descoperită. Dar care a fost pămîntul zărit de acel marinar, pe numele său Rodrigo de Triana?

Părerile sînt împărţite. Cei mai mulţi geografi susţin că insula pe care a acostat prima dată Columb, botezată San Salvador şi numită de băştinaşi Guanahani, ar fi insula Watlings din arhipelagul Bahamas. O altă ipoteză a emis savantul american Samuel Morrison, un pasionat cercetător al însemnărilor marelui navigator. Studiind jurnalul de călătorie al amiralului, Morrison afirmă că pămîntul descoperit de Columb este de fapt insula Caicos, situată la 350 km de Watlings. În articolul său, profesorul american spune: „Columb vorbeşte, în însemnările sale, despre o insulă care are forma unui bob de fasole şi o lungime de aproape 15 leghe. Cartografierea insulei Watlings, făcută din elicopter de specialiştii armatei americane arată însă că aceasta este de forma unui romb şi are o lungime de numai 5 leghe. Este cert că forma şi lungimea insulei despre care vorbise Columb aparţin insulei Caicos. Un argument în plus ar fi acela că, de pe insula Caicos, se văd şi alte insule, fapt ce corespunde notelor navigatorului genovez, care spune că, după debarcare, a putut zări în apropiere cîteva insule mai mici, în vreme ce de pe Watlings nu se mai zăreşte un alt pămînt cu ochiul liber".

Nişte argumente care au părut logice multor oameni de ştiinţă şi care par să facă în sfîrşit lumină într-o controversă ce durează, iată, de o jumătate de mileniu...

Locuri stranii pe Terra!

„TURNUL DIAVOLILOR"

Acest loc cu o denumire aşa de fioroasă este însă un monument geologic de o frumuseţe ieşită din comun. Aflat în partea nord-estică a statului Wyoming (SUA), „Turnul diavolilor" pare un gigantic turn de piatră; înfipt în profunzimea scoarţei terestre pînă la 1560 m, după calculele specialiştilor, turnul seamănă cu un gigantic obelisc, cu dimensiuni neobişnuite: diametrul la bază 305 m, iar înălţimea de 264 m.

Oamenii de ştiinţă au stabilit că el datează de acum circa 60 milioane de ani şi a luat naştere în zonele cele mai profunde ale litosferei, unde magma a erupt printre rocile sedimentare, apoi s-a răcit şi cristalizat. Succesiv, într-un proces durînd zeci de milenii, rocile sedimentare componente au fost supuse la o intensă acţiune erozivă care a eliminat tot ce era în împrejurimi, aducînd la lumina zilei gigantica masă stîncoasă, sub formă de trunchi de copac uriaş, ascuţit spre vîrf. Legat de acest monument natural, indienii Kiovas povestesc că la începutul lumii, stînca era un trunchi de copac, lîngă care s-au refugiat şapte copii, spre a scăpa de un urs. Ca să-i salveze arborele a crescut pînă în cer, unde odată ajunşi, copiii s-au transformat în stelele Ursei Mari, iar trunchiul s-a prefăcut în rocă. Indienii au numit-o la început „Mateo Tepee", pînă ce, în 1875, conducătorul unei expediţii ştiinţifice, Richard Dodge, i-a pus numele de „Turn al diavolilor", care suna mult mai pompos. Încă din secolul trecut, interesantul monument geologic a fost obiectul studiilor savanţilor şi alpiniştilor, fiind de menţionat că vîrful a fost escaladat prima dată de doi americani, William Rogers şi Willard Ripley, cu ocazia Zilei Naţionale a SUA, la 4 iulie 1893.

Şi cum un asemenea loc, care pare desprins dintr-o altă lume, nu-i putea lăsa indiferenţi pe fanii science-fiction, celebrul Steven Spielberg a ales „Turnul" drept decor pentru nu mai puţin celebrul său film „Întîlnire de gradul III". Acest lucru nu a făcut decît să crească mai mult faima „Turnului diavolilor", astfel că în prezent mii de turişti vizitează straniul peisaj, dornici de cine ştie ce contact cu extratereştrii. Şi dacă „Turnul" nu a atras pînă-n prezent „omuleţi verzi", a atras în schimb o mulţime de bancnote verzi şi foşnitoare în buzunarele întreprinzătorilor yankei...

(G.T.)

Surpriză la maternitate

SURORI VITREGE NĂSCUTE ÎN ACEEAŞI ZI

După nouă ani de la divorţ, părinţii lui Lee Munyard (14 ani), recăsătoriţi între timp, aşteptau un nou copil în noile lor familii. Lee urmărise cu atenţie graviditatea celor „două mame" ale sale, cea adevărată şi soţia actuală a tatălui său. Ştia deci că cele două aşteptau să nască la un interval de cîteva săptămîni. Dar - surpriză! Lee s-a trezit într-o singură zi, la doar patru ore distanţă, cu două surori vitrege!

De unde se vede că, atunci cînd este să fie, nici tăiată în două, o familie adevărată nu face lucrurile pe jumătate!

Un copil pentru două mame

DEZNODĂMÎNTUL UNEI FALSE PRIETENII

Povestea adevărată a Suzannei Bertrand (austriacă stabilită în Franţa, la Le Havre) şi a fiului ei, David, pune în evidenţă ceea ce am putea numi blestemul de a nu putea avea urmaşi. Ea începe în 1988, cînd Suzanne, gravidă în luna a şasea, fuge din Linz (Austria) după ce află că logodnicul ei, Heinckel, are şi o altă legătură amoroasă. Se ascunde la o veche cunoştinţă, Claire Hossmann, la Le Havre, Franţa.

În acel moment de răscruce al destinului ei, Suzanne nu realizează că binefăcătoarea ei amică suferă enorm din cauza faptului că nu poate avea copii. Ambele femei au 28 de ani, locuiesc împreună în aceeaşi casă. Suzanne îl naşte pe David, iar în sufletul prietenei Claire s-a născut o dorinţă obsesivă, aceea de a fi ea mama copilului... Anii trec şi micul David are parte de o îngrijire şi afecţiune egale de la ambele singuratice, pentru care reprezintă unica bucurie şi motivaţie de a trăi.

În 1993, Suzanne află că tatăl copilului a murit şi că acesta i-a lăsat prin testament o importantă sumă de bani. Heinckel, care nu-şi cunoscuse niciodată copilul, se gîndise la soarta lui. Suzanne e surprinsă şi pleacă la Linz să desluşească afacerea descendenţilor lui Heinckel. Micul David, de cinci ani, rămîne în grija Clairei.

Drama se declanşează la întoarcere. Claire îi spune că băiatul a fost răpit şi că făptaşii pretind o mare sumă de bani. Disperată, Suzanne nu alertează poliţia de frica uciderii lui David şi este gata să achite recompensa. Şi chiar o face, la insistenţele amicei sale, căreia îi dă 200000 de franci. Fără să cunoască detaliile, ea constată că fiul ei se întoarce acasă nevătămat. Se părea că totul s-a terminat cu bine... Dar numai peste cîteva luni, Suzanne află adevărul, de la cel care a participat la răpire. Practic, David fusese ascuns la complicele lui Claire, pentru ca astfel mama copilului să fie deposedată de mijloacele de a-şi crea singură un drum în viaţă. Claire ştia că banii primiţi drept moştenire o vor îndepărta de „fiul" ei şi asta n-ar fi putut suporta. Ea trebuia cu orice preţ să rămînă lîngă David, copilul ei de suflet...

Cît de uriaşă şi de sinceră a fost această afecţiune maladivă, o dovedeşte faptul că toţi banii fuseseră depuşi într-un cont pe numele lui Claire şi al lui David. Dar ea a fost acuzată de sechestrare de persoană şi drumul celor două femei s-a bifurcat ireversibil.

Dintr-o eroare stupidă

O bătrînică a trăit fără curent electric timp de 20 de ani

O englezoaică de 86 de ani a trăit pînă curînd fără curent electric, în cătuţa sa din Sheffield, în nordul Marii Britanii, după ce i-a fost tăiată accidental alimentarea cu curent electric, în urmă cu 20 de ani, relatează ziatul „Times". „Cu timpul, ne-am obişnuit, declara bătrîna doamnă; am folosit pentru iluminat lumînările, fără a avea nici televizor, nici alte aparate electromenajere. Soţul meu şi cu mine ne-am întors într-o zi acasă după ce fusesem la cursele de cai şi cei de la compania de electricitate săpau în faţa casei. După ce au terminat, am observat că nu mai aveam curent electric." Octogenara, care n-a dorit să-şi facă publică identitatea, a crezut că i-a fost tăiat curentul electric din cauza consumului prea scăzut de pînă atunci. La începutul acestui an, vecinii, revoltaţi de soarta bătrînicii, rămasă văduvă între timp, au reclamat starea de fapt la compania de electricitate din zonă. Lucrătorii trimişi au descoperit că alimentarea cu energie electrică a locuinţei fusese întreruptă accidental în anii '70. Drept despăgubiri, compania de electricitate a efectuat gratuit lucrările de reconectare a locuinţei bătrînicii ghinioniste la reţeaua electrică. (ARPRESS)

IDILĂ COMICĂ PE INTERNET

Să începem derularea acestei întîmplări prezentînd pe protagonişti: El, Massimo Ferara (35 ani), ea, Milena (38 ani). Născut la Savona, Massimo avea serviciul la Milano la o agenţie publicitară. Ea, deşi absolvise Facultatea de filozofie, a preferat să se dedice muncii de femeie casnică în locuinţa lor de la Savona. Amîndoi constituiau o pereche fericită, lipsită de griji. Dar, după cinci ani de viaţă conjugală normală, au început să apară unele elemente supărătoare.

Totul a pornit de la faptul că Massimo, care muncea la Milano, venea la sfîrşitul săptămînii la Savona. La un moment dat a renunţat să mai revină acasă. Era clar că păşiseră într-o criză accentuată. Vizitele sale extrem de rare constituiau un factor nociv care accentua singurătatea lor. Amîndoi (surprinzătoare coincidenţă!) au recurs la ajutorul unui... computer în faţa căruia îşi petreceau ore îndelungate căutînd cu ajutorul Internetului interlocutori (oare) dispuşi să găsească diverşi amici folosind însă nume fictive. Destinul le-a jucat o festă nemaipomenită. Amîndoi (sub perdeaua numelor fictive) au ajuns să se cunoască şi să comunice între ei în mod regulat. Au ajuns pînă acolo că şi-au dat o întîlnire pentru a se... cunoaşte.

Este foarte uşor să anticipaţi ce s-a întîmplat la întîlnirea lor. Cei doi s-au aflat faţă în faţă foarte surprinşi, prilej cu care au schimbat acuze reciproce, violente, terminînd totul pînă la urmă cu lacrimi şi o împăcare totală în sensul că Massimo a renunţat la serviciul de la Milano şi a revenit acasă la Savona...

După un accident de maşină...

Cîntecele şi sloganurile l-au scos din comă

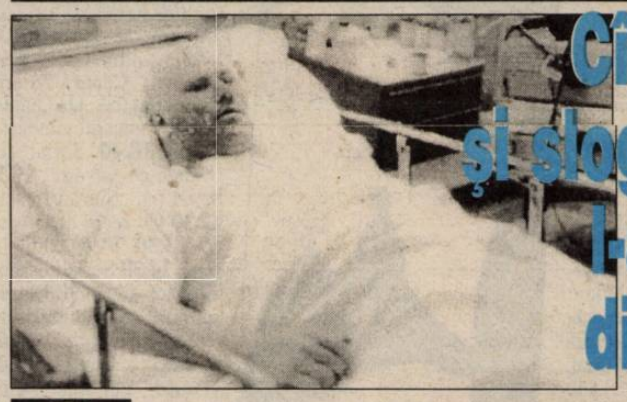

O întîmplare neobişnuită s-a petrecut în spitalul din Caregi. În secţia de reanimare se afla internat Lorenzo Castri.

Internarea lui Lorenzo Castri s-a petrecut în urma unui foarte grav accident stradal. Lorenzo Castri se afla împreună cu alţi cinci tifosi într-o maşină care se îndrepta spre Pondera unde echipa lor favorită urma să dispute un meci oficial. Conducătorul maşinii, Nicola Mezzacapa, a pierdut controlul volanului şi s-a oprit într-un copac. Şoferul a murit pe loc, iar ceilalţi pasageri au suferit răni serioase, cel mai grav afectat fiind Lorenzo Castri aflat în stare de comă.

În această fază cineva a avut ideea de a da drumul unei casete pe care erau înregistrate cîntece şi sloganuri ale fanilor aparţinînd echipei de fotbal „L'Aquila", (el fiind desigur un susţinător al acestei formaţii). Spre surprinderea tuturor, acest fapt a dus la ieşirea din starea de comă în care se afla pînă atunci.

O CRIMĂ DEZVĂLUITĂ DUPĂ 18 ANI!

Întîmplarea s-a petrecut acum 18 ani. Mai precis, la 18 decembrie 1979 la Volpino, un mic centru din provincia Torino. Un cetăţean, Antonio Giacominetto (49 ani) a fost găsit mort în grădina de lîngă locuinţa sa. Cercetările care au urmat au fost (după cum s-a constatat ulterior), superficiale, moartea lui datorîndu-se, cică, unui infarct.

După 18 ani s-a făcut o descoperire incredibilă. Un oarecare Franco Fuschi (55 ani), cu un bogat cazier penal, aflat în închisoare a făcut o mărturie surprinzătoare declarînd că el l-a ucis pe Giacominetto cu un glonţ de revolver în urma unei banale altercaţii. La început, poliţia nu l-a crezut considerîndu-l drept un mitoman, deşi Fronco Fuschi era acuzat de nu mai puţin de 10 omucideri. Totuşi, autorităţile au dispus deshumarea rămăşiţelor pămînteşti ale victimei pentru a încerca să verifice declaraţia criminalului. Cu acest prilej a fost găsit şi glonţul (trimis - drept în inimă) care a dus la moartea sa.

Acest neobişnuit eveniment a suscitat un viu interes reflectat de mass media care a relatat pe larg şi, bineînţeles, cu accente critice la adresa celor care au tratat cu o supărătoare superficialitate condiţiile în care şi-a pierdut viaţa Antonio Giacominetti...

Un Robinson Crusoe din zilele noastre

„FĂRĂ TINE SINGURA MEA ALINARE E UN CÎINE"

Marc Kellenberger (24 ani), din Elveţia, a decis să se izoleze de lume şi să trăiască printre mici animale sălbatice într-un colţ pustiu al insulei Panarea (Messina) pentru a uita o mare deziluzie sentimentală. Aici, Marc dorea să-şi petreacă timpul pentru a medita, a privi marea albastră şi cristalină, infinitul limpede. Istoria sa a luat însă sfîrşit nu după mult timp întrucît s-au găsit turişti curioşi care doreau să cunoască motivele acestei refugieri izolate de lume. Dar exilul său voluntar a luat sfîrşit atunci cînd un reporter mai insistent de la „Video Eolie" a reuşit să-l convingă să explice motivele care l-au condus la această soluţie neobişnuită.

Astfel, Marc a povestit cum în urmă cu cîţiva ani a cunoscut o fascinantă făptură de origine tailandeză, Nuch Migg (19 ani) de care s-a îndrăgostit nebuneşte. Timp de patru ani povestea lor de dragoste s-a desfăşurat sub cele mai bune auspicii după care Nuch Migg s-a decis să-l părăsească reproşîndu-i faptul că nu este serios şi este incapabil să-i asigure siguranţa zilei de mîine. După care, s-a întors în ţara sa natală. Despărţirea i-a provocat un şoc teribil în urma căruia Marc a decis să se izoleze de lume întovărăşit de cîinele său, Fido.

Istoria sa, relatată la un post TV, a avut însă implicaţii neaşteptate pentru „Robinson Crusoe". Părinţii săi, care-l căutau de mult timp, au putut în acest fel să dea de urma sa. Ei i-au trimis doi „mesageri" pentru a-l convinge să renunţe la refugiul său. Cum izolarea sa devenise în fapt iluzorie, Marc a acceptat „solia" şi s-a întors în Elveţia, căutînd probabil o altă modalitate de a depăşi dezamăgirea sa amoroasă şi de a lua viaţa în piept.

LEGENDELE UNUI STEJAR SECULAR

În pădurea Adam, jud. Galaţi există un stejar cu o vîrstă de peste 500 de ani. A înfruntat vitregiile climatice şi a fost ocolit de secure datorită coronamentului dispus într-o formă atractivă.

În jurul stejarului secular se ţes şi legende că ar fi fost plantat ca hotar la mijlocul Ţării de jos a Moldovei, că ar fi fost folosit ca punct intermediar de transmitere vizuală către reşedinţa ţării a sosirii la hotare a solilor sau a oştilor duşmane. Se mai atribuie şi loc de popas şi de observaţie a celor urmăriţi de poteră fapt posibil prin amplasarea arborelui pe o culme cu un orizont larg de supraveghere.

Şeful ocolului silvic Griviţa, ing, Nicolae Talambă de care aparţine pădurea ca şi pădurarul Aurel Ochean consideră că existenţa seculară a stejarului se datorează în mare parte taliei şi a coronamentului deosebit de atractiv, arborele constituind astăzi şi o relicvă a naturii, fiind unul din cei mai în vîrstă din pădurile ţării. (Dr. VADIM NESTEROV)

adio

VAL KILMER

un altfel de „Sfînt"

AURORA POPESCU

Serialul pentru televiziune „Sfîntul", avîndu-l ca protagonist pe Roger Moore, a constituit în urmă cu peste trei decenii un deliciu pentru spectatori, iar tipul de erou propus atunci a intrat în legendă. De curînd, la Antena 1, am avut ocazia să-l revedem, să gustăm din nou umorul fin al actorului şi să zîmbim discret în faţa unor secvenţe care azi pot părea uşor „prăfuite". Personajul în sine rămîne totuşi la fel de fascinant.

Producătorii americani s-au gîndit să-l readucă în atenţie, de data aceasta nu într-un serial tv, ci într-un film de aproape două ore, în care locul lui Roger Moore este luat de Val Kilmer, „un abonat al filmelor de acţiune". Iar „Sfîntul", aşa cum îl ştim noi ca personaj (plin de calităţi) va deveni un altfel de... „Sfînt", deloc „angelic", dat fiind că îşi schimbă mereu identitatea şi îşi leagă numele de evenimente ce dau de furcă poliţiei din întreaga lume. Tablouri celebre sînt furate dintr-un muzeu american? Hoţul e... Simon Templar. O dischetă avînd conţinut secret a dispărut din Japonia? „Sfîntul" a lovit din nou. Seifurile unei bănci londoneze au fost golite? Tot el e autorul. „Sfîntul" scapă de fiecare dată de vigilenţa poliţiei. Îşi propune să nu se oprească din aceste acţiuni decît în ziua cînd în contul său va figura suma de 50 de milioane de dolari. Pînă atunci, „Sfîntul" acceptă să lucreze la un moment dat pentru un capitalist rus,

Om de afaceri

Avocat

Profesor de chimie

Ziarist

Desenator

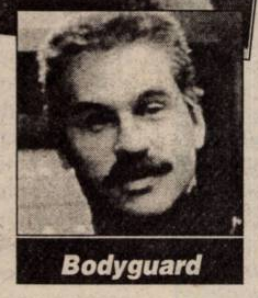

Bodyguard

CATHERINE DENEUVE
TVR 2, joi, ora 20⁰⁰

LUNI, 18 august

PROGRAMUL 1: **13.00** Serial (r): „Secretele nisipului" **14.10** Serial (r): „Şeicul" **15.00** Desene animate **15.30** Emisiune în limba maghiară **17.05** Serial: „Specialitatea casei" **18.00** Tele-estival Camel Planet **19.00** Serial: „Sunset Beach" **19.55** Doar o vorbă „sât-i" mai spun! **20.00** Jurnal **21.00** Serial: „Echipa de intervenţie" **22.00** În faţa dv.! **23.00** Serial: „Canary Wharf" **23.50** Revista de istorie **0.30** Rock Live.

PROGRAMUL 2: **13.00** Tribuna partidelor parlamentare **13.30** Convieţuiri **14.30** Serial: „Ce bine e acasă!" **15.30** Desene animate **16.00** Serial: „Secretele nisipului" **17.00** Serial: „Şeicul" **18.00** Serial: „Puterea, pasiunea" **19.00** Studioul de Film al TVR prezintă: „Exerciţiu de admiraţie" **20.00** Teatru TV: „Idolul şi Ion Anapoda" de George Mihail Zamfirescu **22.10** Dialoguri culturale... **22.30** Ultimul tren **24.00** TVM * Mesager **0.30** Interpreţi celebri, lucrări celebre.

MARŢI, 19 august

PROGRAMUL 1: **6.00** România: ora 6 fix! **8.30** Desene animate (r) **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iaşi **11.00** TVR Timişoara **12.05** Credo (r) **13.05** Serial (r): „Secretele nisipului" **14.10** Serial (r): „Şeicul" **15.05** Desene animate **15.30** Ecclesiast '97 **16.00** Emisiune în limba maghiară **17.05** Serial: „Specialitatea casei" **17.35** Medicina pentru toţi **18.00** Tele-estival Camel Planet **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.00** Telecinemateca: „Elisa, viaţa mea" (Spania, 1977) **23.10** Serial: „Canary Wharf" **23.50** Universul cunoaşterii **0.30** Planeta cinema.

PROGRAMUL 2: **7.00** Itinerar turistic **8.00** Desene animate (r) **8.30** Serial (r): „Canary Wharf" **9.00** Serial (r): „Echipa de intervenţie" **10.00** Cu ochii'n 4 (r) **10.45** Cultura în lume (r) **11.35** Serial (r): „Sunset Beach" **12.30** Serial (r): „Savannah" **13.15** Biserica satului (r) **14.30** Serial: „Ce bine e acasă!" **15.30** Desene animate **16.00** Serial: „Secretele nisipului" **17.00** Serial: „Şeicul" **18.00** Serial: „Puterea, pasiunea" **19.00** Opţiuni **20.00** Românii de lîngă noi **20.25** Fotbal: România - Macedonia **24.00** TVM * Mesager **0.30** Meridianele dansului.

MIERCURI, 20 august

PROGRAMUL 1: **6.00** România: ora 6 fix! **8.30** Desene animate (r) **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iaşi **11.00** TVR Timişoara **12.05** Sensul tranziţiei (r) **13.05** Serial (r): „Secretele nisipului" **14.10** Serial (r): „Şeicul" **15.05** Desene animate **15.30** Ecoturism **16.00** Pro patria **17.05** Serial: „Specialitatea casei" **17.35** Magazin sportiv **18.00** Tele-estival Camel Planet **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **20.35** Fotbal: România - Macedonia **22.35** În flagrant **23.05** Serial: „Canary Wharf" **23.50** Cultura în lume.

PROGRAMUL 2: **7.00** Itinerar turistic **8.00** Desene animate (r) **8.25** Serial (r): „Canary Wharf" **8.50** Telecinemateca (r): „Elisa, viaţa mea" **11.00** Medicina pentru toţi (r) **11.35** Serial (r): „Sunset Beach" **12.30** Serial (r): „Perla coroanei" **13.30** Emisiune în limba maghiară **14.30** Serial: „Ce bine e acasă!" **15.30** Desene animate **16.00** Serial: „Secretele nisipului" **17.00** Serial: „Şeicul" **18.00** Serial: „Puterea, pasiunea" **20.00** Film (r): „Frontiera de oţel" **22.40** Credo **24.00** TVM * Mesager **0.30** Vă place opera?

JOI, 21 august

PROGRAMUL 1: **6.00** România: ora 6 fix! **8.30** Desene animate (r) **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iaşi **11.00** TVR Timişoara **13.05** Serial (r): „Secretele nisipului" **14.10** Serial (r): „Şeicul" **15.00** Desene animate **15.30** Pompierii vă informează! **15.45** Lege şi fărădelege **17.05** Serial: „Specialitatea casei" **17.35** Bank-note **18.00** Tele-estival Camel Planet **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.00** Serial: „Dr. Quinn" **22.00** Cu ochii'n 4 **22.45** La volan * 153.014 km **23.00** Serial: „Canary Wharf" **23.50** Un secol de cinema.

PROGRAMUL 2: **7.00** Itinerar turistic **8.00** Desene animate (r) **8.30** Serial (r): „Canary Wharf" **9.00** Planeta cinema (r) **11.00** Serial documentar (r) **11.35** Serial (r): „Sunset Beach" **12.30** Aproape totul despre telenovela (r) **13.30** Emisiune în limba germană **14.30** Serial: „Ce bine e acasă!" **15.30** Desene animate **16.00** Serial: „Secretele nisipului" **17.00** Ceaiul de la ora 5 **19.00** Magazin cultural estival **20.00** Cinematograful de artă: „După bunul plac" (Franţa, 1983). Cu: Catherine Deneuve **22.00** Enesciana **22.30** Time-out **24.00** TVM * Mesager.

VINERI, 22 august

PROGRAMUL 1: **6.00** România: ora 6 fix! **8.30** Desene animate (r) **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iaşi **11.00** TVR Timişoara **12.05** Media-club (r) **13.05** Serial (r): „Secretele nisipului" **14.10** Serial (r): „Şeicul" **15.00** Desene animate **15.30** Emisiune în limba germană **17.05** Serial: „Specialitatea casei" **17.35** Tribuna partidelor parlamentare **18.00** Tele-estival Camel Planet **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.00** Tezaur folcloric **21.30** Film: „Eu şi puştiul" (SUA, 1993) **23.10** Recital Nicoleta Nicola **23.50** Nopţi la malul mării **0.50** Cinematograful de noapte: „Dorinţă de femeie" (Italia, 1988).

PROGRAMUL 2: **7.00** Itinerar turistic **8.00** Desene animate (r) **8.30** Serial (r): „Canary Wharf" **9.00** Serial (r): „Dr. Quinn" **10.00** Universul cunoaşterii (r) **10.40** Serial (r): „Cartea cu poveşti" **11.35** Serial (r): „Sunset Beach" **12.30** Un secol de cinema (r) **13.30** TVR Cluj-Napoca **14.30** Serial: „Ce bine e acasă!" **15.30** Desene animate **16.00** Serial: „Secretele nisipului" **17.00** Serial: „Şeicul" **18.00** Fotbal: Petrolul - Universitatea Craiova **20.00** Fantastic Star TVR Club **21.00** Robingo 2 **21.40** Videocaseta muzicală **22.00** Club 2020 **23.00** Magazin sportiv **24.00** TVM * Mesager.

SÎMBĂTĂ, 23 august

PROGRAMUL 1: **7.00** Bună-dimineaţa de la Timişoara şi de la... Iaşi! **8.30** Alfa şi Omega **9.05** Serial: „Salty" **10.35** Film: „Partida de cărţi (Italia, 1972). Cu: Bette Davis **12.35** Serial: „Mork şi Mindy" **13.00** Serial documentar **13.30** Ecranul **14.45** Pilula de rîs **15.00** Desene animate **15.25** Serial: „Universul straniu al lui Arthur C. Clarke" **15.50** Atletism **16.00** Fotbal: Steaua - Oţelul **18.00** Serial: „Hollyoaks" **18.30** Desene animate **19.00** Telenciclopedia **20.00** Jurnal **21.00** Serial: „Savannah" **22.00** Duelul vedetelor **23.20** Serial: „Piaţa Spaniei" **0.15** Serial: „Detectivul din Los Angeles" **1.05** Arena AS.

PROGRAMUL 2: **8.00** Serial: „Lupii aerului" **9.00** Pas cu pas **9.30** Ajută-te singur! **10.00** Mondo-blitz **11.00** TVR Cluj-Napoca **13.00** Actualitatea culturală **13.30** Serial: „Misterele Sankt Petersburgului" **14.30** Serial: „Ce bine e acasă! **15.10** Bursa invenţiilor **15.30** Desene animate **16.00** Serial: „Secretele nisipului" **17.00** Serial: „Şeicul" **18.00** Serata muzicală TV **19.00** Jocuri periculoase **20.00** Film: „Poliţist la New York" (SUA, 1993) **21.45** Fotbal: Juventus Torino - Vicenza **24.00** TVM * Mesager **0.30** Jazz Alive.

DUMINICĂ, 24 august

PROGRAMUL 1: **7.00** TVR Cluj-Napoca **8.30** Lumină din lumină **9.05** Serial: „De la Apenini la Anzi" **9.35** Desene animate **10.00** Ala-bala, portocala! **11.00** Viaţa satului **12.30** Serial: „Ce vrăji a mai făcut nevasta mea, Samantha?" **13.00** Serial de călătorii **14.45** Video-magazin **17.00** Serial SF: „Star Trek - Deep Space 9" **18.30** Desene animate **19.00** Robingo **20.00** Jurnal **20.35** Duminica sportivă **21.00** Film: „Atitudini anglo-saxone" (Anglia, 1992) **22.25** Teratru românesc în lume **23.05** Camel Planet Olimp.

PROGRAMUL 2: **8.00** Serial: „Lupii aerului" **9.30** Ferestre deschise **10.00** Leonard Bernstein **11.00** TVR Iaşi **13.00** Memoria exilului românesc **13.30** Serial: „Misterele Sankt Petersburgului" **14.30** Serial: „Ce bine e acasă!" **15.30** Desene animate **16.00** Film serial: „Secretele nisipului" **17.00** Serial: „Şeicul" **18.00** Serata muzicală TV **19.00** Sensul tranziţiei **20.00** Rendez-vous la Majestic (III) **21.00** Repriza a treia **24.00** TVM Mesager **0.30** Sub cupola circului.

(După Panoramic TV)

PRO TV

LUNI **7.00** Ora 7, bună dimineaţa! **9.00** Sport la minut **9.15** Serial: „M.A.S.H." **9.45** Serial: „Tînăr şi neliniştit" (r) **10.30** Serial: „Şoapte de iubire" (r) **11.15** Serial: „Capcana timpului" **12.00** Serial: „Confruntările celui de-al II-lea Război Mondial" **13.00** Procesul etapei (r) **14.30** Lumea filmului (r) **15.00** Serial: „Matlock" **16.00** Serial: „Tînăr şi neliniştit" **16.45** Serial: „Şoapte de iubire" **17.30** Serial: „Zona Crepusculară" **18.20** Sport la minut **18.25** Chestiunea zilei **18.35** Serial: „Cine este şeful?" **19.00** Ştii şi cîştigi! **19.30** Ştirile PRO TV **20.00** Film: „Poveste din Bronx" (SUA, 1993). Cu: Robert De Niro **22.15** Serial: „Familia Bundy" **22.45** Serial: „Viaţa ca în filme" **23.15** Ştirile PRO TV **23.30** Prima pagină **23.40** Serial: „La limita imposibilului" **0.25** Generaţia PRO **1.00** Film erotic: „I Like To Play Games".

HARRISON FORD
PRO TV, duminică, ora 20⁰⁰

MARŢI **7.00** Ora 7, bună dimineaţa! **9.00** Sport la minut **9.15** Serial: „M.A.S.H." **9.45** Serial: „Tînăr şi neliniştit" (r) **10.30** Serial: „Şoapte de iubire" (r) **11.15** Serial: „Capcana timpului" **12.00** Serial: „Aventurile lui Brisco County" **13.00** Profesiunea mea cultura **14.30** Desene animate **15.00** Serial: „Matlock" **16.00** Serial: „Tînăr şi neliniştit" **16.45** Serial: „Şoapte de iubire" **17.30** Serial: „Arca lui Noe" **18.15** Sport la minut **18.25** Chestiunea zilei **18.35** Serial: „Cine este şeful?" **19.00** Ştii şi cîştigi! **19.30** Ştirile PRO TV **20.00** Serial: „Chicago Hope" **21.00** Serial: „Secrete de familie" **22.00** Serial: „Familia Bundy" **22.30** Serial: „Viaţa ca în filme" **23.00** Ştirile PRO TV **23.20** Prima pagină **23.30** Serial: „La limita imposibilului" **0.15** Generaţia PRO.

MIERCURI **7.00** Ora 7, bună dimineaţa! **9.00** Sport la minut **9.15** Serial: „M.A.S.H." **9.45** Serial: „Tînăr şi neliniştit" (r) **10.30** Serial: „Şoapte de iubire" (r) **11.15** Serial: „Capcana timpului" **12.00** Serial: „Aventurile lui Brisco County" (ultimul ep.) **13.00** Am întîlnit şi români fericiţi **14.00** Generaţia PRO **14.30** Desene animate **15.00** Serial: „Matlock" **16.00** Serial: „Tînăr şi neliniştit" **16.45** Serial: „Şoapte de iubire" **17.30** Serial: „Război în viitor" **18.15** Sport la minut **18.35** Serial: „Cine este şeful?" **19.00** Ştii şi cîştigi! **19.30** Ştirile PRO TV **20.00** Film: „Vis criminal" (SUA, 1984) **22.00** Serial: „Familia Bundy" **22.30** Serial: „Viaţa ca în filme" **23.00** Ştirile PRO TV **23.20** Prima pagină **23.30** Serial: „La limita imposibilului" **0.15** Generaţia PRO **0.45** Film erotic: „Access Denied".

JOI **7.00** Ora 7, bună dimineaţa! **9.00** Sport la minut **9.15** Serial: „M.A.S.H." **9.45** Serial: „Tînăr şi neliniştit" (r) **10.30** Serial: „Şoapte de iubire" (r) **11.15** Serial: „Capcana timpului" **12.00** Serial: „Beverly Hills" (r) **13.00** Faţă-n faţă cu Ilie Şerbănescu (r) **14.00** Sport extrem **14.30** Desene animate **15.00** Serial: „Matlock" **16.00** Serial: „Tînăr şi neliniştit" **16.45** Serial: „Şoapte de iubire" **17.30** Serial: „Hercule" **18.15** Sport la minut **18.25** Chestiunea zilei **18.35** Serial: „Cine este şeful?" **19.00** Ştii şi cîştigi! **19.30** Ştirile PRO TV **20.00** Serial: „Melrose Place" **21.00** Serial: „Doctor în Alaska" **22.00** Serial: „Familia Bundy" **22.30** Serial: „Viaţa ca în filme" **23.00** Ştirile PRO TV **23.20** Prima pagină **23.30** Serial: „La limita imposibilului" **0.15** Generaţia PRO **0.45** Film erotic: „Gentleman's Bet".

VINERI **7.00** Ora 7, bună dimineaţa! **9.00** Sport la minut **9.15** Serial: „M.A.S.H." **9.45** Serial: „Tînăr şi neliniştit" (r) **10.30** Serial: „Şoapte de iubire" (r) **11.15** Serial: „Capcana timpului" **12.00** Serial: „Apocalipsul" **13.00** Divertis show **14.00** Generaţia PRO **14.30** Desene animate **15.00** Serial: „Matlock" **16.00** Serial: „Tînăr şi neliniştit" **16.45** Serial: „Şoapte de iubire" **17.30** Serial: „Xena, prinţesa războinică" **18.15** Sport la minut **18.35** Serial: „Cine este şeful?" **19.00** Ştii şi cîştigi! **19.30** Ştirile PRO TV **20.00** Serial: „Dosarele X" **21.00** Film: „Noaptea groazei" (SUA,

Cindy Crawford va fi mamă

Visul cel mai drag al frumoasei Cindy Crawford e pe cale de a deveni realitate. La 31 de ani, Cindy e însărcinată. Tatăl copilului? Rande Gerber, bărbatul care a cucerit-o greu, dar care a ştiut ca nimeni altul să-i umple viaţa de fericire femeii iubite.

Încîntată pînă peste cap de ideea că va deveni mamă, Cindy, de obicei atît de preocupată de silueta ei, este dispusă să acumuleze kilograme în plus şi să mănînce tot ce poftește, fără nici o restricţie: hot-dogs, chips-uri, îngheţate... Pentru a-şi păstra totuşi energia şi forma fizică, rămîne la obiceiul practicării unui antrenament sportiv zilnic, adaptat desigur noii ei situaţii.

În ceea ce-l priveşte pe Rande, îndrăgostitul fără speranţă din urmă cu şase ani, are impresia că trăieşte doar un vis frumos, în care el este iubit de un top-model celebru, pe nume Cindy, că Cindy e fericită să-i dăruiască tocmai lui un copil, că se vor căsători şi vor trăi pentru tot restul vieţii împreună. Dar visul lui este, cel puţin în prima lui parte, realitate.

Tretiak, care e pe cale de a cheltui trei milioane de dolari pentru a obţine „reţeta" unei noi forme de energie, creată de omul de ştiinţă Emma Russell (interpretat de actriţa Elisabeth Shue). Pentru „Sfîntul" - o misiune de rutină. Dar se întîmplă ca, de această dată, lucrurile să se încurce. Simon Templar fură formula incompletă şi, mai mult, se şi îndrăgosteşte de tînăra fiziciană, o femeie frumoasă, romantică şi idealistă. Capitalistul rus e în stare de moarte de om: lansează ucigaşi pe urmele celor doi. Ritmul filmului este de rock'n roll. Simon şi Emma fac slalom printre bombe, plonjează în apele îngheţate ale Volgăi..., dar nu se aleg cu nici o zgîrietură. În sfîrşit, la acest capitol „Sfîntul" de acum se aseamănă cu „Sfîntul" de altădată, fără să-i egaleze însă „staiful". Dar, bineînţeles, regizorul Phillip Noyce nici nu şi-a propus acest lucru.

viaţa în serial

Al (din „Familia Bundy") este în serial terorizat de munca pe care o face: vînzător de pantofi. Este o meserie pe care el o aseamănă „valului care te poartă spre moarte". De-a lungul existenţei sale reale, actorul care-l interpretează pe Al - e vorba de *Ed O'Neill* - nu a fost niciodată vînzător de pantofi, dar s-a întîmplat ca, pentru un timp, să fie picolo, meserie pe care o consideră „cea mai rea din lume". Născut în Youngstown (Ohio), Ed O'Neill a fost mai întîi profesor la o şcoală generală. În timpul liber, a urmat cursurile de teatru de la Youngstown State University şi, peste şapte ani de la absolvire, s-a hotărît să facă din actorie profesia lui. S-a mutat la New York (aici a fost picolo) şi a reuşit să debuteze ca actor de teatru pe Broadway, în „Knockout", apoi a jucat în piese cunoscute cum ar fi „Zbor deasupra unui cuib de cuci" şi „Oameni şi şoareci". Prezenţa sa scenică s-a impus, criticii şi publicul l-au apreciat favorabil şi au urmat oferte pentru seriale tv: „Midnight Caller", „Another World", „Hunter", „Miami Vice". Dar rolul lui Al l-a făcut cu adevărat foarte cunoscut şi iubit de public. Statura sa uriaşă creează, desigur, un efect comic, în raport cu mintea puţină a personajului Al. Dar această statură îi conferă lui Ed O'Neill o cu totul altă imagine pe terenurile de fotbal american, sport pe care actualul actor l-a practicat cu mare pasiune, ca jucător în echipa „Pitsburgh Steelers".

KIRK DOUGLAS
TELE 7 abc, vineri, ora 21[35]

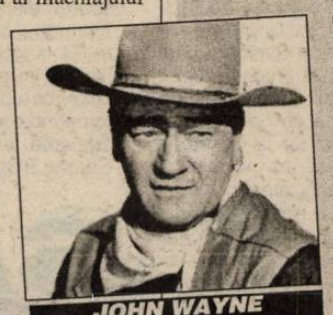

JOHN WAYNE
ANTENA 1, luni, ora 15[05]

1985) **23.00** Ştirile PRO TV **23.20** Prima pagină **23.30** Serial: „La limita imposibilului" **0.15** Serial: „Zona crepusculară" **0.45** Generaţia PRO **1.00** Film: „Deşertul roşu" (Italia/Franţa, 1964).

SÎMBĂTĂ **7.00** Desene animate **8.10** Povestea zilei cu Magicianul **8.30** Serial: „Superboy" (primul ep.) **9.00** Serial: „Noile aventuri ale lui Flipper" **10.00** Film: „Deşertul roşu" (r) **11.55** Profesiunea mea cultura (r) **13.00** Film: „Autor! Autor!" (SUA, 1982). Cu: Al Pacino **15.00** Rugby: Noua Zeelandă - Australia **16.45** Motor sport magazin **17.00** Hipism: Cursa de galop de la Ascot **17.30** Serial: „Walker, polităist texan" **18.15** Serial: „Adevărul golgoluţ" **18.45** Te uiţi şi cîştigi! **19.30** Ştirile PRO TV **20.00** Film: „Karate Kid II" (SUA, 1986) **22.05** Serial: „Străzile crimei" **23.00** Ştirile PRO TV **23.15** Serial: „Nemuritorul" **0.15** Generaţia PRO **0.35** Sport la minut **1.00** Film erotic: „Young Lady Chatterly II".

DUMINICĂ **7.00** Desene animate **8.30** Serial: „Fiica oceanului" **9.00** Super Abracadabra **11.00** Film: „De aceea există prietenii" (SUA, 1973). Cu: Larry Hagman **12.05** Dick Smith - maestru al machiajului **12.30** Serial: „O căsnicie perfectă" **13.00** Serial: „News Radio" **13.30** Serial: „Banditul" **15.00** Automobilism: Formula 1 - Marele Premiu al Belgiei. Transmisiune în direct **16.45** Gillette - lumea sportului **17.00** Lumea filmului **17.30** Serial: „Norocosul" **18.30** Serial: „Beverly Hills" **19.30** Ştirile PRO TV **20.00** Film: „Strada Hanovra" (Anglia, 1979). Cu: Harrison Ford, Christopher Plummer **22.00** Serial: „Fotomodele" **23.00** Ştirile PRO TV **23.30** Procesul etapei.

LUNI **6.30** Teledimineaţa **9.00** Serial: „Un cîine cu iamginaţie" (r) **10.00** Serial: „Viaţa în trei" **10.35** Printre rînduri (r) **11.25** Film: „Dincolo de lege" (r) **13.10** Serial: „Model Academy" **13.35** Desene animate **14.20** Serial: „Lumină călăuzitoare" **15.05** Film: „Răscoala din munţii Alegani" (SUA, 1939). Cu: John Wayne **16.50** Serial: „Iluzii" **17.40** Între prieteni **18.20** Desene animate **18.45** Telerebus **19.30** Serial: „Alondra" **20.30** Observator **21.15** Din lumea afacerilor **21.30** „Posedatul" (SUA, 1971) **23.30** Serial: „Matrix".

MARŢI **6.30** Teledimineaţa **9.00** Între prieteni (r) **9.40** Serial: „Viaţa în trei" **10.15** Serial: „Iluzii" (r) **11.05** Film: „Posedatul" (r) **12.45** Medalion **13.10** Serial: „Model Academy" **13.35** Desene animate **14.20** Serial: „Lumină călăuzitoare" **15.10** Serial: „Viaţă dublă" **16.10** Serial: „Madison" **16.50** Serial: „Iluzii" **17.40** Dosarele Antenei 1 **18.20** Desene animate **18.45** Telerebus **19.30** Serial: „Alondra" **20.30** Observator **21.15** Din lumea afacerilor **21.30** Film: „Justiţia mafiei (SUA, 1994) **23.20** Serial: „Matrix" **0.10** Serial: „Kassandra".

MIERCURI **6.30** Teledimineaţa **9.00** Dosarele Antenei 1 (r) **9.40** Serial: „Viaţa în trei" **10.20** Serial: „Iluzii" (r) **11.10** Film: „Justiţia mafiei" (r) **12.45** Medalion **13.10** Serial: „Model Academy" **13.35** Desene animate **14.20** Serial: „Lumină călăuzitoare" **15.10** Serial: „Viaţă dublă" **16.10** Serial: „Madison" **16.50** Serial: „Iluzii" **17.40** Totul despre Guvern **18.20** Desene animate **18.45** Telerebus **19.30** Serial: „Alondra" **20.30** Observator **21.15** Din lumea afacerilor **21.30** Film: „Cei trei muşchetari - Eghileţii Reginei" (Franţa) **23.25** Serial: „Matrix" **0.15** Serial: „Kassandra".

JOI **6.30** Teledimineaţa **9.00** Totul despre Guvern (r) **9.50** Serial: „Viaţa în trei" **10.25** Serial: „Iluzii" (r) **11.15** Film: „Cei trei muşchetari - Eghileţii Reginei" (r) **13.10** Serial: „Model Academy" **13.35** Desene animate **14.20** Serial: „Lumină călăuzitoare" **15.10** Serial: „Căpitanul James Cook" (ultimul ep) **16.10** Serial: „Madison" **16.50** Serial: „Iluzii" **17.40** Invitaţi la Antena 1 **18.20** Desene animate **18.45** Telerebus **19.30** Serial: „Alondra" **20.30** Observator **21.15** Din lumea afacerilor **21.30** Film: „Un poliţist de închiriat" (SUA, 1988). Cu: Burt Reynolds, Liza Minnelli **23.20** Serial: „Matrix" **0.10** Serial: „Kassandra".

VINERI **6.30** Teledimineaţa **9.00** Invitaţi la Antena 1 (r) **9.50** Serial: „Viaţa în trei" **10.30** Serial: „Iluzii" (r) **11.20** Film: „Un poliţist de închiriat" (r) **13.10** Serial: „Model Academy" **13.35** Desene animate **14.20** Serial: „Lumină călăuzitoare" **15.10** Divergenţe - convergenţe din lumea sportului **16.00** Serial: „Club Hawaii" **16.50** Serial: „Dragă profesore" **18.15** Telerebus **18.55** Serial: „Beavis şi Butthead" **19.30** Serial: „Alondra" **20.30** Observator **21.15** Din lumea afacerilor **21.30** Film: „Un weekend de pomină" (SUA, 1990) **23.20** Film: „Ce-am făcut să merit asta?" (Spania, 1984).

SÎMBĂTĂ **7.00** Ştiri **7.10** Serial: „Alondra" (r) **8.10** Teledimineaţa **10.00** Serial: „Viaţa în trei" **10.25** Desene animate **10.50** Serial: „Aventurile păsării spaţiale" **11.15** Serial: „Dragă profesore" (r) **13.00** Documentar: „Viaţă sălbatică" **13.30** Documentar: „Oraşele lumii - Jaipur" **14.20** Serial: „Poliţişti în misiune" **15.35** Lumea în care trăim **16.00** Fir întins **16.30** Serial: „Club Hawaii" **17.10** Serial: „Misiune la Chicago" **18.00** Serial: „Spitalul Universitar" **18.55** Serial: „Nici o clipă de plictiseală!" **19.30** Serial: „Sirenele" **20.30** Observator **21.00** Film: „Un trecut perfect" (SUA, 1990) **22.50** Serial: „Dragoste cu năbădăi" **23.20** Hollywood Top Ten **0.45** Serial: „Aphrodisia".

DUMINICĂ **7.00** Ştiri **7.10** Serial: „Misiune la Chicago" (r) **8.00** Fir întins (r) **8.30** Serial: „Nici o clipă de plictiseală!" (r) **9.00** Desene animate **10.00** Serial: „Animal Show" **10.30** Serial: „Un cîine cu imaginaţie" **11.00** Flori din grădina cîntecului românesc **11.30** Controverse istorice **12.00** Spirit şi credinţă **12.30** Vedeta în papuci **13.05** Caleidoscop **14.25** O femeie - un bărbat şi jumătate **14.50** Serial: „Spitalul universitar" (r) **15.35** Hollywood Top Ten (r) **16.50** Serial: „Club Hawaii" **17.15** Serial: „Alertă pe plajă" **18.00** Printre rînduri **18.55** Serial: „Muppets Show" **19.30** Serial: „Giulia" **20.30** Observator **21.00** Film: „Crimă cu premeditare" (partea I, SUA, 1990) **22.40** Ştiri sportive **23.00** Serial: „Dragoste cu năbădăi" **23.25** Film: „Fătetele adevărului" (SUA, 1985). Cu: Patrick Duffy **2.10** Film: „Romanţă în oraşul regilor" (SUA, 1982).

TELE 7 abc

LUNI **7.00** Bună dimineaţa, România **10.00** Ştiri **10.20** Desene animate **11.00** Serial: „Misiune imposibilă" **14.35** Serial: „Kitt" **15.40** Serial: „Cele două Diane" **16.40** Serial: „O singură viaţă" **17.40** Serial: „Flash" **18.30** Serial: „Alf" **19.00** Primul pas **20.00** Serial: „Familia Walton" **21.00** Telejurnal **21.35** Serial: „Secţia de poliţie" **22.35** Foc încrucişat **23.30** Cutia muzicală.

MARŢI **7.00** Bună dimineaţa, România **10.00** Ştiri **10.20** Desene animate **11.00** Serial: „Starsky şi Hutch" **14.35** Serial: „Kitt" **15.35** Serial: „Cele două Diane" **16.40** Serial: „O singură viaţă" **18.00** Desene animate **18.30** Serial: „Alf" **19.00** Serial: „Jake şi Grăsanul" **20.00** Serial: „Familia Walton" **21.00** Telejurnal **21.35** Serial: „Renegatul" **22.25** În numele dumneavoastră **0.25** Tonomatul personal.

MIERCURI **7.00** Bună dimineaţa, România **10.00** Ştiri **10.20** Desene animate **11.00** Serial: „Misiune imposibilă" **14.40** Serial: „Kitt" **15.35** Serial: „Cele două Diane" **16.40** Serial: „O singură viaţă" **17.35** Documentar: „Cine protejează consumatorul" **18.00** Desene animate **18.30** Serial: „Alf" **19.00** Serial: „Jake şi Grăsanul" **20.00** Serial: „Falcon Crest" **21.00** Telejurnal **21.35** Serial: „MacGyver" **22.25** Reporter TELE 7 **23.30** Prin gaura cheii.

JOI **7.00** Bună dimineaţa, România **10.00** Ştiri **10.20** Desene animate **10.55** Serial: „Starsky şi Hutch" **14.35** Serial: „Kitt" **15.40** Serial: „Cele două Diane" **16.40** Serial: „O singură viaţă" **18.00** Desene animate **18.30** Serial: „Alf" **19.00** Serial: „Jake şi Grăsanul" **20.00** Serial: „Falcon Crest" **21.00** Telejurnal **21.40** Serial: „Kung Fu" **22.30** Mafalda.

VINERI **7.00** Bună dimineaţa, România **10.00** Ştiri **10.20** Desene animate **11.00** Serial: „Misiune imposibilă" **14.35** Serial: „Kitt" **15.35** Serial: „Cele două Diane" **16.35** Top Ten Viva TELE 7 **18.15** Asaltul MB **19.00** Viaţa între DA şi NU **20.00** Serial: „Dinastia" **21.00** Telejurnal **21.35** Film: „La un pas de fericire" (SUA, 1953). Cu: Kirk Douglas **23.25** Tentaţii.

SÎMBĂTĂ **8.00** Ştiri **9.15** Desene animate **9.40** Serial: „Femeia Fantastică" **12.45** Documentar: „Pe urmele lui Humboldt" **13.15** Serial: „Croazieră de Lux" **14.20** Drumuri printre amintiri **15.00** Serial: „Dragă John" **15.30** Magazinul femeilor **16.20** Cinema '97 **17.00** As Show **18.00** Serial: „Prinţul din Bel Air" **18.35** Cocktail **19.05** Serial: „Aventurierii" **20.00** Serial: „Dinastia" **21.00** Telejurnal **21.35** Film: „Puterea banului" (SUA, 1959) **23.00** Noua generaţie **23.45** Serial: „Playboy".

DUMINICĂ **8.00** Ştiri **9.15** Desene animate **9.40** D.A. TELE 7 **12.50** Documentar: „Medalion Thomas Mann" **13.15** Serial: „Croazieră de Lux" **14.20** Necenzurat **15.00** Se întîmplă numai duminica **18.00** Serial: „Lucy Show" **19.05** Serial: „Aventurierii" **20.00** Serial: „Dinastia" **21.00** Telejurnal **21.40** Serial: „Clientul" **22.35** Serial: „Murphy Brown" **23.05** Gala TELE 7.

LUNI **6.30** Ştiri **7.00** Exerciţii cu Martha **9.00** Starea de veghe (r) **10.00** Documentar (r) **11.00** Misterele tranziţiei (r) **16.00** Film (r): „Poveste despre două oraşe" **17.45** Convorbiri juridice **18.00** Natura lucrurilor **19.00** Ştiri **19.15** Documentar **20.00** Astrologia pe înţelesul tuturor **21.00** Iubitori de animale **21.30** Working woman **22.00** Starea de veghe **23.00** Documentar Worldnet.

MARŢI **6.30** Ştiri **7.00** Exerciţii cu Martha **7.30** Bucureşti A.M. **10.00** Documentar (r) **11.00** Natura lucrurilor (r) **16.00** Iubitori de animale (r) **16.30** Working woman (r) **17.00** Natura lucrurilor **17.45** Convorbiri juridice **18.00** Ritmo latino **19.00** Ştiri **19.15** Documentar **20.00** Film: „Principiul dominoului" (SUA) **23.00** Documentar Worldnet **23.30** Ştiri.

MIERCURI **6.30** Ştiri **7.00** Exerciţii cu Martha **7.30** Bucureşti A.M. **9.00** Starea de veghe (r) **10.00** Documentar (r) **11.00** Ritmo latino (r) **16.00** Film (r): „Principiul dominoului" **17.45** Convorbiri juridice **18.00** Magazin turistic **19.00** Ştiri **19.15** Documentar **20.00** Film: „Căsătorit cu o fată de la Centrefold" (SUA) **22.00** Starea de veghe **23.00** Roata de rezervă (r) **23.30** Ştiri.

JOI **6.30** Ştiri **7.00** Exerciţii cu Martha **7.30** Bucureşti A.M. **9.00** Starea de veghe (r) **10.00** Documentar (r) **11.30** Country profiles (r) **16.00** Film (r): „Căsătorit cu o fată de la Centrefold" **17.45** Convorbiri juridice **18.00** Travel, Travel **19.00** Ştiri **20.00** Film: „Timpul vieţii" (SUA). Cu: Liza Minnelli **22.00** Starea de veghe **23.00** Documentar Worldnet **23.30** Ştiri.

VINERI **6.30** Ştiri **7.00** Exerciţii cu Martha **7.30** Bucureşti A.M. **9.00** Starea de veghe (r) **11.00** Travel, Travel (r) **11.30** Culisele modei (r) **16.00** Film (r): „Timpul vieţii" **17.45** Convorbiri juridice **18.00** Misterele tranziţiei **19.00** Ştiri **19.15** Documentar **20.00** Film: „Secretele unui bărbat căsătorit" (SUA, 1986) **22.00** Starea de veghe **23.00** Magazin turistic **23.30** Ştiri.

SÎMBĂTĂ **8.00** Exerciţii cu Martha **8.30** Ştiri **9.00** Desene animate **10.00** Enciclopedie pentru copii **11.00** Film (r): „Secretele unui bărbat căsătorit" **16.00** Cinemateca **18.00** Eu... **19.00** Ştiri **19.15** Documentar Worldnet **20.00** Film: „David" (SUA) **22.00** Întîlniri muzicale **22.30** Country profiles **23.00** Documentar Worldnet **23.30** Ştiri.

DUMINICĂ **8.00** Exerciţii cu Martha **8.30** Ştiri **9.00** Desene animate **10.00** Ministar **11.00** Magazin turistic **12.30** Documentar Worldnet **16.00** Cinemateca **18.00** Travel, Travel **18.30** Introspecţii în cultura italiană **19.00** Ştiri **19.15** Hello, Star! **20.00** Film: „O vară de neuitat" (SUA) **22.00** Ritmo latino **23.00** Documentar Worldnet **23.30** Ştiri.

„Magazin" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

HOROSCOP 18.08 - 24.08

BERBEC (21.03 - 20.04): Dacă influenţa lui Jupiter va fi suficient de puternică, atunci veţi avea de ales între două variante de a vă continua drumul într-o afacere - sau pe plan profesional. În general, prezenţa lui Jupiter implică un moment de cumpănă în carieră. Pe de altă parte, curba financiară este în ascensiune pînă joi, apoi descreşte brusc. Atenţie mare la distribuirea banilor!

TAUR (21.04 - 21.05): Veţi fi, se pare, martor la cîteva întîmplări care vi s-ar fi putut petrece şi dv., de aceea e bine să trageţi toate învăţămintele din ele. Din fericire, din punct de vedere financiar lucrurile se vor desfăşura cît se poate de bine, în sensul că veţi primi bani - o sumă apropiată de cea aşteptată. În weekend se pot ivi disensiuni familiale legate de o anumită păţanie a odraslei.

GEMENI (22.05 - 21.06): Un dar preţios din partea unui prieten (de sex opus) poate însemna enorm acum, întrucît se confirmă faptul că aţi avut suspiciuni inutile. Curba afectiv-emoţională staţionează la cote înalte, ceea ce mă face să cred că toate tensiunile sentimentale vor fi şterse cu buretele luciditătii. Dinspre partea materială, nici o veste remarcabilă, dar nici nu trebuie să vă alarmaţi.

RAC (22.06 - 22.07): Influenţa covîrşitoare a unui amic foarte apropiat poate fi acum neproductivă, şi asta deoarece priviţi o anumită situaţie cu ochi cu totul diferiţi. Cred că ar trebui să vă bazaţi în primul rînd pe propriul dv. discernămînt, să căpătaţi mai multă încredere în propria capacitate de soluţionare a problemelor. Situaţia financiară se menţine la cote medii.

LEU (23.07 - 22.08): Dacă vă obsedează, acum, celebra întrebare: ce este fericirea ?, probabil că viaţa vă va da un răspuns cît se poate de limpede. Toate curbele astrale sînt în vecinătatea maximului, în consecinţă din toate direcţiile destinului veţi primi cîte o linguriţă de nectar zeiesc. Dragostea, cariera şi banii îşi dau mîna într-un „triumvirat" imbatabil.

FECIOARA (23.08 - 21.09): Poate că o insomnie rebelă sau o amărăciune sentimentală vă provoacă un recul din agitaţia cotidiană a vieţii. Tendinţa de a vă izola pare o soluţie, deşi prospeţiunea intelectuală este intactă. Acest gen de contradicţii sînt sugerate de oscilaţiile curbei psihicului şi ar fi bine ca printr-o metodă simplă de relaxare să depăşiţi momentul. Nimic nou despre bani.

BALANŢA (22.09 - 22.10): Cred că eticheta săptămînii ar putea fi: decît erotism bine temperat, mai bine fără! Influenţa „devastatoare" a lui Venus vă face să uitaţi de toate cele şi să vă decideţi cu abnegaţie iubirii - asta spune curba afectiv-emoţională. Neavînd acum probleme financiare, poate că zburdălniciile venusiene vor pigmenta săptămîna, altfel supărător de monotonă.

SCORPION (23.10 - 21.11): Farmecul şi prezenţa dv. de spirit vă vor ajuta să ocoliţi sau să depăşiţi o situaţie delicată din punct de vedere profesional, conjunctural. De obicei, Scorpionii sînt subiectivi atunci cînd sînt puşi să arbitreze un conflict, avînd în vedere sensibilitatea lor foarte mare. Dar acum sînteţi implicaţi direct şi va trebui să vă apăraţi cu străşnicie interesele.

SĂGETĂTOR (22.11 - 20.12): Dacă aţi avut de curînd o presimţire şi aţi căzut pradă unei indispoziţii acute, atunci această săptămînă vă va infirma obsesia şi vă va reduce pe calea optimismului realist. Curba financiară este în creştere şi asta va contribui la revigorarea spiritului dv. Banii vor sosi curînd.

CAPRICORN (21.12 - 19.01): Ghinionul şi-l mai face şi omul cu propria lui „mînă". Se pare că în acest interval vă pîndeşte o neşansă financiară (miercuri, joi), pe care aţi fi putut-o evita dacă aţi fi fost mai prudenţi. Şi totuşi, dacă astrele vă previn generoase, poate că dracul nu este chiar atît de smolit. Pe de altă parte, viaţa sentimentală are o picanterie demnă de invidiat.

VĂRSĂTOR (20.01 - 18.02): Realişti ca-ntotdeauna, veţi şti să faceţi faţă unor provocări ale soartei şi să ieşiţi basma curată. În anturajul profesional pot apărea divergenţe trecătoare de opinii, iar în cadrul familial sînt posibile, de asemenea, divergenţe. Profilul moral al învingătorului este specific Vărsătorilor şi finalul săptămînii vă va găsi proaspeţi şi plini de umor.

PEŞTI (19.02 - 20.03): Cel mai remarcabil aspect al perioadei este alura promiţătoare a curbei financiare. Se pare că vă veţi achita datoriile (cele mai urgente) şi veţi reuşi să vă gîndiţi şi la cîteva cheltuieli de suflet. Pe de altă parte, speranţele din domeniul profesional nu se vor confirma. Deocamdată.

mini DICTIONAR de ARTE DIVINATORII

AVENAR - astrolog al evului mediu (secolul XIII-XIV), care a prevestit evreilor că Mesia va sosi negreşit în anul 1444, sau cel mai tîrziu în anul 1464!!! Luîndu-se pe sine în serios, Avenar a susţinut că toate calculele sale „ştiinţifice" s-au bazat pe evoluţiile planetelor Saturn şi Jupiter în constelaţiile Crabului şi Peştilor. Lewis Spence, în Enciclopedia sa dedicată ocultismului, arată că mulţi coreligionari l-au crezut pe Avenar şi au aşteptat cu „ferestrele deschise pe mesagerul lui Dumnezeu".

AXIONOMANCIE - metodă de divinaţie antică, practicată şi în primele secole După Christos şi bazată pe folosirea unei securi. După una din tradiţii, coada securii era înfiptă în pămînt, iar pe lamă se fixa un agat. Dacă această piatră semipreţioasă cădea de trei ori la rînd în aceeaşi direcţie, într-acolo se afla o comoară. O altă tradiţie spunea că prin axionomancie pot fi depistaţi ucigaşii şi hoţii. Securea era înfiptă în sol, se pornea un dans în jurul ei, iar trepidaţiile făceau unealta să se încline sau chiar să cadă pe o anume direcţie... Greu de apreciat ce rezultate concrete a avut această metodă, dar e cert că nu se află printre strămoşii Interpolului sau Scotland Yardului.

BAARAS - plantă miraculoasă pentru vechii arabi, care o numeau şi *planta de aur*. Ea creştea pe Muntele Libanului. Se spune că înflorea în luna mai şi nu putea fi văzută decît noaptea, datorită strălucirii sale. În timpul zilei era invizibilă pentru oamenii de rînd. Pe baza ei, magii făceau diverse prevestiri numai pentru elita societăţii. *(PAUL IOAN)*

Verificaţi-vă cunoştinţele

1) De unde este originar boul moscat care trăieşte în Groenlanda?
2) Care este cel mai însemnat fluviu din Australia?
3) Cine este autorul cunoscutului balet românesc intitulat „La piaţă" a cărui premieră a avut loc la Opera Română din Bucureşti în 1931?
4) Cum se numeşte personajul principal feminin din drama „Vizita bătrînei doamne" de Friedrich Dürenmatt?
5) Cine a introdus în ştiinţă noţiunea de fotoni?
6) Care este patria de origine a florilor numite „condurasi" şi pentru ce erau cultivate aceste flori?
7) Cum se numea în mitologia greacă fratele lui Prometeu şi soţul Pandorei?
8) De cînd este cunoscută prima grădină zoologică din lume?
9) Care a fost filmul a cărui premieră, la 8 decembrie 1924 a marcat debutul ca scenarist, regizor şi actor al lui Jean Georgescu?
10) Ce era „Piatra de la Rosetta", după care în 1822, egiptologul francez J.F. Champollion a descifrat hieroglifele egiptene?

Răspunsurile din numărul trecut

1. Cea mai ridicată temperatură medie a apei marine (35,6 grade C în luna August) se înregistrează în Golful Persic. 2. Cea mai mare piramidă din lume ca suprafaţă ocupată (18,2 ha) şi volum (3,3 milioane mc) este Piramida Soarelui sau Quetzalcóatl, avînd o înălţime de 54 m şi aflată la 101 km de Ciudad de Mexico. 3. Shakespeare a scris 154 de sonete. 4. Autorul libretului operei Oedip de George Enescu, realizat după tragedia lui Sofocle, a fost Edmond Fleg. 5. Pielea de ied purtată de zeul Dionysos se numea nebridă. 6. Grupul statuar „Dansul" a fost sculptat de Jean Baptiste Carpeaux. 7. Anestezia generală cu eter a fost folosită pentru prima oară de americanul C.W. Long în timpul unei operaţii chirurgicale în 1842. 8. Homeopatia a fost creată în 1796 de germanul C.S. Hahneman (1755-1843), care a experimentat-o întîi asupra lui însuşi. 9. Primele ancore au fost folosite de marinarii chinezi şi apoi de către cei egipteni în mileniul III î. Ch. şi preluate apoi de greci şi romani. 10. Celebrul film „Casablanca" a fost regizat în 1942 de Michael Curtiz. (IRINA STOICA)

LA ATENA, S-A TRAS CORTINA: ŞI TOTUŞI...

● Două performanţe notabile: Bubka, al şaselea titlu mondial, Szabo, primul titlu mondial

Gabriela Szabo a obţinut primul titlu mondial în aer liber din istoria atletismului românesc, cîştigînd cursa de 5000 metri, cu timpul de 14:57,68. A fost o cursă tensionată, tactică, ce ne-a ţinut cu sufletul la gură, în care Gabriela s-a întrecut cu Lydia Keromei (Kenya) şi cu portugheza Fernanda Ribeiro, finişul impresionant al atletei noastre făcînd pînă la urmă diferenţa. Gabi Szabo (1,58 metri, 42 kg), multiplă campioană mondială de junioare, campioană mondială în sală în 1995 şi 1997 şi vicecampioană olimpică la Atlanta, a dedicat această victorie tuturor celor care au fost alături de ea în timpul cursei. ● *Lidia Simion* a cucerit medalia de bronz la maraton, cursă foarte dificilă, întrucît cea mai mare parte a traseului s-a alergat la deal, cu o scurtă porţiune descendentă înainte de finiş. După kilometrul 26 al cursei, Lidia Simion a băut apa caldă din sticlele aflate de două ore în soare la unul din punctele de aprovizionare, ceea ce i-a provocat un acces de vomă, iar la următorul punct de rehidratare, ea nu a putut să ia o sticlă cu apă, alergînd 5 km fără rehidratare! Ca prin miracol, Lidia a reuşit să depăşească cel mai dificil moment din cariera sa de pînă acum şi să forţeze puternic pe ultimii 10 km ai cursei, intrînd în posesia medaliei de bronz. ● *Campionul olimpic en-titre* la săritura în înălţime, americanul Charles Austin, britanicul Steve Smith, medaliat cu bronz la Atlanta, şi campionul european en-titre, iugoslavul Dragustin Topic au ratat calificarea în finala probei. Celebrul atlet cubanez Javier Sotomayor (deţinătorul recordului mondial - 2,45 metri) s-a impus astfel lejer cu o performanţă de 2,37 metri. ● *Recordmanul european* la 400 metri, francezul Stephane Diagana, s-a impus în această cursă, fiind primul european care reuşeşte acest lucru la o ediţie a „mondialelor". Diagana şi-a confirmat astfel valoarea, după ce un an întreg a stat pe tuşă din cauza unui accident... ● *Jan Zelezny, campion mondial,* olimpic şi recordman mondial la aruncarea suliţei (98,40 metri) nu a reuşit să se califice în finala acestei probe la Atena. După concurs, el avea să declare că nu a mai avut vreodată un concurs atît de slab. S-a impus tînărul sud-african Marius Corbett (21 de ani, 1,96 metri, 115 kg), cu o aruncare de 88,40 metri, urmat de mult mai titratul sportiv britanic Steve Backley, care a reuşit o aruncare „de argint" abia la ultima încercare, cu o performanţă de 86,80 metri. ● *Proba de săritură în lungime* bărbaţi a prilejuit obţinerea unor rezultate modeste: marele favorit, cubanezul Ivan Pedroso, a reuşit o săritură de 8,42 metri din prima încercare, după care, în lipsa unor adversari puternici, a încercat să doboare recordul mondial (deţinut de Mike Powell - 8,95 metri), dar a depăşit toate celelalte cinci încercări. El a fost urmat de americanul Eric Walder cu 8,38 metri şi de rusul Kiril Sosunov, cu 8,18 metri . ● *Inegalabilul Serghei Bubka* s-a impus pentru a şasea oară consecutiv(!) în finala probei de săritură cu prăjina cu un rezultat de 6,01 metri reuşit din prima încercare, depăşindu-l pe campionul olimpic de la Atlanta, Maksim Tarasov, care a sărit 5,96 metri. „Regele înălţimilor" recordman mondial în sală cu 6,15 metri şi în aer liber cu 6,14 metri) a demonstrat încă o dată că este cel mai bun sportiv din istoria acestei probe. ● *Germanul Lars Riedl* a obţinut al patrulea succes consecutiv la „mondialele" în proba de aruncare a discului, cu un rezultat de 68,54 metri, anunţîndu-se un serios pretendent la egalarea fenomenalului record al lui Serghe Bubka. *(ŞERBAN FILIP)*

ŞAH

MAT ÎN 2 MUTĂRI
(Kalina - 1925)

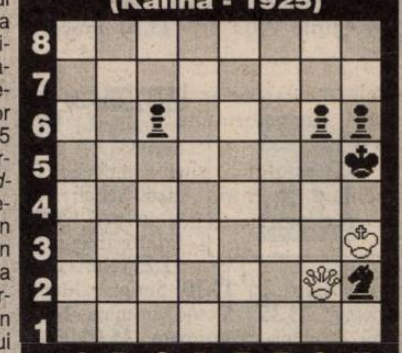

1. Dea! 1... Rg5 [dacă 1... c5 2. Dh4X; 1... Cf3 2. Dg4X; 1... Cg4 2. Dg4; 1... Cf1 2. Dh4 (g4)X; 1... g5 2. De8X] 2. De5 mat.

Gh. POPESCU

GHID PRACTIC DE... ACVARISTICĂ

Cine nu doreşte să „implementeze" într-un colţ al apartamentului o oază de exotism „importat" din străfundurile mărilor şi oceanelor? Soluţia e simplă şi foarte cunoscută. Secretele unui astfel de demers ce presupune existenţa unui acvariu şi a unei mici banchize de peşti exotici îşi are însă secretele sale. Vreţi să încercaţi? Dacă veţi urmări serialul nostru, cu siguranţă, veţi reuşi. Succes!

Acvariile se găsesc de vînzare în magazinele AGVPS sau pur şi simplu, la Obor. E bine să optaţi la început pentru vasele de sticlă paralelipipedice cu o capacitate de 12 l (30/20/20) care pot găzdui cîteva perechi de peştişori, cîţiva melci de apă şi cîteva exemplare de plante ca de pildă, sîrmuliţa (Vallisneria spiralis) sau ciuma apei (Elodea canadensis). Recipientele cilindrice sau sferice, datorită curburii pereţilor, deformează imaginea interiorului. De aceea se folosesc numai în scopuri ornamentale. Sticla din care sînt alcătuite aceste recipiente trebuie să aibă stabilitate chimică, transparenţă şi

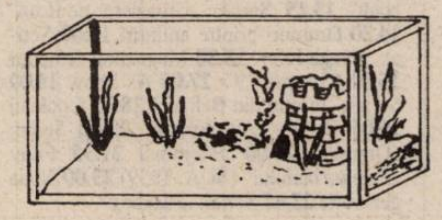

elasticitate crescută pentru a rezista la şocuri mecanice şi termice. Cu cît vasul este mai mare cu atît este mai expus spargerii. Suporturile în acest caz trebuie să fie foarte stabile. Cercetaţi cu atenţie pereţii vasului; sticla nu trebuie să aibă bule de aer deoarece acestea pot genera crăpături. Pentru depistarea eventualelor crăpături existente, se va efectua un control vizual prin observarea marginilor şi a colţurilor dar şi unul sonor, ridicînd vasul de o margine şi ciocănind sticla. Apariţia unui sunet vibrant, curat, ne confirmă integritatea peretelui iar un sunet zbîrnîit va dovedi prezenţa unor mici fisuri greu de observat cu ochiul liber.

REGIM ALIMENTAR

Regimul alimentar poate preveni şi combate maladiile cardiovasculare? Cu siguranţă, da. Regimul alimenatr are implicaţii curative deosebite în tratamentul insuficienţei cardiace şi a infarctului miocardic acut precum şi în corectarea tulburărilor hidroelectrolitice şi a carenţelor în vitamine şi proteine care agravează şi fac mai puţin eficace sau chiar ineficace tratamentul bolilor cardiovasculare.

În cadrul bolilor cardiovasculare, dieta va fi hipocalorică la obezi (mai slabă în calorii) sau normocalorică (normală în calorii), săracă în zaharuri (hipoglucidică) sau normală în zaharuri (normoglucidică) la obezi şi diabetici, săracă în grăsimi (hipolipidică) în cazul obezităţii şi aterosclerozei şi în general cu o cantitate redusă de sare (hiposodată). Altfel spus, dieta va fi bogată în fructe, zarzavaturi, vitamine şi săruri minerale. Alimentele indicate în bolile de inimă sînt lactatele: laptele smîntînit, iaurtul preparat din lapte degresat, laptele bătut, brînza slabă de vaci, zerul. Carnea şi peştele: carnea slabă de vacă, viţel, găină (fără piele), vînatul (căprioară, iepure), peştele slab (lin, şalău, biban, ştiucă, lostriţă) fiert în apă, fript la grătar, rasol sau sub formă de perişoare dietetice. Ouăle: sub formă de albuş fără nici o restricţie (în spume, sufleuri, biscuiţi, bezele etc). Gălbenuşul fiert moale e admis doar o dată, de două ori pe săptămînă. Pîinea: albă sau integrală de grîu sau secară, graham, prăjită sau veche de 1-2 zile în cantitate de 100-200 gr pe zi.

(Va urma)

AUGUST

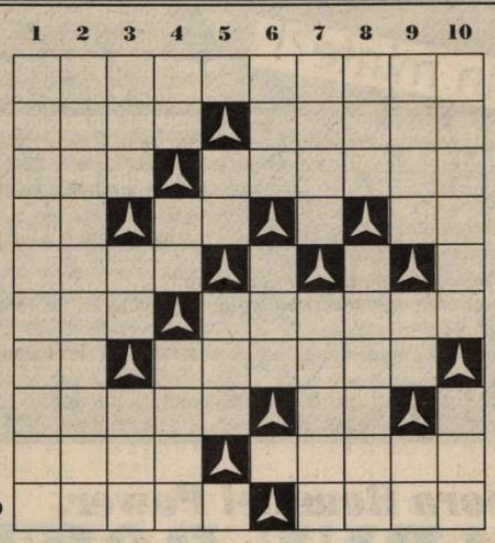

ORIZONTAL: 1) Cunoscut poet român care a scris versurile „Noaptea de august" (Alexandru). 2) De asemenea (înv.) - Bună pentru gustare! 3) Cafea solubilă - Denumire populară a lunii august. 4) Cristian Ţopescu - Început de august! - Cununa! 5) Cînd august iute trece...! 6) Clubul sportiv universitar (siglă) - Au fost conduşi de August. 7) Ionel Agustin - August bun pentru artă! 8) A cinsti, a respecta - Fiica lui August... 9) Localitate în Italia - E o listă de bucate (de august, sînt preferate!). 10) Obţinut, rezultat - Apreciată poetă basarabeancă (Leonida), autoarea stihurilor „Rugă de vară".

VERTICAL: 1) August bun pentru marea masă! 2) Foarte tentante... 3) Produs lactat - Personal întîlnit la Augustus! - Munte în Austria. 4) Prinse în teci! - Adrian Enescu - „...lui August", poezie de Victor Tulbure din volumul „Românii" (neart.) 5) Început de gustar - Republica Sud-Africană (siglă). 6) Vîrf în Bucegi - Gură. 7) Cognomenul poetului Ovidiu exilat de August la Tomis - Pentru gustar e rece... să-l am!! 8) Liniște! - Naţiunea lui August. 9) Localitate în Vietnam - Nae Ionescu - Un soare pentru moldovence! 10) Din nou - Dumnealui.

DICŢIONAR: IPAC, STIO, OIS, KEAN. (VASILE IFRIM Focşani)

Soluţia careului „PEPENI"

Orizontal: ZAHAR - ASIA - ENERVA - PAV - MANA - FALSA - ON - DULCE - N - SAL - CARNOS - SOLU - UDA - O - VERI - I - B - PARA - VIDRA - IRITARE - OC - SAN - CANADA.

UMOR

- *Spune-mi, dragule, ce preferi: o femeie frumoasă sau una inteligentă?*
  - Nici una, draga mea! Eu te iubesc pe tine!

- *Cum ai luat de nevastă o femeie atît de urîtă?*
  - Tu nici nu ştii cît este de frumoasă pe dinăuntru!...
  - Păi, atunci... întoarce-o pe dos!

- *Ionele, îmi pare sincer rău pentru tine!*
  - De ce? Nu înţeleg...
  - Nevastă-mea şi-a cumpărat o haină de blană şi s-a dus chiar acum să i-o arate nevesti-ti.

- *Cum se poate să ai atîtea cărţi şi nici o bibliotecă sau o etajeră pentru ele?*
  - Ştii... biblioteci sau etajere nu mi-a împrumutat nimeni...

- *Tăticule, de ce nu se văd stelele şi ziua?*
  - Nu ştiu!
  - De ce n-ai întrebat cînd erai mic?

- *Două prietene se întîlnesc după mulţi ani.*
  - Ştii, de cînd nu ne-am mai văzut m-a apucat aşa... un drag de obiecte vechi. Colecţionez antichităţi.
  - Eram sigură! Acum un ceas mi-a fost prezentat un domn care mi-a spus că este soţul tău!

- *Gigele, vrei să vezi dacă barometrul este coborît?*
  - Nu, tăticule, e tot la locul lui!

- *Cum de poţi face atîtea prostii într-o singură zi?*
  - Aaa! Mă scol foarte de dimineaţa!

- *Tatăl privind carnetul de note al fiului declară:*
  - Asemenea note nu merită altceva decît o bătaie zdravănă!
  - Sigur tăticule! Să-ţi arăt unde stă profesorul?

PAR (anormale) de ToPAN

Mozaic

◆ *Păpuşa Barbie, creată în 1958 de societatea americană Mattel este prima păpuşă având înfăţişarea şi vestimentaţia unei persoane adulte. În 1961 a apărut Ken, prietenul lui Barbie, în 1963 Midge, prietena ei cea mai bună şi apoi micuţa ei soră şi alţii.*

◆ *Se pare că Boxul este unul dintre cele mai vechi sporturi. O frescă descoperită în Irak, datînd din jurul anului 3000 î. Ch., reprezintă doi boxeri cu pumnii înveliţi în bucăţi de piele. În Grecia antică manuşile erau garnisite cu bucăţi de fier iar lupta se termina adesea cu moartea învinsului. În 1719, la Londra, James Figg a deschis o şcoală de box şi un alt englez, Jack Bronghton (1704-1789) a stabilit regulile boxului cu pumnii goi limitînd zona de luptă pe care o numit-o ring şi interzicînd loviturile sub centură. Regulile boxului modern au fost fixate de Marchizul de Queensbury împreună cu boxerul Arthur Chambers.*

◆ *În 1829 francezul Louis Braille (1809-1852), profesor la un institut pentru orbi, a inventat alfabetul care-i poartă numele. Braille îşi pierduse vederea de la vîrsta de trei ani, dar, desăvîrşindu-şi educaţia, a pus la punct cu ajutorul lui Valentin Haüy, un sistem de scriere a cărui idee i-a venit de la codul morse al marinei, şi a necesitat 10 ani de muncă.*

◆ *Rîşniţa de cafea, inventată în 1687 a contribuit la răspîndirea rapidă a noii băuturi. Rîşniţa electrică a fost inventată în Ohio, SUA în 1937.*

◆ *Pictura exterioară pe pereţii mănăstirilor moldoveneşti a apărut în timpul domniei lui Petru Rareş.*

◆ *La sfîrşitul secolului trecut, spre 1899, japonezul Kokichi Mikimoto a inventat procedeul de obţinere a perlelor de cultură printr-o intervenţie exterioară voluntară.*

◆ *Prima electrocardiogramă umană a fost înregistrată în 1887 la Universitatea din Lourdes de Augustus Desire Waler (1856-1922) născut la Paris. (IRINA STOICA)*

Aforisme
de TRAIAN FURNEA

Întreg personalul a fost mobilizat pentru a da afară mustele din curtea fabricii de halva.

Copilul meu a început să gîngurească fără asentimentul niciunei comisii.

REPERE ale muzicii CLASICE

1786 - în aceeaşi zi, 10 august, Mozart începe şi finalizează celebra serenadă „Eine Kleine Nachtmusik" (O mică muzică de noapte) KV 525 (KV înseamnă Köchel Verzeichnis, catalogul muzicologului german Ludwig Köchel, în care operele lui Amadeus au fost înregistrate cronologic);

1800 - Beethoven finalizează prima sa simfonie (op. 21); avea pe atunci 23 de ani şi compusese deja trei concerte pentru pian şi orchestră;

1802 - la Sibiu sînt executate pentru prima oară „Anotimpurile" de Joseph Haydn;

1811 - la 30 august se naşte Théophile Gautier, scriitor francez romantic („Căpitanul Francass"), care a fost şi critic muzical;

1813 - la Londra este înfiinţată The Philarmonic Society, iar la Milano Accademia di danza e pantomina;

1834 - are loc, la Iaşi, premiera „dramei eroice cu muzică" a Elenei Asachi, intitulată „Dragoş, întiiul domn suveran al Moldovei", cu o uvertură de Joseph Herfner;

1840 - are loc, la Paris, premiera absolută şi integrală a „Simfoniei funebre şi triumfale" de Hector Berlioz;

1841 - este interpretat la Sibiu „Concertul nr. 1" de F. Mendelssohn-Bartholdy, avînd drept protagonist pe Karl Filtsch;

1850 - are loc premiera de la Weimar a operei „Lohengrin", muzică şi libret Richard Wagner.

TEST PSI

ACCEPŢI SCHIMBAREA?

A fi pregătit pentru o schimbare, chiar dacă şi minimă, nu e o chestie uşoară. A accepta să „arunci ce e vechi" presupune a fi dispus să intri în joc, a avea o bună doză de flexibilitate şi de curiozitate. Tu cum eşti? Îţi place schimbarea pe care ţi-o oferă viaţa la fiece pas şi imprevizibilul ei sau, mai curînd, te temi să nu te pierzi în lucrurile noi? Descoperă-te în acest test.

Răspunde la următoarele întrebări alegînd, în funcţie de gradul preferinţelor, de la 1 la 5.

1 = niciodată; 2 = puţin; 3 = cîteodată; 4 = adesea; 5 = mereu.

În final, confruntă suma punctelor obţinute cu profilul personalităţii tale.

1) La o petrecere eşti incitat(ă) să dansezi un dans pe care nu-l cunoşti. Intri în joc? 1 2 3 4 5

2) Un bărbat (o femeie) de care eşti îndrăgostit(ă) îţi cere să-ţi părăseşti partenerul pentru a începe o nouă viaţă. Accepţi cu entuziasm? 1 2 3 4 5

3) Să te muţi în oraşul viselor tale este o idee atrăgătoare pentru tine? 1 2 3 4 5

4) Ţi se oferă o slujbă fascinantă pentru care însă n-ai experienţa necesară. Simţi că poţi începe imediat? 1 2 3 4 5

5) Îţi place să-ţi inventezi un nou chip *(look)*? 1 2 3 4 5

6) Eşti în străinătate. Nu pierzi ocazia să cunoşti obiceiurile locale? 1 2 3 4 5

7) Elimini orice urmă a unei poveşti trecute din viaţa ta? 1 2 3 4 5

8) Te simţi schimbat în comparaţie cu anii trecuţi? 1 2 3 4 5

CONFRUNTĂ-ŢI PUNCTAJUL:

De la 8 la 18 puncte: **Eşti puţin sclavul rutinei care-ţi oferă siguranţă. Schimbarea îţi produce nesiguranţă, pentru că te temi că nu te vei adapta la noutate. Încearcă să rişti uneori!**

De la 19 la 31 puncte: **Echilibrul care te caracterizează te învaţă că trebuie să accepţi noul doar în măsura în care te poţi adapta. Totuşi, prudenţa nu e mereu totul în viaţă.**

De la 32 la 40 puncte: **Nu eşti obişnuit să suporţi o viaţă monotonă şi plictisitoare. Căutarea noului te atrage, îţi dă putere. Fii atent să nu te pierzi în căutări sterile.**

TEST
Opt deosebiri

Desenul nr. 1 diferă de desenul nr. 2 prin opt mici diferenţe grafice. Rămîne ca dumneavoastră să le identificaţi.

(Soluţia în numărul viitor)

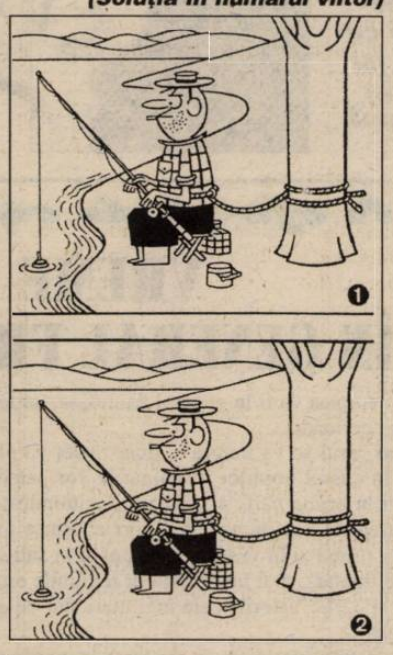

Soluţia testului din numărul trecut:

În căutarea erorilor

1) Spectatorii jos, stînga. 2) Linia de fund a terenului. 3) Stîlpii centrali ai tribunei. 4) Mîna dreaptă a maimuţei. 5) Mîneca dreaptă a tricoului. 6) Fundul plasei pe partea stîngă a maimuţei. 7) Baza tribunei în dreapta. 8) Cotul stîng al maimuţei.

„DEMO"

Integramă de MARIAN MINCULESCU

EVOLUEAZĂ PE SUS / SEMN		MINUNI / STĂ LA FILEU		PROST / PRIMUL JOC!		DOMOL / VECINI		BĂI... / AUSTRIECI		BARCELONEZE / OBICEI	
UNS / URÎTĂ											
				DIN ROCĂ! / DIN MILANO!			TRASEU / LEGAT DE PĂMÎNT				
RIDICĂ PREŢUL / AJUTOR LA BAR										SCOS DIN PUMNI	
					LEGUMĂ / DIN MUSCEL!						
PUSE LA UŞĂ / NIŞTE FRUMOASE									PAS / EXCLUDERI		
				ASPRIME / ROCADA MICĂ							
EU / GRUP			REFREN DE IARNĂ		A SE ÎNROŞI / NES!						A FI ÎN TEMĂ
						TRASE-N ŢEAPĂ!		FRIPT / DÎNSUL			
DE 3 ORI / A DISPĂREA				COSIT							
					AFUMAŢI...						

Dezlegarea integramei **„AXIS"**

G - D - TOC - N - C - DOPURI - ACERA - LIBERA - ATOM - PURIFICAT - TA - RATAT - DATOR - PITAC - PARERI - U - ETUVA - EL - L - SARITORI - URA - TIV - RASARI - MIE - BASILICA - T - DECIS - CIN - MALAIET - CANT.

Omul care face aur într-o ceaşcă de cafea

În Statele Unite este un lucru bine ştiut că universităţile depind în mare măsură de fonduri private. Aşa că nimeni nu a fost surprins cînd un cadru didactic de la Universitatea A&M din Texas, specialist în electrochimie, a acceptat, pentru finanţarea cercetărilor sale, o donaţie de 200000 de dolari din partea unui om de afaceri californian.

Surpriza a fost însă cînd John Bockris a decis să folosească această sumă în laboratorul său de... alchimie. Cîţiva colegi, preocupaţi de prestigiul instituţiei, au făcut chiar să circule o petiţie pentru a-l constrînge să demisioneze. „Universitatea" - spuneau ei - „nu poate să accepte asocierea numelui său cu o disciplină discreditată încă de acum 300 de ani". Bockris respinge însă argumentele colegilor şi se menţine pe poziţie.

Mai mult, el afirmă că a reuşit - şi nu o singură dată! - să transforme metale în aur. Reţeta sa? Un amestec într-o simplă ceaşcă de cafea, de nitrat de potasiu, carbon şi diferite săruri, totul adus la o temperatură foarte ridicată.

Colegii săi au încercat şi ei de vreo 20 de ori să reproducă experienţa, dar fără nici un rezultat. „Nu reuşeşte decît în prezenţa lui" - aveau să spună ei cu regret. Dar el spune că „Magia nu mă interesează. Cercetările mele sînt foarte serioase." Aşa o fi!

Ce le trece unora prin minte?!

Englezul Liam Fallon a intrat în Cartea Recordurilor Lumii într-un mod care i-a afectat... economiile. El este omul care a făcut cinste celor mai multe persoane, şi anume 1613, la o singură întrunire. Evenimentul s-a produs la una din celebrele crame ale lui Lord Byron, din localitatea Solihull, comitatul Warickshire. De menţionat că Fallon a oferit numai primul rînd de băutură, apoi mesenii s-au dezlănţuit pe cont propriu.

Englezii Harold Witcomb şi Gerald Harding au fiert 12600 ouă (la un restaurant din Bowyers, Anglia) şi le-au cojit apoi în 7 ore şi 30 de minute! Recalculînd năucitoarea lor performanţă, reiese că într-un minut au „dezgolit" 28 de ouă, adică un ou în două secunde! Asistenţa a fost însă entuziasmată abia cînd a aflat că ambii excentrici sînt orbi. Îndemînarea lor uluitoare nu lăsase să se bănuiască un asemenea handicap.

Şi narcisismul are forme bizare. După ce a recitat o poezie proprie, indianul V. Jeyaraman s-a aplaudat singur timp de 58 de ore şi 9 minute, neîntrerupt decît de pauzele necesităţilor fiziologice! Nu ştim dacă s-a şi ovaţionat, dar calculul arată că şi-a plesnit palmele de 160 de ori pe minut. Temerara autoomagiere ne duce cu gîndul la întrebarea lui Zen: cum aplaudă o singură mînă?

Sora Rominei Power,

TARYN POWER s-a măritat cu un şef de trib indian

Ne-am adunat aici pentru a celebra prima aniversare a micuţei *Steaua albă*". Vocea solemnă aparţine „Cerbului Alb", conducătorul spiritual al „Cerbilor" (glorios clan al tribului indian Winnebago) care-şi priveşte nepoata cu o deosebită dragoste. Micuţa *Steaua Albă* este îmbrăcată în tradiţionalele vestminte specifice tribului Winnebago. În jurul ei se află, nespus de mîndru, tatăl ei, „Cerbul care fuge ca vîntul", cu numele de oraş, William (42 ani). Alături de ei se află o femeie deosebită, cu părul blond şi ochii verzi, „Pasăre Albă" care în lumea albilor se numeşte... Taryn Power (44 ani) şi care este sora Rominei Power, ambele find fiicele legendarului Tyrone Power şi ale Lindei Christian. După două căsătorii (şi trei fii) Taryn s-a măritat cu şeful tribului indian, William, îmbrăţişînd cultura şi forma de viaţă a tribului şi devenind din nou mamă. Această poveste de amor a început în 1993 cînd Taryn s-a decis să se mărite cu William şi să locuiască împreună cu alţi membrii ai tribului în mijlocul unei păduri din Wisconsin.

Taryn a mărturisit unui reporter, prezent la aniversarea fiicei, că l-a cunoscut pe actualul ei soţ în cadrul unei manifestări cu caracter religios. Din acel moment a simţit o atracţie deosebită pentru cultura indiană, pentru o nouă spiritualitate. Totodată, a mărturisit că s-a obişnuit foarte repede cu viaţa tradiţională a tribului care a primit-o cu o deosebită afecţiune.

În numărul viitor

■ Fascinaţia ştiinţei. Transplantul de organe în dezbaterea a patru specialişti români ■ Universuri paralele. Genetica şi „omul de comandă"; Teleportarea, doar o invenţie s.f.? ■ Medicina la zi. Cromoterapia marină; Ipoteză privind cancerul ■ Glob: Cutremurele pot fi prevăzute din Cosmos; La limita civilizaţiei umane: Vînătorii de capete ■ Terra X: Jurnalul unui naturalist la Tropice. Adaptări senzaţionale în Sulawesi; Privire de pe Capul Bunei Speranţe ■ Horoscop săptămînal

Dragoste de mama!

O recentă anchetă a confirmat ceea ce se ştie deja: pentru italieni, mama este centrul lumii! Căsătoriţi sau nu, 90% din bărbaţii Peninsulei îşi sună mamele de cel puţin trei ori pe săptămînă, iar 75% din cei divorţaţi sau celibatari îşi duc viaţa împreună cu părinţii. Pentru ceilalţi, masa de duminică cu „la mamma" este quasi-obligatorie...

Fotografia săptămînii

Estelle Hallyday, sexy şi misterioasă, pozîndu-se cu unul dintre cele mai mari diamante din lume, cumpărat de la Cartier.

O „ţigaie" de şapte milioane de franci!

Un constructor japonez şi-a prezentat în celebrul magazin londonez *Harrod's*, ultima sa realizare, o adevărată bijuterie a tehnologiei moderne. Aceasta este o maşină acoperită cu vreo 20 de panouri solare, foarte frumoasă şi foarte scumpă (costul maşinii - 7 milioane de franci), care nu are nici un dispozitiv pentru aprinderea ţigării, dar îi permite proprietarului să-şi facă oricînd o omletă pe caroseria sa. Cam scump, dar ce gust trebuie să aibă...

METEO

la sfîrşit de săptămînă

VREME ÎN GENERAL FRUMOASĂ

Vremea va fi în general frumoasă, iar temperatura apropiată de valorile normale ale acestei perioade...

Trecător cerul se va înnora şi doar răzleţ va ploua, îndeosebi în regiunile nordice şi la munte... În cursul nopţilor înseninările vor persista, astfel că valorile termice vor fi mai mici decît în prima parte a săptămînii, situîndu-se între 8º şi 16ºC. Maximele termice, în creştere treptată vor ajunge la valori cuprinse între 25º şi 32ºC, cele mai mari fiind de aşteptat în prima zi în vestul ţării, apoi şi în sud-vest. Temperatura la amiază va înregistra o creştere treptată, mai însemnată în regiunile estice şi sudice şi se va încadra, în general, între 25º şi 32ºC. Valorile cele mai mari sînt de aşteptat în prima zi în vestul ţării, apoi şi în sud-vest.

În aceste zile vîntul va fi moderat în nord-estul teritoriului şi slab în rest. *(LIANA CAZACIOC, Institutul Naţional de Meteorologie şi Hidrologie)*

În dorinţa de a mări aria de difuzare a revistei „Magazin", Casa Editorială „Magazin" S.R.L., prin Departamentul Difuzare, invită societăţile de difuzare şi difuzorii individuali din întreaga ţară, care nu au intrat în relaţii contractuale cu societatea noastră, să ne contacteze! Zilnic, între orele 10-14, telefon 2228336 sau direct, la sediul societăţii! Comisioane deosebit de avantajoase!

Cititorii din străinătate care doresc să se aboneze la revista noastră, pot contracta abonamente prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L., Bucureşti, Piaţa Presei Libere nr. 1, Fax 2230866 sau 2228336, cont nr. 4020105330 (USD) şi 4020105331 (DM), Banca Comercială „Ion Ţiriac", Sucursala Bucureşti.

PUBLICITATE prin Revista „MAGAZIN"!

Doritorii se pot adresa redacţiei la Tel./Fax: 223.08.66; 222.83.36, zilnic între orele 10⁰⁰ - 14⁰⁰

SERIE NOUĂ - 328 • ANUL XL • 21 AUGUST 1997 • 16 PAGINI • 1000 LEI Nr. 34 (2078)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

ACUM 57 ANI

adică pe 21 august 1940, un agent NKVD, pe nume Ramon Mercader, 26 ani, îl înjunghie mortal la Mexico City pe Leon Trotky (născut Lev Davidovici Bronstein) dușmanul declarat al lui Stalin, care fusese expulzat din URSS în 1929 și se stabilise în Mexic.

TRANSPLANTUL DE ORGANE

DOSARELE m

Cînd ceva în corpul tău nu mai funcţionează, există încă o speranţă

Universuri paralele

GENETICA şi „omul de comandă”

TELEPORTAREA doar o invenţie SF?

Apariţia vieţii pe Pămînt

Prin intermediul imaginilor realizate de satelitul Polar de-a lungul orbitei sale, o echipă de la Universitatea din Iowa a constatat faptul că atmosfera terestră este bombardată în permanenţă de uriaşi bulgări de zăpadă (de mărimea unei case) cîntărind între 20 şi 40 de tone. Ei se năpustesc asupra Pămîntului cu o frecvenţă de 5 pînă la 30 pe minut. Compuse din apă şi probabil din carbon, aceste obiecte zburătoare proaspăt identificate, se dezintegrează la o altitudine de 1000 pînă la 24000 km, înainte de a se vaporiza în straturile superioare ale atmosferei. O astfel de ploaie cosmică e în măsură să furnizeze date capitale în explicarea prezenţei apei pe pămînt. Dacă s-ar dovedi şi prezenţa moleculelor organice în conţinutul ploilor cosmice, s-ar putea stabili şi rolul acestora în apariţia vieţii pe Pămînt.

Femina club

Indiscreţii

DREW BARRYMORE face mărturisiri tulburătoare

În ciuda zvonului unui eminent cutremur în România prin luna septembrie, o veste bună: cutremurele nu pot fi prezise, dar care...

Glob

CUTREMURELE pot fi prezise din COSMOS?

Poveste din Bronx

Corespondenţă din New York

Capac de Pepsi pe Marte?

Comandor al Legiunii de Onoare

Pe 14 iulie 1997, Philippe Tailliez, pionier al scufundării subacvatice, cel care l-a iniţiat şi care i-a fost companion lui Jacques Yves Cousteau, a fost distins la Toulon cu titlul de Comandor al Legiunii de Onoare. La cei 92 de ani ai săi, Philippe Tailliez este cel mai bătrîn scufundător al lumii, ultimul supravieţuitor al celor trei muşchetari ai mării, cum s-au numit ei: Tailliez, Cousteau, Dumas. (În curînd, în exclusivitate, o prezentare detaliată a lui Philippe Tailliez, acest ultim „mousquemers”).

Limpede, trăim într-o lume nebună şi totuşi atît de promiţătoare. În laboratoare se pune la cale viitorul tehnologic al lumii mileniului trei, dar pe stradă se tîrăsc oameni neputincioşi care sînt în stare să renunţe pînă şi la ultimul vis, viaţa. Ştim cum arăta Universul în primele lui secunde de la naştere, dar nu ştim cum să eliminăm boala din trupul unui nou-născut. Publicăm o ştire de ultimă oră, o nouă ipoteză privind apariţia vieţii pe Pămînt, dar ridicăm din umeri la dispariţia licărului de speranţă din ochii unui bolnav incurabil. În tot acest timp planeta se sufocă şi împreună cu ea şi noi, într-un oraş în care, deşi nimeni nu vrea să observe, smogul pe care altădată îl arătam cu degetul în New York, îşi face simţită prezenţa. Ne sufocăm vara în Bucureşti sub o pătură de gaze de eşapament şi un efect de seră implacabil pe care nu o să-l elimine simplul fapt că nu mai folosim spray-urile cu CFC. Iar cînd vreun organ din propriul nostru corp nu mai funcţionează, ultima noastră salvare pare a fi rămas transplantul. Dar putem avea speranţa unuia şi în clinicile noastre? Specialişti, pregătire profesională, dorinţă, toate acestea există. Există şi reuşite. Ceea ce lipseşte, spun medicii, sînt banii. De fapt, se găsesc mai repede bani pentru fotbal decît pentru salvarea vieţii unor semeni de-ai noştri aflaţi în suferinţă. Şi ăsta e un paradox al reformei. Cine spune că trăim într-o lume normală?

POZITIV PE RASTER

SMOG şi SPERANŢE

GEORGE CUŞNARENCU

Programele posturilor bucureştene de televiziune

TVR • PRO TV • ANTENA 1 • TELE 7 abc • AMEROM

Biblioteca județeană

TOLBA CU SCRISORI

Oliviu Marinescu - Galaţi: *Blur* s-au lansat în 1990, single-ul *„There's No Other Way"* atrăgînd atenţia asupra lui *Damon Albarn* (vocal), *Graham Coxon* (vocal), *Dave Rowntree* (tobe) şi *Alex James.* Pentru a-i cunoaşte mai bine îţi recomand albumele *„Leisure"* (1991), *„Modern Life Is Rubbish"* (1992) şi, în special, *Parklife"* (1994, Number One în UK).

George Vasiliu - Urziceni: pînă să se cupleze cu *Andy Bell, Vince Clarke* cîntase cu *Yazoo, Assembly* şi *Depeche Mode. Erasure* apărea în 1986, nu în 1984 cum ai scris tu... Albumele care îţi lipsesc sînt *„Circus"* (1987), *„Wild"* (1989), şi *„Chorus"* (1991). Încă o informaţie, au editate 21 de singles...

Daniel Firu - Oltenita: despre îngrilare am doar cuvinte de laudă! Partea proastă este că ai dat rasol la definiţii... Cînd faci un careu tematic îţi recomand ca mai întîi să-ţi găseşti cît mai multe cuvinte care să se circumscrie temei alese, grupează-le pe lungime, pe alternanţa vocală-consoană şi invers (pentru a-ţi uşura munca...) şi pe importanţa lor! De obicei, pentru 1 orizontal şi 1 vertical ar trebui să ai cele mai reprezentative cuvinte ale temei tale.

Dorin Sandu - Constanţa: despre *Public Enemy* am mai scris în Music Box! Adaug acum doar titlurile care îţi lipsesc din discografia lor: *„Yo! Bum Rush The Show"* (1987), *„It Takes A Nation Of Millions To Hold Us Back"* (1988), *„Apocalypse 91... The Enemy Strikes Black"* (1991) şi *„Greatest Misses"* (1992).

Bogdan Ristu - Bucureşti: putină răbdare, *Crimson Glory* se apropie de „Pop-Rock, de la A la Z"...

Mariana Palade - Petroşani: în Bucureşti există cîteva magazine de CD-uri unde ai putea găsi şi chiar comanda ceea ce te interesează. Cum nu avem contract de publicitate cu ele nu-ţi pot spune numele şi adresele lor dar, rămîne între noi şi sutele de mii de cititori ai revistei noastre, revin-o cu o nouă scrisoare şi lasă-mi un număr de telefon, poate rezolvăm altfel problema.

Calendar

22.08 - 28.08

22 - Vernon Reid (1958, Living Colour), John Lee Hooker (1917), Roland Orzabal (1961, Tears For Fears); 23 - Keith Moon (1947 - 7.9.1978, The Who), Shaun William Ryder (1962, Happy Mondays), Benjamin Boyce (1971, Caught In The Act), Rick Springfield (1948); 24 - Jim Capaldi (1944, Traffic), Andreas Kisser (1968, Sepultura), Jean Michel Jarre (1948); 25 - Rob Halford (1951, Fight), Gene Simmons (1949, Kiss), Billy Ray Cyrus (1961), Viv Campbell (1962, Def Leppard), Elvis Costello (1955); 26 - Dr. Alban (1957); 27 - Alex Lifeson (1953, Rush); 28 - Kim Appleby (1961)

DISCURI pentru eternitate

I Never Loved A Man The Way I Love You - ARETHA FRANKLIN

Discul pe care vi-l propun astăzi i-a deschis solistei porţile consacrării, un disc ale cărui piese au devenit toate succese de top în America! Discul a fost înregistrat în 1967, în epoca în care *Lady Soul* începuse să fie considerată o legendă vie! Pe lîngă melodia titlu mai apar şi trebuie amintite obligatoriu aici *„Baby I Love You"*, *„Natural Woman"*, *„Chain Of Fools"*, *„Since You've Been Gone"*, *„Think"* şi *„I Say A Little Prayer"*. Soul la superlativ!

DE TOATE, PENTRU TOŢI

◆ Nu s-au încheiat convulsiile din *East 17!* După dezertarea lui *Brian Harvey* iată că şi *Tony Mortimer* spune adio supravieţuitorilor trupei, declarînd că va continua şi el solo! În aceste condiţii soarta noului album semnat *East 17* pare compromisă definitiv...

◆ Că se poate şi altfel o demonstrează *Nick Carter,* din *Backstreet Boys,* care are o excelentă baladă - *„Heaven In Your Eyes"*, fapt ce nu l-a împiedicat să fie la fel de fidel colegilor săi de grup! Apropos, cel mai recent single *BB* este *„Everybody"*...

◆ Noul single şi pentru cea mai mare senzaţie a acestui sezon - „frăţia" *Hanson - „Where's the love?" Isaac, Taylor, Zac* şi tatăl lor - *Walker* (foto) intenţionează să le atragă şi pe *Diana* (mama), *Jessi* şi *Avie* (surori) sub steagul *Hanson...*

◆ Cvartetul *Bellini* (foto) lansează dansul sezonului - *„Samba de Janeiro"! Arsa, Bandora, Mustafa* şi *Tanja* s-au cuplat la Köln cu intenţia de a da lovitura prin discotecile germane şi de aiurea! Dacă v-aţi descurcat cu *„Macarena"* veţi face faţă şi acestei sambe, fie ea şi *„de Janeiro"*...

◆ Amatorilor de rap le recomand o „prospătură" tocmai ieşită din ghettou - *Black Attack",* un trio format din *„Butch" Mosby Jr.* (25 de ani), *Perry A. Thierry* (29 de ani) şi *John „J - Smooth" Harper Jr.* (24 de ani). Debut reuşit cu *„Bang Bang"* şi se aşteaptă, la mijlocul toamnei, primul lor album...

◆ Nurliile *En Vogue* nu ne lasă în pace! Încă un single bestseller - *„Whatever"* şi un nou album - *„EV 3"*, ambele excelente! Californiencele au început în 1991, sub formă de cvartet, (informaţiile care urmează sînt destinate celor care le descoperă abia acum pe *En Vogue...)* în componenţa *Cindy Herron, Maxine Jones, Terry Ellis* şi *Dawn Robinson* (care a plecat în 1996) avînd hituri ca *„Hold On"*, *„My Lovin"* şi albume foarte bune ca *„Born To Sing"* sau *„Funky Divas". „Don't Let Go"* (din coloana sonoră *„Set It Off")* le-a readus în atenţia generală şi iată că acest *„EV 3"* cade foarte bine pe linia ritmică a sezonului estival, cu al său amestec de soul, funk şi hip-hop.

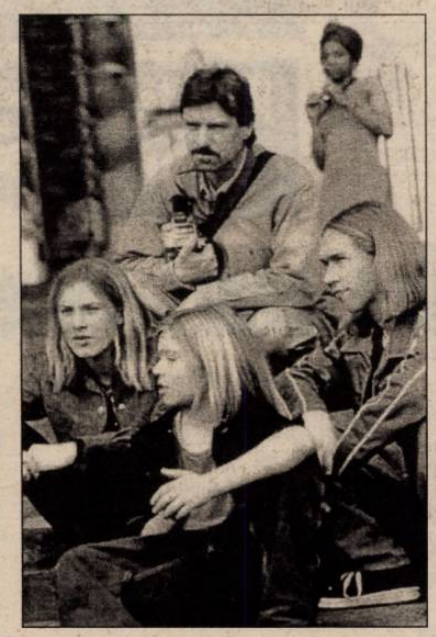

Top Estival

1. I'll Be Missing You - Puff Daddy & Faith Evans
2. When The Boys Come Into Town - The Kelly Family
3. Maria - Ricky Martin
4. Samba de Janeiro - Bellini
5. Jojo Action - Mr. President
6. Ti Amo - Gina G.
7. History - Michael Jackson
8. I Wanna Be The Only One - Eternal Feat. Bebe Winans
9. Give A Little Love - Real McCoy
10. You'll Never Know - Solid Base

Around The World - Funk, Beachball - Nalin & Kane, Our Darkness - Anne Clark, Love Is Leaving - Boy George.

Albumul Săptămînii

'N Sync - 'N Sync

Dacă anul trecut *Backstreet Boys* spulberau orice concurenţă la capitolul grupuri vocale masculine iată că 1997 este, cel puţin pînă acum, anul celor cinci *'N Sync-Joey* (28.1.1977, New York), *Chris* (17.10.1971, Clarion/Pennsylvania), *Justin* (31.1.1981, Memphis/Tennessee), *Lance* (4.5.1979, Laurel/Mississippi) şi *JC* (8.8.1976, Washington) care au tras trei mari hituri în şapte luni - *„Tearin'Up My Heart", „I Want You Back"* şi *Here We Go"*! Repertoriul cîştigătoare a predecesorilor lor, disco-pop şi reţeta totul dublat de o furibundă campanie audio-video... De altfel, de la *New Kids On The Block* încoace s-a cam spus totul în acest teritoriu muzical; dacă privim retrospectiv vom observa doar variaţiuni pe aceeaşi temă! Dacă *Modern Talking* au făcut legea celei de-a doua jumătăţi a anilor '80 iată că acum totul se circumscrie registrului *NKOTB*... E bine, e rău, voi veţi decide după ce veţi asculta şi albumul de faţă, care nu vă va plictisi în nici un caz iar pretenţioşilor le recomand să stea departe de *„'N Sync"* deoarece vor descoperi, la audiţie, că nu e nimic nou sub soare.

prezentat respectă sonor

Pagină realizată de MARIAN MINCULESCU

ARTHUR CONLEY

S-a născut pe 4 ianuarie 1946. Avea 19 ani cînd *Otis Redding* îl ajuta la semnarea primului său contract discografic, debutul făcîndu-l sub numele *Arthur & The Corvets.* În 1967 valul soul îl scotea din nou în calea lui *Otis Redding,* cei doi compunînd şi interpretînd împreună melodia *„Sweet Soul Music"*, succes de top... Un an mai tîrziu *Arthur* va prelua o piesă din repertoriul lui *Sam Cooke* cu care va intra în top 10 american - *„Yeah Man"*, performanţă reeditată în 1969 cu *„Funky Street".* Steaua începe să-i apună la mijlocul anilor '70, *Arthur Conley* abandonînd luminile rampei şi preferînd lansarea de noi talente în lumea soulului. De ascultat compilaţia *„Star-Collection"* (scoasă de *Atlantic)...*

POP-ROCK, de la A la Z

BILLY CONNOLLY

Solist scoţian născut pe 24.11.1942 la finele anilor '60 îl găsim cîntînd împreună cu *Gerry Rafferty* sub titlul *The Humblebums,* un combo de folkmusic. Din 1972 continuă solo, primul său mare succes individual fiind *„D.I.V.O.R.C.E."*, o parodie a hitului lansat de *Tammy Wynette,* Number One în Regatul Unit şi foarte bine primit pe Continent! Artist total, *Billy Connolly* este considerat a fi unul dintre cei mai mari comici englezi, avînd şi numeroase apariţii în filme de televiziune dar şi roluri pentru marele ecran, remarcabilă fiind prestaţia sa din *„Water"*, unde l-a avut partener pe *Michael Caine!* Revenind la muzică vreau să vă mai spun că are trei albume de top 10 în UK consemnate de toate enciclopediile, dintre acestea cel mai bun rămînînd, este o părere unanimă, *„Get Right Into Him"*, editat de *Polydor.*

FAN Club

Nume	Prenume	Adresa
Guns N'Roses		PO Box 67777, Los Angeles, CA 90067, USA
Guns N'Roses		PO Box 6777, Los Angeles, CA 90067, USA
H-Blockx		c/o Moskito Promotion, PO Box 3072, 48016, Munster, Germany
H-Blockx		Christian Pozzo Tamayo, Frankenweg 38, 44867 Bochum, Germany
Haddaway		FC Vinzentallee 8, 50859 Köln, Germany
Hagen	Nina	Tanja Bruchner, Fliesbachstrasse 25, D-8520, Erlangen, Germany
Hammer	MC	Bust It Records, 80 Swan Way, Suite 130, PG Oakland, CA 94621, USA
Hanks	Tom	c/o PMK 955 S. Carrillo Drive, Suite 200, Los Angeles, CA 90048, USA

Săptămînalul Magazin
este editat de
CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.

magazin

Înmatriculată la
Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti
sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991.
Adresa: Bucureşti sector 1,
Piaţa Presei Libere nr.1, cod: 71341.

Cont: 40 10 10 85 00 (lei); 40 20 10 53 30 ($);
40 20 10 53 31 (DM)
Banca Comercială „Ion Ţiriac" S.A.

COLEGIUL DE REDACŢIE:

ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedinte al Consiliului de Administraţie
Tel./Fax: 223 08 66;
GEORGE CUŞNARENCU
Redactor şef
Tel.: 222.51.11;
ADRIAN HOAJĂ
Secretar general de redacţie
Tel.: 222.51.11;
DOREL DORIAN, ION ŢUGUI

REDACŢIA:
Telefon centrală: 223.15.10; 223.15.20
Aurora Popescu, Mihaela Dorobanţu, Dorin Măran , Marian Grigore (1630); Dumitru Mateuţă, Ionel Cojocaru, Vasilica Mărgărita (1659); Paul Ioan, Melania Constantiniu, Irina Stoica (1282); Şerban Filip, Ilie Elena, Teodora Bujor-Panaitescu (1222)

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr:
Şerban Filip
Secretar de redacţie: Gabriela Niţu
Corectură: Melania Constantiniu; Irina Stoica

PUBLICITATE: Tel./Fax: 223.08.66
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36,
Nicuşor Dincă (şef departament),
Octav Pătrăşcoiu, Simion Ionescu,
FINANCIAR-CONTABIL:
Iliana Fülöp (contabil-şef), Nicoleta Cochinţiu, Aurel Frăcea Tel.: 222.83.21

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L.
Fax: 223.08.66 sau RODIPET S.A. - P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07
Telex: 1 1995, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, România

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:

„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu
(1612)

Tiparul: INTACT S.A.

Cînd ceva în corpul tău nu mai funcționează, mai există o speranță

TRANSPLANTUL DE ORGANE

DOSARELE

Transplantul unui organ este un eșec transformat într-o victorie. Eșecul puterii limitate a medicinii preventive și curative în fața stadiului ultim de degradare a unui organ, transformat într-o... speranță în plus. O „piesă" mai bună în locul celei defecte poate prelungi cu zile, luni, ani funcționarea complexei și sofisticatei mașini care este corpul omenesc. Pentru că transplantul de organe înapoiază societății un om diferit, un om care poartă în el viață dintr-un alt om... Vă prezentăm cîteva din problemele și perspectivele transplantului de organe așa cum sînt văzute de patru reprezentanți de prestigiu ai medicinii românești care au avut amabilitatea să ne răspundă la cîteva întrebări: ● Cum a fost începutul? ● Cît durează și cum decurge o operație? ● Care sînt aspectele legale? ● Dar cele de bioetică? ● Ce rol îi revine presei? Cum va arăta societatea omenească peste zece, peste o sută de ani, cînd vom fi făcut, poate, încă un pas spre tinerețea fără bătrînețe?

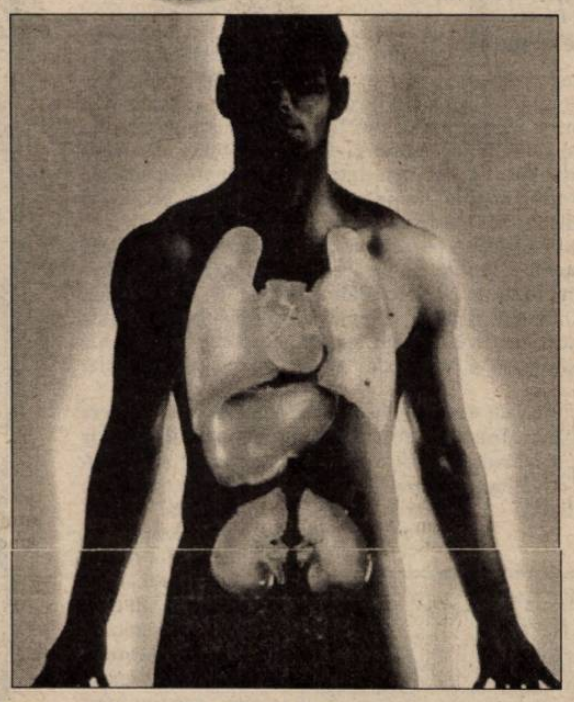

„...Cum se poate vorbi de «experimente pe oameni», cînd în lume sînt zeci de mii de transplanturi renale și hepatice, cînd tehnicile folosite sînt foarte bune (...) Ceea ce este detrimental, sînt informațiile trunchiate, tendențioase, care discreditează." (Prof Dr. Doc. Eugen Proca)

„Dv., presa, aveți un rol extraordinar, ca mediatizare a acestui act, care este uman și trebuie înțeles la dimensiunile și implicația sa morală... Cred că puteți face foarte mult." (Prof. Univ. Dr. Vasile Cândea)

RINICHI

Prof. Dr. Doc. EUGEN PROCA
(Spitalul Fundeni)

Ne trebuie un program coerent

Ideea înlocuirii unor organe, uzate de folosință, de maladie, sau deteriorate traumatic, s-a născut odată cu omul. Himerele însele erau animale fantastice în care coabitau organe de la diferite specii! A existat deci ideea funcționării ca un întreg a organelor de la animale, unități biologice sau chiar specii diferite, mărind perspectiva de viață și redînd tinerețea.

Transplantarea organelor a început, de fapt, în 1901, cînd celebrul medic Alexis Carell („Omul, acest necunoscut") a făcut primele transplanturi experimentale de rinichi. În 1904, un medic român, Dr. Nicolae Florescu, transplantează un rinichi la un cîine, cu o supraviețuire de pînă la trei săptămîni. El a descoperit atunci mecanismul intim, trombozele, datorate nepotrivirii de țesuturi.

Primele transplanturi renale reușite au fost însă realizate de o echipă din Boston, condusă de Prof. J.P. Merill (cu care am lucrat și eu), între gemeni identici. Au urmat transplanturi între gemeni neidentici, apoi între rude de gradul întîi. Pasul decisiv l-a constituit însă descoperirea mecanismului de rejecție. Este greu să menționezi pe cineva anume - a fost un rezultat colectiv al medicilor din SUA, Franța, Germania, Marea Britanie etc. A urmat descoperirea drogurilor care „potolesc" reacția de respingere, permițînd pînă la urmă transplantul între oameni care nu sînt rude (prin droguri înțelegînd aici anumite substanțe farmaceutice administrate împotriva respingerii. S.N).

La noi, preocupările au început în contextul tratamentului insuficienței renale prin hemodializă. (Și nici nu mai contează că prima am făcut-o eu, cînd astăzi îi avem pe Profesorii Ursea și Ciocîlteu, Clinica de la Fundeni, colectivele de la Panduri și Urgență, marile centre de la Cluj și Sibiu. Trebuie însă continuat, pentru că numai la București ar mai fi nevoie de cel puțin două-trei centre).

Transplantarea *este* un procedeu scump - drogurile imunosupresoare se cumpără numai pe dolari. Dar viața bolnavului depinde de ele!

Dificultatea noastră este mai mult financiară, dar și organizatorică, deși Ministerul Sănătății a făcut eforturi lăudabile în această direcție. Ne trebuie însă un program coerent de transplant, nu putem trăi numai din ceea ce primim din exterior. Numai așa putem crește numărul anual de transplanturi, încă insuficient la noi. (Și să nu uităm că în SUA se fac anual 12000 de transplanturi, în Marea Britanie - 3000, Norvegia - 500, Ungaria - 300).

Este nevoie de un *regim național*, mai ales în condițiile trecerii la transplantul cu grefe de la cadavre (un rol important avînd aici conf. Sinescu), pe care noi le preluăm în prezent de la Spitalul de Urgență. Acest registru trebuie situat la nivelul Ministerului Sănătății, sau la cel al unei unități care *are* această competență - de ce nu, pentru început, la Spitalul Fundeni!

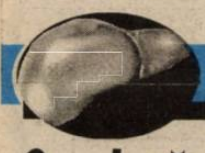

FICAT

Conf. Dr. IRINEL POPESCU
(Spitalul Fundeni)

O primă reușită. Mai departe, însă...

Preocupările în materie de transplant de ficat durează în Spitalul Fundeni de peste 7-8 ani. Ne-am bazat exclusiv pe forțele noastre în pregătirea și dotarea pentru primul transplant. Iar unele foruri, care acum își dau cu părerea, nu au avut nici o contribuție în această privință. Așa am realizat transplantul din 21 iunie a.c.

Din toamna lui 1996, mai intens după 1 ianuarie 1997, am început să alcătuim o listă de așteptare cu potențiali primitori-bolnavi cu ciroze în stadiu terminal, cu șansă de supraviețuire mică (cel mult șase luni). În așteptarea unui ficat, starea lor se deteriorează progresiv și pot muri, sau acesta ajunge prea tîrziu. Cînd sistemele și organele lor sînt atît de deteriorate încît, postoperator, ele nu mai rezistă.

Pacientul supus transplantului avea 42 de ani. Cunoștea foarte bine contextul - era medic - precum și faptul că era singura lui șansă. Am evaluat situația împreună, într-o discuție și amicală și medicală. A trebuit să aștepte însă din februarie pînă la 21 iunie: organele lui vitale au fost din ce în ce mai afectate și șansa de supraviețuire din ce în ce mai redusă. Donatorul a fost o tînără de 22 de ani, decedată într-un accident de circulație, la care familia, deși oameni simpli, au făcut acest gest extraordinar de a fi de acord cu donarea de organe. Operația propriu-zisă a decurs bine, a durat aproximativ șase ore - un timp bun, inclusiv momentul cel mai greu, instalarea noului ficat, care trebuie să se desfășoare într-un timp record, sub o oră. Ficatul a funcționat foarte bine cît timp pacientul a supraviețuit, pînă cînd au cedat celelalte organe vitale, inclusiv inima.

De aici încolo, ar fi de dorit o colaborare mai bună cu serviciile de terapie intensivă din București, unde se găsesc potențialii donatori. Și o muncă mai intensă de educare a publicului în favoarea donării de organe.

Cu primul transplant efectuat, am făcut un mare pas înainte, s-au deblocat niște mecanisme, și conceptuale, ca să spun așa, care țin de anumite resorturi psihologice și am dovedit că, tehnic, operația se poate face.

Dar *un* transplant nu înseamnă nimic - scopul nostru este să intrăm într-un program regulat, care să permită cel puțin o operație pe lună (în centrele mari se realizează peste 100 pe an).

Avem de depășit însă două obstacole majore: donatorul și lipsa resurselor financiare. Aș trece rapid peste cel de-al doilea - în momentul de față Ministerul Sănătății nu a alocat nici un fel de resurse, Spitalul încercînd că și pînă acum să-și rezolve problemele materiale și de dotare prin forțe proprii (am alcătuit și o fundație care sperăm să adune ceva bani). În ce privește donatorul însă, dacă nu vom avea cel puțin unul pe lună, de la care să putem recolta un ficat (și nu uitați că transplantul de ficat se poate face numai cu ficat de la cadavru), nu vom putea avea un program. Bolnavii fie vor muri așteptînd, fie ficatul va ajunge prea tîrziu.

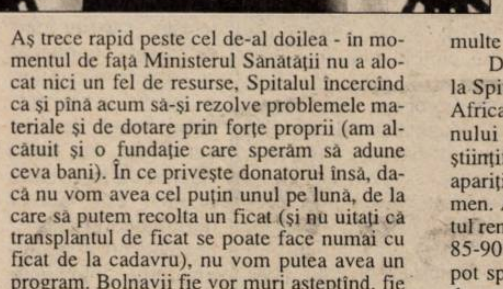

CORNEE

Conf. Dr. BENONE CÂRSTOCEA
(Spitalul Militar Central)

Un deziderat: băncile de cornee

În lume, transplanturile de cornee se fac de vreo 50 de ani. La noi, primele transplanturi reale, reușite, au fost făcute de Prof. Mircea Olteanu în 1961. Multă vreme s-a folosit numai corneea proaspătă, adică prelevată de la cadavru (în limita a maximum 24 de ore de la un deces, de obicei violent). La nivelul actual al științei (și cred că nici în viitor), ochiul *în asamblu* nu se poate transplanta pentru că celulele retiniene mor după 2-3 minute din lipsă de oxigen.

Ca performanțe, realizări, noi sîntem la nivel occidental, dar ca materiale folosite sîntem în urmă cu 20 de ani. Nu avem încă o bancă de cornee (cum există deja și în țări ca Ungaria, Bulgaria sau Cehia), care să fie testată HIV (pentru SIDA), HBS (hepatită B) sau HLA (compatibilitate). Noi am avut o temă de cercetare pentru înființarea unei asemenea bănci, aprobată în 1994 de Ministerul Cercetării și Tehnologiei, dar finanțarea a încetat în 1997 și a rămas ca blocurile acelea neterminate, cu macaralele lîngă ele...

Fără bancă de cornee nu se poate însă. După cum este de domeniul iresponsabilului să se facă transplanturi de cornee în spitale fără dotările necesare. Transplantul nu este ceva pe care l-ai citit într-o carte și apoi îl faci. Este o operație, tehnic vorbind, simplă, dar necesită o mare acuratețe și complicată de dimensiunile microscopice ale ochiului (ca și în întreaga chirurgie oculară, nu se mai poate lucra fără microscop operator). Pentru a face un transplant, trebuie să înveți de la cineva.

Operația poate dura de la 20-30 minute, la transplantul perforant (al corneei pe întreaga sa grosime), la 1-1,5 ore la transplantul lamelar (al numai unei părți din straturile corneei). Dacă transplantul supraviețuiește în condiții foarte bune un an, atunci este pentru totdeauna. Este o operație care costă - din cauza testelor, conservanților, microscopiei etc. Costuri pe care, atunci cînd vom avea și noi o bancă de cornee, cineva va trebui să le suporte.

INIMA

Prof. Univ. Dr. VASILE CÂNDEA
(Spitalul Fundeni)

O inimă nouă? În curînd!

Transplantul de inimă a debutat în România nu prin realizarea efectivă, ci prin pregătirea profesională, tehnico-materială și a populației pentru această intervenție care în multe țări este astăzi una de rutină.

După reușita din 1967 a fraților Barnard la Spitalul din Grote Schuur (Republica Sud Africană), lupta s-a dus împotriva fenomenului de respingere. Sigur, cercetarea științifică a adus și aici o rezolvare fericită: apariția unor droguri împotriva acestui fenomen. Așa se face că la ora actuală transplantul renal are un coeficient de supraviețuire de 85-90% (nemaifiind o problemă în lume și, pot spune, nici în România), iar cel cardiac de peste 80% în primii ani și 60% în următorii 5-6 ani - un succes extraordinar.

Țările Europei de est au rămas în urmă în acest domeniu, nu din lipsa competențelor profesionale, ci a dificultăților economice. În România, preocupările au existat în ultimele două decenii, iar astăzi există posibilitatea executării acestui act chirurgical în unele centre de chirurgie, care rezolvă practic toată patologia cardio-vasculară. La noi, în Institutul de Cardiologie „Prof. Dr. C. C. Iliescu", avem competența necesară și logistica, iar toamna aceasta sperăm să avem și un bloc operator ultramodern, cu patru săli de operație, precum și o terapie intensivă corespunzătoare. În măsura în care vom depăși unele dificultăți de ordin economic (să nu uităm că un transplant cardiac costă peste 100000 de dolari în alte țări europene), acest lucru este iminent. Acest eveniment științific probabil se va realiza și în alte centre din țară. Și este normal să fie așa, cînd în Danemarca, de unde m-am întors recent, la o populație de numai 4,5 milioane, există trei centre mari de chirurgie cardiovasculară și toracică ce fac 25-30 de operații de transplant cardiac anual.

În România sînt numai cinci centre, la o populație de aproape 23 de milioane! Dotarea corespunzătoare tehnico-materială a acestor unități de profil ar putea contribui într-o mai mare măsură la rezolvarea patologiei cardiovasculare, care cum știți, se situează pe primul loc, atît ca morbiditate cît și ca mortalitate în țara noastră.

Ca o exemplificare a ceea ce poate face chirurgia cardiacă în vremurile noastre, aș aminti aici un caz extrem de interesant. Este vorba de Dr. Cârmaciu Dragoș, suedez de origine română (colegul meu de grupă din studenție), care avea o cardiomiopatie dilatativă și care a suferit un transplant de inimă în urmă cu cîțiva ani, cu un rezultat postoperator excelent.

Ghinionul lui (și, pe de altă parte, performanța medicinii!) a fost că pe parcursul procedurilor de biopsii cardiace care urmăreau dacă se dezvoltă sau nu fenomenul de rejet, s-a întîmplat ceva la valva tricuspidă și a trebuit să fie supus unei intervenții de înlocuire a acesteia... pe un cord transplantat! O intervenție de care nu au beneficiat cu succes nici măcar zece persoane în lume! Acest rezultat este elocvent în sensul că arată posibilitățile chirurgiei cardiovasculare moderne!

Reîntorcîndu-ne la noi, sperăm că alături de entuziasmul specialiștilor va exista receptivitatea organelor de decizie, Ministerul Sănătății, a Ministerului de Finanțe, ca să se poată face posibilă demararea acestui program de transplant cardiac absolut necesar în țara noastră.

Gînduri despre legea actuală

„Avem o lege destul de bună - legea sanitară din 1978. Ea prevede posibilitatea transferului de organe cu acceptul familiei, sau dacă decedatul și-a exprimat din timpul vieții disponibilitatea, sau în cazul cadavrelor nerevendicate." (Conf. Dr. B. Cârstocea)

„Legea care va fi în curînd adoptată, o lege modernă, de rang european, va da un nou impuls și acestui capitol încă nerezolvat, privind transplantul cardiac și de ficat." (Prof. Univ. Dr. V. Cândea)

„Pînă la promulgarea noii legi noi trebuie să folosim vechea lege care, repet, este foarte bună, cu cîteva minusuri privind terminologia. Legea nouă o îmbunătățește, precizează unele detalii privind recoltarea de la cadavru..." (Conf. Dr. Irinel Popescu)

„Elaborat de un colectiv de 60 de specialiști, proiectul noii legi rezolvă imperfecțiunile vechii legi sanitare, încă activă. O așteptăm pentru a ne proteja pe noi, medicii, la adăpost de imaginea chirurgului care stă cu cuțitul în mîna ridicată deasupra muribundului..." (Prof. Dr. Doc. E. Proca)

Ce zice Biserica?

„Cînd este vorba de salvarea unei vieți, biserica încurajează transplantul. Există două probleme: consimțămîntul celui care donează sau al rudelor apropiate și să nu se facă comerț cu organe." (Din partea Biroului de Presă al Patriarhiei Române)

Din punct de vedere al bioeticii...

„Cred că în momentul de față s-a înțeles suficient de bine conceptul de moarte cerebrală - încetarea ireversibilă a tuturor funcțiilor creierului, documentată de neurolog și prin demonstrarea computer-tomografică a leziunilor care constituie substratul acesteia. (Traumatisme grave și accidente vasculare cerebrale hemoragice, cînd tomografia vizualizează distrucția fizică a substanței cerebrale). Inima mai bate un timp, dar aceasta nu înseamnă că persoana mai este în viață..." (Conf. Dr. Irinel Popescu)

„Ofertele de vînzare de organe sînt ilegale, imorale și nemedicale. Cred că ziarele ar trebui să nu primească asemenea anunțuri. Legea interzice un sacrificiu care ar putea fi inutil." (Prof. Dr. Doc. Eugen Proca)

Pagină realizată de **MIHAELA DOROBANȚU**

Extraterestri sau demoni?

ION ŢUGUI

Pe măsură ce „veriga lipsă" din teoria evoluţionistă a produs în lumea ştiinţifică dezamăgiri, căutările şi ipotezele rătăcind infertil printr-un ţinut sterp, exegeţii vizionari şi specialiştii nonconformişti, mai ales din domeniul fizicii şi astronomiei au început să recitească cu ochii speranţei textele mitologice şi religioase. Ideea era simplă: dacă evoluţionismul se prăbuşeşte, ce altceva s-a întîmplat cu viaţa pe planeta noastră în trei miliarde de ani de cînd ea există?

S-au desprins astfel trei direcţii de abordare, nici una darwinistă: mitologiile, religiile şi comunicările mediumnice! Într-adevăr, şi mediumnitatea se poate insera ca domeniu al cunoaşterii, deoarece acest fenomen a furnizat, dacă am lua numai acest secol, nenumărate dovezi de acurateţe privind informaţiile neatestate de istorie, despre om şi „altă" istorie a evoluţiei sale.

Misterul numit *om* a suscitat în veacurile ştiinţei un uriaş volum de investigaţii, de energie şi gîndire. De la studiile antropometrice la „computerul" irepetabil care este creierul uman s-au înşirat de-a lungul timpului supoziţii uneori sublime, alteori aberante, însă de regulă continuu nesatisfăcătoare. Cum să defineşti fiinţa umană considerată încă în veacul trecut „conştiinţa de sine a Universului"? Unde să-i afli misterul apariţiei, al evoluţiei, al mandatului unic dat omului de a fi singurul care a construit pe Pămînt, într-o succesiune spectaculoasă, atîtea civilizaţii?

SEXUALITATE COSMICĂ?

Un fizician vizionar a emis această ipoteză, fără a cita bibliografia pe aceeaşi temă, existentă de mii de ani. Fără să o includă în consideraţii religioase, fizicianul s-a „jucat" propriu zis cu ideile, convenind că ar fi plauzibilă agresarea sexuală a femeilor terestre de către fiinţe inteligente eşuate aici cu milioane de ani în urmă! Interesant este să ne întoarcem, reţinînd această idee, la exegeza religioasă. Prima afirmaţie este că Domnul Iisus s-a născut din Duhul Sfînt, fiind conceput de Duhul Sfînt în mod supranatural, deci dumnezeiesc. A doua afirmaţie se referă la diavol, ca şi la Anticristul care va fi născut „dintr-un popor", născut de o femeie, dar şi diavolul va face ca Anticristul să fie conceput şi născut supranatural. Martin Luther spunea: „Divolul este maimuţa lui Dumnezeu, care-L imită în toate"!

Întorcîndu-ne la *Vechiul Testament* vom întîlni menţiunea că înainte de Potop au trăit pe planeta noastră uriaşi. Lecturînd apoi comunicările mediumnice ale mediumului român Aurelian Tinculescu, aflăm despre aceiaşi uriaşi, care trăiau mii de ani şi erau de o violenţă inimaginabilă. Mediumul român nu era influenţat de textele biblice - el primea în transă astfel informaţii dintr-o istorie necunoscută. Iar exegetul religiilor, Joachim Langhamer, precizează: „Altfel exprimat, a existat un timp în care oamenii erau aşa de demonizaţi, încît a fost posibil ca puterile demonice să aibă de-a face corporal cu femei". Într-adevăr, Biblia îi menţionează şi pe aceşti descendenţi rezultaţi din legături nenaturale, „nefilim", în ebraică, ceea ce înseamnă avortoni proveniţi din naştere nenaturală!

Descrierile acelor fiinţe umane sînt atît de exacte în comunicările mediumului Tinculescu, încît par relatări ale unui film văzut şi repovestit. Ni se oferă însă şi detalii incredibile: era vorba de fiinţe umane care atingeau înălţimea de zece-doisprezece metri şi trăiau cîte zece-cincisprezece mii de ani! Acele fiinţe construiseră pe pămînt o civilizaţie înfloritoare. Dar istoria nu ştie nimic despre ele; în schimb ştiu mitologiile - iar la ora aceasta mijloacele moderne de procesare încearcă, adeseori cu mari foloase, să ateste istoricitatea mitologiilor.

POTOPUL SALVATOR!

Dacă acreditâm ipoteza existenţei unor fiinţe uriaşe care ar fi trăit pe Terra, fiind eşuate pe pămînt din spaţiul interstelar, dacă considerăm drept posibilă coabitarea masculilor extraterestri cu femei terestre (aşa cum se afirmă şi în Biblie), în fine, dacă acceptăm că acei uriaşi reprezentau de fapt cel mai acut demonism, nu ne rămîne în cele din urmă decît să înţelegem, din punct de vedere religios, iminenţa Potopului biblic. Aceasta pentru că Potopul va distruge întreaga seminţie lipsită de memorie în istoria noastră, lăsînd pentru Geneză doar pe Noe şi familia sa, adică exact opt fiinţe umane!

Dominaţia diavolului pe Terra a avut aşadar alte prototipuri umane inteligente şi active. Să fie această relatare un bun cultural, fără nici o legătură cu vreo realitate terestră? Dar întîlnim aceeaşi idee nu mai departe decît în mitologia greacă, unde „zeii" sînt menţionaţi că au avut legături corporale cu femeile oamenilor, dînd naştere unor personaje renumite şi uneori chiar semizei!

Dacă în urmă cu doar cîteva decenii înţelesul de „naştere nenaturală" părea abstract şi absurd, azi nu mai putem spune la fel. Biblia ne surprinde prin afirmaţia că se vor naşte fii nenaturali. În ce fel o realitate a timpului nostru - naşterea de copii prin mijloace artificiale - îi era cunoscută personajului biblic? Considerată drept „opera satanei", această naştere îi este rezervată şi lui Anticrist. Iar logica prototipului uman de după Potop devine coerentă şi plauzibilă: dispărînd fiinţele umane uriaşe, extraterestre, care au marcat, prin coabitarea cu femeile oamenilor, o „specie" nouă, probabil omul de azi, convenim că lupta care se dă pe această planetă este corect definită strategic: descendenţi ai demonismului, prezenţi printre noi, cu descendenţi a universului sacru, de asemenea prezenţi printre noi!

PSIHOCHIRURGIA PRO şi CONTRA

MIHAELA DOROBANŢU

Nu toţi psihochirurgii se manifestă cu brutalitatea lui José Arigó. Un exemplu foarte interesant este tot un brazilian, Antonio Sales, născut în 1928 în Caratinga, Statul Minas Gerais.

Abia ştiind să citească, de meserie zidar (deşi, la drept vorbind, cel mai „înalt" post pe care l-a ocupat a fost de ajutor de zidar!), el îşi descoperă calităţile de medium doar în 1949, pe cînd lucra la clădirea unui centru spiritist. Este căsătorit şi are patru copii: trei fete şi un băiat. Cu toată lipsa lui aproape completă de educaţie, este o figură distinsă şi arată... aproape ca un chirurg obişnuit. Operează totdeauna îmbrăcat în alb, folosind instrumentele chirurgicale obişnuite, iar pereţii „cabinetului" său sînt acoperiţi cu rafturi pe care se află medicamente „normale".

„Este fermecător", spunea despre el un pacient, care a ţinut să sublinieze atît faptul că este calm şi prietenos, că se comportă ca un adevărat profesionist şi că niciodată nu

Ajutor, mă omori!

a cerut bani pentru ceea ce face. Nu a „brutalizat" niciodată un pacient - aşa cum se spune despre Arigó, iar numărul succeselor sale este aproape la fel de important.

Mai mult, există o stranie legătură comună între cei doi: Antonio Sales este „posedat" de acelaşi „spirit" care îi conduce operaţiile ca şi Arigó, Fritz. Este drept, comentează autorul fascinantei cărţi despre „Puterea necunoscută", Guy Lyon Playfair, că după moartea lui Arigó, o adevărată avalanşă de „Fritz"-i a invadat Brazilia. Este însă cel puţin straniu ca o pacientă care fusese tratată de Arigó şi căreia i se prescriseseră nişte pastile pentru o inflamaţie a ovarelor, să audă din gura lui Sales inconfundabila voce cu accent german a „doctorului Fritz", care o lăuda pentru că luase respectivele pastile!

Tot ca şi Arigó, Sales devenise specialist în operaţii pe ochi. Tehnicile sale erau însă mult mai „normale" şi unica diferenţă evidentă faţă de un chirurg obişnuit era viteza cu care lucra. Aceasta pe lîngă trăsătura comună tuturor psihochirurgilor - aceea de a opera fără nici o grijă aparentă pentru vreo metodă vizibilă de anestezie sau de sterilizare! (Este interesant că un martor care a asistat la operaţiile lui Sales relatează cazul unei tinere care era operată la gît... în stilul propriu al psihochirurgilor, adică tăind pur şi simplu în gîtul fetei cu foarfeca şi spunîndu-i să nu se teamă că totul este sterilizat. Ei bine, spune martorul, „în acel moment un puternic miros de eter s-a simţit în încăpere, deşi nu era nimeni care să procedeze la sterilizare." Foarte puţin sînge a curs din gura fetei care, după nici două ore de la operaţie, mînca un antricot enorm!)

A „deschis" efectiv Antonio Sales corpul vreunuia din pacienţii săi? Nu există nici o mărturie serioasă în acest sens. În schimb, oricine a asistat la operaţiile sale a putut afirma că el reuşea, în stare de transă, performanţe de-a dreptul incredibile. Ca şi mulţi dintre ceilalţi psihochirurgi, dacă nu toţi. Autorul cărţii citate relatează el însuşi o discuţie avută cu una din paciente, care venise la el din cauza unei dureri insuportabile şi permanente datorată unei hernii de disc. Sales i-a spus să se întindă pe pat, apoi a răsucit-o cu o viteză teribilă, îndoindu-i atît de tare coloana vertebrală, încît femeia a strigat: „Ajutor, mă omori!".

„N-ai grijă", i-a răspuns din gura lui Sales o voce guturală, cu accent german: „Fritz ştie ce face". Femeia a trebuit să accepte, deşi ştia foarte bine că putea să rămînă paralizată pe viaţă. Şi totuşi, cum ea însăşi a spus, durerea a părăsit-o instantaneu, a coborît şi s-a dus acasă fără să mai aibă vreodată probleme...

O răpire OZN lîngă Podul Brooklyn

LACUNĂ ÎN TIMP?

DAN D. FARCAŞ

Budd Hopkins este o persoană binecunoscută în America. Pictor şi sculptor de succes din New York, lucrările sale pot fi admirate în numeroase muzee, între care faimoasele Guggenheim sau Whitney. În anii 70 el a cunoscut întîmplător cîteva persoane care prezentau simptome ale unor răpiri efectuate de OZN-uri. Hopkins a îndrumat aceste persoane către psihiatrii Dr. Robert Naiman şi Dr. Aphrodite Clamar în vederea efectuării unor regresii hipnotice. Detaliile care au ieşit la iveală au fost atît de tulburătoare încît l-au determinat pe Hopkins să devină interesat de subiect. Învaţă el însuşi să efectueze regresii hipnotice şi începe investigaţii pe cont propriu în cazuri similare, iar în 1981 publică o carte, devenită de referinţă, numită *Missing Time*, în care analizează o parte din rezultatele acestor investigaţii, lansînd una dintre ideile cheie ale fenomenului - faptul că vederea unui OZN însoţită de o *lacună în timp*, adică de o perioadă în care timpul a trecut în mod inexplicabil, poate fi semnul unei răpiri şterse apoi din memorie, dar care poate fi parţial reconstituită prin metoda regresiei hipnotice.

Cartea a avut un enorm succes; Hopkins a primit un mare număr de scrisori de la persoane care au trecut prin situaţii similare şi a examinat în următorii ani peste 100 din cazurile care i-au fost raportate. Dintre acestea cel mai interesant este cel al unei persoane numită, pentru a-i ocroti adevărata identitate, *Kathe Davis*. Cazul ei, ca şi al altor persoane care au trecut prin întîmplări similare, au făcut obiectul unei noi cărţi, intitulată *Intruders* (1987), efectul căreia asupra opiniei publice americane a fost extraordinar. În această carte el argumentează cîteva noi ipoteze: că majoritatea persoanelor răpite sînt de fapt *marcate* şi *urmărite*, prin răpiri periodice, din copilărie pînă după vîrsta de cincizeci de ani, că atenţia răpitorilor se concentrează de multe ori asupra membrilor unor familii, care sînt urmăriţi din generaţie în generaţie şi că principalul obiectiv al „vizitatorilor" ar fi crearea unor exemplare umane, hibride, sau chiar a unor specii noi, derivate din specia umană, utilizînd tehnici de inginerie genetică. Scrisorile de la cititori n-au încetat să se înmulţească, iar la începutul anilor 90 Hopkins dispunea deja de un fişier de circa 1500 de cazuri de răpire, dintre care 500 examinate în detaliu de el însuşi.

Începem din acest număr un nou serial din seria întîmplărilor senzaţionale legate de OZN-uri, răpiri şi trăiri inexplicabile. Despre aceste cazuri s-a scris, s-a vorbit şi s-a comentat. Ecourile însă nu s-au stins.

Unul dintre aceste cazuri, supranumit de anumiţi entuziaşti „cazul secolului", s-a petrecut în 30 noiembrie 1989 la New York, în apropiere de capătul dinspre Manhattan al podului Brooklyn. În esenţă, cazul consta din faptul că o persoană a fost nu doar răpită într-un mod spectaculos de un OZN, noaptea, prin fereastra apartamentului aflat la etajul 12 al unui bloc, dar scena a fost văzută din stradă de mai mulţi martori care au depus în mod independent mărturii în acest sens. Complexitatea investigaţiilor l-a făcut pe Budd Hopkins să-i dedice o nouă carte: *Witnessed: The True Story of the Brooklyn Bridge UFO Abductions*, apărută într-o primă ediţie „hardcover" abia în octombrie 1996. În dorinţa de a informa cititorii fideli ai revistei *Magazin* asupra evoluţiilor cercetării fenomenului OZN, aşa cum se reflectă el în apariţiile de ultimă oră de peste ocean, propunem rezumarea conţinutului cărţii într-un scurt serial. La acest rezumat vom adăuga comentarii asupra acestui caz culese din alte lucrări, precum şi unele opinii personale. Evident, cititorul este liber să aprecieze el însuşi credibilitatea celor relatate.

Personajul central al celor întîmplate este *Linda Cortile*, de 42 de ani, ca şi un număr de martori, care, aşa cum se va dovedi pe parcursul investigaţiilor, erau mult mai legaţi de victima răpirii decît păruse la prima vedere. Întreaga istorie, dacă o acceptăm ca adevărată, aduce noi elemente, inedite, la controversata paradigmă a răpirilor efectuate de OZN-uri.

(Va urma)

Caligrafie dincolo de moarte!

SPIRITISMUL, impostură şi adevăr

PAUL IOAN

Fantezia, inventivitatea au fost şi vor fi întotdeauna aliate - din nefericire - ale şarlatanilor. Invitaţia carteziană la a avea dubii e ignorată de mulţi semeni ai noştri, dintr-o nevoie ancestrală de mister, insaţiabilă, indiferent de epocă... V-aţi putea imagina că în secolul trecut, într-o localitate germană, un personaj simpatic şi persuasiv punea spiritele să scrie „cu mîna lor"?!

La Grunz, în sudul Germaniei, în jurul anului 1860 şi-a făcut apariţia un oarecare Gerd Willen, care pretindea că este baron şi că o fermă părăsită din apropiere îi aparţine. Firesc, autorităţile i-au cerut dovezi şi nu vorbe. Iar „dovezile" au sosit, nici mai mult, nici mai puţin, din lumea spiritelor. Găzduit la o familie înstărită, Willen şi-a început demonstraţiile de ceea ce am putea numi *înscrisuri spiritiste*. El punea coli albe de hîrtie în casete închise cu cheia şi păstrate de o persoană neutră. Peste douăzeci şi patru de ore, pe foaia iniţial imaculată apărea un text referitor la „clientul" doritor să comunice cu o rudă decedată. Şmecheria a fost repetată de foarte multe ori, pînă cînd preotul parohial, cel care putea decide soarta proprietăţii respective, a dorit să se convingă de minune.

Trecuseră cîteva luni de la ivirea „baronului" în zonă şi oamenii erau siguri că au de-a face cu un „ales". Inteligent, ştiind că joacă o carte mare, Willen şi-a scos atuul din mînecă: a pus foaia albă pe mormîntul ultimului proprietar al terenului, implorîndu-l să-şi scrie testamentul! Vădit tulburat, omul bisericii i-a şoptit că este o impietate. Dar Willen i-a rîs în nas şi l-a rugat să aştepte să treacă noaptea. Cîţiva localnici au organizat o pază mai strasnică decît cea a străjilor regale la mormîntul lui Nostradamus (vizionarul francez spusese că după exact două sute de ani cripta va fi găsită goală, fapt confirmat, după cum afirmă T. Pauline într-o carte recentă, apărută la Paris).

Şi lecţia de spiritism a „baronului" s-a desfăşurat conform dorinţelor lui. Deşi nimeni n-a văzut ceva deosebit, coala fiind mişcată doar de adierea vîntului, a doua zi s-a putut constata că pe ea stătea scris un singur cuvînt: „Willen"!

Ei bine, a fost nevoie să treacă opt ani pentru ca mediumul nostru, împroprietărit cu evlavie şi-n mare grabă, să fie demascat. La una din şedinţele de înscrisuri ale spiritelor, organizate în *casa lui*, un şugubăţ mai cartezian decît preotul parohial a înlocuit foaia de hîrtie din casetă. N-a mai apărut nimic. Omul i-a sfătuit şi pe alţii să procedeze la fel, şi astfel, în 1869, „baronul" a fost pus pe fugă scăpînd, astfel, să fie linşat.Adevărul este că Willen cunoştea ceva, şi anume proprietăţile cernelii simpatice, ai cărei compuşi reacţionează lent şi urmele lăsate pe hîrtie devin vizibile. Paradoxal, dar fără ştiinţele pure n-ar fi apărut impostura.

GENETICA și „OMUL DE COMANDĂ”

AURORA POPESCU

Progresele cercetărilor efectuate în domeniul geneticii, în special din ultimele două decenii, sînt uluitoare, depășind cu mult ritmul succeselor înregistrate în alte segmente ale științei. Cînd, în urmă cu 40 de ani, s-a reușit descoperirea existenței unui cod genetic, nimeni nu se gîndea la posibilitatea manipulărilor, avînd în vedere complexitatea acestei creații a naturii. Dar, iată că, mai repede decît și-ar fi închipuit pînă și cei mai îndrăzneți oameni de știință, s-a ajuns la ambiția și, implicit, la proiectul de descifrare a genomului uman (acea „hartă completă a vieții”), la decuparea în bucățele a genelor, la înlocuirea unora dintre „piese” cu altele, la identificarea genelor responsabile de apariția a numeroase boli (cancer, diabet juvenil, maladii cardio-vasculare etc.), ca și a celor ce intervin în desfășurarea unor procese vitale, cum ar fi diviziunea celulară.

Faptul de a se fi ajuns (chiar dacă numai parțial pînă acum) la „sursa” cea mai profundă a „răului” (cînd e vorba de boli sau de deficiențe în funcționarea normală a organismului) este un cîștig enorm din punct de vedere al posibilităților evitării malformațiilor congenitale, disfuncțiilor și bolilor determinate genetic. Dar acest lucru, deși are drept intenție protejarea și optimizarea sănătății omului, suscită o suită de întrebări care vizează componenta bio-etică în special a unora dintre aplicațiile achizițiilor științifice din acest domeniu. Dar, să ne oprim la un exemplu concret.

Angela, o femeie din Anglia, își dorea un copil. Însă ea suferea de o boală care declanșează formarea de polipi pe colon, susceptibili de a evolua spre cancer. Mama Angelei și două dintre surorile ei muriseră din cauza acestei forme de cancer, generat de o genă deja cunoscută. Angela voia totuși să dea naștere unui copil, dar acesta era în pericol să moștenească gena periculoasă. Motiv pentru care, Angela și soțul ei au apelat la profesorul Alan Handyside de la Hamersmith Hospital din Londra, un mare specialist, în măsură să rezolve acest caz folosindu-se de cunoștințele și aplicațiile actuale în domeniul geneticii. Profesorul Handyside a început cu un tratament hormonal, practicat în general în combaterea sterilității și care conduce la eliberarea de către organismul femeii a unui număr mai mare de ovule decît în mod normal. A prelevat o parte din ovule și le-a fecundat în laborator *(deci pe cale artificială)* cu sperma provenită de la soțul Angelei. *Au rezultat mai mulți embrioni viabili.* Urma ca în uter să implanteze un singur embrion. *Dar el nu a ales la întîmplare;* a făcut mai întîi o analiză genetică a fiecărui embrion *și a ales unul* care nu prezenta defectul genetic. În acest fel, a fost sigur că nou-născutul va fi scutit de contractarea bolii care apărea la rudele lui pe linie maternă. Desigur, fără cunoștințele de ordin genetic acest lucru nu ar fi fost posibil.

Și totuși, acest gen de manipulare genetică este considerat de foarte mulți oameni de știință (ca să nu mai vorbim de biserică, legiuitori etc.) și chiar de unele țări (cum ar fi Franța) inacceptabil. De ce? Pentru că aceștia consideră că granița între „imperios necesar” și „capriciu” este labilă și mai ales greu de ținut sub control, orice cedare în favoarea „capriciului” putînd conduce la dezastre în măsura în care manipulările genetice și-ar propune, la un moment dat, un alt scop decît cel inițial - apărarea sănătății.

Care ar putea fi acest scop extrem de periculos pentru destinul omenirii? *Alunecarea spre o nouă formă de eugenie,* deci *crearea de ființe umane „de comandă”:* cu o anumită talie, culoare a pielii, părului sau ochilor etc., dar și cu anumite caractere sau temperamente (de exemplu, coleric, sanguin etc.). Nu întîmplător, din această perspectivă, o bună parte a oamenilor de știință insistă asupra riscului utilizării tehnicilor de manipulare genetică în scopul eugeniei.

Dr. Max Perutz de la Laboratorul de biologie moleculară al Universității din Cambridge evocă în mod repetat coșmarul declanșat de un Stat care ar impune un sistem de control asupra nașterilor, bazat pe eugenie, în scopul purificării sau ameliorării rasei ori a naturii umane. Dar, în același timp, același dr. Max Perutz amintește de un posibil alt coșmar: cel al unei democrații atît de speriate de cuceririle științei încît să fie în stare să interzică orice tip de aplicare a descoperirilor și succeselor în domeniul geneticii.

Dincolo de toate temerile și toate controversele justificate sau nu, deocamdată cercetările vizînd completarea „hărții genetice” umane continuă în forță. Cel puțin teoretic, posibilitățile modificării patrimoniului genetic se extind și ele. Tentații s-ar putea să existe, dar legiuitorii se opun, interzicînd orice intervenție cu „scopuri mai puțin definite” asupra genomului uman. Să nu uităm totuși că valorile morale și etice evoluează și ele. Încotro se vor îndrepta? Ce va fi permis și ce nu? Ce va fi considerat „bun” și ce va fi considerat „rău” în viitor?...

Vom călători spre stele?

TELEPORTAREA, doar o invenție S.F.?...

ADRIAN HOAJĂ

Potrivit teoriei Marii Explozii (Big bang), Universul actual se află într-o perpetuă expansiune. Două zone se îndepărtează una de cealaltă cu o viteză direct proporțională cu distanța care le separă, chiar dacă, pe plan strict local, ele sînt nemișcate. Aceasta semnificînd că *spațiul* -sau, în termeni relativiști, *„cadrul” spațio-temporal* care le conține - se dilată! De aici rezultă că Terra, Soarele și însăși Galaxia noastră se „deplasează” cu o viteză *superioară* vitezei luminii față de spațiile cerești la o distanță de peste 15 miliarde de ani-lumină!! Consecința este de-a dreptul tulburătoare: în acest context, *viteza luminii încetează de a mai fi o barieră!* Dacă am reuși să creăm în jurul astronavei o... „expansiune artificială”, nava ar fi propulsată de valurile expansiunii cu o viteză supraluminică, *totul rămînînd imobil în raport cu lumina și materia locală!...* Dificil de înțeles și acceptat paradoxurile relativității einsteiniene, dar... și acest din urmă paradox - cel puțin în teorie - este deplin posibil, la scara Universului! Nu ne rămîne decît să ne întrebăm, de fapt, CE este cu adevărat imposibil la acest ordin de măreție... Pentru a împlini miracolul acestor viteze, ar fi necesar doar să punem la punct tehnologia producerii unor fascicule coerente de energie gravitațională (după modelul binecunoscut al laserului contemporan!) cu care să modelăm curbura spațio-temporală! Cum vedeți - nimic mai simplu!...

Iată o altă „formulă” de călătorii in-

Limitele omenirii sînt mai degrabă tehnologice decît pur științifice! Pentru că, după cum am văzut în numerele precedente și vom vedea și în cel ce urmează, știm CE ar trebui să facem pentru a ajunge la stele. Nu știm însă CUM să facem acest „ceva”... Iată alte cîteva exemple!...

terstelare, nu mai puțin elegantă decît precedentele! Dar mai întîi să vedem ce este teleportarea. Prin transformarea atomilor unui corp în particule de lumină (fotoni), aceștia ar putea călători la distanțe inimaginabile cu viteza luminii fără alt consum ulterior de energie! La destinație n-ar mai trebui decît să recompunem corpul inițial. Ce-i drept, ideea este mai mult decît ispititoare! Dar este ea și fezabilă? Ei bine, din acest punct, lucrurile se complică, aceeași „practică” punîndu-ne piedici... În primul rînd, este vorba despre *transformarea fiecărui atom din alcătuirea unui corp oarecare:* aceasta înseamnă să cunoaștem *toate* informațiile referitoare la fiecare atom luat în parte, informații vital necesare reconstituirii corpului respectiv. Din păcate - și veți înțelege îndată de ce! - pentru un singur atom ar fi nevoie de circa o pagină de text. Dacă socotim că un corp omenesc are în compunerea sa un număr de atomi egal cu 10^{28}, aceasta ar însemna o carte cu 10^{28} pagini, adică *mai mult decît toate scrierile omenirii de la apariția scrisului pînă azi luate la un loc!...* Chiar dacă am codifica această cărțoaie a tuturor timpurilor în limbaj informatic, în bytes (1 byte = 1 octet = 8 biți), pe dischete, am avea nevoie de 10 milioane de ani pentru a le înregistra și de tot atîta timp pentru a le citi! Și tot acest efort demn de Sisif, numai pentru a teleporta un singur om care... n-ar avea, desigur, răbdare să aștepte atîta amar de vreme pentru a fi teleportat! Și dacă tot nu sîntem convinși de dimensiunile gigantice ale efortului pe care trebuie să-l facă omenirea pentru un singur explorator, să mai reținem că, pentru a transforma în lumină fiecare atom al corpului omenesc, vom avea nevoie de o cantitate de energie echivalentă a 1500 de bombe cu hidrogen de o megatonă (1000 de tone!) fiecare...

Să mai adăugăm în treacăt și dimensiunea metafizică, deloc neglijabilă, a teleportării: cel ajuns la destinație va fi întrutotul *același* cu exploratorul de pe platforma de start? Cu alte cuvinte, amintirile, sentimentele, într-un cuvînt, sufletul, vor fi recompuse în același timp cu trupul, sau... Greu de răspuns la o asemenea întrebare!...

Nu știu acum, la încheierea acestui mini-serial dedicat zborurilor interastrale și intergalactice, dacă trebuie să ne întristăm sau să rămînem, într-un fel, nepăsători la chemarea stelelor care ne așteaptă... Poate că ar fi mai bine să ne păstrăm luciditatea: pînă să ne avîntăm cutezători spre stele, în căutarea altor lumi, să ne uităm puțin în jurul nostru... Avem atîtea de făcut aici, pe Pămînt, pentru noi și pentru copiii noștri, avem atîtea de descoperit pentru a ne face viața mai bună, încît stelele mai pot să ne aștepte!... Cum ne-au așteptat și pînă acum, de cîteva mii de ani, de cînd ne-am înălțat de la nivelul pitecantropului pentru a ajunge ieri pe Lună și, de curînd, pe Marte... Tehnologic și științific - saltul este enorm. Rămîne un semn de întrebare dacă și ca *omenie și înțelepciune* am progresat, măcar față de nivelul atins de strămbunii noștri din India, China, Egipt, Mesopotamia, Babilon, Alexandria, Yerushalaim, Atena sau Roma antică. În ce mă privește, îmi declar scepticismul!...

FOTOGRAFII DE LA CITITORI

„Voi fi fotomodel!”

ANA-MARIA HUBAN, București

Planeta se sufocă!

MARIAN GRIGORE

Ceea ce natura a creat, iar omul a stricat, tot natura poate reface mai bine. Sub acest semn s-au situat soluțiile prezentate în episoadele anterioare, avansate de oamenii de știință în vederea reducerii efectului de seră produs ca urmare a creșterii concentrației de bioxid de carbon în atmosferă. Soluții naturale, inspirate din strategiile „naturaliste” ce guvernează mișcările ecologiste, ecou al unei anume neîncrederi și temeri în fața efectelor industrializării neînfrînate și, vai!, adesea necontrolate. O industrializare ce pare a-și fi uitat rațiunea de a fi - aceea de a sluji omului, cu prezervarea mediului său - devenind scop în sine.

Numai că natura are propriile ei ritmuri, adaptate unor procese desfășurate în sute, mii și milioane de ani, astfel încît s-a dovedit repede a nu putea face față ritmurilor degradării provocate de om. „Problema crucială - explică, de exemplu, J.W. de Baar și colegul său H.C. Stoll, de la Institutul olandez de științe ale oceanului - este că bioxidul de carbon a crescut foarte rapid în atmosferă, într-un interval de 100 pînă la 200 de ani, în timp ce răspunsul oceanului, pentru a resorbi o asemenea cantitate, ar fi foarte lent, de ordinul a mai multor sute, chiar mii ori milioane de ani”. Mingea a ajuns astfel din nou în terenul tehnologilor, chemați să repare ceea ce au stricat. Iar pentru tehnologi, bioxidul de carbon nu reprezintă altceva decît un deșeu, ce se cere stocat și păstrat în siguranță.

Prima soluție, și cea mai la îndemînă, s-a conturat a fi utilizarea zăcămintelor de gaze naturale epuizate drept locuri de depozitare. Avantajul lor, evident, constă în faptul că și-au dovedit deja etanșeitatea de-a lungul a milioane de ani. În plus, o parte cel puțin, din infrastructurile fostelor eploatări - gazoducte, instalații de la gura puțurilor etc., - ar putea fi folosite, cu un minimum de adaptări, pentru a pompa, în sens invers, bioxidul de carbon colectat de coșul termocentralelor. Comprimat, într-o primă fază, la o presiune de 65 barri, pentru a se evita condensarea apei în conducte (amestecul de apă și CO_2 fiind coroziv), acesta urmează să fie, în final, recomprimat la presiuni cuprinse între 210 și 350 barri, în vederea injectării în puțurile de adîncime.

O variantă (mai puțin sigură, însă, în privința etanșeității) o constituie pomparea bioxidului de carbon în zăcămintele de petrol cărora le-a scăzut randamentul, metoda avînd însă avantajul de a relansa producția, prin creșterea presiunii de zăcămînt. Numai în cazul zăcămintelor petrolifere din Marea Nordului ar fi vorba de o capacitate de stocare de 60 miliarde tone de bioxid de carbon.

4 Plămîni artificiali pentru sănătatea Planetei

În fine, alte soluții tehnologice vizează utilizarea imensei capacități de absorbție și de omogenizare a oceanului, realizată grație marilor curenți. Ar fi suficient, spun cei ce propun o asemenea metodă, să pompăm bioxidul de carbon, la presiuni scăzute, în apa oceanului, lăsînd curenții descendenți de apă rece să facă restul. În cazurile în care amplasamentul centralelor electrice nu ar permite utilizarea unor asemenea curenți, s-a prevăzut și posibilitatea pompării de bioxid de carbon, lichefiat în prealabil, la adîncimi de circa 3000 metri. Mai greu decît apa și stabil în stare lichidă la presiunile existente la această adîncime, bioxidul de carbon va migra, în mod natural, spre fundul oceanului. Mai rămîn, desigur, de evaluat consecințele ecologice ale acestui adevărat „dopaj” cu acid carbonic, atît asupra scoarței terestre, cît și asupra oceanului însuși. Și, nu în ultimul rînd, rămîn de evaluat costurile.

(Va urma)

Gastronomice

Pentru această săptămînă vă sugerăm două sufleuri, uşor de realizat şi deosebit de gustoase.

● Pentru ***sufleul de peşte alb*** sînt necesare: 1 kg şalău (ştiucă sau cod), 3 ouă, 1 lingură făină, 1 ceaşcă de lapte, 25 g unt, sare. Peştele se curăţă, se spală şi se pune la fiert în apă rece. După ce s-a fiert se ia de pe foc şi se lasă să se răcească în apa în care a fiert. Apoi, se curăţă de piele şi oase şi se dă prin maşina de tocat. Separat se amestecă făina cu laptele, apoi se pun gălbenuşurile unul cîte unul şi peştele. Se sărează şi cînd compoziţia este omogenizată se adaugă albuşurile bătute spumă, amestecînd uşor. Se toarnă amestecul într-o formă unsă cu unt şi se fierbe în baia de apă 45-50 de minute. Se serveşte cu unt topit, cu lămîie şi pătrunjel tocat.

● Pentru ***sufleul de mălai*** sînt necesare: 350 g mălai, 3 ouă, 300 g caşcaval, 2 linguri făină, 30 g unt, sare. Se pregăteşte o mămăliguţă destul de moale, se lasă să se răcească puţin, fără a se întări, apoi se adaugă gălbenuşurile, făina, caşcavalul ras şi albuşurile bătute spumă, amestecînd totul. Se toarnă compoziţia într-o cratiţă unsă bine cu unt şi se pune în cuptorul bine încins, la foc potrivit, pentru 10 minute. Cînd s-a rumenit puţin, se scoate şi se serveşte imediat.

Indiscreţii...

Mărturisiri tulburătoare

Cu nonşalanţă Drew Barrymore mărturiseşte: „sînt bisexuală, dar în acest moment prefer bărbaţii".

Numită adesea „mica copilă pierdută a Hollywood-ului", vedeta din „Scream" este acum într-un moment bun al existenţei sale. A uitat alcoolul şi drogurile care, de la 9 ani o aruncaseră în infern. „Acum am senzaţia că sînt o femeie bătrînă în trupul unei strengăriţe de 20 de ani. Traversez o perioadă dificilă, dar niciodată în viaţa mea nu am fost atît de fericită. Nu-mi este frică de a fi ceea ce sînt. În mine se vede imaginea unei inocente pervertite. Dar gîndesc că inocenţa cu ceva perversiune echilibrează balanţa. Nu am ascuns niciodată faptul că sînt bisexuală. De altfel, eu nu găsesc la bărbaţi ceea ce găsesc la femei: sensibilitatea. În acest moment sînt în perioada «bărbaţilor». Trăiesc cu un actor de care sînt îndrăgostită nebuneşte. Este frumos ca un Dumnezeu. De fapt, sînt îndrăgostită de iubire. Fără iubire, această lume nu ar fi tolerabilă..."

Un caz

Pentru dumneavoastră, doamnă

„Mă numesc Z.I., din Bucureşti, am 64 de ani şi sufăr de diabet. Înainte de a apela la tratament bioenergetic ajunsesem cu glicemia 158, mă simţeam foarte prost, slăbită, cu tulburări de vedere. În acest stadiu al bolii am apelat la doamna Vasilica Ciupea, maestră cu capacităţi extrasenzoriale de categorie internaţională. Am început tratament bioenergetic, telepatic. După prima serie de tratament am simţit o ameliorare a stării de sănătate. A urmat a doua serie, după care m-am simţit şi mai bine. După cea de-a treia serie am repetat analizele şi medicii au constatat scăderea glicemiei de la 158, la 118 mg. În plus, starea mea este foarte bună, şi chiar îmi mai permit unele abateri de la regimul impus diabeticilor. Oricum, pentru mine tratamentul bioenergetic este o soluţie excelentă..."

Redacţia revistei noastre facilitează cititorilor dornici să beneficieze de tratamentul bioenergetic accesul la „Cabinetul Ciupea" pe baza talonului alăturat. Posesorul unui astfel de talon decupat din revistă beneficiază de o reducere cu 10 la sută a costului tratamentului, ceea ce echivalează cu 10000 de lei.

10% REDUCERE adică 10000 lei

TALONUL NR. 33

Numele şi prenumele pacientului.....

.....

Adresa.....

Intervalul efectuării tratamentului.....

● Valabil pînă la 10 septembrie 1997 ●

Programări la telefon: 6862046

Trucuri pentru a vedea viaţa „în roz"

■ Timp de 24 de ore, faceţi efortul de a nu critica nimic şi pe nimeni. Vă veţi simţi automat mult mai tînără.

■ Gustaţi un preparat alimentar a cărui savoare vă era necunoscută. (Dacă nu vi se pare sugestia... impertinentă, din cînd în cînd testaţi fie „bucătăria franţuzească", fie pe cea chinezească, sau italiană).

■ Asumaţi-vă un risc pe zi. Chiar pe acela de a adresa un cuvînt blînd celui ce v-a luat-o înainte la urcarea în autobuz.

■ Optaţi pentru un pat „înveselit" cu multe pernuţe mici, moi, comode, viu colorate, dar bine armonizate cu aşternutul. La acest truc apelează cu succes Isabelle Adjani...

■ Strecuraţi-vă în baie, duminică dimineaţă, atunci cînd iubitul vostru face duş. Şamponaţi-i cu blîndeţe părul, apoi „aplicaţi-i" un masaj delicat. Gestul va fi apreciat, iar dv. veţi mai trăi o zi de armonie conjugală...

■ Obişnuiţi-vă să fredonaţi cît mai frecvent melodia îndrăgită. Este o manieră facilă de îndepărtare a stresului.

■ Invitaţi-vă prietenii la dv. cît mai des, fără pregătiri speciale. Veţi constata cît de agreabilă poate fi o conversaţie bine condusă, sau o partidă de remi.

■ Cel puţin o dată pe săptămînă aşezaţi-vă în pat la ora 21. Dacă vă veţi obişnui să fie joia această zi, în week-end veţi fi în formă maximă.

■ Amintiţi-vă, din cînd în cînd, cele mai frumoase întîmplări ce v-au marcat copilăria.

■ Citiţi-i, înainte de culcare, iubitului vostru, cîteva pasaje dintr-o agreabilă „poveste de iubire" (Mă simt obligată să menţionez faptul că sfaturile aparţin lui Dominique Glocheux şi au fost reunite în cartea sa „La vie en rose").

■ Însoţiţi întotdeuna cărţile pe care le oferiţi de o dedicaţie foarte personală.

■ Recitiţi, din cînd în cînd primele scrisori de dragoste. Primite şi trimise. Emoţii, maxime, garantate...

Matrimoniale

Mă numesc Nicolae Ghiveci, din oraşul Pogoanele (Buzău). Doresc să mă recăsătoresc. Am 55 de ani, 1,67 m înălţime, 72 kg şi sînt privatizat. Studii: Liceul economic. Îmi doresc deopotrivă o soţie blondă sau brunetă, dar să fie femeie de casă şi fără obligaţii.

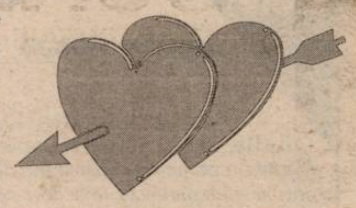

Nota redacţiei

Pagina „Femina Club" reia publicarea anunţurilor „Matrimoniale". Costul unui anunţ de 10 cuvinte este de 50000 lei. Următorul „calup" de pînă la zece cuvinte dublează tariful.
Dacă cererea dv. în căsătorie numără între 21 şi 30 cuvinte, taxa este de 150000 lei.
Costul anunţului se va trimite prin mandat poştal pe adresa:
Redacţia revistei „Magazin", P-ţa Presei Libere nr.1, cod 71341, Of. poştal 33.
Textul va fi notat pe mandat la rubrica „loc pentru corespondenţă".

BANII, „otrava" cuplului? (2)

Psihologul Jacques Waynberg consideră că nimic nu s-a schimbat şi nici nu se va schimba în privinţa raporturilor cuplului faţă de bani. Mai există încă pe pămînt bărbaţi ce afirmă, cu mîna pe inimă că „o femeie este o comoară. Bărbatul trebuie să o răsfeţe, să o păstreze frumoasă, să o facă fericită, să o ferească de lipsuri". Atunci însă cînd o tînără femeie nu ezită să mărturisească faptul că „nu iese decît însoţită de bărbaţi bogaţi, capabili să-şi arate sentimentele prin intermediul cadourilor oferite" este sancţionată cu promptitudine. Sylvain Mimoun este indignat să constate confuzia dintre iubire şi bani: „reflexele societăţii de consum cîştigă teren şi pe teritoriul foarte personal al iubirii. Se «consumă» cuplul ca orice alt produs". Paralela dintre bani şi iubire se înscrie cu claritate în analiza cuplului pe scara timpului: banii sub formă de zestre erau indispensabili în cadrul căsătoriilor aranjate de părinţi. Despre iubire nu se discuta. Interesele materiale erau atît de importante încît despre divorţ, în cazul unui eşec conjugal, nici nu putea fi vorba.

Michelle

Reflecţii psihologice

Perrot retrasează această evoluţie: „În secolul al XIX-lea raporturile cuplurilor faţă de bani nu erau aceleaşi în funcţie de mediul social, ci de mărimea sumelor aflate în joc. În sînul burgheziei nu se vorbea despre iubire. Bărbatul dădea un nume respectabil soţiei, care era obligată, prin comportament, „să-şi păstreze rangul". Meseriaşii, ce îşi luau de regulă neveste ceva mai instruite decît ei, erau ajutaţi în „contabilitatea" prăvăliilor. Muncitorii dădeau tot cîştigul nevestelor, care aveau misiunea de a folosi banii cît mai bine. Nevestele erau „ministrul de finanţe" al cuplului".

Astăzi însă, cei doi trăiesc împreună pentru că se iubesc, cuplul anului 2000 gestionînd împreună bugetul familiei. De asemenea, deciziile importante se iau tot în doi. Dacă în mod obişnuit iubirea primează asupra banilor, în situaţii de criză şi cele mai puternice sentimente pălesc.

Oricum, punctează psihologii, se ştie că discuţiile despre bani, într-un cuplu, ascund un litigiu mult mai profund. Şi, astfel, ajungem la o dilemă greu de descifrat: este vorba despre bani puţini, sau despre prea puţină... iubire. În funcţie de răspunsul la această întrebare aveţi rezolvarea problemei.

Pagină realizată de ECATERINA BĂTRÂNEANU

CROMOTERAPIA MARINĂ

ARCADIE PERCEK

Cu această ultimă temă - cromoterapia marină - încheiem serialul de articole consacrat unor aspecte mai puţin sau deloc cunoscute ce ţin de cura marină. În acest sens ştim că marea, dimpreună cu cerul pe care îl oglindeşte, alcătuiesc un imens magnet albastru care exercită o irezistibilă atracţie asupra noastră. De altfel, *omul a simţit dintotdeauna că se află în cîmpul unor forţe cromatice ce acţionează asupra sa, sensibil şi uneori în virtutea unor reactivităţi strict personale.*

Omul a simţit, de asemenea, şi tot dintotdeauna, că aceste forţe îi influenţează stările de spirit în general, iar pe această cale şi sănătatea în particular. Concentrîndu-ne asupra culorii dominante la mare - albastrul - vom sublinia dintru început că albastrul este cea mai profundă dintre culori. Poate din această cauză, ea ne sugerează infinitul.

Într-adevăr, contemplînd cerul, atunci cînd stăm tolăniţi pe nisip, sau contemplînd marea care îl reflectă fidel pe acesta, atunci cînd o privim de pe plajă sau faleză, cu albastrul fără de sfîrşit ce caracterizează aceste nivele planetare, este ca şi cum ne-am scufunda cu privirile în infinit, fără a ne lovi de nici un obstacol, ceea ce, incontestabil, se va solda cu inducerea în organism a unei stări de calm, echilibru şi stabilitate.

La rîndul ei, profunzimea albastrului induce în spirit o gravitate solemnă şi o înclinare spre meditaţii filosofice, de unde şi presupunerea că cei în mod structural avizi după mare, sînt în aceeaşi măsură înclinaţi spre reverie şi meditaţii filosofice. Tot această realitate contribuie la faptul că aceia care suportă cu dificultate claustraţia ca şi încorsetarea rigidă la care ne obligă de cele mai multe ori viaţa cotidiană, vor fi atraşi de mare şi de albastrul ei, cu forţa cu care este atrasă pilitura de fier de către un magnet.

Şi tot din cauza faptului că albastrul se constituie într-o poartă de intrare în infinit, în mod automat poarta în cauză va crea premise pentru *transformarea realului în imaginar*. Probabil din acest motiv firile poetice şi visătoare se vor simţi incomparabil mai bine la mare decît oriunde în altă parte.

Şi acum, apropo de faptul că albastrul creează premise pentru transformarea realului în imaginar şi permite transcenderea pe această cale într-o altă realitate pe care ne-o dorim, nu întîmplător fermecătorul personaj Alice din basmul lui Lewis Carroll „Alice în Ţara Minunilor", tot contemplînd oglinda cu reflexe albăstrii pe care o avea în una din încăperile palatului în care locuia, a realizat la un moment dat faptul că a trecut dincolo de ea, intrînd într-o altă realitate nouă şi mai frumoasă. După cum vedeţi, *„intrînd" în albastru, este ca şi cum am intra într-o altă lume.*

Şi, în sfîrşit, reţineţi faptul că albastrul „diluează" sau chiar „dizolvă" stresul, concluzie la care a ajuns o echipă de medici şi psihologi din Québec, Canada, condusă de Prof. Dr. J. Myhal, care a aprofundat această problemă şi care, în consecinţă, recomandă acelora care se confruntă frecvent cu stresul weekend-uri sistematice petrecute pe malul mării, şi asta nu numai vara, ci în tot timpul anului. O părere similară susţinea, din acest punct de vedere şi celebrul oceanograf şi om de ştiinţă, J.J. Cousteau, de curînd plecat dintre noi, doar la 87 ani şi în plină activitate.

În caz că suferiţi de...

ECZEMĂ Afecţiune a pielii ca rezultat al sensibilizării organismului faţă de anumite substanţe cu care a venit în contact. Evoluează rapid dacă la nivelul degetelor şi mîinilor apar pete roşii cu vezicule care ulcerează şi sînt însoţite de prurit. În formele subacute sau cronice se produce îngroşarea epidermei pe suprafeţe limitate şi descuamarea ei, de asemenea însoţită de prurit. Prima măsură este evitarea contactului cu substanţa respectivă şi zona se tratează prin aplicaţii de unguente conţinînd cortizon, ca şi prin administrarea de medicamente antialergice. Putînd avea origini diferite, tratamentul se adaptează cauzei respective şi se indică numai de către medicul specialist în urma unor analize speciale. Aplicarea la întîmplare sau „din auzite" a unor tratamente nepotrivite are ca rezultat agravarea bolii şi prelungirea suferinţelor bolnavului. Terapia naturală recomandă: produse apiterapice - Propoderm soluţie, Propoderm unguent, Antieczem ORL-2 soluţie (pentru tratamentul eczemei urechii); Romazulan soluţie; sucuri de morcov; ridiche, afine, spanac, varză, păpădie; se interzic alcoolul, acriturile şi alimentele ştiute de bolnav că-i declanşează erupţia.

ENTORSĂ Leziuni articulare produse de o mişcare forţată a ligamentelor (rupere, smulgere, alungire) sau a tendoanelor (capsula articulară). Se caracterizează prin dureri, umflarea articulaţiei, uneori exsudat articular (hidrartoză) şi se produc tulburări de circulaţie locală (frecvente la genunchi, glezne, degete). Pînă la consultul medical se impune aşezarea membrului inferior pe 2-3 perne; comprese reci cu burov sau pungă cu gheaţă pe articulaţie, imobilizare într-o gleznieră sau genunchieră elastică. Terapia naturală recomandă aplicarea de comprese din frunze de varză bine spălate şi zdrobite cu o sticlă, precum şi medicamente din plante: Tonorelaxin cremă sau Tonorelaxin loţiune tonică.

ERIZIPEL (BRÎNCĂ) Această boală se caracterizează printr-o infecţie a pielii produsă de streptococul hemolitic şi care se manifestă prin apariţia unor pete roşii, sensibile, calde, cu marginile uşor ridicate, de obicei la membrele inferioare, cu conturul în relief, însoţit de adenopatie regională (creşterea ganglionilor inghinali), febră, frisoane. Bolnavul trebuie izolat şi se evită contactul cu alte persoane. Tratament: penicilina G injectabilă - 2-3 milioane u/zi, timp de 7-10 zile; local se utilizează pansamente umede cu soluţii slab antiseptice (ceai de muşeţel, acid boric). În unele cazuri apar complicaţii generale (artrite, nefrite) sau locale (abcese) care se rezolvă chirurgical. Terapia naturală recomandă: decoct din 10 g de scoarţă de arin mărunţită, la o cană de apă, timp de 5 minute; se bea pe parcursul unei zile; tinctură medicinală din frunze de brusture, administrată intern: cîte 30 picături de 3 ori pe zi; tinctură medicinală din rădăcini de iarbă mare, bine mărunţite; se administrează intern: cîte 15 picături, de 3 ori pe zi. *(D.R.)*

Terapie naturală

Vă supără ficatul? Apelaţi la SUNĂTOARE!

DUMITRU RĂDUCANU

Sunătoarea - sau, denumiri populare: drobişor, floare de năduf, iarba sîngelui, pojarniţă, sunaică - este o plantă erbacee, perenă, medicinală, răspîndită aproape pe tot mapamondul. În ţara noastră creşte frecvent prin fînete, pe marginea drumurilor, a pădurilor, pe locuri necultivate, în zona de cîmpie şi subalpină, mai abundentă în zonele deluroase; înfloreşte din luna iunie şi pînă în septembrie.

În scopuri *medicinale* se folosesc părţile terminale ale plantei (20-30 cm), îmbobocite şi înflorite; se recoltează la începutul înfloririi, care au miros caracteristic şi gust aromat; se usucă la umbră, în loc bine aerisit şi se păstrează în pungi de hîrtie.

Datorită componenţilor săi, sunătoarea are următoarele proprietăţi: antiseptic, astringent, cicatrizant, vasodilatator şi hipotensiv, antiinflamator şi colagog, diminuează procesele inflamatorii hepatice cronice şi pe cele intestinale, antispastic, antibiotic şi antidiareic.

Indicaţii: a) intern - în hepatite acute şi cronice evolutive, colite cronice, colecistite, ulcer gastric şi diaree; b) extern - în inflamaţiile gingiilor, sub formă de gargară şi ca cicatrizant în arsuri sub formă de cataplasme.

Mod de folosire: a) intern - (2 gr% din care se iau 2-3 ceaiuri pe zi în colite, diaree şi colecistopatii; sau infuzie (o lingură de plantă la 200 ml apă clocotită) din care se beau 3 ceaiuri pe zi. b) extern - infuzie sub formă de băi, cataplasme şi gargară (cantitatea de plantă se dublează); la tenurile uscate şi îmbătrînite prematur se folosesc comprese cu ceai.

Sunătoarea se mai utilizează ca cicatrizant în vindecarea rănilor şi arsurilor; uleiul de sunătoare se obţine prin macerarea florilor cu ulei de floarea soarelui timp de 4-6 săptămîni, sau după următoarea formulă: 20 g sunătoare uscată se umezesc cu 20 g alcool concentrat şi după 12 ore se adaugă 200 g ulei de floarea soarelui. Amestecul se ţine 3 ore pe baie de apă în fierbere, agitîndu-se din cînd în cînd; după 2-3 ore se strecoară printr-o pînză şi se stoarce, iar după o zi se strecoară din nou, obţinîndu-se un ulei limpede de culoare roşcată.

Alte utilizări populare: la tăieturi, răni, bube, lombago şi arsuri se foloseşte „untul de sunătoare" rezultat din florile plămădite în untdelemn cîteva zile, la soare ori la căldură; se ung bubele dulci cu amestecul rezultat din planta uscată şi cu smîntînă; în bolile de ficat şi ulcer gastric se foloseşte uleiul.

Industria farmaceutică foloseşte sunătoarea în compoziţia ceaiurilor: anticolic, gastric nr.2 şi hepatic nr.2.

IPOTEZA PRIVIND CANCERUL

Dintr-o ştire ARPRESS aflăm că o echipă formată din cercetători americani şi italieni au descoperit noi indicii despre agenţii care produc cancer, cum ar fi virusii, fumul de ţigară, poluarea mediului, tumorile maligne din corp. În numărul din august al revistei *Nature Medicine* cercetătorii de la Universitatea Thomas Jefferson din Philadelphia şi de la Universitatea Naples au sugerat faptul că un virus contactat de oameni de la maimuţe poate fi cauza unei forme rare de cancer, dar foarte agresive, numită „mesothelioma". Rezultatele nu arată o legătură cauzala directă între virusii 40 şi SV40 întîlniţi la maimuţe şi cancer. Cercetătorii au declarat că se află totuşi în posesia unor dovezi despre existenţa unor proteine virale obţinute de la ADN-ul virusului SV40 detectat în tumorile de „mesothelioma" care folosea proteinele corpului uman care erau cunoscute de cercetători ca inhibatoare a procesului de creştere a tumorilor. „Este pentru prima oară cînd identificăm acest mecanism pe tumorile bolnavilor" a declarat şeful echipei de cercetători Dr. Antonio Giordano, profesor la Jefferson Medical College şi şeful Institutului Sbarro pentru Studiul Cancerului şi Medicină Moleculară. „Ştim că fumul de ţigară poate provoca cancerul. Ştim că un virus poate provoca de asemeni cancerul. Ceea ce trebuie să aflăm este cum acţionează, diferit una de cealalta, asupra diferitelor părţi ale corpului uman. Acesta este modul în care vom diagnostica cancerul mai tîrziu, şi tot în acest fel îl vom vindeca". Cercetătorii bănuiau de mai multă vreme că proteinele virale pot declanşa dezvoltarea tumorilor canceroase prin anihilarea proteinelor produse de retinoblastomul corpului uman sau de către genele Rb, care înhibă dezvoltarea tumorilor. Alţi cercetători apreciind rezultatele echipei doctorului Antonio Giordano au declarat că acest ultim studiu în acest domeniu ar avea implicaţii foarte importante în diagnosticarea şi tratarea în timp util a cancerului de plămîni, a celui ovarian, a cancerului de sîn cît şi a celui cervical, dacă descoperirile echipei doctorului Giordano ar putea fi reproduse şi în alte laboratoare. „Dacă se dovedeşte adevărată ipoteza conform căreia virusul SV40 ar avea un rol capital în declanşarea mesotheliomei, acest lucru ar avea o importanţă extraordinară" a declarat Dr Frederic Kaye, cercetător principal la National Cancer Institute. Mesothelioma pare că este produsă de expunerea-timp îndelungat la azbest, atacînd în principal cutia toracică şi cavitatea abdominală. Acest tip de cancer este diagnosticat anual în Statele Unite ale Americii la 2000 din 3000 de persoane suferind de cancer, neexistînd vreun tratament cunoscut pentru el. Cu trei ani în urmă o echipă condusă de Dr Michele Carbone de la Loyola University au descoperit o secvenţă ADN la pacienţii suferind de mesothelioma, provenind de la virusul SV40. Acum echipa doctorului Giordano a descoperit că aceeaşi secvenţă de ADN viral secretă o proteină SV40 T-ag care la rîndul ei se hrăneşte cu proteine umane provenind de la gena Rb. „Această genă are un rol important în toate formele de cancer, dar ceea ce nu cunoaştem este mecanismul celorlalte forme de cancer" a declarat Giordano, care a urmat aceeaşi linie de cercetare timp de zece ani. „În cancerul de plămîni, proteinele dispar cu desăvîrşire. La mesothelioma, proteinele există dar sînt inactive... la cancerul de sîn, proteinele au un nivel normal dar nu ştim de ce nu funcţionează". După acest eşec cercetătorii şi-au propus să înceapă testele pe cîteva sute de subiecţi din Statele Unite, Italia şi Austria care au avut precedente familiale de mesotheliomă şi cancer pulmonar.

PREMIERĂ TEHNICĂ MONDIALĂ

A fost creat primul muşchi artificial!

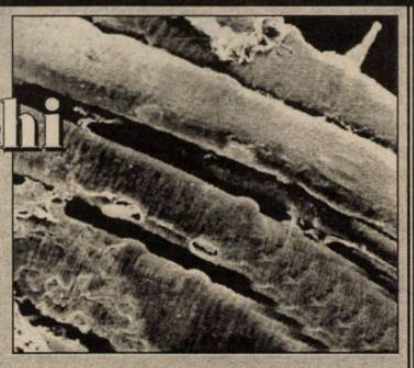

Pot fi fabricate proteze musculare? La această întrebare încearcă să răspundă în prezent numeroşi specialişti în robotică din întreaga lume. Acesta este un domeniu de vîrf, deoarece caracteristicile fizice ale muşchilor (contractilitate, rezistenţă etc.) sînt dificil de reprodus în mod artificial. În realitate, un muşchi uman se contractă la un interval de timp de 100 millisecunde după ce a primit un influx nervos.

Cercetătorii au reuşit să sintetizeze polimeri cu o rezistenţă foarte bună, dar care se contractă la cel puţin trei secunde de la primirea unui influx electric. Katherine Bohon, de la Resselaer Polytechnic Institute, din Troy (statul american New York) a avut ideea de a testa un fluid electroreologic (FER), polimer contractil, al cărui timp de contracţie (după primirea influxului) este de o millisecundă. Amestecînd FER-ul cu un polimer elastic, ea a obţinut primul muşchi artificial. Noua creaţie tehnică are un singur defect: sensibilitatea sa electrică nu este suficientă pentru ca acesta să poată reacţiona la un semnal electric de amplitudinea unui influx nervos...

Hipparcos mărește Universul!

Satelitul Hipparcos al Agenției Spațiale Europene (ESA) avea drept misiune cartografierea cu precizie a Universului. După primele rezultate furnizate de Hipparcos, Universul ar fi mai vechi și mai mare decît se credea anterior. Cercetătorul Michael Foast, de la Universitatea din Cap (Africa de Sud), stelele variabile care servesc drept etaloane de comparație, cunoscute sub numele de Cefeide, sînt mai luminoase, deci mai îndepărtate față de noi. Noua concluzie, deocamdată provizorie, este că Universul ar fi cu 10 la sută mai mare și mai vechi cu un miliard de ani.

Hibernia sfidează aisbergurile

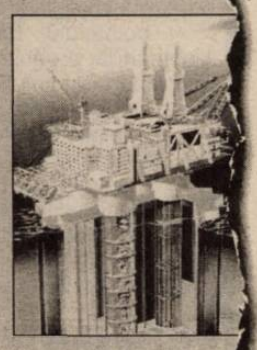

Ancorată de cîteva luni în largul Terrei-Nova, Hibernia, o gigantică platformă petrolieră, va trebui să înfrunte, timp de trezeci de ani, asalturile repetate ale aisbergurilor care ajung aici din Atlanticul de nord. În greutate de 1,4 milioane de tone de beton și de balast, Hibernia este una dintre cele mai importante structuri *offshore* din lume. Ea își protejează giganticele rezervoare de o capacitate de 1,3 milioane de barili de petrol, în spatele unui inel anti-aisberg format din doi pereți concentrici. Incinta exterioară cu un diametru de 105 m e înzestrată cu 16 pinteni spărgători de gheață destinați să amortizeze șocul aisbergurilor. Acest sistem este conceput în așa fel încît să asigure rezistența platformei la șocul aisbergurilor de cîteva tone ce se deplasează cu o viteză de 4 km/oră.

ENCICLOPEDIE

PIRAMIDELE EGIPTENE

ȘERBAN FILIP

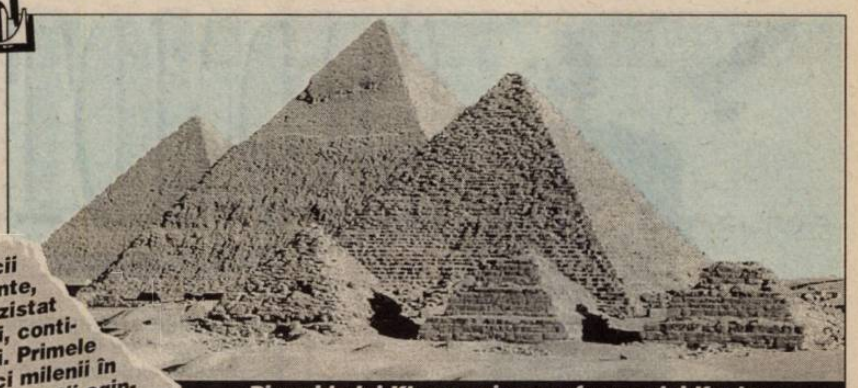

Piramida lui Kheops și cea a faraonului Kephren, secondate de piramida mult mai modestă a lui Mykerinos.

Edificii impresionante, piramidele egiptene au rezistat scurgerii inexorabile a timpului, continuînd să ne fascineze și astăzi. Primele piramide au fost construite cu cinci milenii în urmă, în timpul celei de-a III-a dinastii egiptene. Ele aveau înălțimi de 70-80 metri și pantele mai mari de 50 de grade. Se foloseau blocuri de piatră de dimensiuni mai mici. Erau construiți pereți interni de susținere, paraleli, înclinați spre interior, acest sistem de construcție fiind adoptat ulterior de toți faraonii dinastiei a III-a.

În cazul primei piramide, cea a faraonului Djeser (2680-2650 î.Ch), camera funerară a faraonului era săpată la adîncime în stîncă, sub piramidă. Prima piramidă a faraonului Snefru (2620-2590 î.Ch) a trebuit să fie abandonată din cauza faptului că zidurile camerelor funerare se umflaseră din cauza presiunii exterioare a solului ușor deformabil. Snefru a construit apoi o nouă piramidă, cu o pantă de 45 grade.

Piramida faraonului Kheops (2590-2565 î.Ch.), cea mai mare dintre toate, cu o înălțime de 146,6 metri, una dintre cele șapte minuni ale lumii antice, avea o arhitectură internă și subterană foarte originală, fiind excepțională prin proporțiile sale geometrice (tetraedru perfect) și rețeaua complexă de culoare care duce la camera funerară a faraonului, săpată la o adîncime de 43 metri în sol. Volumul său a fost estimat la 2,5 milioane de metri cubi. Coridoarele, camera funerară a reginei și marea galerie sînt construite din blocuri de calcar, iar camera funerară a faraonului este realizată din granit roșu de Assuan. În apropierea marii piramide a lui Kheops au fost construite două temple, dintre care unul era rezervat ofrandelor. Această piramidă este construită pe un soclu de stîncă foarte rezistent. Construirea sa a necesitat enorme lucrări de infrastructură: construirea unui important canal de derivație din fluviul Nil, a unui port, a unei căi de acces, realizarea unor galerii subterane, exploatarea minelor de cupru, aur, argint etc. Materialele trebuiau să fie descărcate și aduse la nivelul piramidei, în condițiile în care unele blocuri de piatră cîntăreau peste 60 de tone, iar blocurile din camera funerară a faraonului au fost ridicate pînă la o înălțime de 130 de metri!

Specialiștii au calculat că un om care se deplasa cu o viteză de 0,60 m/sec dezvolta o forță de tracțiune de 12kgf. Astfel, 10 oameni erau capabili să tracteze o greutate de o tonă pentru un interval scurt de timp. Egiptenii vechi foloseau rampe dotate cu „sănii" și diverse sisteme de ridicare a blocurilor de piatră. Greutatea blocurilor scădea o dată cu înălțimea: de la o greutate de 10-15 tone la bază, ele ajungeau la o greutatea de 4-6 tone în vîrful piramidei. În cazul unei piramide cu o înălțime de 80 de metri, rampa avea o înălțime de 40 metri și o lungime de 500 de metri. În cazul marii piramide a lui Kheops, blocuri de piatră cu o greutate de 60 tone au fost ridicate la înălțimi de 90 metri, ceea ce necesita 600 de oameni și o rampă cu o lungime de 1000 metri. Sub greutatea crescîndă a piramidei, structura sa, puțin cam rigidă, s-a deplasat ușor spre bază, distrugînd planșeul camerei funerare, care era încastrat într-o arhitectură de camere suprapuse. Această eroare de concepție a provocat aversiune în rîndul populației față de faraonul Kheops, după cum scrie Herodot, în condițiile în care fusese supusă unui efort prelungit, fără precedent...

Următorii doi faraoni au construit piramide de dimensiuni mult mai modeste, din care s-au păstrat numai ruinele. Faraonul Kefren (2558-2533 î.Ch.) a construit o piramidă de dimensiuni comparabile cu cele ale piramidei lui Kheops, fără elemente de arhitectură interioară, cu excepția unei camere funerare realizată la nivelul solului. Faraonul Mykerinos (2532-2515 î.Ch.) a construit o piramidă cu un volum de 10 ori mai mic decît cel al piramidei lui Kheops. Din piramidele faraonilor din a V-a dinastie au mai rămas numai ruinele. Ultima piramidă a unui faraon din dinastia a V-a conține un text hieroglific pe pereții camerei funerare, care este cea mai veche culegere de texte religioase din istoria umanității. În timpul dinastiei a VI-a, efortul arhitectural s-a concentrat asupra „protecției" sporite a camerei funerare, ai cărei pereți erau dotați cu numeroase texte religioase. Lipsa de creativitate, proiectele și materialele folosite, mult mai modeste, au marcat o artă aproape decadentă, care anunța sfîrșitul vechiului imperiu egiptean...

ANATOMIA VIOLENȚEI (3)

DORIN MĂRAN

Primele studii privind predispozițiile agresive datează din anii '30. Ele au demonstrat faptul că leziunea bilaterală a părții anterioare a lobului temporal, incluzînd complexul amigdalian, duce la scăderea motivației agresivității în timp ce stimularea amigdalei induce o stare de furie care se menține și după stingerea conflictului.

Investigații neurochimice actuale continuă însă să facă mici breșe în psihoza inflexibilității „limitelor". S-a constatat, de pildă, o corelare a hipoactivității sistemelor serotoninergice centrale, adică a rețelelor nervoase care eliberează serotonina, cu propensiunea spre agresivitate. O altă descoperire vizează secreția anormală de hormoni. S-a dovedit și în acest caz că injectarea de testosteron întărește potența agresivă - ca și libidoul, de altfel - lucru sesizabil și în cazul femeilor al căror nivel de agresivitate e influențat de hormonii sexuali.

Un fenomen paradoxal, pe care experții au reușit să-l decodifice, se referă la rezistența și la reiterarea dinamicii contraatacului victimei. În timpul unei înfruntări, rezonanța loviturilor primite e capabilă să mărească potențialul agresiv al victimei (excludem, firește, loviturile aplicate părților sensibile, ca ficatul sau bărbia, de pildă). Într-o primă etapă mesajele dureroase sînt atenuate prin acțiunea unor „droguri" endogene (opioizi) care inhibă activitatea centrilor nervoși responsabili de senzațiile de durere. În acest proces intervin, într-o a doua etapă, buclele senzorimotrice care impregnează creierul cu dopamină sau noradrenalină, făcînd predispoziția agresivă a celui lovit. Nu o dată am asistat cu stupoare la reveniri spectaculoase ale boxerilor care țîșneau din corzi cu forțe proaspete, după atacurile furibunde ale adversarului. Tributul plătit în astfel de cazuri poate deveni dramatic. Este interesant de menționat faptul că o bună parte din boxerii care își încheie cariera sportivă sînt atinși de boala Parkinson, în urma microtraumatismelor neuronilor cu dopamină care se sparg de cutia craniană datorită loviturilor frontale. Traumatismele repetate au condus uneori la contuzii hemoragice și chiar la moarte...

De la origini, istoria omenirii a „excelat" printr-o sarabandă de acte sîngeroase: crucificări, arderi pe rug, suplicii cu instrumente de tortură sofisticate, crime, războaie, holocausturi, aberante acte de terorism... Planeta e într-o continuă fierbere. Știința încearcă să explice resorturile interioare ale violenței în coordonatele ei biochimice și conjuncturale, dar nu o poate anula. Instinctul de agresivitate, vocația urii sînt date genetice imuabile. Și ele se amplifică atunci cînd intervin mizeria socială, lipsa de cultură, anomaliile neuropsihice, interesele oarbe, ideologiile, „rațiunile" politice. Există și sisteme de reglare a mecanismelor agresivității, de la educație, cultură, discernămînt, autocontrol sau frică și pînă la grilele convențiilor sociale, dar aceste sisteme nu pot fi performante atîta vreme cît ființa umană nu și le asumă în integralitate.

LOVELL și ALDRIN încheie programul Gemini

Prof. FLORIN ZĂGĂNESCU

REMEMBER

▼Atracția zborului s-a manifestat la James „Jim" A. Lovell jr. încă din copilărie: ca elev la colegiul din Milwaukee, el a construit un rachetomodel care avea drept combustibil un amestec de salpetru și cărbune. Racheta a explodat, a aruncat vîrful la vreo 25 de metri înălțime și, din fericire, nu l-a rănit pe... constructor!

▼Pasionat de zborul rachetelor, Lovell a ales ca subiect pentru examenul de absolvire a Academiei de marină din Annapolis, studiul rachetei cu propergoli lichizi...

▼După absolvirea Academiei (1952), Jim Lovell a fost repartizat la unități de aviație ambarcată, printre care Regimentul de aviație de vînătoare 101 de la Baza aeronavală din Oceana (Virginia).

▼După ce a îndeplinit funcția de șef de program pentru omologarea armamentului de pe aeronavele F-4H „Phantom", el a urmat un curs special de aviație de salvare de pe lîngă Universitatea din California de Sud.

▼Ca și Frank Borman, Jim Lovell nu a putut intra din prima încercare în grupul de astronauți al NASA, fiind respins la examenul medical, datorită unui greu explicabil exces de bilirubină!

▼Deși marcat de acest insucces - după care a fost trimis într-o funcție administrativă la Centrul de încercări al Aviației Marinei de la Patuxent River (Maeyland), Lovell nu a renunțat și s-a prezentat din nou la testele impuse de NASA pentru al doilea grup de astronauți.

▼După ce, timp de peste un an a fost supus la numeroase teste și examene medicale, Lovell a fost acceptat și a devenit astronaut al NASA, fiind inclus în Programul GEMINI (GEMINI-7 și GEMINI-12), iar ulterior în Programul APOLLO.

▼Lovell s-a căsătorit cu Marilyn care i-a dăruit patru copii: Barbara (n. 1953), James (n. 1955), Susan (n. 1959) și Jeffrey (n. 1966).

▼Eroul celor 337 minute în Activitate Extravehiculară (EVA), colonelul Edwin Aldrin se știe că are porecla „Buzz"; puțini cunosc însă că aceasta a provenit de la una din surorile sale mai mari care, în loc să pronunțe despre fratele mai mic cuvintele „baby brother", pronunța doar „buzzer"!...

▼Aldrin povestea despre pasiunea sa pentru zbor: „Ca și mulți dintre colegii mei, pot spune că m-am îndrăgostit de aviație din fragedă copilărie. Tatăl meu a devenit ofițer de aviație în 1917, iar apoi a fost numit comandant al Serviciului aerian la Compania Standard Oil și, ulterior, al aeroportului din Newark... Am zburat prima dată cu un aeroplan vopsit alb și roșu «Lockheed Vega». Ca adolescent, eram pasionat să construiesc aeromodele - de fapt încă de la nouă ani eram hotărît să devin pilot..."

▼Coleg și prieten cu Frank Borman și Ed. White, Aldrin a absolvit Academia Militară West Point al treilea dintr-o promoție de 475 de ofițeri absolvenți; în următorul articol, dedicat rezultatelor programului GEMINI, vor fi date încă detalii despre E. Aldrin.

(Va urma)

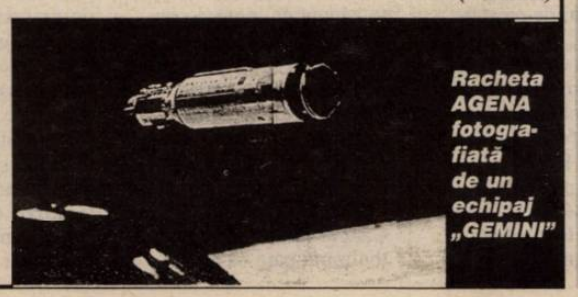

Racheta AGENA fotografiată de un echipaj „GEMINI"

Cutremurele pot fi prezise din Cosmos?

În exclusivitate de la RIA-NOVOSTI

Cele mai recente cercetări teoretice și experimentale efectuate în Rusia au demonstrat că toate cutremurele catastrofale, fără excepție, sînt însoțite de modificări locale ale ionosferei Pămîntului care pot fi ușor înregistrate de aparatele cosmice orbitale. Pe baza acestor modificări cutremurele pot fi prevăzute cu exactitate mai devreme cu un interval de timp cuprins între 90 de minute și 3 zile. La conferințele internaționale din Japonia (Köbe, octombrie 1995), din Rusia (Moscova, noiembrie 1995, februarie 1996), precum și la forurile-simpozioane care au avut loc în SUA în decembrie 1995 (Orlando) și în aprilie 1996 (Atlanta), Rusia a prezentat comunității științifice mondiale metoda prognozării pe termen scurt a cutremurelor prin radioscopia pe mai multe frecvențe a ionosferei Pămîntului.

Punerea în aplicare a metodei se va putea realiza folosind o instalație obișnuită a Forțelor Militare Cosmice, suplimentar dotată cu aparatură specială de radioscopie a ionosferei, împreună cu rețeaua terestră de stații de recepție. Principalele elemente ale ansamblului au trecut cu bine testările în condiții naturale, fiind montate în aparatura sateliților pe orbite joase „Interkosmos-19" și „Kosmos-1809".

Acest sistem de prognozare va fi format dintr-un aparat cosmic militar permanent și o rețea de 20-25 de module de recepție terestre autonome, amplasate în zona experimentală Kurilsk-Kamciatka - cea mai expusă la seisme - care va servi de poligon al Sistemului federal de supraveghere seismologică și prognozare a cutremurelor. Se preconizează ca aceste stații terestre de recepție să fie amplasate la punctele de control seismic sau în stațiile de urmărire a ionosferei RAN și ROSGHIDROMET.

Tot în această zonă se lucrează la crearea unui poligon internațional de prognozare a cutremurelor prin metode tradiționale, la care participă Rusia, SUA, Japonia, Germania și alte țări, așa încît sistemul terestro-cosmic propus va putea să sporească substanțial eficiența și exactitatea prognozelor.

Pînă acum, la Institutul Central de Cercetare Științifică „Kometa" a fost creată baza metodică de cercetare și programare a acestui complex, care, în cea mai mare parte, nu are analog pe plan mondial și este protejată de patente într-o serie de țări ca SUA, Japonia, Germania.

Datele de prognoză astfel obținute pentru un interval real de timp de către organele Serviciului federal de observații seismologice și ale puterii de stat cu privire la pericolul cutremurului catastrofal care se apropie, vor face posibilă luarea măsurilor de prevedere necesare prin care să se poată asigura decuplarea alimentării cu energie electrică și gaze, conservarea proceselor tehnologice de mare periculozitate, evacuarea populației din zona presupusului cutremur și, indiscutabil, vor contribui la reducerea importantă a pagubelor și a numărului de victime. *(VLADIMIR SIMAKOV)*

La limita civilizației umane

„Vînătorii de capete”

PAUL IOAN

Un adevăr terifiant persistă în lumea contemporană, în era cuceririi cosmosului, a informatizării și a ingineriei genetice: triburile „vînătorilor de capete” supraviețuiesc și își desfășoară ritualurile așa cum făceau acum o mie de ani.

Popularizate de exploratori și exploatate de literatura de aventuri, triburile sud-americane numite Jivaros trăiesc în jungla de la granița dintre Peru și Ecuator, la nord de rîul Maranon. Conchistadorii au fost primii care au povestit despre șîngeroasa tradiție a luptătorilor Jivaros: inamicilor capturați li se secționează cu mare precizie capul, acesta este scalpat și prelucrat cu nisip încins. Este decupată și pielea feții, dar în jurul ochilor se păstrează o fîșie. Prin craniu se practică o incizie, iar în orificiul care comunică cu gîtul se introduce o țeapă... Aceasta este descrierea succintă a procedeului, ale cărui operații durează șase zile. Trofeul obținut se numește „zanzas”. De remarcat că la început buzele sînt cusute. Explicația

dată de magi pentru acest ritual este că numai în acest fel spiritul inamicului ucis nu se poate întoarce asupra războinicilor Jivaros, ca să se răzbune!

Triburile „tăietorilor de capete” trăiesc izolate în junglă, ocupațiile principale fiind vînătoarea, pescuitul și culesul roadelor naturii. Organizarea de esență este familia, care este alcătuită, conform tradiției, din mai mulți bărbați și femei trăind într-o locuință rudimentară laolaltă cu copiii. Nu există un șef de trib decît în cazul unui conflict. Dușmanii lor naturali sînt triburile pașnice Acuaras, care trăiesc în vecinătate, dar și orice altă etnie care poate reprezenta o pradă. Jivaros sînt izolați lingvistic și cultural de toate celelalte triburi supraviețuitoare din America de Sud.

De remarcat faptul că, în pofida legilor severe care se opun acestor practici (promulgate în Peru și Ecuator), indienii Jivaros își perpetuează obiceiurile feroce, chiar dacă nu cu aceeași intensitate. Un bărbat Jivaros știe că primește titlul de mare războinic doar dacă are un număr mare de zanzas în cortul său...

O echipă de lichidare în acțiune

LAURENȚIU CHECICHEȘ

Este o veche întrebare, asupra căreia presa suedeză a început din nou să insiste, după cum comunică un corespondent de la Helsinki al ziarului „Izvestia”. Serviciul de securitate suedez, SEPO, a primit din Germania o sesizare anonimă, în care se spune că la asasinarea reporterei TV, Katrine Falk, și a prietenei acesteia, Lena Grens, ar fi fost complici unii agenți ai fostei R.D.G.

Pînă în prezent, moartea lor fusese atribuită unui accident. Ultima dată, tinerele fuseseră văzute în viață la 18 noiembrie 1984, cînd se aflau într-o cafenea pe de strada Sörder, în partea sudică a Stockholmului. De acolo, ele au urcat într-un automobil și au plecat spre domiciliul Katrinei, care locuia în apropiere de docuri.

Potrivit vechii versiuni a poliției, în port, pe cheu, automobilul lor, un „Renault”, ar fi derapat, prăbușindu-se în apele canalului Hammarbue. Era însă doar o presupunere. Martori la accident nu erau, așa încît dispariția jurnalistei și a prietenei acesteia rămînea o enigmă pe care a dezbătut-o întreaga Suedie. Automobilul cu cadavrele Katrinei și al Lenei a fost descoperit abia după o jumătate de an, la o adîncime de 16 m, în canal.

În scrisoarea venită din Germania se afirmă să jurnalista ar fi aflat în vreun fel că marele concern suedez „Boffors” ar fi livrat în secret armament companiei „Imes”, care se afla sub controlul „Stasi”.

SPIONAJ contra SPIONAJ

Mesajul mai conține afirmația că serviciul special din fosta R.D.G., temîndu-se de o demascare, ar fi decis să o înlăture pe jurnalistă și ar fi trimis în acest scop, la Stockholm, o echipă de lichidare. Agenții au executat misiunea, înscenînd un accident rutier. Autorul scrisorii precizează numele celor trei agenți care au plecat din Suedia. El chiar afirmă că actualmente asasinii trăiesc în Germania.

Desigur, o scrisoare anonimă nu inspiră totdeuna încredere, însă șefii SEPO au decis totuși să investigheze din nou moartea celor două femei. Poliția suedeză deținuse și mai înainte informații în sensul că jurnalista era preocupată de tema comerțului cu armament. Fostul inspector, Erik Skuglund, care participase în anii '80 la cercetarea acestui caz, recunoaște că jurnalista ajunsese în posesia unor materiale „foarte sensibile”.

De astă dată însă, în Suedia s-a considerat că reportera TV aflase de livrarea unor arme din Suedia, țară neutră, către R.D.G. Apoi, încărcătura ar fi fost reorientată spre Iran, care se afla în război cu Irakul. Acest fapt, după cum se consideră în Suedia, a fost mai tîrziu confirmat istoricește.

În fine, dacă se va dovedi că, într-adevăr, Katrine Falk a fost asasinată de agenți ai „Stasi”, numele ei va completa lungul șir al jurnaliștilor din diverse țări, care și-au pierdut viața în timpul îndeplinirii misiunii.

Răspundem cititorilor

Ionel Vasilescu din Slobozia ne întreabă dacă după construirea „Operei Bastilia” din Paris, opera veche își menține prestigiul.

TEMPLUL BALETULUI

Una din atracțiile Parisului rămîne, fără îndoială, alături de Luvru și turnul Eiffel, Palatul Operei, imaginația vizitatorului fiind stimulată și de legendele care circulă în jurul ei, printre care cea a unei vestite fantome, legendă popularizată și de Gaston Leroux.

Încă din 1669 se fondase la Paris, de către Ludovic al XIV-lea Academia regală de muzică ale cărei săli fuseseră provizorii sau distruse de incendii.

La 29 decembrie 1860 are loc un concurs și, din cele 171 de proiecte prezentate, este acceptat cel al lui Charles Garnier. Arhitectul realiza o scenă tradițională „a l'italienne” încadrată de o construcție grandioasă inspirată în același timp de palatele italiene în stil baroc și de Marele Teatru din Bordeaux, construit în 1780 de Victor Louis.

Începută în 1861, construcția a durat 14 ani. Lucrul este încetinit de descoperirea unei pînze freatice care trebuia secată înainte de montarea cuvei de beton care susținea scena. Cuva este umplută cu apă pentru a rezista presiunii infiltrațiilor, de unde legenda lacului subteran.

Războiul din 1870 și Comuna au întrerupt munca, dar incendiul operei vechi din strada Peletier, în 1873, a impus accelerarea construcției care a fost inaugurată la 5 ianuarie 1875.

Mărturie esențială a arhitecturii tradiționale din secolul al XIX-lea edificiul este un ansamblu armonios, în ciuda multiplelor surse de inspirație și a temelor tratate, pentru că Charles Garnier a apelat la sculptori, pictori, mozaicari, reprezentați ai artei oficiale.

Grație diversității materialelor folosite, Opera, a cărei policromie luminează fațada; fascinează vizitatorul. Ea are două pavilioane laterale, dintre care unul este ocupat în zilele noastre de bibliotecă și de muzeu. În dreapta se află grupul statuar „Dansul” de Jean Baptiste Carpeaux, al cărui original se află la muzeul Orsay iar marea scară conduce spre Bazinul Pythiei și rotonda abonaților.

Se poate admira Micul Foaier, apoi Salonul Lunei și cel al Soarelui și, în sfîrșit, Marele Foaier.

Prin Galeria Oglinzilor se ajunge în sala de spectacol al cărei plafon a fost pictat în 1964 de Marc Chagall acoperind pictura veche realizată de Jules Eugene Lenepven.

La 13 iulie 1989 a fost inaugurată însă Opera Bastilia care are un repertoriu liric, în vreme ce Palatul Garnier, fidel rolului său istoric a devenit Templul Baletului. *(IRINA STOICA)*

Scrisori primite

Ioana Sima, București: Faptul că ne citiți ne onorează. Spuneți că ați observat, împreună cu alți colegi că Rebusul apare uneori anapoda, chiar și în nr. 32. Vom remedia acest gen de „accident”.

Adela Simionaș, Tulcea; Doru Păsculete, Făgăraș: Interesul dv. și al altor cititori pentru ipotezele privind lumile dispărute a fost și va fi în continuare satisfăcut de revista noastră. Dar vom face întotdeauna diferența între lumi (civilizații) dispărute, deci care au avut o existență reală, dovedită, și lumi (continente) fabuloase, inventate de autori cu imaginație superfecundă și care interpretează abuziv urme, vestigii analizate științific. De exemplu: *Atlantida* lui Platon (din dialogul „Critias”) este o lume fabuloasă readusă în actualitate de vizionarul Edgar Cayce, iar *Hyperboreea* se pare că a fost un continent nordic real, cu climă tropicală, care a suferit o răcire rapidă în timpul glaciațiunii Würm III. Vegetația și animalele congelate în banchize stau mărturie. Din acest punct de vedere, francezul Serge Hutin (autorul cărții „Hommes et civilisations fantastiques”) este mai realist decît Platon, cînd susține veridicitatea Hyperboreii.

Gelu Vidrașcu, București: Nu sînteți unicul pasionat de secretele longevității. Numitorul comun al mărturisirilor centenarilor pare să fie „viața cumpătată”, dar mulți au uitat cînd au trecut de la inevitabilele excese ale tinereții la „echilibru”. Împărații Chinei antice aveau această obsesie, pentru a domni cît mai mult, dar cei mai mulți n-au atins 60 de ani. O excepție este Qiang Long (mileniul II î.Cn., dinastia Manchu) care a fost suveran 80 de ani; a fost vegetarian, adora masajul și exercițiile fizice, viața sexuală era „moderată”...

Dorotea Gațu, București: Termenul alpinism provine de la Munții Alpi. Se pare că acest sport s-a născut odată cu cucerirea Mont Blanc-ului (4807 metri), la 8 august 1786. Și fiindcă locuiți în Ferentari și vă pasionează etimologia, aflați că în latinește ferentarius,ii = soldat ușor înarmat, deci nimic pejorativ.

Dinu Cordoban, Craiova: Incinta în care țineți hamsterii trebuie spălată cît mai des (apă caldă și detergent). Ei preferă legumele crude și fructele mai puțin zemoase. Talașul îi ajută să-și ascundă mîncarea de dușmani ipotetici, pentru culcuș și pentru a-și roade incisivii care cresc aproape continuu. Sînt animale nocturne și, atenție!, se înmulțesc tot timpul, gestația durînd mai puțin de o lună. Se nasc 4-5 pui odată. Se îmblînzesc repede dacă-i mîngîiați des pentru a se obișnui cu mirosul mîinii dv., chiar dacă la început nu se sfiesc să vă „composteze”. Nu-i certați, nu-i bruscați.

Remus Cristea, Suceava: O biserică avînd în denumire expresia „Notre-Dame” este dedicată Sfintei Fecioare, și mai are în titulatură și localitatea unde se află. *(PAUL IOAN)*

CAZURI și... NECAZURI

DANIELA POPESCU

- Stimată Doamnă Doctor Daniela Popescu, o corespondentă care ne trimite o scrisoare foarte frumoasă, semnată doar „o adolescentă speriată” are două probleme: un surplus de alunițe și exces de pilozitate pe tot corpul. Are nevoie de sfaturi, adrese de doctori și medicamente...

- Dragă domnișoară, dacă doriți să știți mai mult despre alunițele care au apărut și despre posibilitatea acestora de a evolua și mai mult, vă sfătuiesc să consultați un medic dermatolog. Cît privește excesul de pilozitate, un contraceptiv modern cu o dominantă estrogenică (cu alte cuvinte, cu un profil feminin) cum ar fi pilula cu desogestrel vă poate ajuta; este de dorit să alegeți așa ceva, mai ales dacă aveți nevoie și de contracepție. Dar, atenție, rezultatele nu apar imediat, ci numai după 3-6 luni. Vă recomand o consultație la Dr. Michaela Nanu, Institutul pentru Ocrotirea Mamei și Copilului, B-dul Tei (Tel: 240.90.40 - pentru stabilirea unei consultații).

- Cea de-a doua scrisoare ne sosește de la Mihaela, 17 ani, din București. Ea cere informații și sfaturi legate de începerea vieții sexuale și ne roagă să-i recomandăm cele mai bune pilule anticonceptionale.

- Dragă Mihaela, un sfat înainte de a-ți începe viața sexuală este ideal. Dacă ai sub vîrsta de 16 ani, în multe țări partenerul tău încalcă legea dacă întreține relații sexuale cu tine. Dar nu te speria, multe cupluri o fac. S-ar putea însă să poți spune acestui eveniment „așteaptă”. În acest caz vei putea evita multe probleme și riscuri.

Pe de altă parte, dacă totuși te-ai decis să-ți începi viața sexuală (deși la 16 ani poate este prea devreme), vei observa, vizitînd un cabinet de planificare familială, că majoritatea medicilor preferă să prescrie pilule contraceptive fără să facă morală. Medicul, dacă i-o vei cere, poate discuta și cu partenerul tău, dar numai la sugestia ta.

Medicului i se permite să prescrie pilule contraceptive chiar fără un acord prealabil din partea părinților, deoarece ei consideră că sarcina nedorită este un risc mult mai mare decît tabuurile. De asemenea, acești medici oferă confidențialitate.

De aceea, dacă dorești sfaturi de calitate și pilule contraceptive, te sfătuiesc să vizitezi mai degrabă un medic de la un cabinet de planificare familială, decît un medic ginecolog dintr-o secție de ginecologie.

Un medic pe care îl recomand este Dl. Dan Secară de la Cabinetul de Planificare Familială al Spitalului Cantacuzino; pentru programarea unei consultații: tel. 210.70.00 (cereți cabinetul de contracepție).

Cît privește calitatea unui contraceptiv, medicul va decide ce este mai bun pentru tine, dar un sfat pot să îți dau: preferă contraceptivele moderne, cu doză mică de hormon și cu profil foarte feminin - cum ar fi marvelon - și care să înceapă din prima zi a ciclului menstrual și nu din ziua a 5-a metodă învechită, părăsită astăzi). Nu uita ca înainte să citești cu atenție prospectul. Succes!

- Mulțumim Dnei Doctor pentru răspunsurile oferite cititorilor noștri. Așteptăm și alte scrisori.

Rubrică realizată de
MIHAELA DOROBANȚU

radio CONTACT
THE GREATEST FM EXPERIENCE
București 96,1 FM
Iași 92 FM
Cluj 89,8 FM
Ploiești 92,8 FM
Sibiu 91,8 FM
Constanța 91,1 FM
Baia Mare 88,5 FM
Râmnicu Vâlcea 66,14 FM
Pitești 90,7 FM
Câmpulung Muscel 94,1 FM
Botoșani 93,1 Mhz
Focșani 95,4 Mhz
Arad 65,95 Mhz
Brașov 105,5 Mhz

Jurnalul unui naturalist la Tropice

ADAPTĂRI SENZAȚIONALE ÎN SULAWESI

ALEXANDRU MARINESCU

Multe zone de cuibărit au fost părăsite de păsări, între acestea aflîndu-se şi celebrele ţărmuri „negre" de la Betu Putih, descrise de Wallace în 1860. Maleo figurează de altfel în Cartea Roşie a speciilor foarte ameninţate şi pentru salvarea sa autorităţile indoneziene au luat o serie de măsuri de protecţie, în colaborare cu Consiliul Internaţional de Protejare a Păsărilor şi Fondul Mondial pentru Natură. Cercetătorii olandezi şi-au adus o contribuţie importantă la aceste acţiuni. Pe unii dintre ei am avut prilejul să-i întîlnim şi noi în Dumoga.

Ne-am reluat drumul, după vreo 10 minute de odihnă, poteca coborînd acum, din fericire, către valea fluviului Dumoga, astfel că înaintarea ni s-a părut mai uşoară. Mergeam în tăcere, în şir indian, în frunte aflîndu-se un ranger al Parcului, în uniformă, cu carabina pe umăr, singurul care cunoştea drumul, ultimul fiind mister Toha, tehnicianul de la Muzeul din Bogor (Java), mărunţel şi rotofei, dar neobosit mărşăluitor. Privesc în direcţia indicată şi disting, pe crengile de jos ale unui arbore, două păsări mai mari decît o găină obişnuită, cu penele de pe gît, spate şi coadă negre, cu pieptul deschis la culoare, un bej-roz, cum mi s-a părut.

Pe cap au un soi de creastă albastră, iar ciocul este galben. Îmi dau seama, cu bucurie, că sînt două păsări Maleo. Greu de spus dacă este vorba de un cuplu, sexele fiind asemănătoare. Masculul este, de obicei, mai mare şi cu un penaj

mai întunecat, nu sînt însă capabil să văd vreo diferenţă. Le privim, nemişcaţi, vreme de un minut, apoi sar, una după alta, pe sol şi dispar înghiţite de tufişuri. Abia acum respirăm normal şi schimbăm, cu voce joasă, cîteva impresii. Maleo este o pasăre terestră, găsindu-şi hrana în frunzarul pădurii, seminţe, fructe căzute, mici nevertebrate. Nu zboară decît forţate, dar uneori pot parcurge distanţe destul de mari, străbătînd chiar spaţii marine pentru a ajunge la insulele din apropierea coastei. Noaptea, ne spune ghidul, emit nişte sunete miorlăite şi din cînd în cînd, un cîrîit zgomotos.

Ne punem din nou în mişcare şi curînd ajungem la malul unui afluent al fluviului Dumoga. Apa este destul de lată, dar nu prea adîncă. Ne descălţăm, sumecăm cît mai sus pantalonii şi trecem pe celălalt mal pătrunzînd în teritoriile de cuibărit ale păsării Maleo. Răcoarea apei ne-a înviorat. După aproape o oră ne oprim într-o zonă cu pămînt mai afînat. Aici ar trebui să găsim cuiburile şi curînd ne dăm seama că ele sînt lă picioarele noastre. Unele au o mică gropiţă şi par a fi goale, dar în apropiere altele par neumblate. Alegem unul, ne aşezăm în genunchi şi începem să săpăm, cu mîinile şi cuţitul, apoi numai cu mîna care pătrunde în gaură pînă la umăr. Şi deodată simt că degetele ating o suprafaţă netedă. Trebuie să fie suprafaţa unui ou. Ridic capul şi comunic celor din jur vestea. Ghidul bagă mîna în gaură şi scoate în adevăr un ou mare, de un alb gălbui. Îl privesc cu emoţie şi fac cîteva fotografii. Apoi îl punem la loc şi acoperim gaura. La cîteva sute de metri depărtare descoperim o zonă protejată cu îngrădituri din plasă de sîrmă. Ele asigură atît protecţia cuiburilor cît şi a puilor în primele ore de viaţă. Aceste spaţii sînt controlate des de către personalul Parcului.

Trecem pe lîngă o casă singuratică şi stăpînii ei ne opresc şi ne invită înăuntru pentru a gusta din mîncarea

La Maleo din Sulawesi există adaptări mai senzaţionale încă. Pasărea trăind în regiuni cu activităţi vulcanice îşi depune ouăle în nisipul vulcanic de culoare neagră, de pe plaje, nisip care absoarbe puternic radiaţiile solare. Dar poate alege locuri de cuibărit şi în pădure, situate deasupra unor izvoare termale. Aici sînt săpate găuri, adînci de peste un metru, care, după depunerea ouălor sînt acoperite. Vaporii calzi care se degajă asigură incubaţia. Din păcate aceste ouă, de mari dimensiuni, aproape 10 cm lungime, 230 grame greutate medie, sînt foarte căutate de localnici, care le adună în cantităţi mari periclitînd astfel supravieţuirea speciei.

de manioc care tocmai este gata. Maniocul, uwi kaju, cum îi spun indonezienii, este o plantă din grupul Euphorbiaceelor ai cărui tuberculi sînt comestibili, extrăgîndu-se din ei o făină bogată în amidon. Mîncarea are un gust plăcut şi în plus este caldă. În timp ce mîncăm aflăm de la gazdele noastre tot felul informaţii asupra Parcului. Cu toate măsurile de protecţie instituite de autorităţi, braconajul este încă intens şi de pe urma lui suferă nu doar pasărea Maleo ci şi alte animale. Babirussa, de pildă, aproape a dispărut din partea orientală a pădurii. Se continuă şi despăduririle, pentru a face loc unor noi terenuri de cultură, mai ales după strămutarea în această regiune a unor populaţii din insula Bali, după catastrofala erupţie a vulcanului Agung. Traseele noilor drumuri, construite în vederea explorării unor zăcăminte de cupru, nu au fost alese în chipul cel mai fericit. Şi ca o încununare a acestor probleme, vestea descoperirii în junglă a unor terenuri aurifere a generat o afluenţă de căutători de aur greu de stăvilit.

Deşi atîtea ameninţări planează asupra acestei superbe şi binecuvîntate regiuni, situaţia nu-i încă dramatică. Cu aceste gînduri ne luăm rămas bun de la amabilele noastre gazde şi ieşim la şosea. După un sfert de oră de aşteptare un camion ne transportă pînă în apropierea cabanei noastre.

Călătorie la capătul lumii

PRIVIRE DE LA CAPUL BUNEI SPERANȚE

ALEXANDRU MIRONOV

Peninsula Capului Bunei Speranţe se întinde ca un deget, avînd la bază oraşul Capetown şi în vîrf o rezervaţie naturală, puţin atinsă de mîna omului. De o parte a vîrfului degetului se află un monument alb, o cruce cu postament şi o inscripţie care te informează că fix acolo s-a oprit Bartolomeo Diaz, în anul de graţie 1488. La 2-3 kilometri, spre stînga, pe cealaltă parte a degetului, o altă cruce a înfipt-o în sol un vagabond celest, pe nume Vasco Da Gama, exact acum jumătate de milenîu: în anul de graţie 1497.

Rezervaţia înseamnă pămînt lăsat la voia lui şi a climatului Africii de mai jos de Tropicul Capricornului, cu ceea ce continentul negru avea pe el înainte ca cei doi hoinari să-şi arunce ancorele: iarbă aspră, tufişuri, arbuşti, castori, babuini şi struţi (care trec agale, insolenţi; a trebuit să oprim maşina în care ne aflam, giganticele păsări şi-au aplecat capetele spre ferestrele autoturismelor, ne-au privit, curioase, bătînd din pleoapele cu gene uriaşe). Chiar în vîrful Capului Bunei Speranţe, un far - funcţionează de prin 1800 -, pe un vîrf de stîncă. În faţa scărilor şi a telefericului ce urcă spre far, o parcare, mişunînd de babuini inteligenţi şi hoţomani: unul înşfacă sandwich-ul pe care îl ronţăia o doamnă (cu o viteză pe care o invidiază scrimerii mei - ne aflam acolo în vizită, cu toţii, la invitaţia consulului nostru, domnul Nicolae Irinoiu).

De sus, de pe stînca de la Capul Bunei Speranţe, se văd înfrăţindu-se apele Oceanului Atlantic şi ale Oceanului Indian. Vîntul suflă puternic, suflă tot timpul, dinspre Antartica, aflată, invizibilă, undeva în faţa noastră.

În prăvălioare mici se vînd produsele pămîntului: diamante, rubine, safire, agate, onix, aventurin, ametist - la preţuri surprinzător de ridicate, avînd în vedere abundenţa lor în sol. Dar se vînd şi ancore, corăbioare, blănuri de zebră, copii după hîrtii străvechi, sticluţe cu apă din cele două oceane, ouă de struţ. De-a lungul ţărmului, spre Nord, dincolo de rezervaţie, consulul Irinoiu ne duce la o fermă piscicolă de perle (cu 15-20 dolari îţi poţi încerca norocul la pescuit de perle!), o fabrică de pietre preţioase şi semipreţioase - apoi, de necrezut!, ferme de struţi şi zebre, lîngă oraşele turistice care încep în golfuleţe şi se termină pe umerii de piatră ai munţilor şi unde turiştii sînt invitaţi, de pildă, la înot, canotaj, pescuit, hipism, alpinism şi rugby, bineînţeles, căci foştii coloni ai Africii de Sud se pasionează după acest joc bărbătesc inventat de foştii lor colonizatori, stăpînii din, acum, apusul Imperiu Britanic.

Ne întoarcem, seara, la Capetown, după ce ne delectăm, într-o tavernă, cu „fructe de mare" şi caracatiţă prăjită. La Capetown, deci - dar asta-i cum ar spune Kipling, o altă poveste.

Istorii neelucidate la curţile regale

ÎNMORMÎNTARE FĂRĂ GLORIE

PAUL IOAN

Înmormîntarea unuia din cei mai importanţi regi ai Franţei, Ludovic al XIV-lea, regele Soare, suveranul absolut al secolului XVII francez (a domnit între 1643 şi 1715) a fost una din cele mai insultătoare evenimente la adresa monarhiei în Europa. Mulţimea a aşteptat cortegiul funerar cu trei zile înainte de a ajunge la capela Saint Denis (în nordul Parisului) pentru a batjocori memoria defunctului. A fost un adevărat carnaval, o dezlănţuire a urii faţă de Coroană. Sicriul a urmat un traseu lăturalnic, după ce a plecat în secret de la Versailles, dar sute de bărbaţi şi femei aşteptau la Saint Denis să răstoarne carul funerar, să aducă injurii însoţitorilor, să distrugă efigiile regale. De frică, nici o personalitate din jurul Tronului n-a fost de faţă... Era 9 septembrie 1715. Cum s-a ajuns la o astfel de situaţie înjositoare?

În cărţile de istorie veţi găsi marile merite ale acestui monarh absolut. Dar în culisele domniei lui Ludovic al XIV-lea s-a născut un „folclor" deloc măgulitor, în care depravarea şi crima îşi au un loc aparte. Neelucidarea vor rămîne, poate pentru totdeauna, încarcerarea unui bărbat cu falsă identitate, bănuit a fi fratele său vitreg, şi moartea uneia din multele lui metrese, Henrieta a Angliei.

În 1703 murea în închisoarea Bastille şi era înhumat în mare taină bărbatul numit „omul cu masca de fier". Numit de unii autori Eustache Dauger, acest prizonier ar fi putut fi fiul nelegitim al Annei de Austria, aceeaşi care l-a născut pe Ludovic al XIV-lea, şi al lui Mazarin. Cei doi au asigurat regenţa Franţei pînă la majoratul regelui Soare, în 1651. *Omul cu masca de fier* (cum l-a numit Voltaire) era un pericol potenţial pentru monarhul absolut, dar nu a fost ucis, probabil, din raţiuni politice. El a avut parte de o detenţie de lux din toate punctele de vedere, dar nimeni nu trebuia să-i vadă chipul; i s-au dat mai multe nume de împrumut, în registrele închisorilor pe unde a trecut în secret figurează un anume Marchiali sau Dauger... A fost păstrat pentru înlocuirea „fratelui" său?

Henrieta a Angliei, una din metresele lui Ludovic al XIV-lea, a fost otrăvită în august 1670. Devenise mare favorită a regelui, se amesteca în afacerile politicii externe (fratele ei era Carol II al Angliei). O altă favorită, madame de Montespan, nu vedea cu ochi buni această legătură, iar cînd ancheta poliţiei - în legătură cu decesul suspect al Henrietei - a ajuns pînă la ea, regele Soare a muşamalizat totul... Dar ulterior nu s-a căsătorit cu madame de Montespan, ci cu altă metresă, madame de Maintenon.

Zig-zagurile vieţii particulare a lui Ludovic al XIV-lea au trezit multe suspiciuni. Atmosfera înmormîntării lui denotă că majoritatea zvonurilor avuseseră o bază reală... Aşa se întîmplă cînd o domnie se întinde pe mai multe decenii.

Recurs la memoria scrisă

MESAJUL LUI CRISTOFORO ROMANO

ALEX MIHAI STOENESCU

În primele decenii ale acestui secol, vizitatorul Muzeului Luvru avea posibilitatea să străbată o galerie de busturi nu prea vesele între *Sale des Météorites* şi sala zisă *de Michel-Ange*. Vedeai acolo - după cum ne spune Robert de la Sizeranne - „bătrîni vicleni şi ridaţi, femei pierdute şi ambigui, războinici insolenţi, genii suferinde şi îngîndurate", toate încremenite în marmura secolului XV. Printre ele, şi portretul unei copile ce sfîrşise tragic cu mai bine de patru secole înainte.

Sculptura înfăţişează capul unei fetiţe abia trecute de pragul adolescenţei, dar încă purtătoare a unui aer de strengăriţă. Un obraz bucălat şi vioi, o frunte dreaptă şi îngustă, un nas scurt, ridicat puţin în aer, un ochi superior, larg deschis, cu mici sclipiri jucăuşe, o gură senzuală înfundată la colţuri în obraji abundenţi. Apoi un piept nu prea larg, continuat în sus cu un gît neted şi cald. Capul este în întregime acoperit cu un păr aplatizat din care doar în dreptul tîmplelor se desprind onduleuri regulate. Podoaba bogată coboară în bandou pînă sub urechi, apoi printr-o curbă rapidă, se ridică pe ceafă pentru a lăsa cu totul descoperită tija gîtului. Se termină prin a se revărsa răsucit într-o coadă lungă, cilindrică, pe spatele copilei - celebra *cuazzone* milaneză - încadrată superior de şuviţe detaşate din bandou şi curgînd spiralat pe obraji. Nici o bijuterie. Doar un fil circular - numit *lenza* - leagă partea superioară a capului ca şi cum ar împiedica fruntea să se separe de occiput. Un fileu, o plasă brodată fin, gardează în spatele craniului edificiul părului. Urmează detaliile veşmîntului. Pe umărul stîng se vede o eşarfă brodată cu desene regulate şi minuţioase, iar pe corsaj se identifică alte broderii, mult mai pitoreşti: un inel mare, larg unde se răsuceşte volbura în două volute caligrafice şi unde - partea cea mai stranie a bustului - două mîini împreunate scuturã o eşarfă subţire plină de o misterioasă pulbere în cupa larg deschisă a unei flori. Acest ultim simbol ilustra ideea fecundării, a iubirii faţă de un logodnic, sentiment cast ce urma firesc printr-un curs al maternităţii. Scena a iscat numeroase comentarii, deoarece este o reprezentare - prima de acest fel în Europa - a misterului polenizării „descoperit" abia în era modernă.

Pe soclu este o inscripţie: *Divae Beatrici d'Herc. F.* care ne dezvăluie personajul: Beatrice d'Este, celebra soţie a lui Lodovico Moro. Era consoarta unuia dintre cei mai bogaţi oameni ai Italiei, a celui ce declarase cu superbie: „Îl am pe papă drept capelan, pe împărat drept condotier, segnioria veneţiană ca intendenţă şi pe regele Franţei drept curier". Cu averea sa - estimată la cîteva milioane de ducaţi - aur - Lodovico Moro şi-a acoperit soţia cu diamante - între care monturile celebre: *il Lupo, il Spigo, el Buratto, la Sempreviva de la Moraglia, il Marone* - dar a plătit şi arta desăvîrşită a lui Leonardo Da Vinci. Probabil că printre marile descoperiri davinciene s-a aflat şi misterul polenizării imortalizat în piatră de autorul bustului, Cristoforo Romano, cunoscut dintr-o scrisoare a Isabelei D'Este şi cu numele Johan Cristoforo. Pisan de origine, educat la Roma, cîntăreţ din Iuth, cîntăreţ vocal şi decorator de palate, om de curte şi de litere, acest Cristoforo Romano moare tînăr în mijlocul acelei lumi nebune în care Da Vinci îşi consuma talentul genial. Cercetarea curţii ducale din Milano dezvăluie şi astăzi o mare risipă: sculptori care decorau scaune, Da Vinci care picta dulapuri, arhitecţi care scobeau nişe pentru vase de gust îndoielnic. Parcă am vrea să credem că în pierzania acelei lumi Cristoforo Romano a vrut să ne trimită un mesaj, cît un detaliu artistic, despre genialitatea unui creator unic.

MĂSURĂ ABSURDĂ ÎNTR-UN AZIL DE BĂTRÎNI

În urma unei cereri adresate autorităţilor abilitate (şi acceptată) soţii Carlo Deco (73 ani) şi Maria Luisa (64 ani) din localitatea Cingia de Botti din Italia au primit aprobarea de a fi găzduiţi într-un azil de bătrîni. Cînd a fost să se mute, situaţia s-a complicat în urma unei decizii absurde luată de conducerea unităţii. Mai precis, ei nu au primit aprobarea de a locui împreună în aceeaşi cameră, întrucît regulamentul azilului nu permite acest lucru, deci, fiecare dintre ei urmau să locuiască separat. Cei doi soţi au invocat multe motive în sprijinul cererii lor, dar conducerea instituţiei nu a fost de cord sprijinindu-se pe regulamentul de funcţionare a azilului.

Soţii Deco nu au renunţat la cererea lor şi au înaintat un apel către ministerul de resort prezentînd argumente convingătoare; în primul rînd posibilitatea de a fi împreună şi a se ajuta reciproc avînd în vedere şi faptul că amîndoi sînt bolnavi. În plus, ei au apreciat ca absurdă interdicţia stipulată în respectivul regulament de funcţionare. Întîmplarea respectivă făcută public de către mass media a suscitat vii ecouri şi luări de poziţii în sprijinul lor. Opinia publică aşteaptă cu nerăbdare ca forurile superioare să-şi spună cuvîntul. Deocamdată cei doi soţi locuiesc separaţi.

Poveste din Bronx

CAPAC DE PEPSI PE MARTE

● *Mass media discuta despre ucigaşul lui Giani Versace (celebrul designer de modă) care a fost găsit mort în locuinţa unui puişor de bani gata. S-a presupus că a fost sinucidere curată (confirmată mai tîrziu), şi cum pe capul lui atîrnau o grămadă de premii (viu sau mort) îngrijitorul casei respective care de fapt telefonase poliţiei că un necunoscut pătrunse în una din camere... nu a primit nici un ban pentru că nu a ştiut cine e „necunoscutul". Cu toate astea, Asociatia lesbienelor şi homosexualilor din New York a oferit acestuia frumoasa sumă de 10000 $, oftînd fericită că a scăpat de un prostituat homosexual terorist care, crezînd că are SIDA, a comis un lanţ de crime terminînd cu el însuşi din răzbunare. Mai tîrziu, mort fiind, în urma analizelor s-a aflat că de fapt nu avea SIDA.*

● *Prima doamnă Hillary Clinton o critică pe celebra actriţă Julia Roberts „Pretty Woman" că fumează prea multe ţigări în ultimul ei film „Nunta celui mai bun prieten" fapt care nu miră pe nimeni după ce a interzis fumatul chiar şi la Casa Albă... Distinsa doamnă mai spune că fumatul este eticheta celor bogaţi şi plictisiţi de viaţă... Într-adevăr, eu fumez, dar nu sînt nici bogat nici, mai ales, plictisit de viaţă...*

● *Lumea ştiinţei americane are pe prima pagină planeta Marte cu această expediţie robotică cît şi „cloning" crearea prin inginerie genetică de specimene în serie, ceva la modul unei tiparniţe.*

● *Cît de fantastică şi ireală pare chestia cu trimiterea unei mici jucării ce se plimbă în voie pe suprafaţa bătrînei planete Marte. Un tip hazliu a făcut o combinaţie digitală la una din fotografiile de pe Marte în care a băgat un capac de Pepsi, publicînd-o în Internet...Vă închipuiţi ce reacţie a avut mergîndu-se pîna acolo încît toată această expediţie ştiinţifică să fie pusă sub semnul întrebării în sensul că ar fi o... înşelătorie de mari proporţii.*

● *Dincolo de toate aceste întîmplări amar-hazlii, i-am văzut pe principalii oameni de ştiinţă ce au lucrat la grandiosul proiect, în cadrul unei transmisii tv de la casa ziariştilor din Washington. Aceşti oameni minunaţi cu „maşina lor zburătoare" m-au fascinat prin entuziasmul lor de-a dreptul copilăresc. Printre altele, această planetă conţine APĂ sub formă de cristale ce se plimbă sub influenţa vîntului în formaţii de nori. Bineînţeles nu plouă... încа. Dar dînd crezare unui alt proiect faraonic se va încerca atmosferizarea planetei şi-àtunci un poet marţian poate va scrie „Pe planeta'n care plouă de trei ori pe săptămînă..." nefiind o copie (cloning) a poetului Minulescu.*

Afară temperatura a mai crescut cu cîteva grade iar acest zumzăit etern de aer condiţionat rupt cînd şi cînd de sirenele pompierilor sau politiştilor, înecaţi în avalanşa de informaţii de toate culorile.

REMUS TĂZLĂUANU,
Bronx, New York

Cutremur la Kobe

CRIMINALUL ERA UN ELEV DE 14 ANI

Lumea îşi imagina că oribila crimă, săvîrşită cu mai bine de o lună în urmă la Kobe fusese fapta unui adult ieşit din minţi. Dar nu de mult s-a constatat că asasinul fusese un elev de 14 ani, arestat în Suma, cartier select al oraşului.

Liceanul a recunoscut, curînd după arestare, că el l-a omorît pe Jun Hase, 11 ani, sugrumîndu-l şi decapitîndu-l, apoi a ascuns cadavrul pe o înălţime din apropiere. Capul victimei l-a plasat în faţa liceului Tomogoka, din Suma, unde era elev. Avusese grijă să vîre în gura micuţului ucis un mesaj scris, prin care sfida poliţia, inventîndu-şi un nume şi anunţînd un „început al distracţiei".

* * *

Totul începuse într-o frumoasă zi de mai. Micuţul Jun, ca de obicei, plecase singur să-l viziteze pe bunicul său ce locuia la 700 de metri de casa părintească. Nu avea să se mai întoarcă, iar la orele 21 părinţii au anunţat poliţiei dispariţia lui. Copilul fusese văzut într-un parc din apropiere, apoi urmele i s-au pierdut. Peşte trei zile, paznicul liceului Tomogoka a descoperit lîngă grilaj capul lui Jun. După cîteva ore i s-a găsit şi trupul. Întreg cartierul Suma era şocat. La doi ani după teribilul cutremur, care avea să îndolieze oraşul Kobe, o nouă spaimă cuprindea populaţia. Ce fel de ucigaş era acesta, care, în loc să-şi ascundă victima, cum fac mai mulţi dintre criminali, o expun cu insolenţă? Cine provoacă în acest chip poliţia?

S-a organizat supravegherea împrejurimilor, părinţii au convenit să-şi însoţească copiii la şcoală ş.a.m.d. Experţii încearcă prin mass media să descifreze faimosul mesaj şi fiecare încearcă să schiţeze un portret psihic al asasinului. Poliţia îşi dublează eforturile şi chiar triplează efectivele din zonă. Localnicii şi-au amintit atunci că mai înainte cu cîteva luni au găsit pisici mutilate, porumbei decapitaţi şi inscripţii pe pereţi (fenomen încă destul de rar în Japonia) ale cuvîntului „ONI", un spirit malefic nipon. În martie, două fetiţe fuseseră agresate sălbatic - una din ele este moartă. Se părea că toate aceste fapte avuseseră acelaşi autor.

Apoi, stupoarea a luat o şi mai mare amploare la 4 iunie, cînd o scrisoare a sosit la redacţia unei reviste din Kobe. Diabolicul asasin făcea declaraţii ameninţătoare, afirmînd, printre altele, că este invizibil, că „suferinţa altora o diminuează pe a mea", că este în stare să ucidă de două ori aceeaşi persoană şi că va ataca nu numai copii, ci şi adulţi. După o asemenea scrisoare, oamenii nu ştiau ce să mai creadă.

În seara arestării asasinului, locuitorii din Suma, uşuraţi, afişau o expresie jenată. Ca şi cînd ar fi avut impresia că au încălzit la sîn un şarpe. În baza puţinelor date transmise de poliţie, tînărul ucigaş prezumtiv, a cărui identitate a fost ascunsă cu grijă, locuise în acelaşi cartier ca şi Jun. Colegii lui de clasă îl calificaseră drept „ciudat, deosebit". Era mai degrabă violent, plăcîndu-i încăierările şi atacîndu-i pe cei mai slabi (Jun era şi uşor înapoiat mintal); absenta adesea de la şcoală, pe care zicea că o detestă. Se mai spune că unul din profesorii săi, scos din fire de atitudinea lui, i-ar fi spus că n-are decît să nu mai vină la ore. Acest din urmă amănunt face valuri, căci în Japonia tocmai se fac sondaje în problema sistemului şcolar.

PRIETENUL PĂSĂRILOR

Se spune despre Zhang Jinghua că este cel mai dibaci crescător de păsări din China. La reşedinţa sa din Beijing se află două colivii uriaşe care adăpostesc peste două mii de păsări mici! Cu o deosebită răbdare şi preocupare, Jinghua se ocupă nu numai de îngrijirea lor din toate punctele de vedere, dar a izbutit să le dreseze în asemenea măsură încît după ce deschide uşile coliviilor şi păsărelele îşi iau zborul care încotro, este suficient ca el să emită un anume fluierat pentru ca toate să revină în coliviile lor!

Petrecere de sfîrşit de an şcolar

DRAMĂ ÎN PARCUL DE DISTRACŢII

O clasă de liceeni doreşte să serbeze absolvirea cursurilor. Adolescenţii sînt fericiţi că au scăpat de cursuri, de profesori, de teze şi de lucrări de control. Se hotărăsc să iasă în oraş. La un McDonald's? Nu, acolo au mai fost. La un film cu Bruce Willis? Nu mai e nici o distracţie. Oricum e cald în toată California, n-are nici un haz. La discotecă, seara? Să aniverseze acolo absolvirea liceului? Prea mult fum, muzică nesărată. Cineva are o idee salvatoare: vor merge în parcul de distracţii, vor chiui pe aleile parcului, vor mînca popcorn, vor intra în toate labirinturile cu oglinzi deformante, în peştera lui Spuk, vor trăi emoţii în trenul groazei, ce mai, se vor distra pe cinste. Sînt 30 de absolvenţi! După-amiază se întîlnesc la intrarea parcului. Distracţia e gata să înceapă. Apoi începe cu adevărat. Totul merge cît se poate de bine pînă în momentul în care ajung la toboganul cu apă. Hotărăsc să-şi dea drumul unul în spatele altuia, în formaţia numită „trenul". Pornesc să alunece la vale. Chiuituri, rîsete şi veselie. Numai că aproape de bazinul de la baza toboganului, cu două segmente înainte de punctul final, peretele din fibră de sticlă cedează sub greutate, se rupe şi se prăbuşeşte împreună cu cei 30 de elevi care ajunseseră în acea porţiune. Bilanţul este dramatic: 1 mort şi 29 răniţi, mulţi dintre ei destul de grav, dacă spunem că toţi au căzut de la aproximativ 10 m direct pe beton. O petrecere în parcul de distracţii care s-a sfîrşit cum nici unul dintre adolescenţii care au ignorat avertismentul de a nu se da pe tobogan în formaţie nu s-a gîndit că se va termina. Iar despre părinţi...

Dilema unei hoaţe

ÎN POŞETA FURATĂ SE AFLA UN LOZ CÎŞTIGĂTOR

Dacă te cheamă Lisa, eşti simpatică foc şi mama natură ţi-a cuibărit o inteligenţă parşivă, atunci nu poţi să nu ai un ghinion cît roata carului. Dovada? Lisa Maura Toricelli, italiancă din Bergamo, oraş pe care l-a aiurit cu pătania ei.

Trecută prin liceu ca ultravioletele prin norii cumulus, Lisa a ales meseria de „prostituată". Fără patron, liber-profesionista cu talie de viespe, adolescenta nu era mulţumită doar cu sumele strînse din tariful „legal". Şi a optat, în timpul liber, pentru „şotia" numită a fura din buzunare. De la bărbaţi şi femei, într-o deplină echidistanţă.

Zis şi făcut. Ba un portofel, ba un obiect valoros ochit de perspicacitatea ei, ba un baton de ciocolată - este o nesăţioasă a dulciurilor -, ba servieta sau poşeta cu totul, dacă proprietarul e suficient de nerod... Aşa s-a profilat ghinionul vieţii ei. Într-una din poşete, Lisa noastră a găsit un bilet de Toto Calcio (pronosport). A aşteptat rezultatele cu sufletul la gură şi a urlat de fericire, speriindu-şi vecinii, cînd a văzut că a cîştigat echivalentul a cinci mii de dolari, în lire italieneşti. Ei, acum a apărut dilema: să se ducă să-şi ia potul sau nu? O fi făcut sau nu reclamaţie păgubaşul? Atunci s-a dovedit că numai Universul n-are limite. Isteţimea Lisei a capotat. Şmechera a pus o femeie nevoiaşă din cartier să încerce să ridice cîştigul, pe numele propriu, promiţîndu-i o mare recompensă... Iar Silvia Rissi, sărmană, dar dusă la biserică, s-a îndreptat glonţ spre carabinieri!

Cei din Bergamo n-au putut crede aşa neghiobie. Lisa ar fi putut să-şi ia singură potul, în calculatoare nu se înscrie, iniţial, numele jucătorului... De-abia peste patru ani ea îşi va putea revedea clientela. *(În fotografie: Silvia Rissi, femeia cinstită)*

„Ce faţă de cîine are stăpînul meu!"

Foarte mulţi oameni sînt dispuşi să accepte că, în cadrul unei prelungite vieţi în comun cu cîinii încep să apară, într-un anumit fel, unele... asemănări! Nu s-a găsit pînă în prezent o explicaţie logică. Priviţi această fotografie realizată cu prilejul unui concurs chinologic desfăşurat la „Mayan Harod" pentru a vă convinge.

MICHAEL DOUGLAS

Divorţ sau împăcare?

Ce e mai ieftin!

AURORA POPESCU

La sfîrşitul anului trecut, Michael Douglas anunţa în mod oficial că după mai multe luni de separare de soţia lui Diandra, s-a hotărît să divorţeze. De la acel moment, a mai trecut jumătate de an. Lumea aştepta un Michael Douglas liber. Dar, surpriză! Nu cu mult timp în urmă, la o recepţie privată desfăşurată la New York, invitaţii au fost şocaţi cînd l-au văzut apărînd în mijlocul lor pe Michael Douglas de mînă cu Diandra. Radioşi, afişînd un aer de complicitate fără rezerve, ca doi recent îndrăgostiţi. Şi-au petrecut întreaga seară nedespărţiţi, fie dansînd rock îndrăcit, fie înlănţuiţi în melodii languroase.

Curioşii şi-au propus imediat să dezlege misterul. Ideea divorţului, după 19 ani de căsătorie, părea - la timpul respectiv - să fi fost bine cîntărită de cei doi, iar concluzia definitivă. Cei ce cunoşteau amănunte din viaţa familiei Douglas au exclus varianta potrivit căreia din punct de vedere sentimental s-ar fi putut întîmpla mare lucru (favorabil) în perioada lor de separare. Şi au dedus că, dacă nu era vorba de iubire, atunci nu putea fi vorba decît de... bani. „Soţii Douglas n-au vrut să împartă argintăria", comentează presa străină. Michael a calculat cît l-ar costa divorţul şi şi-a dat seama că ar trebui să renunţe la jumătate din averea sa, aproximativ 400 milioane de dolari. Or, marele actor este renumit pentru zgîrcenia sa. Bulversat, Michael s-a gîndit la o nouă formulă, mai „economică": a asaltat-o pe Diandra cu atenţii (mai puţin costisitoare decît jumătate din averea sa) şi a rugat-o să mai acorde o şansă căsătoriei lor. Deocamdată, Diandra pare să fi renunţat să devină o femeie liberă şi bogată în favoarea... inimii. Dar, dincolo de orice speculaţii şi interpretări de bună credinţă sau nu, există două persoane care se bucură din tot sufletul pentru reconstituirea cuplului: mama lui Michael şi, mai ales, Cameron, fiul de 17 ani al lui Michael şi al Diandrei.

TVR

LUNI, 25 august

PROGRAMUL 1: **13.00** Serial (r): „Secretele nisipului" **14.10** Serial (r): „Şeicul" **15.00** Desene animate **15.30** Emisiune în limba maghiară **17.05** Serial: „Specialitatea casei" **17.35** Timpul Europei **18.00** Tele-estival Camel Planet **19.00** Serial: „Sunset Beach" **19.55** Doar o vorbă „săţ-i" mai spun! **20.00** Jurnal **21.00** Serial: „Echipa de intervenţie" **22.00** În faţa dv.! **23.00** Serial: „Canary Wharf" **23.50** Revista de istorie **0.30** Rock Live la zilele „Ursus".

PROGRAMUL 2: **13.00** Tribuna partidelor parlamentare **13.30** Convieţuiri **14.30** Serial: „Ce bine e acasă!" **15.30** Desene animate **16.00** Serial: „Secretele nisipului" **17.00** Serial: „Şeicul" **18.00** Serial: „Puterea, pasiunea" **20.00** Teatru TV: „Tache, Ianke şi Cadîr" de V.I. Popa **22.30** Ultimul tren **24.00** TVM * Mesager.

MARŢI, 26 august

PROGRAMUL 1: **6.00** România: ora 6 fix! **8.30** Desene animate (r) **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iaşi **11.00** TVR Timişoara **12.05** Credo (r) **13.05** Serial (r): „Secretele nisipului" **14.10** Serial (r): „Şeicul" **15.05** Desene animate **15.30** Ecclesiast '97 **16.00** Emisiune în limba maghiară **17.05** Serial: „Specialitatea casei" **17.35** Medicina pentru toţi **18.00** Tele-estival Camel Planet **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.00** Telecinemateca: „Cine ştie?" (Italia/SUA, 1967) **23.00** Serial: „Canary Wharf" **23.50** Universul cunoaşterii (r).

PROGRAMUL 2: **7.00** Itinerar turistic **8.00** Desene animate (r) **8.30** Serial (r): „Canary Wharf" **9.00** Serial (r): „Echipa de intervenţie" **10.00** Cu ochii'n 4 (r) **10.45** Cultura în lume (r) **11.35** Serial (r): „Sunset Beach" **12.30** Serial (r): „Savannah" **13.15** Biserica satului (r) **14.30** Serial: „Ce bine e acasă!" **15.30** Desene animate **16.00** Serial: „Secretele nisipului" **17.00** Serial: „Şeicul" **18.00** Serial: „Puterea, pasiunea" **19.00** Opţiuni **20.00** Film: „Maigret şi «Prăjina»" (Franţa/Elveţia, 1981) **21.35** Românii de lîngă noi **22.30** Ce-i de făcut? **23.30** Arhive româneşti **0.30** Meridianele dansului.

MIERCURI, 27 august

PROGRAMUL 1: **6.00** România: ora 6 fix! **8.30** Desene animate (r) **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iaşi **11.00** TVR Timişoara **12.05** Sensul tranziţiei (r) **13.05** Serial (r): „Secretele nisipului" **14.10** Serial (r): „Şeicul" **15.05** Desene animate **15.30** Ecoturism **16.00** Pro patria **17.05** Serial: „Specialitatea casei" **17.40** Magazin sportiv **18.00** Tele-estival Camel Planet **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.00** Serial: „Mîndrie şi prejudecată" **22.00** În flagrant **23.00** Serial: „Canary Wharf" **23.50** Cultura în lume **0.30** Întîlnirea de la miezul nopţii.

PROGRAMUL 2: **7.00** Itinerar turistic **8.00** Desene animate (r) **8.30** Serial (r): „Canary Wharf" **9.00** Telecinemateca (r): „Cine ştie?" **11.00** Medicina pentru toţi (r) **11.35** Serial (r): „Sunset Beach" **12.30** Serial (r): „Piaţa Spaniei" **13.30** Emisiune în limba maghiară **14.30** Serial: „Ce bine e acasă!" **15.30** Desene animate **16.00** Serial: „Secretele nisipului" **17.00** Serial: „Şeicul" **18.00** Serial: „Puterea, pasiunea" **19.00** Lecţia de ascultare **20.00** Film: „La limită" (SUA, 1996) **21.35** Videocaseta muzicală **22.30** Credo **23.30** Edi-turile de la A la Z **24.00** TVM * Mesager **0.30** Pagini de Bach şi Bartók în transcripţii pentru nai.

„Mîndrie şi prejudecată"
TVR 1, miercuri, ora 21⁰⁰

JOI, 28 august

PROGRAMUL 1: **6.00** România: ora 6 fix! **8.30** Desene animate (r) **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iaşi **11.00** TVR Timişoara **13.05** Serial (r): „Secretele nisipului" **14.10** Serial (r): „Şeicul" **15.00** Desene animate **15.45** Lege şi fărădelege **16.00** Convieţuiri **17.05** Serial: „Specialitatea casei" **17.35** Bank-note **18.00** Tele-estival Camel Planet **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **20.40** Festivalul Naţional de Muzică Uşoară „Mamaia '97" **22.15** Serial: „Dr. Quinn" **23.10** „Mamaia '97" - recital Mircea Rusu Band **0.15** Un secol de cinema.

PROGRAMUL 2: **7.00** Itinerar turistic **8.00** Desene animate (r) **8.30** Serial (r): „Canary Wharf" **9.00** Planeta cinema (r) **11.00** Serial documentar (r) **11.35** Serial (r): „Sunset Beach" **12.30** Serial (r): „Mîndrie şi prejudecată" **13.30** Emisiune în limba germană **14.30** Serial: „Ce bine e acasă!" **15.30** Desene animate **16.00** Serial: „Secretele nisipului" **17.00** Ceaiul de la ora 5 **19.00** Magazin cultural estival **20.00** Cinematograful de artă: „Infernul" (Franţa, 1994) **22.00** Club 2020 **22.30** Time-out **24.00** TVM * Mesager.

VINERI, 29 august

PROGRAMUL 1: **6.00** România: ora 6 fix! **8.30** Desene animate (r) **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iaşi **11.00** TVR Timişoara **12.35** Convieţuiri **13.05** Serial (r): „Secretele nisipului" **14.10** Serial (r): „Şeicul" **15.00** Desene animate **15.30** Emisiune în limba germană **17.05** Serial: „Specialitatea casei" **17.35** Tribuna partidelor parlamentare **18.00** Tele-estival Camel Planet **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **20.40** „Mamaia '97" - Concursul de interpretare **22.15** Film: „Amprenta unei iubiri" (SUA, 1994) **23.50** „Mamaia '97" - recital Sfinx Experience • Class **0.45** Cinematograful de noapte: „Lady Emanuelle" (Italia, 1990).

PROGRAMUL 2: **7.00** Itinerar turistic **8.00** Desene animate (r) **8.30** Documentar: „Cea mai frumoasă zi" **9.00** Serial (r): „Dr. Quinn" **10.00** Universul cunoaşterii (r) **10.40** Serial (r): „Cartea cu poveşti" **11.35** Serial (r): „Sunset Beach" **12.25** Un secol de cinema (r) **13.30** TVR Cluj-Napoca **14.30** Serial: „Ce bine e acasă!" **15.30** Desene animate **16.00** Serial: „Secretele nisipului" **16.50** Panoramic slovac **17.00** Serial: „Şeicul" **18.00** Serial: „Puterea, pasiunea" **19.00** Pentru dv., doamnă! **20.00** La Revistă, la Tănase **21.00** Robingo 2 **21.40** Sub cupola circului **22.00** Istorie, memorie, recuperare **22.30** Nocturna sportivă **24.00** TVM * Mesager.

SÎMBĂTĂ, 30 august

PROGRAMUL 1: **7.00** Bună-dimineaţa de la Timişoara şi de la Bucureşti! **8.30** Alfa şi Omega **9.05** Serial: „Salty" **10.35** Film: „Partida de cărţi (Italia, 1972). Cu: Bette Davis **12.35** Serial: „Mork şi Mindy" **13.00** Serial documentar **13.30** Ecranul **14.15** Mapamond **15.00** Desene animate **15.30** Fotbal: Rapid - Petrolul **17.15** Serial: „Universul straniu al lui Arthur C. Clarke" **17.45** Alo, tu alegi! **18.00** Serial: „Hollyoaks" **18.30** Desene animate **19.00** Teleenciclopedia **20.00** Jurnal **20.40** „Mamaia '97" - concursul de creaţie **22.15** Serial: „Savannah" **23.10** „Mamaia '97" - recital Monica Anghel **0.05** Serial: „Detectivul din Los Angeles" **1.00** Arena AS.

PROGRAMUL 2: **8.00** Serial: „Lupii aerului" **9.00** Pas cu pas **9.30** Ajută-te singur! **10.00** Mondo-blitz **11.00** TVR Timişoara **13.00** Actualitatea culturală **13.30** Serial: „Misterele Sankt Petersburgului" **14.30** Serial: „Ce bine e acasă! **15.30** Desene animate **16.00** Serial: „Secretele nisipului" **17.00** Serial: „Şeicul" **18.00** Serata muzicală TV **19.00** Cazuri şi necazuri în dragoste **20.00** Mini-serie: „Regele ultimelor zile" **24.00** TVM * Mesager **0.30** Jazz Alive.

DUMINICĂ, 31 august

PROGRAMUL 1: **7.00** Bună dimineaţa! **8.30** Lumină din lumină **9.05** Serial: „De la Apenini la Anzi" **9.35** Desene animate **10.00** Ala-bala, portocala! **11.00** Viaţa satului **12.30** Serial: „Ce vrăji a mai făcut nevasta mea, Samantha?" **13.00** Serial de călătorii **14.45** Video-magazin **17.00** Serial SF: „Star Trek - Deep Space 9" **18.30** Desene animate **19.00** Robingo **20.00** Jurnal **20.45** „Mamaia '97" - Gala laureaţilor **22.15** Serial: „Piaţa Spaniei" **23.10** Fotbal: F.C. Naţional - Steaua **0.10** Festivalul „Maria Tănase" - selecţiuni din recitaluri.

PROGRAMUL 2: **8.00** Serial: „Lupii aerului" **9.00** Pas cu pas **10.00** Leonard Bernstein **11.00** TVR Iaşi **13.00** Memoria exilului românesc **13.30** Serial: „Misterele Sankt Petersburgului" **14.30** Serial: „Ce bine e acasă!" **15.10** Bursa inventiilor **15.30** Desene animate **15.55** Film serial: „Secretele nisipului" **16.50** Călătorind prin Malaezia **17.00** Serial: „Şeicul" **18.00** Serata muzicală TV **20.00** Cum vă place... **21.00** Repriza a treia **24.00** TVM Mesager **0.30** Varietăţi internaţionale.

(După Panoramic TV)

PRO TV

LUNI **7.00** Ora 7, bună dimineaţa! **9.00** Sport la minut **9.15** Serial: „M.A.S.H." **9.45** Serial: „Tînăr şi neliniştit" (r) **10.30** Serial: „Şoapte de iubire" (r) **11.15** Serial: „Capcana timpului" **12.00** Serial: „Confruntările celui de-al II-lea Război Mondial" **13.00** Procesul etapei (r) **14.00** Tenis: Turneul „Flushing Meadow" - rezumat **15.00** Serial: „Matlock" **16.00** Serial: „Tînăr şi neliniştit" **16.45** Serial: „Şoapte de iubire" **17.30** Serial: „Zona Crepusculară" **18.20** Sport la minut **18.25** Chestiunea zilei **18.35** Serial: „Cine este şeful?" **19.00** Ştii şi cîştigi! **19.30** Ştirile PRO TV **20.00** Film: „Febra junglei" (SUA, 1991) **22.25** Serial: „Familia Bundy" **22.55** Serial: „Viaţa ca în filme" **23.20** Ştirile PRO TV **23.35** Prima pagină **23.45** Serial: „La limita imposibilului" **0.30** Generaţia PRO **1.00** Film erotic: „Hard Time".

CLINT EASTWOOD
PRO TV, vineri, ora 20⁰⁰

MARŢI **7.00** Ora 7, bună dimineaţa! **9.00** Sport la minut **9.15** Serial: „M.A.S.H." **9.45** Serial: „Tînăr şi neliniştit" (r) **10.30** Serial: „Şoapte de iubire" (r) **11.15** Serial: „Capcana timpului" **12.00** Serial: „Răpiri misterioase" (ep.1) **13.00** Profesiunea mea - cultura **14.30** Tenis: Turneul „Flushing Meadow" - rezumat **15.00** Serial: „Matlock" **16.00** Serial: „Tînăr şi neliniştit" **16.45** Serial: „Şoapte de iubire" **17.30** Serial: „Arca lui Noe" **18.15** Sport la minut **18.25** Chestiunea zilei **18.35** Serial: „Cine este şeful?" **19.00** Ştii şi cîştigi! **19.30** Ştirile PRO TV **20.00** Serial: „Chicago Hope" **21.00** Serial: „Secrete de familie" **22.00** Serial: „Familia Bundy" **22.30** Serial: „Viaţa ca în filme" **23.00** Ştirile PRO TV **23.20** Prima pagină **23.30** Serial: „La limita imposibilului" **0.15** Generaţia PRO.

MIERCURI **7.00** Ora 7, bună dimineaţa! **9.00** Sport la minut **9.15** Serial: „M.A.S.H." **9.45** Serial: „Tînăr şi neliniştit" (r) **10.30** Serial: „Şoapte de iubire" (r) **11.15** Serial: „Capcana timpului" **12.00** Serial: „Răpiri misterioase" **13.30** Tenis: Turneul „Flushing Meadow" - rezumat **14.30** Desene animate **15.00** Serial: „Matlock" **16.00** Serial: „Tînăr şi neliniştit" **16.45** Serial: „Şoapte de iubire" **17.30** Serial: „Război în viitor" **18.15** Sport la minut **18.35** Serial: „Cine este şeful?" **19.00** Ştii şi cîştigi! **19.30** Ştirile PRO TV **20.00** Film: „Vulturul roşu" (Anglia, 1994). Cu: Timothy Dalton, Omar Sharif **22.00** Serial: „Familia Bundy" **22.30** Serial: „Viaţa ca în filme" **23.00** Ştirile PRO TV **23.20** Prima pagină **23.30** Serial: „La limita imposibilului" **0.15** Generaţia PRO **0.45** Film erotic: „Jane Street".

JOI **7.00** Ora 7, bună dimineaţa! **9.00** Sport la minut **9.15** Serial: „M.A.S.H." **9.45** Serial: „Tînăr şi neliniştit" (r) **10.30** Serial: „Şoapte de iubire" (r) **11.15** Serial: „Capcana timpului" **12.00** Serial: „Beverly Hills" (r) **13.30** Tenis: Turneul „Flushing Meadow" - rezumat **14.30** Desene animate **15.00** Serial: „Matlock" (ultimul ep.) **16.00** Serial: „Tînăr şi neliniştit" **16.45** Serial: „Şoapte de iubire" **17.30** Serial: „Hercule" **18.15** Sport la minut **18.25** Chestiunea zilei **18.35** Serial: „Cine este şeful?" **19.00** Ştii şi cîştigi! **19.30** Ştirile PRO TV **20.00** Serial: „Melrose Place" **21.00** Serial: „Doctor în Alaska" **22.00** Serial: „Familia Bundy" **22.30** Serial: „Viaţa ca în filme" **23.00** Ştirile PRO TV **23.20** Prima pagină **23.30** Serial: „La limita imposibilului" **0.15** Generaţia PRO **0.45** Film erotic: „Lover's Leap".

VINERI **7.00** Ora 7, bună dimineaţa! **9.00** Sport la minut **9.15** Serial: „M.A.S.H." **9.45** Serial: „Tînăr şi neliniştit" (r) **10.30** Serial: „Şoapte de iubire" (r) **11.15** Serial: „Capcana timpului" **12.00** Serial: „Apocalipsul" **13.00** Serial: „Hercule" (r) **14.00** Generaţia PRO **14.30** Desene animate **15.00** Serial: „Maria" (primul ep.) **16.00** Serial: „Tînăr şi neliniştit" **16.45** Serial: „Şoapte de iubire" **17.30** Serial: „Xena, prinţesa războinică" **18.15** Sport la minut **18.35** Serial: „Cine este şeful?" **19.00** Ştii şi cîştigi! **19.30** Ştirile PRO TV **20.00** Serial: „Dosarele X" **21.00** Film: „Un cîntec la cerere" (SUA, 1971). Cu: Clint Eastwood **23.00** Ştirile PRO TV **23.20** Prima pagină **23.30** Serial: „La limita imposibilului" **0.15** Serial: „Zona crepusculară" **0.45** Generaţia PRO **1.00** Film: „Rîul roşu" SUA, 1984.

JULIETTE BINOCHE
a optat pentru carieră
Şi a pierdut iubirea

În 1994, Juliette Binoche şi Olivier Martinez se întîlneau pe platourile de filmare pentru a constitui un cuplu romantic în „Husarul pe acoperiş". La sfîrşitul filmărilor, cei doi formau un cuplu splendid şi în realitate. Au hotărît să-şi trăiască viaţa împreună. Începutul părea promiţător, dar nu peste mult timp iubirea şi armonia au căzut pradă... invidiei profesionale. Cu o viteză ameţitoare, Juliette a pornit spre culmile cele mai înalte ale gloriei, în timp ce Olivier a rămas ignorat de producători. Numele lui era cunoscut, dar nu şi... „recunoscut". Pentru Olivier, un motiv de iritare permanentă.

În acest timp, Juliette primeşte oferta pentru „Pacientul englez". Urmau filmări în Toscana şi Egipt şi, implicit, separarea celor doi pe o perioadă mai lungă. Olivier îi cere lui Juliette să renunţe la film. Actriţa refuză, filmul se face şi, după cum ştim, este un mare succes, încoronat cu premii la Berlin şi Londra, iar Juliette primeşte Oscarul pentru cea mai bună actriţă într-un rol secundar. E fericită pentru succesul profesional, recunoscut de cele mai înalte foruri, dar îşi dă seama că în plan personal nu are cu cine să împartă triumful.

Acasă, o întîmpină din ce în ce mai mult, un Olivier măcinat de invidie.

După trei ani, povestea lor de iubire, ruinată de tensiuni, ia sfîrşit. Juliette Binoche va părăsi din nou Parisul, unde locuieşte, pentru a lucra în Statele Unite la un nou film regizat de Paul Auster. Ca de obicei, Olivier Martinez n-ar fi fost de acord.

viaţa în serial

Vă propun să ne amintim de frumosul cuplu de îndrăgostiţi din serialul „Stăpîna": José Maria (Francisco Gattorno) şi Regina (Angelica Rivera).

ANGELICA RIVERA

a visat dintotdeauna să devină actriţă. S-a născut pe 2 august 1969, în Mexic. În 1987, a debutat în televiziune ca realizatoare de programe şi crainică. Regizorii au văzut în ea o posibilă actriţă şi i-au propus să joace în seriale. Angelica nu i-a dezamăgit, demonstrînd că este nu doar frumoasă, ci şi talentată. Deosebit de muncitoare şi ambiţioasă, a reuşit repede să se impună. Dar, în echipa de filmare, prezenţa ei nu este foarte comodă pentru ceilalţi. Perfecţionistă fiind, vrea să-i lasă totul foarte bine şi să fie apreciată. Extrem de preocupată de fiecare detaliu al prestaţiei ei actoriceşti, pare o persoană uşor egoistă, destul de sobră şi deloc comunicativă. Cu Francisco Gattorno (partenerul ei din „Stăpîna") s-a împrietenit greu, deşi pare incredibil avînd în vedere scenele romantice din film. Unele voci „răutăcioase" au sugerat la un moment dat că aceasta indiferenţă a ei faţă de Francisco era doar o aparenţă care ascundea în realitate un cu totul alt sentiment. Angelica şi, de altfel, şi Francisco, au negat mereu aducînd şi argumente. Francisco se îndrăgostise de Cintya, iar Angelica era deja logodită cu José Alberto Castro, fratele actriţei Veronica Castro (Mariana din „Şi bogaţii plîng"). În plus, Angelica era la acea vreme însărcinată. La sfîrşitul anului trecut, a născut o fetiţă. Şi-a propus să stea cît mai mult timp cu bebeluşul, dar n-a uitat nici de cariera sa. A revenit la o siluetă impecabilă, a acceptat un contract pentru un nou serial („Uragan") unde îl va avea ca partener pe Eduardo Palomo (Juan del Diablo din „Inimă sălbatică"), iar anul viitor se pare că va fi protagonista unei noi versiuni a telenovelei „Alondra".

FRANCISCO GATTORNO

este cubanez, s-a născut pe 12 octombrie 1964, a absolvit Institutul Superior de Arte din Havana şi a debutat pe... marele ecran, în filmele realizate în Mexic. Rolurile interpretate l-au adus în atenţia... producătorilor de filme pentru televiziune (de obicei, se întîmplă invers!). A primit rolul lui José Maria din „Stăpîna" şi, astfel, a păşit cu dreptul în lumea telenovelei, fiind unul dintre cei mai îndrăgostiţi actori. Membrii echipei în care urma să lucreze l-au primit însă cu răceală, ca pe un intrus (era cubanez şi nu mexican!) şi atmosfera părea să rămînă încordată, fără remediu. A existat însă o excepţie; actriţa Cintya Klitbo (Laura din „Stăpîna"), cu firea ei veselă şi amabilă, l-a acceptat imediat. Deşi la început Francisco a privit cu rezerve prietenia pe care aceasta i-o oferea, şi-a dat seama că, treptat, între ei se ţese o frumoasă poveste de iubire. Aşadar, Francisco nu s-a îndrăgostit de „Regina" aşa cum ne-am fi aşteptat sau am fi dorit, ci de intriganta şi nesuferita „Laura" din serial. Apariţia Cintyei în viaţa sa a fost pentru el un balsam. Tocmai divorţase de actriţa cubaneză Lillian Renteria, care îl părăsise pentru un cîntăreţ, şi rezonanţa eşecului în căsnicie încă îl copleşea. Dar Cintya a ştiut să-i redea echilibrul sufletesc. Deşi încă nu s-au căsătorit, Francisco afirmă că Cyntia este singura femeie care l-a făcut fericit.

La începutul lunii mai, Francisco a suferit un grav accident rutier. Călătorea într-o maşină condusă cu mare vitză de o prietenă cubaneză, aceasta a pierdut controlul volanului şi maşina s-a răsturnat de cîteva ori. Francisco a fost proiectat în afară prin parbriz cu puţin înainte ca maşina să fie cuprinsă de flăcări. S-a zbătut între viaţă şi moarte la spitalul de urgenţă din Ciudad de Mexico. Cintya l-a vegheat permanent. După cum mărturisea, nu-şi putea imagina viaţa fără Francisco şi, dacă el n-ar fi supravieţuit, ea era hotărîtă să se sinucidă. Sună a exaltare, dar circumstanţele o scuză...

Francisco s-a restablit şi a revenit pe platourile de filmare. Cu puţin înainte de accident, terminase telenovela „Tu şi eu" al cărei protagonist este.

DEMI MOORE
PRO TV, duminică ora 20⁰⁰

SÎMBĂTĂ **7.00** Desene animate **8.10** Povestea zilei cu Magicianul **8.30** Serial: „Superboy" **9.00** Serial: „Noile aventuri ale lui Flipper" **10.00** Film: „Rîul roşu" (r) **12.10** Profesiunea mea - cultura (r) **13.00** Film: „Yankeii" (US, 1979). Cu: Richard Gere **15.15** Rugby - Turneul celor 3 Naţiuni: Africa de Sud - Australia **16.50** Motor sport magazin **17.05** Motociclism - Marele Premiu al Angliei **17.30** Serial: „Walker, poliţist texan" **18.15** Serial: „Adevărul gol-goluţ" **18.45** Te uiţi şi cîştigi! **19.30** Ştirile PRO TV **20.00** Film: „Pretendenţii" (SUA, 1992) **22.00** Serial: „Străzile crimei" **23.00** Ştirile PRO TV **23.15** Serial: „Nemuritorul" **0.15** Generaţia PRO **0.50** Tenis: Turneul „Flushing Meadow" - rezumat **2.00** Film erotic: „Madam Savant".

DUMINICĂ **7.00** Desene animate **8.30** Serial: „Fiica oceanului" **9.00** Super Abracadabra **10.30** Film: „Maşina timpului" (SUA, 1979) **12.30** Serial: „O căsnicie perfectă" **13.00** Serial: „News Radio" **13.30** Serial: „Banditul" **15.00** Lumea filmului **15.30** Gillette - lumea sportului **15.45** Film: „Un cămin pentru Annie" **17.30** Serial: „Norocosul" **18.30** Serial: „Beverly Hills" **19.30** Ştirile PRO TV **20.00** Film: „Trăieşte clipa" (SUA, 1986). Cu: Demi Moore **22.00** Serial: „Fotomodele" **23.00** Ştirile PRO TV **23.30** Procesul etapei **1.00** Fotbal: Il Calcio **2.30** Tenis: Turneul „Flushing Meadow" - rezumat.

LUNI **6.30** Teledimineaţa **9.00** Serial: „Un cîine cu imaginaţie" (r) **10.00** Serial: „Viaţa în trei" **10.35** Printre rînduri (r) **11.25** Film: „Crimă cu premeditare" (r) **13.10** Serial: „Model Academy" **13.35** Desene animate **14.20** Serial: „Lumină călăuzitoare" **15.05** Film: „Tărîmul fărădelegii" (SUA, 1946) **16.50** Serial: „Iluzii" **17.40** Între prieteni **18.20** Desene animate **18.45** Telerebus **19.30** Serial: „Alondra" **20.30** Observator **21.15** Din lumea afacerilor **21.30** „Pasăre de noapte" (SUA, 1993) **23.50** Serial: „Matrix" (ultimul ep.) **0.05** Serial: „Kassandra".

MARŢI **6.30** Teledimineaţa **9.00** Între prieteni (r) **9.40** Serial: „Viaţa în trei" **10.15** Serial: „Iluzii" (r) **11.05** Film: „Pasăre de noapte" (r) **12.35** Medalion **13.10** Serial: „Model Academy" **13.35** Desene animate **14.20** Serial: „Lumină călăuzitoare" **15.10** Serial: „Viaţă dublă" **16.10** Serial: „Madison" **16.50** Serial: „Iluzii" **17.40** Dosarele Antenei 1 **18.20** Desene animate **18.45** Telerebus **19.30** Serial: „Alondra" **20.30** Observator **21.15** Din lumea afacerilor **21.30** Film: „Doar cei puternici învîng" (SUA, 1993) **23.20** Serial: „Înscenarea" (ep. 1) **0.10** Serial: „Kassandra".

MIERCURI **6.30** Teledimineaţa **9.00** Dosarele Antenei 1 (r) **9.40** Serial: „Viaţa în trei" **10.20** Serial: „Iluzii" (r) **11.10** Film: „Doar cei puternici învîng" (r) **12.45** Medalion **13.10** Serial: „Model Academy" **13.35** Desene animate **14.20** Serial: „Lumină călăuzitoare" **15.10** Serial: „Viaţă dublă" **16.10** Serial: „Madison" **16.50** Serial: „Iluzii" **17.40** Totul despre Guvern **18.20** Desene animate **18.45** Telerebus **19.30** Serial: „Alondra" **20.30** Observator **21.15** Din lumea afacerilor **21.30** Film: „Cei trei muşchetari - Milady se răzbună" (Franţa) **23.25** Serial: „Înscenarea" **0.15** Serial: „Kassandra".

JOI **6.30** Teledimineaţa **9.00** Totul despre Guvern (r) **9.50** Serial: „Viaţa în trei" **10.25** Serial: „Iluzii" (r) **11.15** Film: „Cei trei muşchetari - Milady se răzbună" (r) **13.10** Serial: „Model Academy" **13.35** Desene animate **14.20** Serial: „Lumină călăuzitoare" **15.10** Serial: „Viaţă dublă" **16.50** Serial: „Iluzii" **17.40** Invitaţi la Antena 1 **18.20** Desene animate **18.45** Telerebus **19.30** Serial: „Alondra" **20.30** Observator **21.15** Din lumea afacerilor **21.30** Film: „Strigăt de copil" (SUA, 1985) **23.20** Serial: „Înscenarea" **0.10** Serial: „Kassandra".

VINERI **6.30** Teledimineaţa **9.00** Invitaţi la Antena 1 (r) **9.50** Serial: „Viaţa în trei" **10.30** Serial: „Iluzii" (r) **11.20** Film: „Strigăt de copil" (r) **13.10** Serial: „Model Academy" **13.35** Desene animate **14.20** Serial: „Lumină călăuzitoare" **15.10** Divergenţe - convergenţe din lumea sportului **16.00** Serial: „Club Hawaii" **16.50** Serial: „Dragă profesore" **18.15** Telerebus **18.55** Serial: „Beavis şi Butthead" **19.30** Serial: „Alondra" **20.30** Observator **21.15** Din lumea afacerilor **21.30** Film: „Cu o noapte în urmă" (SUA, 1988). Cu: Keanu Reeves **23.20** Film: „Taina inimii mele" (Spania, 1995).

SÎMBĂTĂ **7.00** Ştiri **7.10** Serial: „Alondra" (r) **8.10** Teledimineaţa **10.00** Serial: „Viaţa în trei" **10.25** Desene animate **10.50** Serial: „Aventurile păsării spaţiale" (ultimul ep.) **11.15** Serial: „Dragă profesore" (r) **13.00** Documentar: „Viaţă sălbatică" **13.30** Documentar: „Oraşele lumii - Jaipur" **14.20** Serial: „Poliţişti în misiune" **15.35** Serial: „Madison" **16.00** Poveştile prietenilor mei **16.30** Serial: „Club Hawaii" **17.10** Serial: „Misiune la Chicago" **18.00** Serial: „Spitalul Universitar" **18.55** Serial: „Nici o clipă de plictiseală!" **19.30** Serial: „Sirenele" **20.30** Observator **21.00** Film: „Luptătorul pădurii" (SUA, 1995). Cu: Chuck Norris **22.50** Serial: „Dragoste cu năbădăi" **23.20** Hollywood Top Ten **0.45** Serial: „Aphrodisia".

DUMINICĂ **7.00** Ştiri **7.10** Serial: „Misiune la Chicago" (r) **8.00** Poveştile prietenilor mei (r) **8.30** Serial: „Nici o clipă de plictiseală!" (r) **9.00** Desene animate **10.00** Serial: „Animal Show" **10.30** Serial: „Un cîine cu imaginaţie" **11.00** Flori din grădina cîntecului românesc **11.30** Controverse istorice **12.00** Spirit şi credinţă **12.30** Vedeta în papuci **13.05** Caleidoscop **14.25** O femeie - un bărbat şi jumătate **14.50** Serial: „Spitalul universitar" (r) **15.35** Hollywood Top Ten (r) **16.50** Serial: „Club Hawaii" **17.15** Serial: „Alertă pe plajă" **18.00** Printre rînduri **18.55** Serial: „Muppets Show" **19.30** Serial: „Giulia" **20.30** Observator **21.00** Film: „Crimă cu premeditare" (partea a II-a) **23.00** Serial: „Dragoste cu năbădăi" **23.25** Film: „În numele dumneavoastră" (SUA, 1994) **2.10** Film: „Sub lumina reflectoarelor" (SUA, 1982).

LUNI **7.00** Bună dimineaţa, România **10.00** Ştiri **10.20** Desene animate **11.00** Serial: „Misiune imposibilă" **14.35** Serial: „Kitt" **15.40** Serial: „Cele două Diane" **16.40** Serial: „O singură viaţă" **17.40** Serial: „Flash" **18.30** Serial: „Alf" **19.00** Primul pas **20.00** Serial: „Familia Walton" **21.00** Telejurnal **21.35** Serial: „Secţia de poliţie" **22.35** Foc încrucişat **23.30** Cutia muzicală.

MARŢI **7.00** Bună dimineaţa, România **10.00** Ştiri **10.20** Desene animate **11.00** Serial: „Starsky şi Hutch" **14.35** Serial: „Kitt" **15.40** Serial: „Cele două Diane" **16.40** Serial: „O singură viaţă" **18.00** Desene animate **18.30** Serial: „Alf" **19.00** Serial: „Jake şi Grăsanul" **20.00** Serial: „Familia Walton" **21.00** Telejurnal **21.35** Serial: „Cobra" **22.25** În numele dumneavoastră **0.25** Tonomatul personal.

MIERCURI **7.00** Bună dimineaţa, România **10.00** Ştiri **10.20** Desene animate **11.00** Serial: „Misiune imposibilă" **14.35** Serial: „Kitt" **15.40** Serial: „Cele două Diane" **16.40** Serial: „O singură viaţă" **17.35** Documentar: „Economia renaşte din cenuşă" **18.05** Desene animate **18.30** Serial: „Alf" **19.00** Serial: „Jake şi Grăsanul" **20.00** Serial: „Falcon Crest" **21.00** Telejurnal **21.35** Serial: „MacGyver" **22.25** Reporter TELE 7 **23.30** Prin gaura cheii.

JOI **7.00** Bună dimineaţa, România **10.00** Ştiri **10.20** Desene animate **11.00** Serial: „Starsky şi Hutch" **14.35** Serial: „Kitt" **15.40** Serial: „Cele două Diane" **16.40** Serial: „O singură viaţă" **18.00** Desene animate **18.30** Serial: „Alf" **19.00** Serial: „Jake şi Grăsanul" **20.00** Serial: „Falcon Crest" **21.00** Telejurnal **21.40** Serial: „Kung Fu" **22.30** Mafalda.

VINERI **7.00** Bună dimineaţa, România **10.00** Ştiri **10.20** Desene animate **11.00** Serial: „Misiune imposibilă" **14.35** Serial: „Kitt" **15.40** Serial: „Cele două Diane" **16.35** Top Ten Viva TELE 7 **18.15** Poliţia în acţiune **19.00** Lumea vedetelor **20.00** Serial: „Dinastia" **21.00** Telejurnal **21.35** Film: „Ultima vară" (SUA, 1976) **23.20** Tentaţii **23.50** Telefon Top abc.

SÎMBĂTĂ **8.00** Ştiri **9.15** Desene animate **9.40** Serial: „Femeia Fantastică" **12.45** Documentar: „A doua patrie a lui Heinrich Boll - Irlanda" **13.15** Serial: „Croazieră de Lux" **14.20** Drumuri printre amintiri **15.00** Magazinul femeilor **16.20** Cinema '97 **17.00** As Show **18.00** Serial: „Prinţul din Bel Air" **18.35** Cocktail **19.00** Serial: „Aventurierii" **20.00** Serial: „Dinastia" **21.00** Telejurnal **21.35** Film: „Atacul cavaleriei uşoare" (SUA, 1968) **23.45** Rendez-vous la TELE 7.

„ALF"
TELE 7 abc, luni-joi, ora 18³⁰

DUMINICĂ **8.00** Ştiri **9.15** Desene animate **9.40** Piccolino **12.50** Documentar: „Medalion John Lennon" **13.15** Serial: „Croazieră de Lux" **14.20** Necenzurat **15.00** Magazin de duminică **18.00** Serial: „Lucy Show" **19.00** Serial: „Aventurierii" **20.00** Serial: „Dinastia" **21.00** Telejurnal **21.40** Serial: „Clientul" **22.35** Serial: „Murphy Brown" **23.05** Gala TELE 7.

LUNI **7.00** Exerciţii cu Martha **9.00** Starea de veghe (r) **10.00** Documentar (r) **11.00** Misterele tranziţiei (r) **16.00** Film (r): „O vară de neuitat" **17.45** Convorbiri juridice **18.00** Natura lucrurilor **19.00** Ştiri **19.15** Documentar **20.00** Astrologia pe înţelesul tuturor **21.00** Iubitori de animale **21.30** Working woman **22.00** Starea de veghe **23.00** Documentar Worldnet.

MARŢI **6.30** Ştiri **7.00** Exerciţii cu Martha **7.30** Bucureşti A.M. **10.00** Documentar (r) **11.00** Natura lucrurilor (r) **16.00** Iubitori de animale (r) **16.30** Working woman (r) **17.00** Natura lucrurilor **17.45** Convorbiri juridice **18.00** Ritmo latino **19.00** Ştiri **19.15** Documentar **20.00** Film: „Jane Doe" (SUA) **23.00** Documentar Worldnet **23.30** Ştiri.

MIERCURI **6.30** Ştiri **7.00** Exerciţii cu Martha **7.30** Bucureşti A.M. **9.00** Starea de veghe (r) **10.00** Documentar (r) **11.00** Ritmo latino (r) **16.00** Film (r): „Jane Doe" **17.45** Convorbiri juridice **18.00** Magazin turistic **19.00** Ştiri **19.15** Documentar **20.00** Film: „Ucis de camarazi" (SUA) **22.00** Starea de veghe **23.00** Documentar Worldnet (r) **23.30** Ştiri.

JOI **6.30** Ştiri **7.00** Exerciţii cu Martha **7.30** Bucureşti A.M. **9.00** Starea de veghe (r) **10.00** Documentar (r) **11.30** Country profiles (r) **16.00** Film (r): „Ucis de camarazi" **17.45** Convorbiri juridice **18.00** Travel, Travel **19.00** Ştiri **20.00** Film: „Skeezer" (SUA) **22.00** Starea de veghe **23.00** Documentar Worldnet **23.30** Ştiri.

VINERI **6.30** Ştiri **7.00** Exerciţii cu Martha **7.30** Bucureşti A.M. **9.00** Starea de veghe (r) **11.00** Travel, Travel (r) **11.30** Culisele modei (r) **16.00** Film (r): „Skeezer" **17.45** Convorbiri juridice **18.00** Misterele tranziţiei **19.00** Ştiri **19.15** Documentar **20.00** Film: „Timpul vrăjitoarelor" (SUA) **22.00** Starea de veghe **23.00** Magazin turistic **23.30** Ştiri.

SÎMBĂTĂ **8.00** Exerciţii cu Martha **8.30** Ştiri **9.00** Desene animate **10.00** Enciclopedie pentru copii **11.00** Film (r): „Timpul vrăjitoarelor" **16.00** Cinemateca **19.00** Ştiri **19.15** Documentar Worldnet **20.00** Film: „Talent pentru a ucide" (SUA) **22.00** Întîlniri muzicale **22.30** Country profiles **23.00** Documentar Worldnet **23.30** Ştiri.

DUMINICĂ **8.00** Exerciţii cu Martha **8.30** Ştiri **9.00** Desene animate **10.00** Ministar **11.00** Magazin turistic **12.30** Documentar Worldnet **16.00** Cinemateca **18.00** Travel, Travel **18.30** Introspecţii în cultura italiană **19.00** Ştiri **19.15** Hello, Star! **20.00** Film: „Limuzina de pe strada Sunset" (SUA) **22.00** Ritmo latino **23.00** Documentar Worldnet **23.30** Ştiri.

„Magazin" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

HOROSCOP 25.08 - 31.08

BERBEC (21.03 - 20.04): Numai veşti bune în această săptămînă, cînd astrele parcă s-au înţeles între ele pentru a vă feri de orice stres... Dar cum aceasta-i doar o situaţie ideală, pe lîngă banii pe care-i veţi primi şi dincolo de clipele de tandreţe există pericolul unor ciocniri de interese, aflate acum în stare latentă. Atenţie, există permanent riscul de a uita că aveţi duşmani potenţiali.

TAUR (21.04 - 21.05): Eticheta săptămînii pare a fi norocul. Cred că în privinţa relaţiilor interumane veţi trece printr-o situaţie delicată şi cu toată înţelepciunea dv., numai şansa vă va ajuta să ieşiţi basma curată. Sub aceeaşi cupolă a norocului (întruchipată de Jupiter) se află şi evoluţia situaţiei materiale, care va cunoaşte o împrospătare mult aşteptată (joi sau vineri)..

GEMENI (22.05 - 21.06): Seninătatea şi calmul din prima jumătate a intervalului va fi ulterior înlocuită de instabilitate, de griji financiare provocate de o veste mai puţin plăcută. Într-adevăr, curba cu pricina are o scădere bruscă începînd de miercuri, care ar trebui să vă pună pe gînduri. Din fericire, curba psihicului rămîne la cote înalte, semn că sînteţi în continuare stăpîn pe situaţie.

RAC (22.06 - 22.07): Indispoziţia, poate chiar deprimarea din primele zile (luni, marţi) va fi înlocuită de prospeţime sufletească autentică. Veţi primi bani - o sumă la care vă aşteptaţi, totuşi -, iar un amic din anturaj vă va angrena într-o afacere cu reale perspective. Oricît vi s-ar părea de solicitantă, nu ocoliţi noua preocupare, care vă va ajuta să evitaţi plictiseala şi să cîştigaţi experienţă.

LEU (23.07 - 22.08): Deşi parcurgeţi o stare de iritare provocată de capriciile vremii, veţi reuşi să vă stăpîniţi într-o confruntare profesională destul de dură (marţi, miercuri). Pe de altă parte, curba financiară demonstrează că lucrurile se vor îmbunătăţi sensibil în această privinţă. Spre finele intervalului, veţi reuşi să vă achitaţi datoriile şi chiar să faceţi unele investiţii de suflet.

FECIOARA (23.08 - 21.09): Mici disensiuni în cuplu sau în anturajul profesional - iată care ar putea fi emblema săptămînii, perioadă care va scoate în evidenţă tactul şi înţelepciunea specifice Fecioarelor. Robusteţea sufletească va fi de-a dreptul granitică şi veţi calma spiritele fără a vă consuma nervos prea mult. Dinspre sfera financiară nu vin veşti de nici un fel, ceea ce uneori e un semn bun.

BALANŢA (22.09 - 22.10): Muncă încordată, angajament total în tot ce faceţi - acestea ar fi caracteristicile săptămînii, care se va dovedi o perioadă foarte fructuoasă. Din fericire, roadele nu vor întîrzia să apară încă de pe acum. Alura curbei financiare şi a celei socio-profesionale este impresionantă şi, dacă astrele nu exagerează, veţi avea parte de un final de săptămînă excepţional.

SCORPION (23.10 - 21.11): Umorul şi buna dispoziţie vor fi armele dv. de temut, întrucît tracasările la care ar trebui să vă aşteptaţi vor fi nemiloase. Vor alterna clipele de polemici aspre cu cele de relaxare, replicile usturătoare cu momentele de tandreţe, în intimitatea căminului. Acest melanj aparent stresant va face sarea şi piperul perioadei, care nici nu veţi şti cînd s-a risipit în timp.

SĂGETĂTOR (22.11 - 20.12): Se pare că veţi avea de găsit o soluţie de compromis pentru o problemă apărută din senin - în domeniul profesional. Din fericire, inteligenţa ascuţită şi dinamismul Săgetătorilor îi vor impune în faţa unor maşinaţiuni cusute cu aţă albă. Situaţia financiară este staţionară, se pare că abia la începutul săptămînii viitoare veţi primi o sumă mulţumitoare de bani.

CAPRICORN (21.12 - 19.01): Cred că această perioadă va fi caracterizată de suprasolicitări intelectuale, care vor determina o şubrezire a psihicului. Surmenajul nervos care vă pîndeşte nu este ceva neobişnuit pentru dv. şi veţi şti să contracaraţi sursele de angoasă. Financiar vorbind, joi sau vineri veţi primi bani, iar în weekend o veste foarte bună de departe, dătătoare de speranţe în dragoste.

VĂRSĂTOR (20.01 - 18.02): În preajma dv. se vor derula cîteva întîmplări care vă vor servi drept exemplu, şi asta chiar la timp. În a doua jumătate a intervalului veţi fi protagonistul unor „provocări", fie sentimentale, fie profesionale. Iar talentul dv. de a aplana disputele prin a vă impune opinia va triumfa. Atenţie! Curba financiară este în scădere, începînd de miercuri sau joi.

PEŞTI (19.02 - 20.03): Feriţi-vă de ideile năstruşnice care vă asaltează acum, probabil din cauza monotoniei existenţiale! Chiar dacă va fi o săptămînă fără evenimente notabile, încercaţi să reevaluaţi strategia pentru planurile dv. de viitor. Penuria financiară nu trebuie să vă facă prizonierul pesimismului, ci să vă întremeze spiritul pentru noi piste de îndrăzvenire a bugetului personal.

mini DICŢIONAR de ARTE DIVINATORII

BABAU - personaj legendar, un căpcăun-prezicător de moarte pentru nounăscuţi şi pentru copii, în general. După Lewis Spence, acest practicant al magiei negre, cunoscut în zonele centrale şi nordice ale Franţei, era de origine celtică, după sufixul „au". Adversarul de temut al lui Babau se numea într-un vechi dialect al Ţării Galilor „Y Mamau", care înseamnă zînă bună. Părinţii care speră să-şi sperie copiii cu „Babau" îşi pot explica astfel provenienţa acestui nume.

BABIAGORA - lanţ de lacuri fabuloase, folosite de vrăjitoare la ghicirea viitorului - în folclorul maghiar şi polonez. Se spune că luciul apelor era utilizat precum globul de cristal tradiţional al ghicitoarelor. Protagonistele acestui gen de divinaţie al evului mediu timpuriu contemplau suprafaţa lacului şi spuneau trecătorilor de ce şi de cine să se ferească. Cine refuza să le asculte sau să le dea crezare, era blestemat! Pentru artele divinatorii, acest gen de „predicţie" se numeşte hidromancie.

BACIS - faimos profet din Beoţia (ţinut al vechii Grecii, unde s-a afirmat Epaminonda), care a ajuns prin prezicerile sale mai căutat decît augurii (preoţii-profeţi ai Romei), în secolul IV î. Ch. O lungă perioadă de vreme, profeţii greci şi-au luat numele de „bacisi", în memoria înaintaşului lor.

BACOTI - denumire comună a augurilor care puteau comunica cu spiritele celor decedaţi.

BAD - magician şi profet în antica Persie, despre care se spune că prezicea şi provoca furtunile. El îşi expunea „premoniţiile" în fiecare a 22-a zi a fiecărei luni a anului. *(PAUL IOAN)*

Verificaţi-vă cunoştinţele

1) Unde şi din ce rîuri se formează Dunărea?
2) Care este cel mai mare golf din lume?
3) Din ce constelaţie face parte steaua Sirius, cea mai strălucitoare stea de pe întreaga sferă cerească?
4) Cine a realizat, în 1908, Monumentul lui Garibaldi de la San Remo?
5) De unde este originară salcia plîngătoare?
6) Cum se numeşte cel mai grav instrument de suflat folosit în fanfară?
7) Care este cel mai renumit poet liric al lumii greceşti din perioada războaielor medice?
8) Care este cea mai comună specie de carnivor sălbatic din ţara noastră?
9) Cine a organizat în ţara noastră serviciul sanitar al armatei operative în timpul Războiului de Independenţă?
10) Cum se numea zeiţa greacă a Lunii, identificată ulterior cu Artemis?

Răspunsul din numărul trecut

1. Boul moscat, care trăieşte în Groenlanda, este originar din stepele asiatice de unde a dispărut. 2. Cel mai însemnat fluviu australian este Murray (2580 km) cu afluenţii săi Murunbridgee (2175 km) şi Darling (1900 km). 3. Muzica baletului „La piaţă" este compusă de Mihail Jora pe libret propriu. 4. Personajul feminin din drama „Vizita bătrînei doamne" scrisă în 1956 de Friedrich Dürenmatt se numeşte Clara Zachanasian. 5. Noţiunea de foton a fost introdusă de Sir Isaac Newton (1642-1727). 6. Condurăşii sînt originari din Peru, unde frunzele tinere sînt consumate ca salată. 7. Fratele lui Prometeu şi soţul Pandorei se numea Epimetheus. 8. Prima grădină zoologică din lume despre care se ştie cîte ceva a fost cea de la curtea unui împărat chinez în jurul anului 1150, deschisă nu pentru marele public, ci numai pentru amuzamentul familiei regale şi a celor din jur. Prima grădină publică a fost însă deschisă la Paris în 1793, faimoasa, „Jardin des Plantes" care conţinea animale, un muzeu şi o grădină botanică. 9. Filmul lui Jean Georgescu se numea „Milionar pentru o zi" şi era inspirat de comediile lui Max Linder şi de cele americane. 10. Piatra de la Rosetta era un fragment de stelă funerară, datînd din anul 196 î. Ch. (IRINA STOICA)

SPORT

● Recenta reuniune atletică internaţională de la arena Letzigrund din Zürich (Elveţia), a doua etapă din celebrul circuit Golden Four, a avut parte de „sarea şi piperul" care au lipsit recent încheiatelor „mondiale" de la Atena: recorduri mondiale. Cel mai vechi record atletic aflat încă în picioare (1:41.73, stabilit de Sebastian Coe, în 1981, la Florenţa), în proba de 800 de metri, a fost doborît de Wilson Kipketer, cu o performanţă de 1:41,24. Kenyanul Wilson Boit Kipketer a devenit al doilea alergător din istoria probei de 3000 metri obstacole care a coborît sub graniţa celor 8 minute, după Moses Kiptanui, stabilind şi un nou record mondial: 7:59,08 (vechiul record îi aparţinea lui Kiptanui, cu timpul de 7:59,18). Haile Gebreselassie a tranşat în favoarea sa disputa cu proaspătul campion mondial de la Atena, kenyanul Daniel Komen, stabilind un nou record mondial în proba de 5000 de metri, cu timpul de 12:41,86. La feminin, Gabriela Szabo s-a impus pentru a doua oară consecutiv în acest circuit, în proba de 3000 metri, stabilind cea mai bună performanţă mondială a anului, cu timpul de 8:27,78. Gabi este singura atletă neînvinsă în acest an, alături de germanca Astrid Kumbernuss, marea vedetă la aruncarea greutăţii. ● Cupa Libertadores (echivalentul Ligii Campionilor la fotbal) a fost cîştigată recent de echipa braziliană Cruzeiro Belo Horizonte, care a cîştigat meciul retur, disputat pe teren propriu, în faţa formaţiei peruane Sporting Crystal, cu 1-0, prin golul înscris de Elivelton (în meciul tur, rezultatul fusese nedecis, 0-0). Echipa braziliană recucereşte trofeul după 21 de ani şi va juca finala Cupei Intercontinentale, la 25 noiembrie, la Tokyo, cu Borussia Dortmund. ● Pete Sampras, cel mai mare jucător de tenis de la Borg încoace domină cu autoritate acest sport pentru al cincilea an consecutiv. Peste 200 de puncte îl separă în ierarhia ATP de cel de-al doilea clasat, compatriotul său Michael Cang. În cariera sa, simpaticul Pete a cîştigat 49 de turnee, dintre care la loc de cinste figurează 10 turnee de Grand Slam. Banii cîştigaţi din premii numai în tenis se ridică la 27,5 milioane dolari. ● Accidentat grav în Marele Premiu al Canadei la Formula 1, la 15 iunie a.c., cînd şi-a fracturat ambele picioare, Olivier Panis speră să reintre în circuit la 28 septembrie, cu ocazia Marelui Premiu al Luxemburgului... ● Rodica Mateescu a cîştigat proba de triplusalt din cadrul Grand Prix-ului de atletism disputat recent la Monaco, cu un rezultat de 14,69 metri. Sarka Kasparkova s-a clasat a doua, cu 14,57 metri. Tim Montgomery (9,99 secunde) l-a depăşit pe Maurice Greene (10,06 secunde), clasat al treilea, în proba de 100 metri. Frankie Fredericks (19,93 secunde) s-a impus la 200 metri în faţa lui Ato Boldon, cronometrat în 20,11 secunde. Bryan Bronson a stabilit cea mai bună performanţă mondială a anului la 400 metri garduri, cu timpul de 47,64 secunde. Proaspătul recordman mondial, Wilson Kipketer, a alergat distanţa de 800 metri în excelentul timp de 1:42,77. Moses Kiptanui şi-a luat revanşa pentru înfrîngerea suferită la Atena în proba de 3000 metri garduri, pe care a cîştigat-o cu timpul de 8:02,85. *(ŞERBAN FILIP)*

● A 23-A EDIŢIE A CAMPIONATELOR EUROPENE DE NATAŢIE, ŞEVILLA 97. Eveniment senzaţional. În finala probei de sărituri de la platforma de 10 metri, germanul Jan Hempel a reuşit să întrerupă supremaţia sportivilor ruşi la această specialitate, cîştigînd medalia de aur. La a treia săritură din finală, Hempel a obţinut o notă de 10, ceea ce nu s-a mai văzut de cîţiva ani buni într-o asemenea competiţie. ● MOTOCICLISM. Duminică, în Marele Premiu de Motociclism al Marii Britanii, Michael Doohan avea nevoie de un minimum loc şapte pentru a deveni pentru a patra oară consecutiv campion la clasa 500 cc. El a ţinut să obţină această performanţă nu oricum, ci pur şi simplu cîştigînd şi la Donington Park. Zice Doohan: *„Cînd am început să concurez visam să devin campion mondial, dar niciodată nu mi-am închipuit că voi cîştiga de patru ori consecutiv titlul suprem".* Modest, băiatul. ● BOMBĂ ÎN FOTBAL. Steaua a cîştigat la masa verde partida de la Bucureşti cu PSG, scor 3-0. Francezii sînt deprimaţi, să li se întîmple lor aşa ceva?, iar steliştii sînt rezervaţi. Acum sînt *condamnaţi* să se califice în turneul Ligii Campionilor şi asta este o performanţă pentru Europa: de patru ori consecutiv! Succes elevilor lui Stoichiţă! *(GEORGE CUŞNARENCU)*

ŞAH

MAT ÎN 2 MUTĂRI
(KUBBEL - 1909)

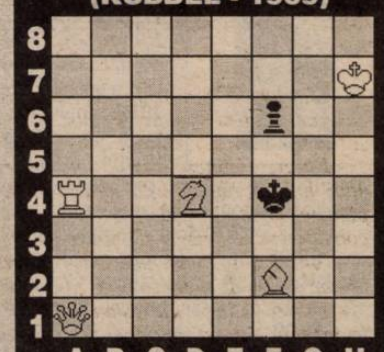

1. Dh1 (zugzwang) 1... f5 [dacă 1... Re5 atunci 2. Ng3X; 1... Rg5 2. Dh4X, iar la 1... Rg4 2. Dh4X] 2. Cf3! mat.

Gh. POPESCU ❖

GHID PRACTIC DE...

ACVARISTICĂ

Trecerea dintr-o cameră încălzită în alta rece ca şi introducerea bruscă în vas a apei cu o temperatură diferită, pot provoca dilatări sau contractări urmate de fisuri. Spălarea vaselor se face cu apă şi detergenţi, urmată de o clătire abundentă cu apă curată. Nu se vor folosi nisipul sau obiecte ascuţite pentru îndepărtarea eventualelor impurităţi pentru a nu zgîria sticla. După spălare, vasul se lasă să se usuce fără a-l şterge. Un recipient bine spălat nu reţine picături pe pereţii sticlei. În ultima vreme s-a renunţat (nu şi în cazul acvariilor de mari dimensiuni) la suporturile metalice, sticla putînd fi lipită cu răşini sintetice, elastomeri sau siliconi, rezistenţi la umezeală şi variaţii de temperatură, asigurînd totodată o lipire etanşă a pereţilor de sticlă. Pentru a avea o mai bună rezistenţă la presiunea apei, geamului de la bază şi părţilor de sus ale vasului li se adaugă benzi de sticlă întăritoare, de lungimea vasului, late de cca 5 cm şi avînd grosimea pereţilor. Cleiul se va întinde în zonele de lipit numai după o degresare prealabilă a suprafeţelor cu ajutorul unui dizolvant organic (acetonă, spirt sau tetraclorură de carbon).

Folosindu-ne de coltare, şipci şi benzi adezive, vom monta vasul care va trebui să rămînă la uscat timp de 4-5 zile (la o capacitate de pînă la 300 l) şi timp de 8-15 zile în cazul unui vas mai mare. După înlăturarea elementelor de susţinere precum şi a cleiului în surplus, vom face proba de etanşeitate prin turnarea apei.

(va urma)

ZUGRĂVIT

În zilele noastre o mare parte din necesităţile şi agrementele cotidiene sau periodice au devenit un lux. Plinul unui rezervor, friptura „cea de toate zilele", concediul la mare, o partidă de pescuit... Printre ele se numără şi zugrăvitul apartamentului. O meserie profitabilă pentru cei care o practică, păguboasă pentru cei care fac apel la serviciile ei. Am putea scăpa de acest neajuns? Chiar şi cei mai sceptici sînt de acord că da. Soluţia? Să urmăriţi serialul nostru şi să luaţi o mică doză de îndrăzneală. Succes!

Zugrăvirea cu var

Pentru a sistematiza problemele legate de zugrăvelile cu var (numite şi văruieli sau spoieli) vom structura materialul în trei părţi. Prima parte va trata zugrăvelile cu var efectuate pe suprafeţe noi, care nu au mai fost zugrăvite cu var, humă sau vopsea de ulei. În partea a doua vor fi cuprinse zugrăvelile cu var care se efectuează pe suprafeţe vechi, deteriorate, deja zugrăvite iar cea de-a treia parte va fi destinată executării văruielilor pe suprafeţe vechi, văruite dar în bună stare. Înainte de a porni la drum vă vom prezenta cîteva date legate de acest produs „miraculos". Varul a fost cunoscut încă din antichitate. Strămoşii noştri îl foloseau în construcţii şi zugrăveli. De-a lungul timpului tehnica de preparare a varului a evoluat şi în prezent el rămîne un redutabil adversar al vinaromului sau aracetului. Avantajele zugrăvelilor cu var sînt multiple. În numărul viitor al revistei, veţi lua cunoştinţă de ele. Pe curînd.

BARCA PE VALURI

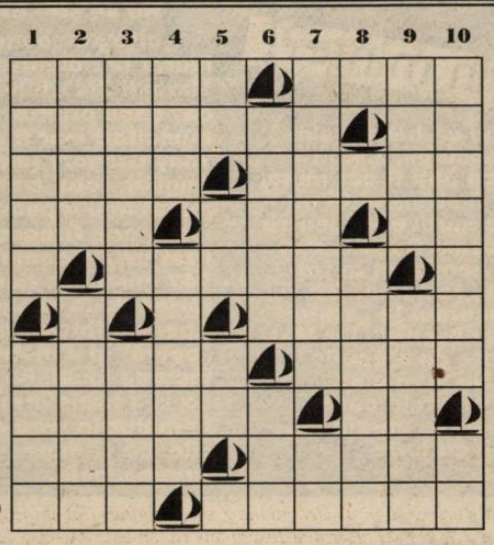

ORIZONTAL: 1) Plutesc pe valuri, la orizont între ape și cer - Ambarcațiune cu velă și două catarge. 2) O barcă trasă la mal - Marea și iar marea! 3) Corabie - Un vas călăfătuit să nu ia apă. 4) Prinse-n tunel! - Se închide pe vreme rea - Risc mediu! 5) Barca pe valuri... 6) Piața veche la greci... 7) Prozator de la noi, autorul romanului „Catarge la orizont" (Ion) - Vechi corăbier al mărilor. 8) Ulei de ricin - Iute la înaintare! 9) De serviciu la mare - Gard împotriva apelor (reg.). 10) Marinari neîntrecuți - Plecat în larg...

VERTICAL: 1) Poetă de la noi, care s-a plimbat „Cu barca" - Corabia lui Noe. 2) Pictor român, autorul pînzei „Peisaj cu bărci pe lac" - Mare... mare. 3) Compozitor francez, care semnează partitura la temă „Barca pe valuri" - Măsoară pămîntul în lung și-n lat (pl.) 4) Strigătul corbului - Uluit de mare. 5) La ieșire din Mangalia! - ...și la Neptun! - Ancora sus! 6) A încerca o barcă la apă - Chemarea necunoscutului. 7) Vase sub orice pavilion... - Cuter în aval! 8) Care e acționat de forța vîntului. 9) Căpitanul corabiei „Penelopa" din romanul lui Radu Tudoran „Toate pînzele sus!" - Verbul succesului. 10) Poetă de la noi, autoarea versurilor „Cu barca în deltă" - Cal de mare. *(IULIAN IONESCU - Constanța)*

Soluția careului „AUGUST"

Orizontal: MACEDONSKI - IPAC - MASEA - NES - GUSTAR - CT - AU - O - NA - AITE - B - L - S - CSU - ROMANI - IA - ESTETI - ONORA - ZI - L - STIO - MENIU - IESIT - LARI.

UMOR

La o școală învățătoarea întreabă:
- Ce e tatăl tău, Goguță?
- Stomatolog agricol!
- N-am auzit de meseria asta. Ce face de fapt?
- Pune dinți la greble!

Un copil din clasa întîi îi atrage atenția colegului de bancă:
- Ai observat că ai un pantof maro și unul negru?
- Știu! Dar să știi și tu că mai am încă o pereche la fel acasă!

Ca să ai o vedere perfectă trebuie să mănînci zilnic morcovi și varză!
- Crezi tu în treaba asta?
- Sigur! Ai văzut vreodată un iepure cu ochelari?

Doi psihiatri stau de vorbă:
- Îl știi pe bolnavul de la etajul al treilea care se credea Ludovic al XV-lea!? Acum se simte mult mai bine!
- Adevărat?
- Bineînțeles. Acum se crede Ludovic al XIV-lea!

Dacă cineva ți-ar spune că ești un cretin tu ce ai face?

PAR (anormale) de TOPAN

- Cît de solid ar trebui să fie „cineva" ăla?

Sînt disperat! se confesează un bărbat unui amic. Aveam tot ce-și poate dori un bărbat pe lumea asta: o mașină grozavă, bani mulți, o casă nemaipomenită și o femeie superbă...
- Și?
- Și... Pe neașteptate a apărut nevastă-mea!

Cum se poate ajunge la Operă?
- Cu mult talent, multe exerciții și terminarea conservatorului!

Aforisme
de TRAIAN FURNEA

S-a întors în sat după vreo 20 de ani și țăranii l-au primit ca pe un banc vechi.

Nu vă supărați, zic, unde naiba oprește tramvaiul pentru înalta societate?

REPERE ale muzicii CLASICE

1881 - se naște, la 19 august, în comuna Liveni-Botoșani, geniul muzicii clasice românești și universale, George Enescu. A fost violonist, dirijor, pianist și profesor (Yehudi Menuhin este unul din discipolii săi). A compus muzică simfonică și camerală, opera *Oedip*.

1883 - la 14 august se naște compozitorul român Alexandru Zirra. Este autor de opere *(Alexandru Lăpușneanu, O făclie de Paști* etc.), de muzică vocal-simfonică și camerală.

1888 - George Enescu devine, la vîrsta de șapte ani, elev la Conservatorul din Viena, clasa pregătitoare de violină, sub conducerea profesorului Siegmund Bachrich.

1890 - *la 21 august apare articolul Ein rumänischer Mozart* (un Mozart Român), în ziarul vienez *Rumänische Lloyd*, unde este elogiat micul Enescu.

1891 - la 2 august se naște Mihail Jora, compozitor și muzicolog român. Este autor de balete *(La piață, Curtea Veche* etc.), muzică simfonică și camerală etc.

Mozaic

◆ În Transilvania circulă o legendă, după care Cicoarea era o zînă neînchipuit de frumoasă de care se îndrăgostise Soarele. Refuzîndu-l ca soț, Cicoarea a fost transformată de acesta în floare.

◆ Scara termometrică centesimală a fost creată în 1742 de Andres Celsius (1701-1744), astronom și fizician suedez, profesor la Universitatea din Upsala.

◆ La Muzeul Național din Bagdad (Irak) există cîteva obiecte de os descoperite în ruinele orașului Ur din Chaldeea, datînd din jurul anului 2450 î.Ch. și pe care arheologii le consideră piese de domino. Jocul a apărut însă în Europa mult mai tîrziu, în 1795 în Franța și apoi în Anglia de unde s-a răspîndit în mai multe țări.

◆ Golful, sportul atît de îndrăgit în Marea Britanie, a fost inventat în Scoția și a devenit repede atît de popular încît în 1457 a fost interzis de regele Iacob al II-lea care consideră că supușii săi pierd prea mult timp în felul acesta. Totuși golful a rămas un sport național, regina Maria Stuart (1542-1587) fiind o jucătoare pasionată, fondatoare a marelui teren „Saint Andrew", care există și astăzi.

◆ Se pare că prima cutie muzicală a fost inventată la Geneva în 1796 de ceasornicarul A. Favre care a utilizat un fel de cilindru cunoscut încă din secolul al XIV-lea. *(IRINA STOICA)*

Ce știm despre... CIUPERCI

Auzim despre tot mai multe cazuri de intoxicări cu ciuperci. Lucrurile nu sînt o glumă. Acest material vrem să fie un fel de ghid pentru cei care culeg sau cumpără ciuperci

Ciupercile constituie un aliment complet cu valoare nutritivă redusă, la care se mai adaugă și aroma lor ce le conferă calități apetisante. Conțin: 80-90% apă, substanțe minerale (săruri de potasiu, fosfor, calciu, magneziu); substanțe organice ca diferite zaharuri (glucoză, manită, trehaloză, glicogen); substanțe proteice 2-4%; grăsimi 1%; vitaminele A, B_1, B_2, și D; acizi organici: malic, citric și tartric.

Enumerăm cîteva dintre ciupercile comestibile:

- Hrib: are pălăria brun- deschis, bombată, sferică și apoi întinsă; crește în păduri de foioase, de conifere, din primăvară și pînă în toamnă.

- Pitarcă, mitarcă grasă: are pălăria de culoare olivacee, sferică; crește în păduri mai ales vara și toamna.

- Ciuperca albă (ciuperca de bălegar): are pălăria globuloasă, apoi hemisferică; pe picior se găsește un inel mic; carnea este moale, albă, cu miros și gust plăcute; crește în pajiști, pășuni umede, grădini, locuri îngrășate - vara și toamna.

- Ciuperca de cîmp: are pălăria ovoidă sau globuloasă, albă sau galben-ocracee. Carnea este moale, albă și cu gust plăcut; crește în pajiști, poieni și fînețe - vara și toamna.

- Burete domnesc (crăiță): are pălăria de culoare galben-aurie, sferică, apoi întinsă; inelul este galben, carnea albă, cu miros și gust foarte plăcute; crește în păduri de foioase, vara și toamna; este comestibilă și considerată cea mai bună dintre ciuperci.

- Bureți de rouă: au pălăria subțire de formă conică, apoi întinsă; carnea are un miros de garoafe și un gust plăcut.

- Bureți galbeni, ciuciuleți gălbiori: au pălăria de culoare galbenă vie, la început este sferică apoi în formă de pîlnie, cu marginea ondulată; carnea este galbenă, avînd un gust dulce; crește în păduri de foioase și de conifere, din primăvară pînă în toamnă.

- Trufa neagră: corpurile de fructificare au o formă sferică și gust foarte plăcut; crește în grupuri, sub rădăcinile arborilor foioși, primăvara și toamna.

- Ghebe: au pălăria de culoare brun-gălbuie ca mierea de stup, mai închisă la centru, la început emisferică apoi dreaptă; lamelele sînt albe, pătate cu brun la maturitate; piciorul lung, adesea curbat, fibros și elastic; carnea are gust amărui cînd e crudă; crește în tufe de cîte 20-30 exemplare, pe trunchiurile și rădăcinile diferitelor esențe foioase sau rășinoase.

În numărul viitor vom prezenta speciile de ciuperci deosebit de periculoase, otrăvitoare, necomestibile.

TEST AMFORELE

Amfora cu numărul 1 este completă. În amfora nr. 2 există opt elemente grafice care pot completa celelalte amfore. Totuși rămîn două amfore incomplete. Știți care?

(Răspunsul în numărul viitor)

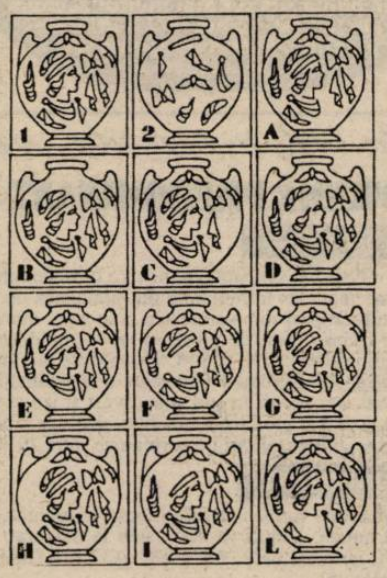

Soluția testului din numărul trecut:

„Opt deosebiri"

1) Cercurile de apă din dreptul undiței. 2) Malul, în dreptul pălăriei. 3) Cizma dreaptă a pescarului. 4) Partea de undiță de sub mîna pescarului. 5) Plosca. 6) Linia colinei din dreapta. 7) Legătura cu copacul. 8) Rădăcina copacului în dreapta.

„RANG"

Integramă de MARIAN MINCULESCU

INTRAȚI IN MEDIU / EGAL DEPĂRTAȚI		LEGENDE / LEGATĂ DE CAL		PEȘTI / TREABĂ ÎN CASĂ		CAST! / LUATE LA TENIS		BINE! / ACIZI		OM ÎN AER / TOC GOL!	
ABC / STRIGĂTE ÎN OAȘ							A DA LA APĂ		CELE! / NICOVALĂ		
										IBIS!	
GINERE / APERITIVE					FĂCUTE DE RÎS / A DETESTA						
								USTUROI / AICI			CÎNTĂ LA ȚARĂ
CUTĂ! / MIOARE			PUS LA PENIȚĂ / SCRIERI ISTORICE							APERITIV	
		AICI / E UN SCUMP				AMIC! / POMUL APEI			CASE! / CĂI DE RULARE		
REGIUNE / PROST CRESCUT					EXPUS						
								LA FILEU / COTĂ MEDIE			
TABLE MICI / CARACTER					PICTOR DE BISERICI						
				BLESTEM							

Dezlegarea integramei „DEMO"

E - M - N - L - D - C - SCRIJELITURA - HIROTONISIT - HIDA - OC - RUTA - LICITATOR - L - PICOL - TELINA - BALAMALE - UN - ARTE - CRUZIME - IO - O - IRITA - ESALON - I - ARS - TRI - SECERAT - PIERI - PILITI.

Maşina - avion a lui James Bond!...

„Aircar" este un vehicul capabil să evolueze cu succes atît la sol cît şi în aer şi constituie o veritabilă materializare a visului lui James Bond! Aircar se deplasează cu o viteză de 110 km/oră pe şosea şi poate parcurge 4000 km fără a se reaproviziona cu benzină! În zbor, poate parcurge o distanţă de 2400 km cu o viteză de croazieră de 660 km/oră. Foarte compact, nu încurcă circulaţia, întrucît anvergura sa este de 3 metri. În plus, în momentul în care se deplasează pe şosea, elicea este oprită în poziţie verticală, motorul acţionînd direct asupra roţilor, ceea ce înlătură orice potenţial pericol pentru automobilele obişnuite. Totul e să nu te sperii cînd îl întîlneşti...

Ce le trece unora prin minte?!

În nici un sport, fără antrenament nu poţi obţine performanţă. Bine, dar care-i noutatea? Vă lăsăm pe dv. să deduceţi... Cetăţeanul american Bill White, din Kllen, Texas, a stat într-un coşciug plasat la doi metri sub pămînt timp de 141 de zile! Adică mai mult de 20 de săptămîni. Pe perioada „antrenamentului" i s-a dat voie să comunice cu „cei vii" printr-un tub cu diametrul de 10 centimetri. Se pare că Bill White a dat viaţă expresiei poetice „a auzi cum creşte iarba". Bine că n-a pătit ca Mozart, al cărui loc de înmormîntare a fost găsit cu mare greutate.

Dacă între 1960 şi 1982 aţi fi avut un drum prin India, mai precis prin satul Chitra, aţi fi observat la marginea drumului un bărbat simpatic, sociabil, zîmbitor. Dar dacă i-aţi fi dat mîna, nu v-ar fi strîns-o. Şi nu din alte motive, ci pentru că Mastram Bapu a stat locului nemişcat în toţi acei ani, la număr 22! Este recordul la „statui în cîmp deschis", iar Mastram este de meserie fachir. Nu ştim cum alunga muştele care poposeau pe obrajii lui, probabil cu forţa gîndului.

Nu se ştie exact cîte persoane au lucrat la ridicarea Marelui Zid Chinezesc, dar dacă printre muncitori s-ar fi aflat şi Tony Gregory (din Essex, Anglia), totul s-ar fi terminat mai repede. Numai într-o oră, Gregory a realizat un zid compus din 747 cărămizi, fiecare cîntărind două kilograme. Apoi s-a fotografiat lîngă „operă" şi a distrus-o, că încurca locul. Se spune că şi-a transformat zidul în moloz în vreo două zile, că se rupeau tîrnăcoapele.

Nemţii construiesc parcări

Noi, NU!

Aspectul clădirii este într-o oarecare măsură neobişnuit. Seamănă cu un enorm disc volant. Este vorba de un... parcaj de automobile construit la periferia oraşului Hameln din Germania. Clădirea-parcaj are patru etaje şi poate adăposti peste cinci sute de automobile. Construcţia parcajului a costat zece milioane de mărci.

Abonamente la „Magazin" direct la redacţie!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
☐ 1 LUNĂ	3500 LEI	☐ 4 LUNI	14000 LEI
☐ 2 LUNI	7000 LEI	☐ 5 LUNI	17500 LEI
☐ 3 LUNI	10500 LEI	☐ 6 LUNI	21000 LEI

(Marcaţi cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____

NUME _____ PRENUME _____

VÎRSTA: _____ OCUPAŢIA: _____

ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____

sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____

cod _____, judeţul _____.

Plata abonamentului se va face prin mandat poştal la adresa:
Frăcea Aurel, C.E. „MAGAZIN" S.R.L., P-ţa Presei Libere, nr. 1, sector 1, Bucureşti, cod 71341

Vă rugăm să decupaţi acest talon, să-l completaţi şi să-l expediaţi, însoţit de copia chitanţei de plată a mandatului, la adresa mai sus menţionată pentru expedierea corectă a abonamentului dv.

În cazul în care nu specificaţi data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poştal.

Pentru informaţii suplimentare vă rugăm să sunaţi la tel. 01/222.83.36

MARLON BRANDO

Starul a scăzut de la 181 kg la... 156!

Marlon Brando (73 ani) care recent a terminat filmul „The Brave" prezentat la Festivalul de la Cannes (în regia prietenului său, regizorul Johnny Depp), continuă lupta sa pentru eliminarea marelui plus de greutate care a ajuns la 181 de kilograme. În urma unei severe cure de slăbire el a reuşit să reducă greutatea sa cu 25 kilograme. Recent, el a fost invitat la Atena de către Marianna Latsis, fiica armatorului grec, Yannis Latsis, pentru a participa la un congres intitulat „Probleme ecologice ale timpului nostru". Cu acest prilej, el a declarat ziariştilor că este un foarte convins susţinător al luptei care se desfăşoară în toate colţurile lumii pentru realizarea unor măsuri ecologice care să salveze Terra de la previziuni care se anunţă extrem de periculoase. Concomitent, el şi-a exprimat adeziunea la lupta pentru apărarea minorităţilor etnice.

Numărul „Pi", cu 50 de miliarde de zecimale

Nou record în calcularea numărului „Pi": profesorul Kanada Yasumasa de la Universitatea din Tokyo a ajuns pînă la peste 50 de miliarde de zecimale (mai exact, pînă la 51.539.607.552), a comunicat recent presei britanice profesorul Roger Webster de la Universitatea din Sheffield. Autoritate recunoscută în materie de istorie a numărului „Pi", prof. Webster a fost informat asupra noului record de calcul de către prof. Yasumasa, de îndată ce acesta a fost obţinut pe hîrtie; recordul precedent aparţinea fraţilor David şi Gregory Chudnovsky de la Universitatea Columbia (S.U.A.), care ajunsese la 48 de miliarde de zecimale. Profesorul japonez a obţinut acest rezultat cu ajutorul unei reţele compuse din 1024 calculatoare Hitachi, în 29 de ore. Verificarea rezultatului i-a mai luat 37 de ore, aflăm dintr-o informaţie ARPRESS.

„Pi" constituie raportul între circumferinţa şi diametrul cercului; cunoaşterea sa nu a încetat să fie îmbunătăţită: dacă, cu 2000 de ani înainte de Cristos, babilonienii îi atribuiau valoarea de 3,125, grecii, în sec. III î. Ch., avansaseră cu precizia pînă la 3,14285, număr mai apropiat de realitate (3,14159...). Apariţia computerelor a permis calcularea faimosului număr cu un număr tot mai mare de zecimale: a milioana cifră de după virgulă a apărut în 1973, a doua milioană - în 1981, iar a zecea milioană - în 1983. De altfel, obţinerea tot mai multor zecimale ale lui „Pi" nu are nici o utilitate practică. Este aproape un joc între specialişti...

O idee pentru reforma noastră:

Închisorile, afacere rentabilă

Construirea şi administrarea închisorilor sînt o afacere rentabilă în Statele Unite. Grupul financiar CCA, care a început să fie cotat la bursă din luna iulie a.c., înregistrează rezultate economice frumuşele din această afacere. Correction Corporation of America a anunţat construirea a două noi penitenciare, cu capacitatea de 500 de „paturi", la Coffee şi la Wheeler (Georgia), operaţiune cu un deviz total de 35 de milioane de dolari. CCA se mîndreşte cu rezultatele excelente: un beneficiu net de 11,6 milioane de dolari, în creştere cu 66%, pe trimestrul II al anului, acesta survenind după beneficiul de 23,6 milioane pe primul trimestru. CCA, companie cu sediul la Nashville (Tennessee), se prezintă ca un grup de „promotion" imobiliar, ceea ce-i permite să beneficieze de un regim fiscal privilegiat, dar îl obligă să redistribuie 95% din venitul impozabil obţinut către investitori, sub formă de dividende. CCA exploatează actualmente 44.369 de locuri în 59 de închisori americane, portoricane, australiene şi britanice.

Fotografia săptămînii

După ce Jeanne Calment, intrată în Cartea Recordurilor ca fiind cel mai bătrîn locuitor al planetei (122 de ani), a trecut în nefiinţă, noul candidat era tot o femeie, românca Aniţica Butariu, 115 ani (foto dreapta). Şi totuşi, Guinness Book a descoperit o nouă candidată la titlul de cea mai vîrstnică fiinţă: canadianca Marie Louise Febronie, 117 ani pe 29 august 1997.

METEO

la sfîrşit de săptămînă

VREME PREDOMINANT FRUMOASĂ

ÎN ŢARĂ

Vineri şi sîmbătă: vremea va fi predominant frumoasă. Noaptea şi dimineaţa va fi răcoare mai ales în regiunile din jumătatea de est a ţării. Cerul va fi variabil. Doar în sud-vestul ţării, iar după-amiezele şi în zona montană, cerul se va înnora temporar dar numai izolat vor cădea averse de ploaie şi se vor produce descărcări electrice. Temperaturile maxime vor fi cuprinse între 23°C şi 30°C iar valorile minime 6°C la 16°C izolat mai ridicate în sud-vest.

Duminică: se va produce o creştere a instabilităţii atmosferice mai ales în regiunile din sudul şi estul ţării. Pe alocuri în sud şi sud-vest şi izolat în rest vor cădea ploi ce vor avea şi caracter de aversă şi se vor produce descărcări electrice. Temperaturile maxime vor marca o uşoară scădere, la nivelul întregii ţări încadrîndu-se între 20 °C şi 27 °C.

ÎN BUCUREŞTI

În primele zile vremea va fi frumoasă. Duminică, temporar, cerul se va înnora şi vor cădea ploi de scurtă durată. Vîntul va sufla slab la moderat. Temperaturile minime vor fi cuprinse între 12°C-16°C iar maximele 25°C-28°C. (OTILIA DIACONU - *Institutul Naţional de Meteorologie şi Hidrologie*)

Cititorii din străinătate

care doresc să se aboneze la revista noastră, pot contracta abonamente prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L., Bucureşti, Piaţa Presei Libere nr. 1, Fax 2230866 sau 2228336, cont nr. 4020105330 (USD) şi 4020105331 (DM), Banca Comercială „Ion Ţiriac", Sucursala Bucureşti.

PUBLICITATE
prin Revista „MAGAZIN"!

Doritorii se pot adresa redacţiei la Tel./Fax: 223.08.66; 222.83.36, zilnic între orele 10⁰⁰ - 14⁰⁰

În numărul viitor

■ Dialog pe Internet despre Misiunea Pathfinder pe Marte ■ Cosmarul poltergeist de pe strada Galaction ■ Chirurgia în pragul mileniului III · Trei bisturie care au revoluţionat medicina. Fişa genetică a microbului care provoacă ulcerul; SIDA, vindecare pe cale genetică ■ Enigmaticele subterane ale Moscovei ■ Descoperire în Mediterana: Cimitir de corăbii antice ■ Terra X. Kalimantan, coasta de vest. Cortomania, un carnaval la Roma ■ Idoli. Claudia Schiffer, o logodnică nu prea cuminte

Bibliotecă judeţeană MUREŞ

SERIE NOUĂ - 329 • ANUL XL • 28 AUGUST 1997 • 16 PAGINI • 1000 LEI Nr. 35 (2079)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

ACUM 152 ANI

adică pe 28 august 1845 vedea lumina tiparului într-un format de ziar revista *Scientific American*. 101 ani mai tîrziu ea va fi preluată de o echipă tînără de la revista Life, care îşi va lărgi tematica pe măsură ce ştiinţa îşi mărea impactul asupra vieţii şi carierelor multor americani.

Dialog prin Internet despre:

MISIUNEA PATHFINDER PE MARTE

Vînătorii lumii sălbatice

În junglă funcţionează o regulă simplă: ucide sau eşti ucis, mănîncă sau eşti mîncat. Dincolo de această ecuaţie mai există o preocupare şi chiar strategii mondiale de prezervare a unor specii de animale sălbatice aflate pe cale de dispariţie. Există însă şi nişte împătimiţi ai extraordinarei lumi care este cea a animalelor sălbatice şi aceştia sînt artiştii fotografi, cei gata să surprindă modul de viaţă şi de supravieţuire ale vînătorului şi vînatului din sălbăticie. Vă oferim în acest număr un portret de tigru, aparţinînd unui fotograf de la „Discovery", propunîndu-vă de săptămîna viitoare lucrări fotografice, portrete şi imagini inedite realizate de cel mai „bătrîn" fotograf al lumii sălbatice, biologul român stabilit la Paris, încă din 1942, Jean Drăgesco. De la planetele sistemului solar, la viaţa sălbatică şi universul protozoarelor, opera lui Jean Drăgesco împlineşte în acest an exact 50 de ani. (Amănunte în numărul viitor)

Un nou serial de Ion Ţugui
Pag. 4

PRIVIRE PESTE GARDUL UNEI ÎNCHISORI
Pag. 5

Femina club
Dosarele frumuseţii
CERCETĂRI
Pag. 6

Glob „Magazin"
ENIGMATICELE SUBTERANE ALE MOSCOVEI
Pag. 9

Idoli
CLAUDIA SCHIFFER

o logodnică nu prea cuminte

Programele posturilor bucureştene de televiziune
TVR • PRO TV • ANTENA 1 • TELE 7 abc • AMEROM
Pag. 12-13

POZITIV PE RASTER

CE-I DE FĂCUT?

GEORGE CUŞNARENCU

Citesc scrisoarea lui Szalka Ioan, care vine tocmai din comuna Poienile de sub Munte, nr.383, judeţul Maramureş şi nu-mi vine să cred. În ce ţară trăim? Un om care citeşte împreună cu familia lui, de 20 de ani, revista „Magazin", undeva, într-o comună aflată la marginea unui drum judeţean periferic, unde nu ajunge nici un difuzor particular, a vrut să fie sigur de primirea regulată a revistei noastre. A băgat mîna în buzunar, a scos banii, a plătit un abonament pînă la sfîrşitul anului, a primit chitanţa nr. 6152989 emisă de Oficiul poştal Poieni şi a răsuflat uşurat, aşteptînd „această revistă care îmi place foarte mult găsind în ea permanent noutăţi din toate domeniile". Şi cu toate acestea, în acest colţ de lume, parcă special uitat, nici el, nici alţi consăteni nu primesc abonamentul, acel drept al lor dobîndit în urma plăţii anticipate. „Dacă întreb factorii poştali sau pe diriginta poştei, mai spune cititorul nostru, mi se răspunde că ei n-au nici o răspundere şi că exemplarele sînt expediate de la judeţ". Mai exact, exemplarele NU sînt expediate. Noi, cei de la revista „Magazin", nu ştim ce să mai facem pentru a ne cîştiga cititorii şi în ultimă instanţă existenţa, nu ştim ce formule publicistice să mai găsim pentru a capta interesul cititorilor care ne cumpără săptămînal şi, brusc, dincolo de voinţa noastră, apar nişte indivizi, pe la judeţ sau prin altă parte, plătiţi din banii publici, care nu numai că puţin le pasă de oameni, dar ne bagă şi bete în roate, spulberînd, prin indolenţă munca unei echipe întregi. Rezultatul? Ni-l comunică Szalka Ioan: „chiar că nu voi mai face nici un abonament la revistă". Şi atunci, ce-i de făcut? Îi voi trimite omului din Poienile de sub Munte numerele pe care nu le-a primit, pentru a salva fie şi numai un singur cititor nedreptăţit. Iar pentru a preîntîmpina alte bete în roate, am declanşat o operaţiune de abonare direct la sediul redacţiei (vezi talonul din pag. 15), angajîndu-ne să trimitem prin poştă fiecărui abonat dreptul ce i se cuvine: revista „Magazin". Pare singura soluţie viabilă. Oare aceste rînduri vor ajunge şi în mîinile lui Szalka Ioan?

Biblioteca Judeţeană

DE TOATE, PENTRU TOŢI

● A mai răsărit o steluţă pe firmamentul pop! Este vorba de cvartetul *North And South* (foto) - *Lee Otter (13.4.1979)*, Tom Lowe (23.4.1978), *James Hurst* (26.4.1980) şi *Sam Chapman* (26.10.1978). Băieţii au lucrat pentru *Mark Owen*, acesta oferindu-le şi şansa de a cînta în deschiderea concertelor sale din turneul german întreprins în această lună. Primul single semnat *North And South* se numeşte *„I'm A Man Not A Boy"*, un titlu de sfîrşit de pubertate, nu-i aşa?!? Aşteptăm albumul pentru a vedea „maturizarea"...

● Urmează cîteva ştiri pentru disco-fani: duetul *DJ Sammy Feat. Carisma* semnează unul din marile hituri ale ultimei luni - *„Prince Of Love"*, Number One în Spania şi în Ţările de Jos. *Marie-Jose Van Der Kolk* (27 de ani, alias *Carisma*, olandeză) şi *Sammy Bouriah* (27 de ani, spaniol) - se cunosc din 1993 dar abia acum s-au hotărît să schimbe cluburile spaniole cu scena europeană. Nimic despre albumul lor de debut!

● Vă mai amintiţi de *Carrapicho?* Anul trecut ne-au oferit *„Tic, Tic, Tac"*, cea mai dansată melodie a sezonului estival. Iar acum, trei fete din Florida, nu foarte frumoase dar teribil de „sexoase", cum spunea o veche prietenă de-a mea, şi la fel de bune dansatoare. *Francis Oppong* (22 de ani), *Kim Hall* (24) şi *Kali Fields (23)* au remixat-o şi au mai aruncat-o o dată în focul discotecilor! Dacă nu ştiaţi, aflaţi că *„Tic, Tic, Tac"* a fost lansată în 1993... ● album solo pentru unul dintre cei trei *Fugees - „Wyclef Jean Presents The Carnival Feat. The Refugee Allstars"* ● peste două sptămîni va apărea noul single al grupului *Bed & Breakfast - „All I Wanna Do"*. Clipul melodiei a fost tras în California...

● Vă spuneam săptămîna trecută cîte ceva despre *Bellini* şi a lor *„Samba de Janeiro"* şi iată că între timp cele patru fete i-au dat papucii singurului bărbat din grup - *Mustafa!* Pînă la finele lunii septembrie fetele sînt în turneu pentru a promova albumul lor de debut.

Albumul Săptămînii

A Fistful Of Alice - ALICE COOPER

Cum peste două săptămîni îl vom avea pe *Alice* invitat la „Pop Rock de la A la Z", profit de ocazia oferită de apariţia acestui nou album live al celebrului rocker nord-american pentru a vă introduce în atmosfera unică a universului său sonor... *„A Fistful Of Alice"* a fost lansat pe 2 iunie şi este un excelent Greatest Hits Live, din noua colecţie nelipsind hituri ca *„Poison"*, *„School's Out"* sau *„House Of Fire"!* Ca şi precedentele compilaţii ale lui *Alice* şi *„A Fistful Of Alice"* beneficiază de participarea unor invitaţi de marcă, de această dată fiind vorba de *Slash* şi *Rob Zombie...* Un live care sună bine, chiar foarte bine, o demonstraţie a unui rock de calitate al cărui autor se menţine de zeci de ani în prima linie! Cum peisajul horror-rock actual este dominat de trupe gen *Marilyn Manson* - mult zgomot pentru nimic, daţi-mi voie să vă recomand, totuşi, grozăviile bătrînului *Alice Cooper* care, spre deosebire de mult mai tinerii săi concurenţi, mai face şi ceva muzică. De calitate!

TOLBA CU SCRISORI

☞ *Marian Grama - Ungheni:* comentarii pertinente, informaţii corecte, cultură muzicală, aceasta este scurta descriere a scrisorii tale! Şi eu sînt un amator de reggae clasic, cel „bătrînesc", dar procurarea de CD-uri corespunzătoare preferinţelor noastre este dificilă la noi... 2) poţi trimite anunţul oricînd!

☞ *? - Buzău? Galaţi?:* fiţuica dv. a ajuns la redacţie! Citez: „analizînd f. bine integrama «Bătălii celebre» din 10 iulie 1997 şi «Ture» din 17 iulie 1997 am ajuns la concluzia că sînteţi un mare «filozof» şi în acelaşi timp un mare «nebun» şi că trebuie să vă căutaţi un loc unde se tratează astfel de oameni. Nu toţi cititorii revistei sînt filozofi ca D-ta căutaţi-vă sănătatea." V-am reprodus în întregime „scrisoarea" (?!?) şi nu am decît o întrebare: de fapt, care este problema dv., ce vă chinuie?

☞ *Sergiu Rusu - Arad:* am primit informaţiile despre *Mike Oldfield*, informaţii pe care le voi oferi în curînd cititorilor noştri! Thanks a lot şi voi încerca să-ţi găsesc un FC Vangelis...

☞ *Olivia Pamfil - Cîmpulung Muscel:* ai putea obţine toate informaţiile de la radio Pro FM cu lux de amănunte!

☞ *Adela Marcov - Constanţa:* bine ai venit în clubul melomanilor fără frontiere! Despre avalanşa de comercial din audio-vizual n-are rost să vorbim, cert este că muzica anilor '60 rămîne în continuare neglijată, mai toate posturile difuzînd cam aceleaşi melodii... *Dalida* va avea, cu siguranţă spaţiul meritat în „Pop-Rock de la A la Z" iar pentru rezolvarea problemei cu CD-ul ţi-aş da o soluţie parţială: ce-ai zice nu de un CD ci de două casete audio care conţin cele mai frumoase melodii ale favoritei tale? Scrie-mi! OK?

☞ *Tudorel Fazekaş - Cluj:* informaţia este corectă! Spune-mi cum te pot ajuta. Trebuie să ştii, din start, că pe durata acelor cursuri va trebui să-ţi asiguri cazarea în Bucureşti...

Top Estival

1. I'll Be Missing You-Puff Daddy & Faith Evans
2. Samba de Janeiro-Bellini
3. Maria - Ricky Martin
4. Tic Tic Tac - Chilli Feat. Carrapicho
5. When The Boys Come Into Town - The Kelly Family
6. Jojo Action - Mr. President
7. Give A Little Love - Fun Factory
8. I Wanna Be The Only One - Eternal Feat. Bebe Winans
9. See You When You Get There - Coolio
10. Ti Amo- Gina G.

Propuneri: Prince Of Love - DJ Sammy Feat. Carisma, When Doves Cry - Ginuwine, Amadeus'97 - Vienna Feat. Rod D (un remake rap al vechiului hit lansat de *Falco* în 1985. Rod D a fost la *Fun Factory...*)

Sam Cooke

Celebru solist şi compozitor american, născut pe 22.1.1931 şi trecut în eternitate pe 11.12.1964. Fiu al unui preot, *Sam* şi-a petrecut copilăria sub semnul gospelului, primul său grup apărînd în 1950 - *Highway Q.C.s* care devenea, nu după mult timp, *The Soul Stirrers*, sub această titulatură ei semnînd un prim contract cu casa *Specialty*. Pînă în 1956 cîntă cu *The Soul Stirrers*, an în care părăseşte grupul dar şi firma care nu i-a permis să evolueze şi solo de teamă că-şi va pierde publicul de gospel! *Sam* optase, definitiv, pentru soul... După un an de „probă" *Sam Cooke* lansa primul său hit solo - *„You Send Me"*, Number One în America, melodie care dezvăluia un mare talent şi care aducea profituri impresionante noii sale case de discuri - *Keen Records* - 2,5 milioane de discuri vîndute în timp ce *Specialty* plonja prin arhiva sa pentru a scoate o antologie *Sam Cooke & The Soul Stirress*, din dorinţa de a mai recupera ce se putea... Pînă în 1965 *Sam Cooke* a fost o prezenţă constantă în topul american, atît ca solist cît şi ca autor al unor melodii de succes interpretate de alte nume mari ale scenei muzicale de peste Atlantic. Dintre hiturile sale de Top 10 trebuie amintite aici, obligatoriu, *„Chain Gang"* (1960), *„Cupid"* (1961), *„Twistin The Night Away"* (1962), *„Another Saturday Night"* (1963) şi *„Shake"* (1964), *„Summertime"*, *„Only Sixteen"*, *„Sad Moon"* şi, în fine, cireaşa din vîrf - *„Wonderful World"*! Compozitor excelent, autorul unor standarde sortite succesului veşnic, melodiile sale au fost preluate, de-a lungul timpului, de mari nume ca *Rod Stewart, Bobby Womack, Huey Lewis, Smokey Robinson, Marvin Gaye, Mick Jagger* sau *Michael Bolton*, fapt ce probează, încă o dată, caracterul *evergreen* al acestor compoziţii... Pe 11 decembrie 1964 moare asasinat, cu trei focuri de revolver, într-un motel sordid din Los Angeles, după ce, cu un an în urmă, cucerise Anglia, împreună cu *Little Richard!* Omul dispărea lăsînd loc legendei... Să nu uit: ascultaţi compilaţia *„The Man And His Music"*, scoasă de *RCA*, ultima sa casă de discuri!

POP-ROCK, de la A la Z

Fan Club

ID	Nume	Adresa
Inner Circle		c/o WEA, Arndstrasse 16, 2000 Hamburg 76, Germany
Inspiral Carpets		PO Box 410, Manchester M60 3WD, UK
INXS		PO Box 107, London N6 5RU, UK
INXS	Fanzine	23 Caesar Avenue, Carnoustle, DD7 6DR, Scotland
Iron Maiden		Postfach 1142, 8633 Rodental, Germany
Iron Maiden		PO Box 10, London SW19 3TW, UK
Isaak	Chris	1655 38th Avenue, San Francisco, CA, USA

Elvis In Person At The International Hotel

Vă propun, şi aici, un disc *live*, dar nu oricare ci primul din cariera Regelui! Dispărut de pe scenă în 1961, *Elvis* revenea în august 1969 cu acest concert la Las Vegas marcînd o întoarcere spectaculoasă, *„Elvis In Person"* stînd mărturie celor afirmate mai sus! Discul, editat de *RCA/BMG*, este însoţit de cîteva fotografii, aparatul surprinzîndu-l pe *Elvis* în cele mai neaşteptate momente în particular şi pe scenă! Veţi regăsi hituri ca *„Johnny B. Goode"*, *Mystery Train"*, *„Hound Dog"*, sau *„Are You Lonesome Tonight?"* care anunţau, deja, continuarea cu succes a carierei sale...

Pagină realizată de **MARIAN MINCULESCU**

Calendar

29.02 - 04.09

29-Michael Jackson (1958); 30-Peter Maffay (1949), Roland Grapow (1959 Helloween); 31-Debbie Gibson (1970), Van Morrison (1945), Rudolf Schenker (1948); 1-09-Gloria Estefan (1957), Barry Gibb (1946); 2-Steve Porcaro (1957, Toto), Dan Murphy (1963, Soul Asylum), Mik Kaminski (1951 ELO), Fritz McIntyre (1958, Simply Red); 3-Eric Bell (1947, Thin Lizzy) Lester Noel (1962, Beats International); 4-Blackie Lawless (1963, WASP) Igor Cavalera (1970, Sepultura), Kim Thayil (1965, Soundgarden), Martin Chambers (1951, The Pretenders).

magazin

Săptămînalul Magazin
este editat de
CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.

magazin

Înmatriculată la
Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti
sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991.
Adresa: Bucureşti sector 1,
Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 71341.

Cont: 40 10 10 85 00 (lei); 40 20 10 53 30 ($);
40 20 10 53 31 (DM)
Banca Comercială „Ion Ţiriac" S.A.

COLEGIUL DE REDACŢIE:

ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedinte al Consiliului de Administraţie
Tel./Fax: 223 08 66;
GEORGE CUŞNARENCU
Redactor şef
Tel.: 222.51.11;
ADRIAN HOAJĂ
Secretar general de redacţie
Tel.: 222.51.11;
DOREL DORIAN, ION ŢUGUI

REDACŢIA:
Telefon centrală: 223.15.10; 223.15.20
Aurora Popescu, Mihaela Dorobanţu, Dorin Măran , Marian Grigore (1630); Dumitru Mateuţă, Ionel Cojocaru, Vasilica Mărgărita (1659); Paul Ioan, Melania Constantiniu, Irina Stoica (1282); Şerban Filip, Ilie Elena, Teodora Bujor-Panaitescu (1222)

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr:
Aurora Popescu
Secretar de redacţie: Dumitru Mateuţă
Corectură: Melania Constantiniu; Irina Stoica

PUBLICITATE: Tel./Fax: 223.08.66
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36,
Nicuşor Dincă (şef departament),
Octav Pătrăşcoiu, Simion Ionescu,
FINANCIAR-CONTABIL:
Iliana Fülöp (contabil-şef), Nicoleta Cochinţiu, Aurel Frăcea Tel.: 222.83.21

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L. Fax: 223.08.66 sau RODIPET S.A. - P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07
Telex: 1 1995, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, România

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu (1612)

Tiparul: INTACT S.A.

Dialog prin Internet despre

Misiunea Pathfinder pe Marte

ROBERT DAVID

Recent, omenirea a făcut un al doilea mare pas către vecinii ei Cosmici. După ce Neil Armstrong a atins suprafața Lunii în 1969, în iulie 1997 tot ei, americanii, au declanșat misiunea Marte, atingînd solul marțian cu robotul Sojourner.

Evenimentul a însemnat pentru marile posturi de televiziune occidentale un subiect foarte fierbinte. Renunțînd la obișnuitele programe, canalele SCI-FI, DISCOVERY, CNN, NBC și multe alte posturi europene au transmis imagini tulburătoare de la cel mai important eveniment spațial al ultimului deceniu.

Marile firme americane de I.T.: Silicon Grophics, SUN Microsystems, Compuserve, Digital Equipment, Novell, America Online, Ecite, Infonautics Corporation, Demo Net USA, precum și corporațiile din Japonia, Danemarca, Germania, Elveția, Korea, Uruguay, Marea Britanie, Franța, Australia, Grecia, Turcia și chiar România prin DIGICOM SA, Rusia, Italia sau Slovacia au prezentat celor dornici să afle mai multe amănunte despre misiunea marțiană prin intermediul internetului.

Intrînd în contact cu unul din site-urile de la NASA, am reușit să aflăm pentru dvs. cîteva din răspunsurile membrilor misiunii Pathfinder la întrebările puse de curioșii din întreaga lume.

Meteoritul marțian a fost găsit în 1984, cînd nu se punea problema existenței vieții pe Planeta Roșie. Motivele pentru care descoperirea urmelor de viață în substanța meteoritului a durat atît de mult sînt numai de natură tehnologică?

Răspunsul lui Bruce Jakosky, la 18 iunie 1997:

Nu au fost motive de natură tehnologică. A fost vorba de limitele naturale ale înțelegerii umane. În 1984, cînd a fost descoperit meteoritul ALH84001, ideea că venea de pe Marte nu a fost unanim acceptată. Prin urmare, obiectul cosmic a fost clasificat drept diogenit, o rudă apropiată a meteoriților. Acum cîțiva ani, un cercetător s-a aplecat cu mai multă atenție asupra clasei diogeniților și l-a studiat, în mod expres, pe ALH84001. Și-a dat seama imediat că nu aparține acestui grup, iar după cîteva analize a declarat că meteoritul în cauză vine de pe Marte. Acesta a fost momentul în care s-a declanșat nebunia marțiană.

Care sînt șansele să găsim urme de viață pe suprafața planetei Marte? Poate Pathfinder să consolideze informațiile obținute din cercetarea meteoritului căzut pe suprafața Antarcticii?

Răspunsul lui Bruce Jakosky, la 2 iulie 1997:

Din nefericire, scopul misiunii Pathfinder nu este să caute probe de viață. Misiunea încearcă să demonstreze că se poate ajunge pe Marte cu certuri mici, se poate trimite un modul teleghidat pe solul planetei și se pot face explorări geologice din imediata vecinătate a locului în care s-a produs aterizarea. Aceștia vor fi primii pași. În viitoarele misiuni sperăm să recoltăm roci de pe sol și să le aducem pe Pământ.

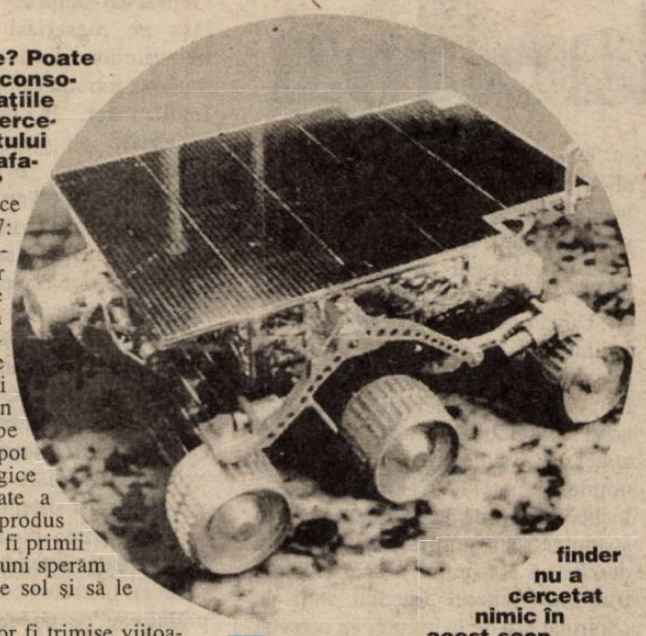

finder nu a cercetat nimic în acest scop.

Locurile în care vor fi trimise viitoarele module marțiene vor fi cele considerate optime să găzduiască evidențe ale vieții trecute sau prezente.

De ce credem noi, oamenii, că e nevoie să găsim apă ca element cheie pentru alte forme de viață. Universul pe care-l cunoaștem este atît de mare, încît noi reprezentăm niște microscopice fire de praf. De aceea cred că e naiv să ne închipuim că toate celelalte forme de viață au nevoie de apă ca să supraviețuiască sau că au fost create la fel ca noi. Greșesc?

Răspunsul lui Bruce Jakosky, la 16 iulie 1997:

Apa nu are calități magice, dar este abundentă. Două sînt motivele pentru care apa poate găzdui viață (i) starea lichidă în care se găsește și (ii) poate dizolva substanțe nutritive. Și alte lichide pot face asta; de exemplu se pare că există oceane de etan sau metan lichid pe Titan.

Cu alte cuvinte, e ușor de presupus că și alte lichide sînt potrivite pentru susținerea vieții, dar axîndu-ne pe apă nu pierdem prea mult. În sistemul nostru solar, apa în stare lichidă a fost, este sau poate fi prezentă pe Marte, Europa, posibil chiar și pe Venus sau Titan. Toate celelalte substanțe în stare lichidă pot fi prezente numai pe Titan.

Am citit că unele din experimentele întreprinse de sondele Viking au găsit probe ale vieții pe Marte. Dar Pathfinder nu a cercetat nimic în acest scop. Chiar și Carl Sagan credea că acest lucru nu este de bun augur. De ce nu se caută astfel de probe?

Răspunsul lui Bruce Jakosky, la 17 iunie 1997:

Misiunea Viking a testat multe mecanisme posibile prin care viața ar fi putut obține energie. Din trei experimente de acest tip, unul a dat rezultate interpretate ca dovezi ale prezenței vieții. Oricum, nu putem lua în calcul rezultatele unui singur experiment și ignora celelalte două. Întregul set de experimente trebuie înțeles și judecat ca atare.

Asta implică existența vieții pe Marte? Probabil nu. Din cîte știm, există multe procese chimice care pot produce viață, dar pe care noi nu le-am testat prin sondele Viking. Viața marțiană poate folosi unul din ele, în care caz sondele Viking nu au detectat nimic...

Viața marțiană poate exista în alt loc pe suprafața planetei.

De exemplu, unii ar căuta probe de apă lichidă. Dar viața poate exista în adîncimile subsolului unde temperaturile sînt destul de ridicate.

Astfel, mulți cercetători sunt de părere că nu știm suficient de multe despre mediul chimic marțian pentru a căuta probe de viață. Apoi, ei consideră că trebuie recoltate rocile potrivite și aduse pe Pământ pentru analize.

Pathfinder este primul pas pe care omenirea l-a făcut în drumul către Marte, atingerea suprafeței planetei și recoltarea de probe din solul marțian. De fapt viitorul scop al misiunilor programului Mars Surveyor este acela de a aduce pe Terra probe concludente din solul lui Marte. Iar atunci cînd vom cunoaște destul despre planeta vecină, vom ști mai mult despre prezența vieții în Univers.

Există vreo probă de viață inteligentă pe Marte?

Răspunsul lui Jack Farmer, la 20 noiembrie 1996:

Nu există o probă reală a vieții inteligente. Așa-numitul chip de pe Marte poate fi ușor explicat ca fiind o formă de relief, iar despre așa-zisele canale despre care se vorbea la începutul secolului nostru se știe clar că erau... iluzii optice.

Credeți că vom intra în contact cu extratereștri?

Răspunsul lui Jack Farmer, la 19 iulie 1997:

E o întrebare grea. Personal nu am nici o idee despre cît de realist este să-ți închipui așa ceva. Pentru că dacă există viață inteligentă în univers, mă întreb care sînt șansele ca „ei" să folosească aceleași tipuri de sisteme de comunicație (semnale radio) ca noi. Singurul mod în care putem răspunde la asemenea întrebări este să continuăm căutările. Cercetările radio întreprinse prin proiectul SETI și misiunile trimise către Marte și Europa sînt, după mine, cele mai bune proiecte pe care umanitatea le-a realizat în scopul găsirii vieții în univers. Cred că sîntem pe drumul cel bun și timpul ne va da un verdict.

De ce căutăm viață pe Marte?

Răspunsul lui Jack Farmer, la 22 iulie 1997:

(...) Atmosfera marțiană, conform analizelor întreprinse de sondele Viking, este compusă din 95,3% CO_2, 2,7% nitrogen, 1,6% argon, 0,13% oxigen, 0,7% monoxid de carbon, 0,03% vapori de apă și o cantitate infimă de gaze inerte. Această atmosferă e similară cu compoziția stratosferei Pământului (...)

Dar cine sunt ei?

Bruce Jakosky - cercetător științific interdisciplinar al proiectului
Jack Farmer - exobiolog Mars Global Surveyor;
Iar lîngă aceste două nume stau sute de oameni care și-au făcut din dorința de cunoaștere mai mult decît un crez. Poate un sens al existenței.

Rusia: publicarea unui atlas al poluării de la Cernobîl

Un atlas european al poluării cauzate de explozia din 1986 a unui reactor al centralei nucleare de la Cernobîl va fi publicat înainte de sfîrșitul acestui an, a anunțat Iuri Iakovlev, șeful serviciului de meteorologie și de protecție a mediului din Rusia. Spre deosebire de cele deja apărute, noul atlas va prezenta nu numai infestarea radioactivă a teritoriilor ucrainean, rus și belarus, ci și pe aceea produsă de dezastrul din 1986 în Europa occidentală, a precizat Iakovlev. Lucrarea, care va fi publicată la Londra de o editură al cărei nume încă nu este făcut public, „va permite infirmarea unor zvonuri datînd de ani de zile cu privire la accidentul de la Cernobîl", a declarat specialistul rus.

Centrala electronucleară de la Cernobîl urmează să fie definitiv închisă în anul 2000, conform unui acord semnat în 1995 între Ucraina și Grupul celor 7 mari țări industriale (G7). În perioada 22 iulie - 1 octombrie a.c., singurul reactor al centralei aflat în activitate este închis pentru reparații.

Comoara din Templu

26 de tone de aur, 65 de tone de argint, obiecte prețioase și veșminte sacerdotale constituie comoara Templului din Ierusalim,

pusă la adăpost înainte de distrugerea edificiului de către romani, în anul 70 d. Ch. Ruloul din cupru cu o vechime de 2000 de ani, descoperit în 1952, în apropiere de celebrele manuscrise de la Marea Moartă, la Qumran, conține bilanțul acestei comori scris în limba ebraică.

Povestea unei ipoteze false

După ce presa americană anunțase o posibilă soluție a enigmei sfîrșitului dinozaurilor prin descoperirea unei falii geologice cu o adîncime de 32 km, sub craterul vulcanului din Chicxulub, din apropierea peninsulei mexicane Yucatan, s-a dovedit că această explicație este falsă. Acest crater a fost creat de căderea unui asteroid cu un diametru de 10 km, cu circa 65 de milioane de ani în urmă, perioadă în care au dispărut dinozaurii. Ruptura produsă de rocile care compun crusta terestră observată în această zonă dovedește violența șocului respectiv, aducând, la prima vedere, dovada ultimă a culpabilității meteoritului în ceea ce privește dispariția „șopîrlelor teribile" și a multor altor specii animale. Dimensiunile craterului erau suficient de mari pentru a explica o extincție bruscă și masivă. Dar, dacă marile animale vertebrate ar fi dipărut din cauza meteoritului, declinul anumitor specii de nevertebrate s-a produs cu mult înaintea acestui fenomen, ceea ce infirmă această ipoteză.

Vulcanii din India, foarte activi în epocă, au fost întotdeauna suspectați de a fi provocat această masivă extincție. Recent, însă, s-a demonstrat faptul că acest vulcanism a început cu zeci de mii de ani înainte ca asteroidul să intre în atmosfera terestră, și s-a întins pe o perioadă de peste 500000 de ani. 70 la sută dintre extincțiile speciilor produse pînă în prezent pe Terra coincid cu un episod vulcanic important, apreciază Vincent Courtillot, director la Institutul de Fizică a Terrei de la Paris.

De la MACROCOSMOS la MICROCOSMOS

Mai aproape de intimitatea materiei

MIHAELA DOROBANȚU

● Acolo unde microscopul clasic nu pătrunde ● Fără obiectiv și ocular la o milionime de milimetru ● Fascinantul peisaj pe care nimeni nu l-a „văzut" vreodată ● Vom avea în curînd „mașini atomice"? ● Memorii de dimensiunea unei molecule ● Un Premiu Nobel pentru o descoperire revoluționară

Să ne imaginăm o lume străvie, formată din adevărate cascade de terase, scări, grămezi de bile de biliard, conuri, tori (un fel de covrigi) și cilindri. O lume ale cărei dimensiuni sînt atît de reduse încît cele mai puternice microscoape optice nu reușesc nici măcar să-i distingă formele! Și totuși această lume există. Mai mult, ea este omniprezentă - este lumea materiei noastre obișnuite, privită însă la scara atomilor care o compun.

Pînă nu demult, nimeni nu reușise să „vadă" un atom. Ceea ce se știa despre el nu era în nici un caz rezultatul unei observări directe, ci doar al cercetărilor teoretice, calculelor, măsurătorilor indirecte. Pentru a „cobori" la nivelul nanometrului (a milioana parte dintr-un milimetru), scara dimensiunilor atomului, și a vedea efectiv textura însăși a materiei, a fost necesar să se pună la punct un aparat special.

Astfel, la începutul anilor '80, doi fizicieni din Laboratorul de Cercetare IBM din Zürich, Gerd Binning și Heinrich Rohrer, și-au fixat acest obiectiv în 1986. Premiul Nobel pentru Fizică recompensa succesul lor - așa numitul MET „microscop cu efect tunel" (STM în engleză - Scanning Tunelling Microscope). Binning și Rohrer erau primii care „vedeau" cu ce seamănă efectiv un atom!

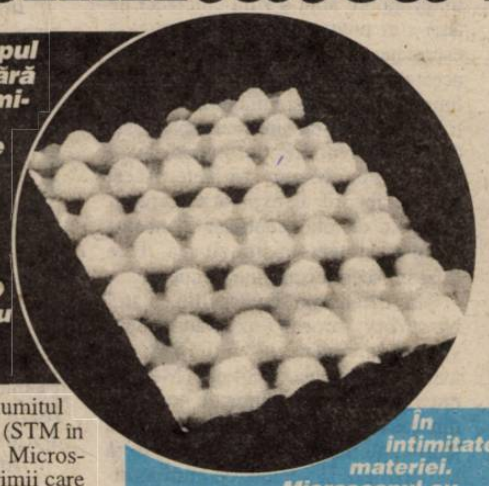

În intimitatea materiei. Microscopul cu efect tunel descrie suprafața analizată iar calculatorul o desenează. În imagine: atomul de germaniu.

Atom cu atom, lumea infinitului mic își prezintă relieful. În imagine: benzenul.

Spre deosebire de microscopul clasic (optic), MET nu conține nici ocular, nici cilindru, nici obiectiv. El se bazează pe un principiu fizic care face ca atunci cînd apropii de un material conductor un ac atît de ascuțit încît vîrful său conține un singur atom, în acesta apare un microcurent electric rămînînd constant atîta vreme cît distanța între ac și suprafața materialului rămîne aceeași.

Pornind de la acest principiu, Binning și Rohrer au pus la punct un dispozitiv de o extremă sensibilitate care, menținînd intensitatea curentului la un nivel constant, constrînge acul să urmărească perfect iregularitățile suprafeței pe care o explorează. Cuplat la o stație grafică ale cărei date sînt interpretate de un calculator, mișcările infime ale acului vor restitui, atom cu atom relieful suprafeței analizate.

Astfel, primele MET au permis descoperirea unei lumi absolut extraordinare, în care legile naturii se supun celei mai riguroase geometrii. S-a ajuns chiar pînă la a „deplasa" unul cîte unul atomii de pe o suprafață, iar Binning și Rohrer s-au amuzat scriind, cu doar vreo 50 de atomi, sigla IBM!

Cercetătorii care au continuat activitatea celor doi preconizează, de altfel, construirea unor veritabile „mașini" ale căror mecanisme vor fi atomii înșiși. Sau se gîndesc la dispozitive de stocare a informațiilor în „memorii" a căror dimensiune să nu depășească pe cea a unei molecule...

Coşmarul poltergeist din strada Galaction

ION ŢUGUI

Un fenomen atestat, care ar putea fi descris asemenea unui scenariu pus de cititor în seama ficţiunii:

Să ne imaginăm aşadar că mutîndu-ne într-o casă necunoscută şi aşezîndu-ne lucrurile la locul lor, de la un moment dat ne pomenim că nu suntem singuri în casa nouă, ci însoţiţi de cineva care ne dă destule semne de existenţa sa, dar nu se arată niciodată; sau, cînd se arată o face pentru a ne avertiza asupra unui necaz, asupra unei drame...

Una din ferestrele vilei dă direct în cimitirul evreiesc. Amănuntul îl vom reţine neapărat, pentru că domnul N., de profesie medic, încă din săptămîna cînd s-a mutat pe strada Galaction din Bucureşti a fost „informat corect", pe cale onirică despre neputinţa familiei sale de a se simţi aici absolut singură, ca orice familie şi ca în orice casă... i-au apărut în vis trei fete (fapt banal, am putea spune), dar care s-au dovedit ulterior chiar entităţi foarte harnice în a se manifesta ca spirite în ambianţa familială a gazdelor.

În familia medicului din strada Galaction trăieşte şi o căţeluşă. Se ştie că animalele, în general, sunt dotate cu instincte de protecţie mai acute uneori decît la om. Ei bine, căţeluşa doamnei Z..., soţia medicului, este vietatea care percepe entităţile fantomatice din apartament. Există locuri în această casă pe care căţeluşa le evită sau le ocoleşte în mod curent. Oricît ai dori să o împingi spre un anume loc, loc liber, care în mod normal ar trebui să nu-i producă nici o o reacţie, nu vei reuşi; opoziţia căţelusei merge pînă la respingerea traseului fie şi printr-un sacrificiu, printr-o autojertfire!

Prima manifestare

Doamna Z. îşi aminteşte prima manifestare, cu exact zece ani în urmă, cînd s-au mutat în strada Galaction. Cumpăraseră casa, soţii erau fericiţi. În una din zile, însă, pe cînd stăteau în sufragerie şi discutau vrute şi nevrute, amîndoi au auzit paşi pe scara interioară. Surprinşi de ritmul paşilor, de altfel foarte clar, concret ca orice pas bine apăsat pe o treaptă din lemn, au bănuit că le intrase cineva în casă. Teama se şi instalase în amîndoi şi în primul rînd gîndul că vor fi nevoiţi să se apere. Oameni încă tineri, intelectuali distinşi, deci mai puţin luptători, căutau în jur ceva de care să se folosească în ideea că intrusul se va arăta şi va vrea să-i agreseze !

Dar în casă nu mai era şi altcineva în afară de ei doi. Au început, firesc şi normal, să se întrebe unul pe altul dacă celălalt a auzit paşii. Îi auziseră amîndoi, nu mai încăpea nici o îndoială...

După paşii care au rămas apoi o amintire, aproape că uitaseră evenimentul, şocul produs atunci. Fiind vară, uşile închise, Z. şi N. au auzit trîntindu-se o uşă. Tocmai se apucaseră să deretice prin casă, să umple camerele cu mobilier, să-şi încheie treburile legate de aranjarea spaţiului... şi, dintr-o dată o uşă s-a deschis, a stat puţin deschisă şi s-a trîntit cu putere! Imediat soţii au controlat uşa de la intrare, au cercetat fiecare colţişor al apartamentului, au ieşit în curte, poate dau de cineva care ar fi vrut să intre şi poate că aşteaptă afară... dar nu era nimeni!

Paşii pe scara interioară şi uşa deschisă din senin şi trîntită au început să le dea de gîndit. Însă cum aceste fenomene nu le produseseră vreun rău, nu-i agresaseră în nici un fel, soţii şi-au spus că ar fi fost cu putinţă să fi trăit o iluzie!

Martorii spulberă iluzia!

Casă proaspăt cumpărată, lucrători absolut necesari pentru unele reparaţii. Domnul N. i-a găsit, i-a adus, s-au înţeles asupra preţurilor pentru manopera ce urma să fie realizată. Iar oamenii s-au apucat imediat de treabă. Erau multe de făcut. Medicul lipsea de-acasă aproape toată ziua, fiind solicitat la clinică. Doamna Z., de asemenea, îi lăsa pe meseriaşi să-şi vadă de treburile lor. Şi a început zugrăvirea, mutarea mobilierului, reparaţii de tot felul... dar, la un moment dat meseriaşii au prins să se revolte: cineva arunca în ei cu pietre! Bombardamentul cu pietre se întetea, însă fără ca vreunul să fie rănit. Oameni energici au bănuit că ori cineva face glume proaste, ori vreun nebun îşi bate joc de ei... unul din meseriaşi s-a pus să pîndească afară să vadă de unde vin pietrele, cine le aruncă în casă, pe geam, spre ei! Stupoare! Pietrele continuau călătoria pe fereastră, în casă, dar nu exista nimeni care să le arunce. Ele veneau pur şi simplu singure!

Tirul părea planificat. Niciodată la aceleaşi intervale, ci în mod derutant pietrele zburau în odaie şi se prăbuşeau pe podea. Oamenii le-au adunat. Sosind proprietarii, le-au arătat pietrele şi i-au întrebat „ce se întîmplă în casa dumneavoastră?" N-au putut primi nici un răspuns. Z. şi N. îşi aminteau de manifestările anterioare - paşii pe scară şi uşa trîntită. Acum se adaugă şi relatarea lucrătorilor. Dacă mai înainte crezuseră că ar fi trăit o „iluzie în doi", acum nu mai puteau crede aşa ceva. Lucrătorii le aduceau dovada precisă, tocmai ei, care nu credeau în fenomene paranormale, că ceva se întîmplă pe strada Galaction, în locuinţa recent cumpărată. Au părăsit casa şi au anulat contractul!

În episodul următor vom afla ce, încă, se mai poate întîmpla!

PSIHOCHIRURGIA PRO şi CONTRA

Declinul unei vindecări

MIHAELA DOROBANŢU

Genul de intervenţii şi chiar performanţele lui Antonio Sales nu sînt foarte diferite de cele ale altor psihochirurgi, cum ar fi Zé Arigó sau alţii despre care vom vorbi în continuare. Şi nu este vorba doar despre operaţiile propriu-zise. O pacientă a povestit că Sales îi prescrisese o reţetă pe care nici un farmacist nu a avut curajul să o prepare. Ea a intrat într-o gravă stare febrilă şi, disperat, tatăl, a reuşit în final să-l convingă pe medicul familiei să rescrie reţeta. Farmacistul a preparat-o (era vorba despre o cantitate enormă de medicamente) iar fata şi-a revenit practic instantaneu.

O altă fostă pacientă a aceluiaşi Sales îşi amintea cum s-a dus la el după ce de timp îndelungat trebuia să poarte mănuşi, neavînd curajul să iasă în lume cu mîinile şi braţele mutilate de o gravă formă de psoriazis, considerată în general incurabilă. Relatîndu-i cazul său, după tratamentul aplicat de Sales, lui Guy Lyon Playfair, autorul cărţii „Puterea necunoscută", femeia i-a întins braţul. Playfair a putut constata personal că pielea era perfect curată, netedă, catifelată.

Şi totuşi un alt element pare încă şi mai interesant. Ca şi în cazul lui Arigó, viaţa lui Sales s-a schimbat mult după apariţia unei serii de articole într-o revistă braziliană de mare tiraj. Lumea a început să se îmbulzească, dar, aşa cum mulţi din ei au spus, Sales părea să-şi fi pierdut în mare măsură puterile.

Fotografiile din revistă îl înfăţişau, de exemplu, examinînd ochii unui pacient, ţinînd în mînă un bisturiu adevărat, ceea ce sugera abilitatea de a manipula instrumente medicale, sau lîngă un alt pacient pe corpul căruia se distingeau o serie de urme, ca nişte zgîrieturi, în zona stomacului. Dar, deşi pacientul spunea că în timpul operaţiei i s-a scos ceva din stomac, operaţia însăşi a avut loc într-un întuneric total, în final neputîndu-se trage nici o concluzie serioasă.

Un alt vizitator al lui Sales, din acea perioadă, o doamnă cu puternice calităţi de medium, declara chiar că reportajele erau bune pentru... un dosar de poliţie. Şi totuşi Playfair se consideră obligat să sublinieze că niciodată calităţile unui medium, sau, în cazul nostru, ale unui vindecător, unui psihochirurg, nu trebuie judecate după un singur caz şi chiar nici după doar cîteva. Este nevoie de o observare îndelungată, atentă şi fără idei preconcepute de nici un fel, pentru a putea realiza efectiv o evaluare corectă.

Altminteri - calităţile, puterile unui medium, ale unui chirurg psihic, vin, se duc, revin iarăşi. După publicitatea care i s-a făcut în 1971, Sales a intrat într-o lungă perioadă de declin.

O răpire OZN lîngă Podul Brooklyn

Un obiect implantat în cavitatea nazală

DAN D. FARCAŞ

Personajul central al celor relatate în cartea lui Budd Hopkins: *Witnessed: the True Story of the Brooklyn Bridge UFO Abductions,* este o persoană numită *Linda Cortile,* pentru a-i proteja identitatea. În jurul cazului s-a făcut însă multă vîlvă; astfel că ea a fost identificată, drept pentru care în alte lucrări ea apare sub adevăratul ei nume: *Napolitano.* La momentul evenimentului, Linda era o brunetă atrăgătoare, de 42 de ani, lucrînd ca secretară şi recepţionistă la o companie tipografică. Era măritată, avea doi copii, iar familia locuia într-un apartament aflat la etajul 12 dintr-un bloc din New York, în vechiul Manhattan, în apropierea podului Brooklyn. Ea i se adresase, printr-o scrisoare, lui Budd Hopkins, în primăvara anului 1989, după citirea cărţii Intruders, deoarece îşi amintea că în copilărie şi adolescenţă avusese o serie de „vise" ciudate şi trecuse prin mai multe întîmplări stranii, de tipul celor care, conform cărţii, indicau răpiri OZN. Între acestea îşi amintea de o operaţie prin care, pe la vîrsta de 28 de ani, i s-ar fi implantat un obiect de 2-3 milimetri în cavitatea nazală. La vremea respectivă s-a dus chiar la un medic care i-a spus că poartă în nas cicatricele unei operaţii, or ea nu-şi făcuse niciodată o astfel de operaţie. Budd şi Linda s-au întîlnit de mai multe ori, încercînd să scoată la iveală mai multe despre aceste întîmplări, ea însăşi fiind interesată să afle ce anume s-a întîmplat şi dacă nu cumva este nebună.

În 30 noiembrie 1989 Linda îi dă un telefon alarmant lui Budd, afirmînd că puţin după ora 3 în zori, a văzut în camera ei o arătare scundă, cu pielea cenuşie, cu capul mare, cu ochi negri enormi, apropiindu-se de patul ei. A început să urle de groază, sperînd să-şi trezească soţul dar acesta continua să doarmă adînc. Vrea să arunce cu o pernă în intrus dar în clipa următoare simte că este complet paralizată. Din acest moment amintirile ei devin fragmentare dar, ca prin ceaţă se vedea plutind afară pe geam către un OZN care staţiona deasupra blocului. Acum era înfricoşată, între altele deoarece crezuse că întîmplările posibil legate de OZN-uri erau de domeniul unui trecut închis.

La 2 decembrie 1989 Budd efectuează asupra Lindei o regresie hipnotică, încercînd să deblocheze din memoria ei mai multe detalii. Rememorînd incidentele acelei nopţi, sub hipnoză, Linda îşi aminteşte că au fost mai multe figuri în dormitorul ei. Acestea au ridicat-o şi au făcut-o să treacă *prin* fereastra închisă. S-a văzut plutind deasupra străzii, urcînd şi intrînd într-un obiect luminos aflat deasupra. În interiorul obiectului a fost obligată să se întindă goală, pe un soi de masă, pentru a fi consultată. Ea protestează dar unul dintre intruşi o linişteşte prin cuvinte rostite într-o limbă nepămînteasca, pe care Linda o înţelege şi din care reproduce cîteva cuvinte sub hipnoză. Intruşii o întreabă de familia ei, iar ea confirmă că sunt cu toţii bine. Apoi întreabă ea: „de ce sunt aici"? I se răspunde „doar pentru o consultaţie". Ea suportă un examen de tip medical foarte amănunţit, între altele în nări. Se foloseşte un instrumentar ciudat, cu destinaţie necunoscută. La un moment dat Linda îşi dă seama că obiectul se află sub apă, probabil în East River; vede prin geam, în lumina reflectorului, gunoiul de pe fundul apei, între altele o butelie de plastic. Peste puţin timp după aceasta se vede în patul ei, încercînd, fără succes, să-şi trezească soţul. Pentru o clipă are impresia că intruşii i-au omorît familia. la o oglinjoară şi verifică dacă soţul ei şi cei doi copii respiră, constatînd uşurată că da. Sub hipnoză, povestind incidentul, Linda strigă şi se agită. Budd Hopkins o linişteşte spunîndu-i că în astfel de situaţii posibilii martori sunt aduşi într-o stare „deconectată", pentru a nu putea interveni în cele întîmplate.

(Va urma)

Spiritism, impostură şi adevăr

Mese rotitoare, şiretlicuri bănoase

PAUL IOAN

Paralel cu istoria autenticului spiritism (care în forma sa conceptualizată are abia o sută cincizeci de ani) s-ar putea scrie şi o cronică a escrocheriilor spiritiste. Iar în cadrul acesteia, aş menţiona un record de longevitate a cacialmalelor: cei patruzeci de ani de şiretlicuri bănoase, care le-au avut drept protagoniste pe surorile Fox, Margret şi Kate. Acest gen de record al exploatării credulităţii nu denotă scepticismul nostru absolut, şi nici maliţiozitatea. Este doar un scepticism bine temperat.

În localitatea Hydesville, statul New York, surorile Fox şi-au început vremelnic cariera; în anul 1848, ele aveau 11 şi respectiv 14 ani (Margret era vîrstnica). Ciocăniturile nocturne din casa lor, bănuită a fi bîntuită de spirite, nu mai conteneau, ajunseseră să deranjeze şi vecinii. Şi cum întotdeauna se găseşte un om de iniţiativă (sau un grup), s-a găsit şi-n acest caz bărbatul inteligent care să le scoată din impas. Flăcăul, rămas anonim, a stabilit un cod de comunicare cu „ciocănitoarea" agasantă. Pronunţa o literă; dacă urma un număr par de ciocănituri, însemna o confirmare, dacă nu, o infirmare a acceptării literei respective... Şi uite aşa s-a înfiripat dialogul explicit cu spiritúl buclucaş. Prin acest procedeu original s-a aflat că pe fostul proprietar al casei l-ar fi chemat Charles Rosma. S-a săpat temeinic în jur şi s-au găsit mai multe schelete... Dar în nici o arhivă nu a fost găsit acest nume. În schimb, surorile Fox deveniseră celebre, turneele lor în SUA şi Anglia s-au ţinut lanţ.

În aceeaşi perioadă incredibil de lungă, 1848 - 1888, izbucnise mania meselor rotitoare. Şi cum celebritatea augmentează credulitatea, fetele din Hydesville comunicau cu spiritele pe fondul unui „program artistic" de levitaţie a obiectelor demn de teatrul de marionete. Iar dacă numai peste patruzeci de ani toată tărăşenia a fost dată în vileag, asta se datorează faptului că personalităţi marcante din epoca respectivă au aderat trup şi suflet la fenomenul numit spiritism. Cum să te îndoieşti de puterile surorilor Fox, cînd Victor Hugo, Camille Flammarion sau sir Arthur Conan Doyle poartă stindardul şedinţelor de spiritism ?

Atunci nu mai aveau nimic de pierdut, în timpul unei petreceri date în cinstea lor la New York, doamnele respective au recunoscut, oficial, că trişaseră în toată cariera. Kate devenise alcoolică şi whisky-ul, împreună cu posibilele remuşcări, au făcut să triumfe adevărul. După patruzeci de ani de potlogării, nu-i mai păsa de reacţia publicului. Dar, culmea! Activitatea lor nu s-a încheiat după clipa mărturisirilor! Surorile Fox aveau deja adepţi fanatici şi bogaţi, şi încă patru ani, pînă-n 1892, spiritele au făcut naveta din lumea de dincolo spre masa lor de lucru...

Privire peste gardul unei închisori

ŞERBAN FILIP

Recent, am purtat o discuţie cu dl. colonel dr. Gheorghe Florian, comandantul Penitenciarului Rahova, care reprezintă şi o incursiune în labirintul de dincolo de zidurile închisorii.

- Am înţeles că un nou penitenciar îşi va deschide porţile. Unde?

- În curînd se va deschide noul Penitenciar Rahova, pe vechiul amplasament pe care se găsea penitenciarul Capitalei. El va fi cel mai modern Penitenciar din sud- estul Europei, prezentînd condiţii de existenţă deosebit de bune pentru deţinuţi: camere pentru 6 sau 10 persoane, fiecare cameră fiind dotată cu duşuri şi televizor; o policlinică cu multe cabinete de specialitate, un club modern şi cea mai mare biserică pentru deţinuţii din România. Penitenciarul va oferi o gamă de servicii specifice unei comunităţi închise:pentru cei care nu ştiu carte se oferă condiţii de alfabetizare, iar cei care nu au terminat 8 clase au această posibilitate. În actualul proiect de lege care va fi introdus în Parlament este prevăzută şi posibilitatea de a face studii universitare prin corespondenţă. Deţinuţii au aici posibilitatea de a învăţa o meserie. Se asigură o educaţie morală, în sensul că se organizează dezbaterea unor teme morale în compania unor profesori. Va exista şi o bogată activitate religioasă. Vor fi organizate activităţi sportive, acţiuni artistice, sprijinite de UNITER, care are un program în penitenciarele româneşti intitulat „Teatrul ca reabilitare", care constă în punerea în scenă a unor piese bine alese, în care joacă deţinuţi şi care se încheie cu o dezbatere în care sînt antrenaţi deţinuţii din sală.

Viaţa deţinutului

- Să înţelegem că închisoarea va deveni un spaţiu de viaţă normală, cu singura diferenţă că se desfăşoară în condiţii controlate?

- Venirea la penitenciar înseamnă un fel de moarte socială - dintre cei apropiaţi nimeni nu se mai interesează de tine o bună bucată de vreme. Este şi un fel de moarte simbolică pentru că deţinutul continuă să se afle în conştiinţa celor apropiaţi. Nu este uşor să trăieşti într-un mediu de viaţă ale cărui coordonate sînt crima, disperarea, stresul. Este o lume anonimă, în care eşti privat de prestigiu, în care îţi pierzi stima de sine, în care mulţi deţinuţi devin irecuperabili: au pierdut ani de zile în închisoare şi şi-au pierdut speranţa într-o viaţă normală. Dezamăgirea şi disperarea sînt atotcuprinzătoare, cu atît mai mult cu cît mulţi deţinuţi au familie şi prieteni şi

consideră că suferă pe nedrept. Penitenciarul este o instituţie patogenă. Penitenciarul tulbură echilibrul personalităţii, prin reducerea spaţiului de viaţă, a timpului personal şi a comportamentului social (izolare, abandon). Stresul prelungit în faza de anchetă, intrarea într-o colectivitate de anonimi, controlul riguros al conduitei, dependenţa faţă de personal, supraaglomerarea favorizează instalarea apatiei, lipsei de iniţiativă, pierderea interesului pentru lucruri, oameni şi evenimente, anestezia afectivă, resemnarea fatalistă. A sta zilnic 17 ore treaz într-o ambianţă monotonă, epuizarea subiectelor de discuţie conduc spre degradarea imaginii de sine şi căderi afective. Nimic nu este al tău, totul se petrece în faţa celorlalţi.

Viaţa personalului

- Cum se descurcă în acest mediu dificil personalul închisorii?

- Este foarte greu să lucrezi în acest mediu deoarece contactul permanent cu lumea deţinuţilor te epuizează încetîncet. Eşti contaminat de ideile şi valorile lumii interlope. A trăi o viaţă întreagă numai pentru a constata că există noroi este un lucru foarte greu de acceptat. Ascultînd confesiunile a mii de deţinuţi te întrebi care este binele, care sînt criteriile lui, de ce viaţa este atît de complicată? Totuşi, personalul repetă de mii de ori deţinuţilor: împreună sîntem mai buni, trebuie să cooperăm, trebuie să trăim împreună. Penitenciarul urmăreşte asigurarea condiţiilor de executare a pedepsei, intimidarea deţinuţilor şi readaptarea acestora pentru viaţa de după eliberare. Toate acestea se fac la noi cu acelaşi personal, deşi în penitenciarele moderne personalul este strict specializat: pentru situaţiile obişnuite, pentru situaţiile de criză şi pentru reeducarea deţinuţilor. Oamenii sînt neliniştiţi în faţa fenomenului criminalităţii şi cred că un deţinut nu merită să trăiască mai bine. Dar eu cred că aceasta este o concepţie greşită. Trebuie să umanizăm închisorile, dar pedepsele să fie foarte aspre. Marele beneficiar al închisorii este, totuşi, societatea, căreia trebuie să-i vindecăm rănile şi să-i redăm indivizii care au încălcat legea.

Reintegrarea

- De ce recidivează mulţi deţinuţi?

Există un proiect al legii probaţiunii care oferă posibilitatea unor instituţii să se ocupe de reintegrarea reală a deţinuţilor. De obicei se vorbeşte despre reintegrarea socială într-un mod idilic şi se omite să se spună că aceasta începe pur şi simplu cu un loc de muncă. Dacă acesta nu există, totul rămîne o simplă vorbă în vînt.

- Şi totuşi, ce soluţii există pentru o reală reintegrare socială a deţinuţilor?

- În lume există modele de mare eficacitate care au rezolvat această problemă şi care ar trebui să fie introduse şi în România, cum sînt modelul britanic şi cel belgian. În Marea Britanie, fiecare comunitate are un lucrător social, care se ocupă de două-trei străzi: de locurile de joacă, de calitatea drumurilor, iluminatul public, curăţenia pe stradă, în curţile oamenilor etc. El este absolvent al unei facultăţi de psihologie, sociologie, psihopedagogie sau asistenţă socială şi se specializează ulterior vreme de doi ani în probleme de asistenţă socială. Nimeni nu se poate angaja în această zonă fără încunoştiinţarea lucrătorului social. Este plătit de către comunitate. Dacă un minor comite o ilegalitate, el se interpune între organele de poliţie şi justiţie: dosarul penal întocmit de poliţie este primit de judecător numai dacă există un raport al lucrătorului social, care a efectuat anterior o anchetă amplă: cu inculpatul, părinţii, profesorii săi, vecinii, preotul. În proporţie de 80 la sută, judecătorul ia o hotărîre în baza acestui raport. În România noi ne-am învăţat ca toate problemele să ne fie rezolvate de instituţiile statului, dar multe dintre acestea ţin de însăşi organizarea noastră...

În loc de concluzie:

Toate bune şi frumoase. Condiţii bune de detenţie, teatru chiar şi cursuri prin corespondenţă pentru deţinuţi. Rămîne o întrebare: pe cînd condiţii mai bune de trai şi cursuri prin corespondenţă pentru acei oameni care n-au pe conştiinţă nici un furt, nici o delapidare, nici o crimă? Pentru noi, cei care ne aflăm în libertate.

Planeta se sufocă!

Plămîni artificiali pentru 5 sănătatea Planetei

MARIAN GRIGORE

Cu aceasta ne aflăm (deocamdată, cel puţin) la capătul „inventarului" problemelor şi soluţiilor corespondente, implicate de creşterea conţinutului de bioxid de carbon din atmosferă. Neajunsul - pentru marele public, dar nu numai - al acestui tip de „inventare" constă în imposibilitatea depăşirii abordării globale. Efectul de seră afectează, în mod evident, întreaga planetă, respectiv Omenirea în ansamblul ei, dar ce are Omenirea cu ograda fiecăruia? Ce reprezintă, în fond, la scară globală, un copac tăiat, un coş de sobă în plus ori, mutatis mutandis, un coş de termocentrală înălţat în cartier, pentru apa caldă şi electricitatea cea de toate zilele?

Judecăţile noastre de valoare sînt, fatalmente, cantonate în spaţiul strîmt dintre posibilităţile pe care le avem, ca indivizi, implicit infime la scară globală, şi necesităţile pe care nu natura, ci societatea modernă ni le-a impus. Şi, în definitiv - parcă vă aud spunînd - nu s-au conturat deja soluţii, nu pentru aceasta există oamenii de ştiinţă şi miliardele de dolari pe care noi, fiecare şi toţi împreună, în calitate de contribuabili, le acordăm cercetării ştiinţifice? Constatări liniştitoare pentru un mod de viaţă pe care ne pare imposibil a-l părăsi de bună voie, în favoarea grijii pentru un viitor pe care, oricum, nu-l vom mai apuca. De la faza antropocentrist-egocentrică a concepţiilor despre lume (*„Universul a fost creat de divinitate pentru om şi în folosul omului"*), revoluţia industrială, cu al său corolar - concepţia liberală centrată pe individ - a condus societatea spre un anume fatalism, dominat de o filozofie predominant egoistă. După noi, potopul - pare a fi modul de viaţă după care se conduce omul actual, risipitor cu resursele ce păreau (şi încă mai par multora) infinite sau, oricum, multiplicabile şi regenerabile la infinit, graţie progreselor ştiinţei. O ştiinţă pe care cei mai mulţi nu o înţeleg, datorită caracterului din ce în ce mai specios, mai complex al acesteia. Probleme alimentare? False probleme, cîtă vreme prin miciurinism (vă amintiţi, nu?) vom crea noi şi noi specii de plante. Astăzi, *ingineria genetică*, dacă este incontestabil ştiinţifică, nu este totuşi cu nimic mai puţin iluzorie şi mai puţin periculoasă ca soluţie-miracol. Ba dimpotrivă! „Noi nu luptăm cu natura, noi o supunem" - suna sloganul ştiinţei epocii staliniste. Numai că natura, supusă propriilor legi, propriilor ritmuri - întinse pe sute, mii sau milioane de ani - se răzbună de fiecare dată, în moduri adesea neaşteptate şi imprevizibile, atunci cînd este violentată. Iar dispariţia stalinismului nu a schimbat prea mult, din păcate, modul de a gîndi şi de a reacţiona al celor mai mulţi dintre noi. Singura şansă a omenirii nu rămîne, deci, decît cunoaşterea - din ce în ce mai profundă - a legilor naturii, în toată conexitatea lor, pentru a le folosi, nu pentru a le înfrînge.

Revenind la subiectul serialului nostru, concluzia este că soluţia problemei efectului de seră datorat excesului de bioxid de carbon nu poate fi decît una de durată, marcată de eforturile de fiecare zi, ale fiecăruia şi ale tuturor împreună, îndreptate spre economisirea energiei şi reducerea emisiilor poluante. Altfel, costul unor soluţii „revoluţionare", ca unele din cele expuse în serialul nostru, s-ar putea dovedi prohibitiv, ajungîndu-se în situaţia paradoxală de a produce energie doar pentru a o folosi, în cea mai mare parte, în scopul înlăturării poluanţilor emişi cu ocazia producerii ei. Ca-n cunoscutul banc în care problema pămîntului rezultat din săparea unei fundaţii e rezolvată printr-o altă groapă în care să fie depozitat. Groapă din care va rezulta pămînt, care...

Să rîdem de o asemenea „soluţie", ferindu-ne să cădem în ea.

Zona crepusculară a mileniului doi

SINUCIDEREA COLECTIVĂ
un pas către eliberarea de frică

Sinuciderile rituale, sectele de toate felurile, sînt fenomene care mai ales în vremurile noastre capătă uneori dimensiuni cutremurătoare. Deşi izolate, asemenea cazuri impun, dacă nu o discuţie exhaustivă, cel puţin o prezentare, oricît de sumară. Pentru că ele ne deschid o perspectivă deconcertantă asupra limitelor pînă la care poate fi „împinsă" natura omenească. Este vorba despre oameni, semeni ai noştri, pentru care moartea nu este duşmanul vieţii, ci viaţa însăşi, iar sinuciderea reprezintă doar o trecere spre un nivel superior al existenţei. Acestea sînt concluziile lui James Tabor, profesor de religie la Universitatea din Charlotte, Corolina de Nord. Puncte de vedere greu de înţeles - de fapt o imagine a unei alte realităţi, în care, aşa cum vom vedea, înconjuraţi de personaje şi simboluri din Star Trek, E. T., Dosarele X, oameni, oameni ca şi noi, cu familie, cu studii, cu o viaţă întreagă în urma lor, hotărăsc să facă pasul spre necunoscutul care pe cei mai mulţi îi sperie - neliinţa.

MIHAELA DOROBANŢU

Una din cele mai stranii întîmplări de acest fel s-a înregistrat anul acesta, la începutul lunii aprilie la Santa Fe. 39 de cadavre au fost găsite aşezate pe spate, pe paturi şi saltele, ca nişte cumplite exponate dintr-un laborator al groazei. 21 de femei şi 18 bărbaţi, cu vîrste între 26 şi 72 de ani, în diferite stadii de descompunere, atmosfera din încăpere fiind de-a dreptul irespirabilă. Toţi purtau pantaloni negri, cămăşi negre, largi şi aveau faţa acoperită cu un fel de voaluri portocalii - culoarea penitenţei. Cei care purtau ochelari şi-i scoseseră şi îi puseseră lîngă ei. Lîngă fiecare cadavru se găseau actele de identitate respective. Casa întreagă era de o curăţenie desăvîrşită. Ca şi cum, pregătindu-se pentru moarte, şi-ar fi adus aminte de cuvintele profetului Isaia: „orînduieşte-ţi casa, pentru că vei muri, nu vei trăi".

„Poarta Cerului" - acesta este numele cultului ai cărui adepţi au recurs la una din cele mai cumplite sinucideri din istoria omenirii. După părerea medicului şi-au luat viaţa pe rînd: mai întîi 15, apoi alţi 15, apoi şapte. Şi, în fine ultimii doi. Au înghiţit toţi fenobarbital cu suc de mere sau budincă, au băut o gură de vodcă după care, pentru a grăbi apropierea morţii şi-au pus un sac de plastic pe cap. Singur, în principalul dormitor al vilei - stăpînul însuşi, Herff Applewhite, în vîrstă de 65 de ani. Dacă a murit primul sau ultimul, aceasta nu o vom şti niciodată.

Cea mai cumplită sinucidere din istoria Statelor Unite va rămîne, desigur, pentru multă vreme un fenomen greu de înţeles, mai ales avînd în vedere perfecţiunea cumplită a „organizării" plecării din această lume a celor 39 de sinucigaşi care au lăsat în urma lor o uluitoare cantitate de informaţii pe casete video şi pe Internet.

Într-un ameţitor amestec de OZN-uri, erezii creştine apocaliptice, simboluri New Age, vechi credinţe păgîne şi cea mai obişnuită paranoia, aceşti oameni şi-au... abandonat corpurile, pe care le considerau doar nişte simple şi banale recipiente, pentru a porni în grup spre întîlnirea cu entităţi extraterestre superioare. „Singura voastră şansă de a supravieţui este să plecaţi cu noi" - acesta a fost se pare cuvîntul de ordine pe care l-au urmat sinucigaşii, tineri şi bătrîni, bogaţi şi săraci, negri şi albi, care nu şi-au putut imagina altă cale de a se salva de la o neîncredere pe care o vedeau invadatoare, decît o moarte în comun.

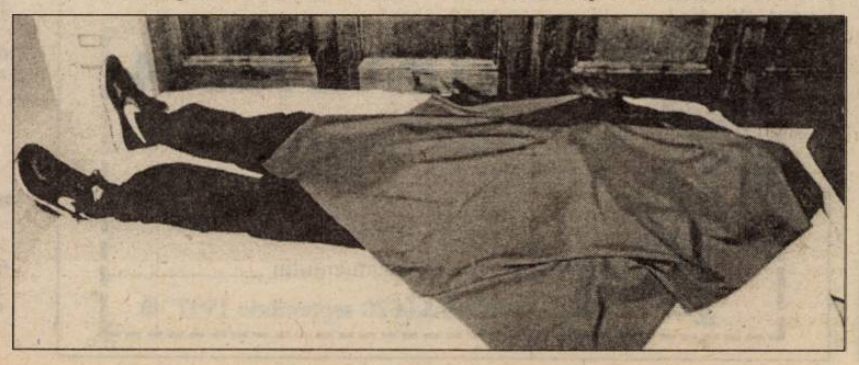

Şi mai interesant însă este că oamenii de ştiinţă, istoricii care studiază mileniul nostru, precum şi cercetători ai fenomenelor bizare şi inexplicabile, au prevăzut încă de mai multă vreme fenomene de acest tip în zona crepusculară a mileniului doi. Şi nu este vorba doar de numărul mereu în creştere al unor secte obscure, ci şi de „alegerea" perioadei din an: Săptămîna Mare, Echinocţiul de Primăvară, Cometa Hale Bopp strălucind ameninţător pe cer..., o conjunctură perfectă de apocalips pentru oricine are mintea tulburată de stranii şi neînţelese fenomene cosmologice.

A existat oare vreun element „uman" în tot acest coşmar? Poate doar faptul că, aşa cum a reuşit să afle un reporter, Applewhite îi mărturisise unui prieten apropiat că, oricum, urma să moară de cancer.

* * *

Vă mai amintiţi atîtea dintre poveştile comune pentru mai multe popoare în care tînărului prinţ sau frumoasei prinţese li se spune că oriunde pot intra, numai o anumită poartă să nu o deschidă, pentru că acolo s-ar întîlni cu moartea? Aşa ceva s-a întîmplat cu adevărat în Santa Fe. O tragedie pe lîngă care nu putem trece nepăsători...

Pledoarie pentru un somn bun

Statistici recente arată că, dacă 10 la sută din populaţia planetei este consumatoare de... somnifere, numărul femeilor incluse în acest procent este de două ori mai mare decît cel al bărbaţilor. Alarmant pentru specialişti este faptul că aceste consumatoare constante de somnifere, cu micile pilule nu fac altceva decît să altereze calitatea somnului. În aceste condiţii, specialiştii se văd obligaţi să ne reamintească unele reguli ce ne pot asigura un somn odihnitor.

Nopţile noastre proaste sînt datorate în primul rînd necunoaşterii propriului bioritm. Celebra „lege" a celor opt ore de somn recomandate nu au nici o justificare medicală. Pentru că nu toată lumea are nevoie de acelaşi număr de ore de somn pentru refacere. Tot statisticile arată că 50% dintre noi dormim între orele 23 şi 7, deci, 8 ore, 25%, dorm doar 6-7 ore, iar restul, marii somnoroşi, dorm între 9 şi 10 ore. Micii sau marii somnoroşi beneficiază de acelaşi timp de somn profund, reparator. Diferenţele de timp de odihnă necesar sînt corelate cu diferenţe de temperament, datorate unor factori genetici. Cu puţin antrenament, se poate reuşi reducerea somnului nocturn, dar 5 1/2 ore pare a fi minimum ce trebuie respectat pentru a nu se ajunge la nervozitate excesivă şi la scăderea performanţelor fizice şi intelectuale. Acest ritm biologic este legat de declanşarea unor secreţii hormonale care comandă adormirea şi trezirea.

Cînd dormiţi prost, în primul rînd trebuie să identificaţi cauzele nopţilor albe, care nu seamănă deloc între ele. Dintre adevăratele insomnii cea mai frecventă este cea de seară, legată de stres, insatisfacţii de tot felul sau surmenaj. Insomnia din mijlocul nopţii este cauzată tot de griji, de angoase sau de... somnul de după-amiază.

Insomnia de dimineaţă este adesea semnalul unei stări depresive.

Există însă şi falsele insomnii, ale celor care sînt programaţi genetic să doarmă puţin, sau ale sedentarilor. În sfîrşit, multe persoane se plîng că nu au închis ochii toată noaptea deşi înregistrările arată 7-8 ore bune de somn. Fenomenul se întîlneşte frecvent la femei şi la persoanele în vîrstă.

Şi, pentru că este de preferat să evitaţi somniferele, iată cîteva „secrete" ale unui somn odihnitor.

- Înainte de a vă culca, destindeţi-vă făcînd cîteva exerciţii uşoare de gimnastică, ascultînd muzică sau citind.
- Pentru un somn odihnitor, recurgeţi la fitoterapie. Virtuţile unor plante precum teiul, valeriana, muşeţelul, au fost demult demonstrate.
- O linguriţă de miere şi un pahar cu lapte pot fi salvatoare.

Oricum, la somnifere nu trebuie să se recurgă decît în situaţii speciale şi nu mai mult de trei săptămîni.

Matrimoniale

Pagina „Femina Club" reia publicarea anunţurilor „Matrimoniale". Costul unui anunţ de 10 cuvinte este de 50000 lei. Următorul „calup" de pînă la zece cuvinte dublează tariful. Dacă cererea dv. în căsătorie numără între 21 şi 30 cuvinte, taxa este de 150000 lei. Costul anunţului se va trimite prin mandat poştal pe adresa: Ionescu Simion, Redacţia revistei „Magazin", P-ţa Presei Libere nr.1, cod 71341, Of. poştal 33. Textul va fi notat pe mandat la rubrica „loc pentru corespondenţă".

Inima tinerelor fumătoare...

...este extrem de sensibilă, spun specialiştii. În plus, ultimele statistici indică faptul că femeile tinere fac tot mai frecvent infarct. Tot mai multe cazuri s-au înregistrat la femei sub 40 de ani. Medicii ne atenţionează că factorii implicaţi sînt tabagismul asociat cu pilula contraceptivă. Concluziile vă lăsăm să le trageţi singure...

Indiscreţii...

Protectoarea animalelor

Plină de umor, Brigitte Bardot, la fel de seducătoare la 63 de ani ca şi în tinereţe, mărturiseşte că „apără animalele, fie ele de dreapta sau de stînga. Fără discriminări". Pentru că ea nu face politică, ci... politica apărării animalelor. Recompensată recent de UNESCO pentru activitatea sa în acest domeniu, B.B. a părăsit reşedinţa sa din Saint-Tropez (de unde nu a mai ieşit decît în primăvară, cu ocazia alegerilor prezidenţiale din Franţa) pentru a zbura pînă la Atena. Evident, călătoria a avut loc cu un avion particular, iar alături de celebra actriţă au mai fost... acceptaţi soţul său, cu care a savurat o cupă de şampanie şi cîteva fructe proaspete, şi reporterii revistei „Paris Match". Despre ce au discutat protagoniştii acestui zbor, săptămîna viitoare.

TRUCURI pentru a vedea viaţa în roz...

Să continuăm identificarea „trucurilor" sugerate de psihologi şi reunite de Dominique Glocheux în cartea sa „La vie en rose".

- O după-amiază petrecută „la o cafea" cu o prietenă vă poate deconecta. Acordaţi-vă cît mai frecvent acest privilegiu.
- Dacă mai sînteţi în concediu, sau cel puţin la sfîrşit de săptămînă, ieşiţi în natură, mergeţi desculţă pentru a simţi sub tălpi firul ierbii scăldate de rouă. Închideţi ochii. Ascultaţi cu atenţie toate „şoaptele naturii".
- Stabiliţi o zi, o dată fixă, de exemplu prima duminică a lunii octombrie cînd îi puteţi invita la un pahar de... must dulce pe cei ce vă sînt dragi. Contactele de acest fel se fixează pentru mult timp în suflet.
- Nu treceţi pe lîngă nici o plăcere sub pretextul că ziua de mîine s-ar putea să vă rezerve ceva mai mult. Obişnuiţi-vă să trăiţi clipa.
- Eliminaţi din viaţa cotidiană pesimismul, evitaţi plîngăreţii şi frustrările de orice fel.
- Păstraţi întotdeauna în frigider o sticlă cu vin bun sau o şampanie şi cîteva gustări bune şi uşor de preparat. Aceasta în eventualitatea în care trec pe la dv. nişte prieteni, sau fără să fiţi... avertizată veţi petrece o seară în doi. Evident, cu multă tandreţe, iubire şi ceva... şampanie.
- Acordaţi-vă dv. atîta iubire cît meritaţi, înainte de a da celorlalţi din prea plinul inimii voastre. Merită să meditaţi la acest îndemn!
- Cereţi-i iubitului dv. să vă rezerve o anumită seară dintr-o lună. Lăsaţi totul în suspensie... înainte de a-i sugera să vă însoţească la teatru sau într-o plimbare la munte sau la mare sau, pur şi simplu, la un motel unde aţi descoperit o cameră curată, cochetă şi, evident, un alt decor decît cel obişnuit...
- Sărbătoriţi chiar şi micile succese: faptul că de o lună încheiată, zilnic faceţi gimnastică de întreţinere, sau că palmierului plantat şi îngrijit de dv. i-a mai dat o frunză, sau că instructorul de la „Şcoala de şoferi" pe care o urmaţi v-a lăudat pe tot traseul...

Un caz pe săptămînă

Pentru dumneavoastră, doamnă

„Mă numesc M.C., am 40 de ani şi locuiesc în Bucureşti. De cîţiva ani sufeream de spasmofilie, aveam şi probleme digestive, cu ficatul şi stomacul. În plus, mă supărau rinichii. Citind despre vindecările miraculoase obţinute de doamna Vasilica Ciupea, maestră cu capacităţi extrasenzoriale de categorie internaţională, am apelat şi eu la dînsa. A fost o decizie inspirată pentru că după două serii de şedinţe de tratament bioenergetic, efectuate telepatic, mă simt foarte bine..."

* * *

Redacţia revistei noastre facilitează cititorilor dornici să beneficieze de tratamentul bioenergetic accesul la „Cabinetul Ciupea" pe baza talonului alăturat. Posesorul unui astfel de talon decupat din revistă beneficiază de o reducere cu 10 la sută a costului tratamentului, ceea ce echivalează cu 10000 de lei.

10% REDUCERE adică 10000 lei

TALONUL NR. 34

Numele şi prenumele pacientului.....

.....

Adresa.....

Intervalul efectuării tratamentului.....

● Valabil pînă la 20 septembrie 1997 ●

Programări la telefon: 6862046

Gastronomice

Uşor de realizat, gustos, dietetic dar consistent, acestea ar fi calităţile ***sufleului de carne cu smîntînă*** pe care vi-l sugerăm.

Sînt necesare: 500 g carne macră de viţel, 150 g griş, 5 ouă, 100 g smîntînă, 25 g unt, sare. Carnea se fierbe în puţină apă cu sare, se trece prin maşina de tocat şi se amestecă cu smîntîna. Grişul se fierbe în zeama de carne, se lasă să se răcească apoi se amestecă cu carne tocată, cu gălbenuşurile şi se sărează. Se adaugă albuşurile bătute spumă. Compoziţia se toarnă în forma bine unsă şi se coace, la foc potrivit, timp de 35 de minute.

* Şi, pentru a ne menţine în zona preparatelor dietetice, vă oferim şi reţeta unui ***sufleu de cartofi.*** Cantităţile necesare: 1kg cartofi, 1 ceşcuţă smîntînă, o ceşcuţă de lapte, 3 ouă, 2 linguri ulei, sare (piper facultativ).

Cartofii se curăţă, se spală, se taie cuburi mari şi se fierb. După ce au fiert, se scurge apa, apoi se zdrobesc cartofii, se amestecă cu smîntîna şi laptele, se pune sare (eventual piper) şi se adaugă gălbenuşurile, unul cîte unul. Se încorporează uşor albuşurile bătute spumă, apoi se toarnă compoziţia într-un vas bine uns cu ulei (sau unt). Se coace în cuptor încins, la foc iute. În 10-15 minute sufleul este gata.

* Din 12 roşii potrivit de mari, 2 ouă, 2 linguri brînză rasă, 2 linguri de unt, o ceaşcă de lapte şi 1 lingură făină puteţi pregăti un fel de mîncare apetisant. Se spală roşiile, se taie pe jumătate, se scoate miezul şi se lasă pe un platou să se scurgă.

Se pregăteşte un sos alb: 1 lingură de unt se pune pe foc la topit, se adaugă o lingură de făină, se stinge cu laptele şi se fierbe pînă se obţine un sos gros. Se lasă să se răcească, apoi se amestecă brînza rasă, gălbenuşurile, albuşurile bătute spumă. Cu această compoziţie se umplu jumătăţile de roşii şi se aşează într-o formă unsă bine cu unt. Deasupra fiecărei roşii se presară brînză rasă şi apoi se pune tava la cuptor, la foc potrivit, pentru aproximativ 15 minute.

Dosarele frumuseţii

Cercetări

Pentru a modela deficienţele celulare programate a fi suportate de pielea noastră, dar şi pentru a neutraliza efectele toxice ale poluării asupra tenului şi, în final, pentru a ne proteja tinereţea, cercetătorii în domeniul cosmeticii ne atrag atenţia asupra virtuţilor algelor. În ultimul timp o algă mediteraneeană a devenit „vedetă" datorită conţinutului său într-un fluid deosebit de util unui obraz agresat de noxele oraşelor aglomerate. ● Se poartă pudra compactă. O folosesc din belşug chiar şi stelele Hollywood-ului, cu obraz de porţelan, ce pare absolut natural. Pentru a obţine însă strălucirea şi perfecţiunea pe care o etalează, ele apelează la combinaţii de nuanţe măiestrit alese. Cine vă împiedică să le urmaţi exemplul?

Pagină realizată de ECATERINA BĂTRÂNEANU

CHIRURGIA în pragul mileniului III

Trei bisturie care au revoluționat medicina

ARCADIE PERCEK

În această toamnă are loc în orașul de la poalele Ceahlăului, și anume la Piatra Neamț, cea de-a XXV-a Reuniune a Asociației Chirurgilor din Moldova, denumită și Moldochirurgia, manifestare care avînd în vedere faptul că ființează activ de un sfert de secol, i se acordă un statut jubiliar, devenind Primul Congres al Asociației menționate.

Ceea ce trebuie reținut în legătură cu această prestigioasă și tradițională manifestare științifică medicală, este că întocmai ca și la manifestările anterioare, coalizează nu numai pe chirurgii din Moldova, ci și din restul țării, și chiar de peste hotare, motiv pentru care în intervalul de luni 15 septembrie și pînă vineri 23 septembrie a.c., ea își va desfășura lucrările la Piatra Neamț, Chișinău și Cernăuți, tema disputată și discutată cu acest prilej fiind „Chirurgia în pragul mileniului III".

Ceea ce, de asemenea trebuie reținut, este că la aceste manifestări științifice și implicit la aceea jubiliară din anul în curs, participă activ și medici de alte specialități, ceea ce le imprimă un caracter de larg interes și de largă comunicare, devenind *autentice forme de învățămînt post universitar.*

Dar faptul cel mai interesant ține de situația că la congresul din acest an, va fi lansat volumul intitulat „Trei bisturie care au revoluționat medicina", și care, *de pe acum afirm că este o carte cu caracter de unicat în lume, motiv pentru care merită a fi citită de fiecare medic, indiferent de specialitatea pe care o deservește, ca și de fiecare bolnav care a avut a înfrunta rigorile unei intervenții chirurgicale.* (Or, cîți sînt aceia care au avut șansa de a nu le avea!).

Care sînt cele trei bisturie? În primul rînd, bisturiul metalic, clasic, obișnuit, respectiv bisturiul care taie, și pe care îl manipulează chirurgul. Al doilea asemenea bisturiu este acela invizibil, alcătuit din radiații electromagnetice, pe care îl manipulează radiologul, și care infiltrîndu-se în toate structurile organismului izolează boala și locul în care aceasta se ascunde, ca și bisturiul-imagine, reprezentat de echograf, tomograful computerizat și scintigraf, și care face același lucru.

Cel de-al treilea bisturiu este reprezentat de bisturiul-cuvînt, din nefericire atît de mult minimalizat în medicina modernă, și asta pe de o parte din cauza analizelor și a explorărilor clinice și paraclinice care se substituie dialogului medic-bolnav, atît de util sub raport de diagnostic cît și terapeutic și, pe de alta, din cauza variatelor aparate care se interpun între medic și bolnav, prejudiciind dialogul în cauză.

Din nefericire, medicina a avut enorm de pierdut din cauza prejudicierii dialogului menționat, și aceasta din cauza faptului că cuvîntul este, de adevărat, un paloș viu, (deci un bisturiu), așa cum susținea poetul romantic german H. Heine, și tot *cuvîntul este cel mai puternic drog,* după cum de data aceasta susținea într-o scriere a sa laureatul Premiului Nobel pentru literatură din 1907, romancierul englez J.R.Kipling. A nu se uita, apropo de această realitate, că anticii dispuneau doar de trei arme terapeutice fundamentale: Cuvîntul (deci psihoterapia), plantele (respectiv medicina medicamentoasă) și cuțitul, (respectiv chirurgia). După cum vedeți, în această ierarhie *cuvîntul ocupă primul loc.*

Operație craniană în secolul XVI

Și un al patrulea cuțit: BISTURIUL LICHID

ȘERBAN FILIP

Prof. Henri Bismuth, de la Centrul hepato-biliar din cadrul spitalului Paul-Brousse, din Villejuif (Franța) și prof. Michel Malafosse, de la spitalul Rotschild din Paris, au experimentat, în premieră absolută pe plan mondial, bisturiul lichid. Deja utilizat în industrie, bisturiul cu apă servește la decuparea oțelului, sticlei, sau a peștelui, tartei și brînzei!...

Pentru chirurgie, aceasta reprezintă o premieră absolută. Conectat la un generator de presiune cu gaz și la un mic compartiment cu ser fiziologic (mai adaptat pentru corpul uman decît apa), bisturiul lichid a fost inventat în 1994 de Bertrand Gonon, specialist în inginerie medicală. Aparatul, botezat Handy Jet, eliberează ser fiziologic steril în proporție de 100%, la presiune ultra-înaltă (de la 70 x 10^5 la 120 x 10^5 pascali, adică de 120 de ori mai mare decît presiunea atmosferică). Acest jet decupează țesuturile. Chirurgul poate modela puterea jetului în funcție de țesuturile tratate. Principalul avantaj față de bisturiul clasic constă într-o precizie mai mare în intervenția chirurgicală. Spre exemplu, în cazul unei intervenții efectuate asupra ficatului, bisturiul lichid permite înlăturarea celulelor hepatice înainte de secționarea structurii vasculare astfel degajate. Un alt avantaj constă în faptul că o mică pompă aspirantă fixată pe aparat curăță în permanență cîmpul operator, ceea ce facilitează efectuarea intervenției chirurgicale. Rezervat pentru moment chirurgiei digestive, noul tip de bisturiu urmează să fie adaptat în curînd chirurgiei ginecologice.

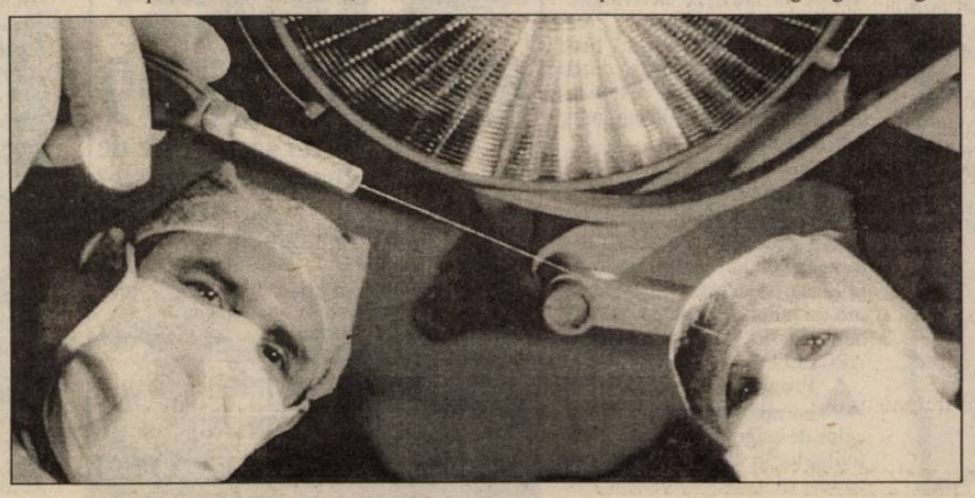

Dacă suferiți de...

GINGIVITĂ: reprezintă inflamația gingiei, mai ales între dinți, ca urmare a unor mici leziuni (frecatul cu periuța de dinți), sau leziuni datorită unor particule tari care se mestecă în cavitatea bucală.

În această situație terapia naturistă recomandă: ceaiuri pentru gargară din salvie, sulfină, sunătoare, șovîrv, mușețel, coada calului, cerențel.

Medicamente din plante: Romazulan soluție, sub formă de spălături bucale; Ticiverol-soluție.

Produse apiterapice: Gingiprop-pastă; Parodontovit-soluție.

Consumarea de fructe: afine, portocale, mure sălbatice.

De reținut: cît timp gingiile sînt umflate, nu se vor folosi periuțe de dinți și nici antibiotice.

Prevenirea gingivitei prin măsuri permanente privind igiena gurii, evitarea substanțelor iritante (alcool, tutun, ardei etc.).

GREAȚĂ: se manifestă prin senzație neplăcută acuzată de unii bolnavi de ficat, stomac, pancreas, apendicită acută sau cronică etc.

Greața poate fi întîlnită la unele femei gravide, în timpul călătoriei cu avionul, cu vaporul sau cu mașina.

Uneori greața poate fi însoțită și de vărsături.

Terapia naturală recomandă: decoct de mentă (o linguriță la o cană de apă), 1-2 căni pe zi sau de mușețel, 1-2 căni pe zi - ambele calde.

Cîteva picături de oleum de mentă sau țuică într-o linguriță cu zahăr.

Masajul energic al mîinilor și picioarelor; frecarea ușoară pe dosul mîinilor cu dinții unui pieptene, începînd de la vîrful degetelor.

EPISTAXIS: Boală ce se manifestă prin hemoragie nazală, cauzele fiind locale sau variate. Este frecventă și sîngerarea, de cele mai multe ori, pornește din pata Kesselbach. Cauzele mai frecvente sînt: hipertensiunea arterială, traumatismele, coagulopatiile, vasculopatiile, cordul pulmonar, mici traumatisme etc. Oprirea sîngerării se face prin: compresiunea digitală a aripii nasului (timp de 10 minute), tampon cu vată îmbibat în apă oxigenată sau antipirină 10%; cauterizarea cu perlă de Nitrat de argint sau cauterizare electrică. Se recomandă creme: Tanin, Dermatol aa 1g, vaselină 20 g pentru tonifierea mucoasei. Bolnavul va sta pe scaun cu capul aplecat înainte și va fi descheiat la gît. Terapia naturală recomandă: morcov, urzică, spanac, usturoi, ceapă, afin, mură; fructe care conțin principii hemostatice: afine, coacăze, gutui, lămîi, coarne: local se tamponează narina cu suc de gutuie, afină, lămîie sau apă slab sărată. *(D.R.)*

SIDA: vindecare pe cale genetică

Oamenii de știință australieni au anunțat de curînd începerea unui test clinic în care pacienților depistați pozitiv la testul HIV li se vor inocula celule modificate genetic care provin de la frații lor gemeni nepurtători ai virusului. Testul pornește de la premisa că celulele sănătoase le atacă pe cele infestate cu virusul HIV. Savanții au declarat că testul se va desfășura pe durata de 12 luni pe grupuri de gemeni identici provenind din orașele Sydney și Los Angeles, în speranța că leucocitele modificate genetic vor crește capacitatea sistemului imunitar de a inhiba reproducerea celulelor bolnave. Testele, care vor începe la St. Vincent Hospital din Sydney vor folosi un procedeu genetic cunoscut sub numele de „modificare genetică", care se va aplica limfocitelor T, principalele celule ale sistemului imunitar, în încercarea de a le transforma în celule de natură anti-HIV. „ Testele întreprinse pe oameni vor crește cu siguranță și puterea de distrugere a celulelor infectate de către celulele modificate prin acest procedeu genetic" a declarat Peter McGuran reprezentantul Ministerului Federal al Științei. „Aceste teste se pot dovedi la fel de importante ca și descoperirea penicilinei" a mai declarat McGuran (ARPRESS)

Fișa genetică a bacteriei care provoacă ulcerul

Oamenii de știință americani au declarat de curînd că au reușit să numere și să identifice fiecare genă din microbul care provoacă ulcerul și cancerul. Craig Venter și echipa sa de cercetători de la Institutul de Studiu al Genelor din Rocksville, Maryland, au declarat că au izolat fiecare secvență a A.D.N.-ului lui *Helicobacter pylori,* o bacterie care în mod obișnuit infectează stomacul. „Aceasta este o informație pe care, personal cred că, oamenii de știință o vor folosi secole de acum înainte", a declarat Venter într-un interviu.

H. pylori este de asemeni responsabilă de majoritatea formelor de ulcer ale duodenului, primul segment al intestinului prin care se leagă de stomac. De cînd *H. pylori* a fost depistată drept factorul agresor, doctorii au recomandat antibiotice pentru tratarea ulcerului la stomac. Dar acest tratament este costisitor, necesitînd mult timp și o gamă foarte variată de antibiotice. Alcătuirea „hărții" genetice a A.D.N.-ului acestei bacterii - identificarea, deci, a fiecărei gene - poate ajuta savanții în identificarea părților vulnerabile ale microbului, astfel reușindu-se crearea unor medicamente mult mai eficace în combaterea acestei bacterii. H. pylori este a cincea bacterie căreia i s-a întocmit o „hartă" genetică, și a patra care a fost întocmită la Institutul de Cercetare a Genelor, special înființat pentru această activitate. Mai mult de jumătate din populația Terrei ar putea fi infectată cu această bacterie care, susțin cercetătorii, se transmite prin contact direct. Bacteria are 1590 de gene dispuse pe un singur cromozom circular, au arătat savanții de la Institutul de Studiu al Genelor (TIGR), într-un raport publicat în revista Nature. Omul posedă 80 de mii de gene dispuse pe 46 de cromozomi.

„Perspectiva este unică, a declarat Venter. Sîntem primii oameni din istorie cărora ni se înfățișează astfel de lucruri". Cei 150 de oameni cîți fac parte din echipa doctorului Venter cercetează acum bacteriile care provoacă tuberculoza și holera. „Sînt aceste secvențe cromozomiale o atît de mare descoperire?" se întreabă Russell Doolittle, un specialist în genetică moleculară de la University of California din San Diego într-un comentariu publicat în revista Nature. „Răspunsul trebuie să fie afirmativ - Helicobacter pylori este virusul care provoacă ulcerul peptic și, surprinzător, jumătate din populația Terrei poate contacta acest virus. Companiile farmaceutice sînt dispuse să plătească milioane de dolari pentru a afla orice informație legată de acest virus, dar TIGR difuzează în mod gratuit pe rețeaua Internet." Se pot aduce argumente că gestul meu ar fi un dezastru în lumea afacerilor, a spus Venter." Dar credința mea intimă este că oamenii de știință trebuie să profite de aceste descoperiri pentru a face noi descoperiri în domeniul prevenirii acestor boli, lucru pe care o singură companie nu l-ar putea face".

MIŞCAREA, un al şaselea simţ?

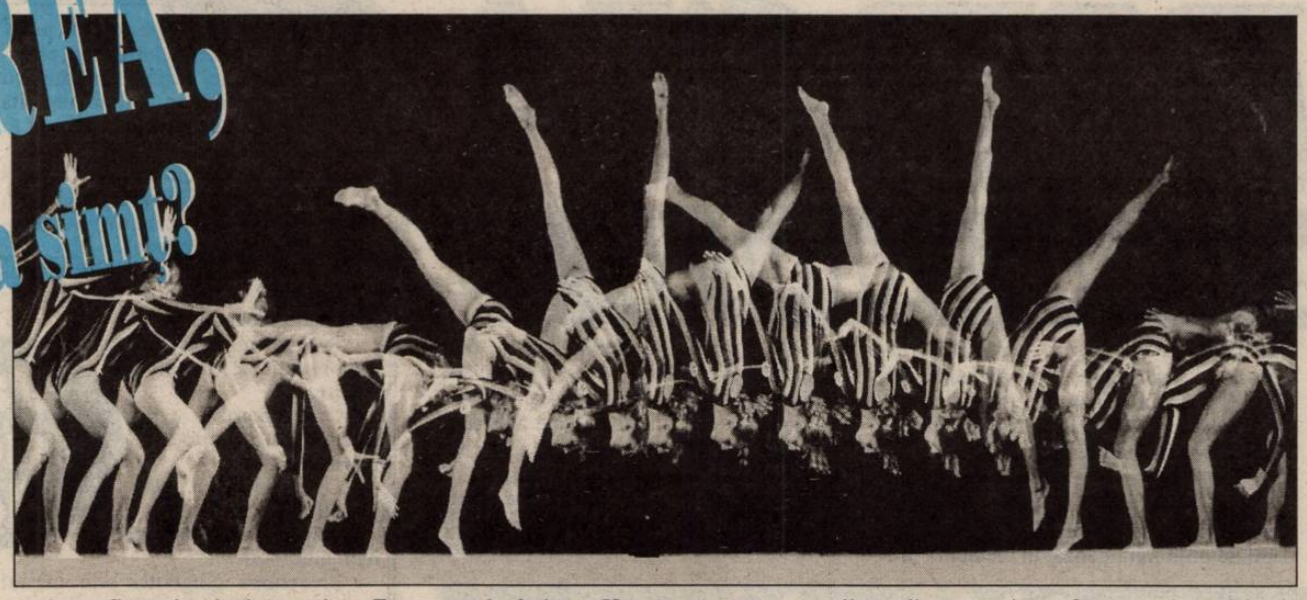

DORIN MĂRAN

Ce poate fi mai lesne decît a sări, a prinde o minge, a pune un picior înaintea celuilalt? Decît a merge... Lucrurile nu sînt însă tocmai simple. Pentru fiecare din aceste acţiuni trebuie să ne imaginăm consecinţele mişcării înainte de a le efectua. „Creierul nostru e un incredibil simulator biologic al cărui scop este acela de a anticipa rapid, eficace orice situaţie, subliniază Alain Berthoz, directorul Laboratorului de fiziologie a percepţiei şi a acţiunii de la Colegiul din Franţa. Un vînător, de pildă, trebuie să prevadă locul unde se va afla prada în momentul în care glonţul o va atinge. Înainte de a pune piciorul pe pămînt, tonusul nostru muscular trebuie să fie pregătit pentru schimbare. Pentru asta noi folosim, fără a şti, un simţ particular, „simţul mişcării". Creierul manipulează, în timpul deplasării noastre, elemente din realitatea perceptibilă, memorizînd numeroasele informaţii necesare desfăşurării în condiţii optime a fiecărei acţiuni întreprinse. Este ştiut faptul că speciile care au adus proba selecţiei naturale au fost cele care au ştiut să cîştige cîteva milisecunde pentru a captura o pradă sau pentru a scăpa din ghearele unui atacator. Capacitatea de a ne mişca se află la baza evoluţiei noastre. Simţurile presupun existenţa unor organe: nasul, ochii, urechile... Cel de-al şaselea simţ, al mişcării, este rezultatul cooperării mai multor captatori senzoriali, despre care nu ştim mare lucru. Primii captatori se află în muşchi şi articulaţii. Aceşti captatori proprioceptivi informează creierul asupra gradului de întindere a muşchilor sau a presiunii suferite de o articulaţie. Urmează captatorii sistemului vestibular localizaţi în urechea internă. Rolul lor este de a localiza poziţia capului în spaţiu. Creierul poate preselecta, selecta şi regla diferiţii captatori în funcţie de acţiunea vizată. Un jucător de tenis, un schior sau un simplu pieton, de pildă, nu se folosesc de aceleaşi combinaţii de informaţii, captatorii utilizaţi vor fi diferiţi în funcţie de calitatea şi scopul mişcării. Percepţia e un proces activ, selectiv, combinatoriu şi discriminatoriu. În situaţii specifice, captatorii senzoriali sînt gata pentru a verifica dacă simularea corespunde realităţii din teren. Acest fenomen de anticipaţie face apel la memoria motrice. Scopul final constă într-o percepţie coerentă, performantă a lumii înconjurătoare. Noi primim informaţii diverse de la diferiţi captatori şi totuşi avem senzaţia că întreaga noastră fiinţă e centrată asupra unei unice şi coerente acţiuni. Creierul stabileşte această coerenţă plecînd de la diferite date: obstacole, întinderi, distanţe etc. Acest fenomen sincron se reproduce de zeci de ori pe secundă. Dacă această coerenţă nu se realizează, individul poate suferi de halucinaţii, iluzii optice, ameţeli...

Mişcarea, considerată de specialişti ca o provocare adresată corpului, suscită o intervenţie complexă şi promptă a creierului. Pentru a răspunde acestei provocări cu o eficienţă maximă, creierul nostru trebuie să prevadă şi să simuleze situaţiile în care ne găsim. O echipă de cercetători francezi încearcă să pătrundă tainele acestei complexe arte a anticipării.

Descoperire în Mediterana

CIMITIR DE CORĂBII ANTICE

Oameni de ştiinţă americani şi britanici au dat la iveală în Marea Mediterană unul din cele mai importante cimitire marine descoperite vreodată la mare adîncime. (Aflăm dintr-o ştire ARPRESS). Este vorba în special despre epave ale unor corăbii romane de dinainte de Christos, a anunţat oceanograful Robert Ballard, conducătorul expediţiei. Situat la peste 100 de mile marine nord de oraşul Tunis, acest cimitir ascuns la mai mult de 800 de metri adîncime cuprinde 8 epave, dintre care 5 sînt ale unor nave comerciale romane, precum şi mii de obiecte transportate de ele pe vechea rută unind Roma cu Cartagina.

„Această rută a fost urmată, după toate aparenţele, de navigatorii care şi-au asumat riscul traversării în linie dreaptă, renunţînd la calea mai prudentă a navigaţiei prin apropierea ţărmurilor", explică Ballard. Este pentru prima oară cînd nave atît de vechi sînt descoperite la o adîncime mai mare de 70 de metri. Membrii expediţiei, care şi-a desfăşurat căutările în perioada mai-iunie a.c., cred că navele au fost scufundate de furtuni şi s-au aşezat pe fundul mării aproape intacte. Cea mai veche dintre epavele localizate a navigat cam pe la sfîrşitul secolului II şi începutul secolului I î. Ch. şi pare să fie una dintre cele mai rare şi mai vechi corăbii romane descoperite pînă astăzi. „Este o navă mare comercială, cu 3 pînze şi lungă de peste 30 de metri", detaliază arheoloaga Anna McCann, de la Universitatea din Boston, Massachusetts. „Acest tip de navă transporta mai multe mii de amfore în cală şi peste 100 de pasageri pe punte", spune ea.

De la bordul nou descoperitelor relicve ale navigaţiei au fost aduse la suprafaţă mai mult de 100 de obiecte, de la amfore folosite la transportul vinului, uleiului şi fructelor la ancore şi veselă de bronz. Pe puntea uneia dintre epave se mai află încă, aranjate cu grijă, blocuri de granit şi de marmură pentru construcţii. „A enumera ustensilele de bucătărie, superb conservate, de la bordul acestei epave, e ca şi cum ai face o plimbare printr-un bazar roman", apreciază John Oleson, unul dintre membrii expediţiei.

Cimitirul a fost descoperit graţie lui *NR-1*, un mic submarin cu propulsie nucleară aparţinînd marinei militare americane, echipat cu instrumente de detecţie ultraperfecţionate, iar obiectele descoperite au fost aduse la suprafaţă de către *Jason*, un mic vehicul submarin teleghidat. Potrivit spuselor lui Ballard, aceste noutăţi tehnologice „revoluţionare" vor permite de acum înainte explorarea fundului mării pînă la o adîncime de 7.000 de metri, în vreme ce majoritatea explorărilor arheologice submarine mergeau pînă acum doar la adîncimi mai mici de 100 de metri, în cel mai bun caz.

Printre succesele lui Ballard se mai numără descoperirea epavelor *Titanic*-ului şi cuirasatului german *Bismarck*.

REMEMBER

PROGRAMUL GEMINI: „O repetiţie generală" pentru... Lună!

Prof. FLORIN ZĂGĂNESCU

În articolul anterior am menţionat că vor fi prezentate încă unele informaţii despre astronautul american Edwin Aldrin, cel care peste trei ani (raportîndu-ne la data zborului navei GEMINI-12) va fi cel de-al doilea pămîntean care a păşit pe Lună. Astfel, în 1951, proaspătul licenţiat în ştiinţe militare tehnice Edwin Aldrin, a fost numit locţiitor al Şefului Academiei de aeronautică. În această perioadă el a cunoscut-o pe viitoarea soţie, Joan Archer, absolventă a Conservatorului de la Universitatea din Columbia, cu care s-a căsătorit în 1954.

Familia Aldrin a plecat în Europa, unde era dislocată unitatea pilotului Aldrin; de aici soţii Aldrin vor reveni abia în 1959 în SUA, de această dată fiind însoţiţi de cei trei copii: Michael (n. 1955), Janice (n. 1956) şi Andrew (n. 1958).

În iulie 1959 Aldrin s-a înscris la Massachussets Institute of Technology unde, în anul 1963 îşi susţine teza de doctorat referitoare la dirijarea aparatelor spaţiale pilotate pentru rendez-vous orbital.

O hepatită şi o fractură la genunchi l-au obligat să nu poată candida decît pentru cel de-al 3-lea grup de astronauţi NASA (octombrie 1963).

Deşi era doctor în întîlniri orbitale şi avea circa 3500 ore de zbor, Aldrin a primit prima sa sarcină ştiinţifică la NASA să studieze activităţile extravehiculare aferente Programului GEMINI, într-o... piscină! Despre activitatea sa după decembrie 1966 vom reveni o dată cu prezentarea Programul APOLLO.

*

Programul GEMINI a constituit o adevărată „repetiţie generală" atît pentru astronauţi cît şi pentru tehnica utilizată de aceştia, în vederea programului „Omul pe Lună", denumit de NASA Programul APOLLO.

Programul GEMINI a permis verificarea mijloacelor de asigurare a vieţii şi activităţilor în afara pereţilor protectori ai cabinei cosmice, cu recorduri de durată a zborului, a activităţilor extravehiculare şi chiar a altitudinii de zbor (1360 km!).

Programul GEMINI a asigurat verificarea sistemelor de întîlnire şi cuplare pe orbită cu aparate spaţiale automate sau pilotate. De asemenea, au fost verificate unele condiţii pentru stabilizarea gravitaţională pasivă şi pentru realizarea unei minime gravitaţii artificiale la bordul unui vehicul orbital pilotat.

Programul GEMINI a creat condiţii pentru realizarea şi testarea încă din 1966 a primelor rachete SATURN-1 şi SATURN-1B, care vor avea sarcini deosebit de importante în prima parte a programului APOLLO, chiar şi ulterior, în paralel cu rachetele selenare SATURN-5, creaţie tot a colectivului de la Huntsville, condus de dr. W. von Braun.

Rezultatele Programului GEMINI au creat încredere că sistemele tehnice şi mijloacele de pregătire a personalului navigant şi de asigurare tehnică de la sol, sînt dotate pentru a participa la eforturile aferente asigurării coborîrii omului pe solul selenar, încă înainte de încheierea deceniului '60 -'70, şi la revenirea lui pe Terra...

(Va urma)

Curiozităţi ale naturii

Superbele *STELE DE MARE* încîntă scafandrii autonomi şi pe vizitatorii marilor acvarii ale lumii. Există peste 1.600 de varietăţi, iar cea mai spectaculoasă este cea numită *Midgardia xandaros.* Un pescar norocos a reuşit să captureze un exemplar măsurînd 1,4 metri (între vîrfurile braţelor), iar discul central numai 26 de milimetri. Această discrepanţă între trup şi „membre" este extrem de rară în natură.

Opinia, destul de des întîlnită, conform căreia *REPTILELE* sînt vieţuitoare lente - nu se confirmă şi atunci cînd dau atacul decisiv, în cazul crocodililor sau şerpilor. Trăind într-o zonă a Scoţiei unde abundă specia de şopîrle *Cnemidophorus sexlineatus* (dungi aurii longitudinale), Jim McDudle a măsurat în repetate rînduri viteza acestora. El a avut surpriza să constate că, speriate, şopîrlele respective ating deseori viteza de 30 kilometri/oră, pe distanţe între 15 şi 25 de metri!

Capacitatea *PAPAGALILOR* de a reproduce cuvinte izolate şi chiar scurte propoziţii ne dezvăluie un dublu aspect: pe de o parte abilitatea dresorului, iar pe de altă parte urechea fină şi adaptabilitatea corzilor vocale ale păsării. În întreaga lume, perechea alcătuită din englezoaica Lyn Logue şi

papagalul ei „Prudle" nu are rival. Timp de doisprezece ani, în cadrul unor competiţii de profil, Prudle a fost în stare să rostească nu mai puţin de o mie (1.000) de cuvinte, dovedind că vocabularul său este mai bogat decît al multor persoane, în special comentatori sportivi - relatează maliţios ziarul „Time". Să menţionăm că Prudle provine din jungla ugandeză.

Se ştiu multe lucruri despre veninul *PĂIANJENILOR* şi înţepăturile lor fatale. În acest sens, cel mai veninos este genul brazilian *Phoneutria fera,* care posedă un compus neurotoxic invincibil. Dar despre păianjeni care prind şi mănîncă păsări de talie mică se cunosc puţine lucruri. Ei bine, în nord-estul Americii de Sud (Surinam, Guyana) trăieşte păianjenul-Goliat *(Teraphosa leblondi),* care, ascuns printre frunzele arborilor, reuşeşte să captureze păsările, să le ucidă şi să le tranşeze pentru a le îngurgita. Imaginaţi-vă un astfel de prădător cu „braţe" de 26-27 centimetri şi cu o greutate de 123 de grame! La astfel de dimensiuni ajunge doar femela. Dar cel mai mare exemplar (caz unic în lume) este cel prins în Venezuela (mascul), care a avut o lungime a picioarelor de 30 de centimetri. Specialiştii spun că aceste „picioroange" nu îi fac mai puţin mobili, agilitatea lor fiind redutabilă. *(Grupaj de PAUL IOAN)*

In exclusivitate de la RIA-NOVOSTI

Enigmaticele subterane ale Moscovei

Vadim Mihailov, președintele Centrului de cercetări subterane și al Fondului special „Diggerii planetei Underground" spune că în ultimii douăzeci de ani prietenii și colegii săi n-au reușit să cerceteze mai mult de o cincime din cunoscutele spații subterane. La Moscova, în afară de rețeaua deasă de conducte subterane de diverse destinații, există și o mulțime de subsoluri și treceri subterane în jurul unor construcții vechi cum ar fi Kremlinul, palatele, vechile conacuri. În zonele de periferie ale orașului sînt și catacombe rămase de la carierele de piatră din secolul XV și chiar mai demult.

„Am atras nu numai o dată atenția autorităților moscovite asupra situației ecologice precare existente sub pămînt în centrul istoric al Moscovei" - a declarat Mihailov, accentuînd apoi asupra pericolului unor epidemii, ca urmare a acumulărilor de gunoaie și a inundării fundațiilor multor clădiri. Spațiile subterane devin tot mai des adăposturi pentru cei fără locuințe, pentru narcomani și infractori.

În călătoriile lor prin subterane cercetătorii au făcut de multe ori descoperiri ciudate. Mai des, întîlnesc ramificații de conducte de comunicație inexistente în planuri, coridoare care merg undeva în adîncime, locuri virane. Așa, de pildă, sub Hotelul Rossiia, vizavi de Kremlin, ei au dat peste un lac subteran cu rațe oarbe și pești-mutanți. În tunelurile de metrou părăsite au găsit o perlă de peșteră. Nu mai puțin interesante sînt relicvele de pe timpul lui Ivan cel Groaznic, Petru I și chiar din epoci mai îndepărtate.

Firește, e foarte interesant să fii digger (săpător profesionist), dar e și foarte periculos. Cercetătorii subteranelor se confruntă adesea cu puternice anomalii care le dereglează aparatele, fără să mai vorbim de pierderea simțului de orientare. Diggerii sînt convinși că este vorba de niște „scuturi" bioenergetice care nu și-au diminuat forța de-alungul secolelor, asemănătoare celor din piramidele egiptene, orașele vechi din Mexic, mormintele celtice...

Diggerii întîlnesc adesea pe sub pămînt și oameni în uniforme de camuflaj, mascați. Uneori, în tuneluri neindicate pe hărți, se trezesc față în față cu cîte un corp de pază și fac stînga împrejur. Cei drept, nu-i de mirare. În perioada sovietică, în Moscova s-au construit multe obiective subterane cu diverse destinații, la care accesul este limitat. Nu departe de Universitate, de exemplu, la multe zeci de metri adîncime, stă ascuns un întreg oraș subteran. Este de fapt un bunker destinat protecției conducerii țării în caz de atac atomic. După cîte scriu ziarele, construcția lui a început pe timpul lui Hrușciov, fiind calculat pentru supraviețuirea cîtorva mii de oameni timp de cîteva săptămîni. Bunkerul și clădirea guvernului sînt legate la o linie specială de metrou, iar altă linie leagă bunkerul de un aeroport.

Moscova subterană are o viață interesantă și ieșită din comun, despre care nici prin cap nu le trece moscoviților. Cei mai în măsură să prezinte această lume necunoscută sînt diggerii din Moscova. Cu prilejul aniversării celor 850 de ani de existență a Moscovei, Centrul de cercetări subterane intenționează să organizeze trasee turistice prin Moscova subterană și excursii cu bărcile pe torenții subterani pentru amatorii de senzații tari.

Cum au salvat liliecii construcția canalului Panama

Dr. VADIM NESTEROV

Liliecii, mamifere insectivore cu o activitate nocturnă ce începe o dată cu lăsarea serii și pînă la apariția zorilor, s-au implicat, alături de oameni, la construirea canalului Panama ce leagă cele două oceane. Pacific și Atlantic. Contribuția lor la finalizarea lucrărilor îi poate recomanda chiar drept coautori.

Lucrările la canalul Panama, efectuate după planul aceluiași autor cu a canalului de Suez, ing. Ferdinand de Sesseps au început în 1880 și s-au sistat după un timp. Întreruperea avea să genereze multiple acuzații între acționari și constructori, care au condus în final la faliment, în 1888.

Oprirea lucrărilor și falimentul au fost determinate de numeroase motive - clima tropicală, relieful stîncos, dotarea tehnică etc., inclusiv unele afaceri necurate.

Între motivele sistării lucrărilor s-a inclus însă - oricît ar părea de bizar - și prezența țînțarilor, în număr extrem de mare, care stînjeneau constructorii, în plus transmițînd și malarie.

Soluția de combatere a acestui adversar a fost ingenioasă, oamenii apelînd la liliieci, binecunoscuți ca fiind mari consumatori de țînțari. Un liliac consumă zilnic între 15-20 g de hrană, ceea ce, raportat la greutatea unui

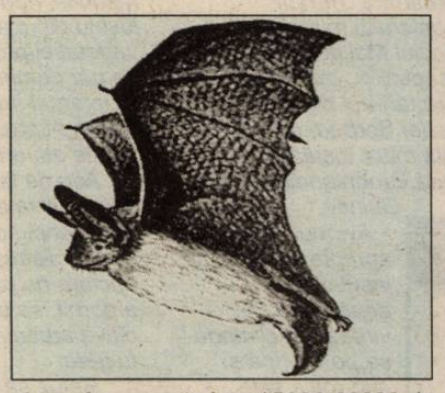

țînțar, înseamnă circa 15000-20000 de țînțari. Pe traseul canalului, în lungime de 81,5 km, constructorii au amenajat crescătorii de liliieci din care, anual, se eliberau mii de exemplare. Sub protecția acestora, munca echipelor de constructori s-a putut desfășura în condiții suportabile, fiind finalizată în 1914.

Liliacul, unul din principalii agenți ai naturii în combaterea insectelor dăunătoare a fost, prin legendele și superstițiile defavorabile ce îl înconjoară, total neglijat. Astăzi, după poluarea mediului natural cu insecticide remanente, se reconsideră importanța lor în combaterea biologică. Nu este exclusă amenajarea în viitor a unor crescătorii pentru refacerea numărului acestor vietăți și repopularea mediului ambiant.

Răspundem cititorilor

Cititorul nostru Dumitru Costin din Buzău dorește să cunoască mai multe amănunte despre obiceiuri tradiționale legate de nuntă. Îi satisfacem dorința!

NUNTA odinioară și acum

Căsătoria este un moment solemn în viața fiecăruia dintre noi. Tinerii și-l visează cît mai curînd și cît mai festiv iar bătrînii și-l rememorează cu plăcere.

Cînd a apărut însă acest obicei, devenit o adevărată instituție?

Căsătoria a început, ca obicei, în zorii civilizației umane. Ea a trecut prin trei stadii. Primele s-au realizat prin capturarea mireselor. Omul primitiv răpea pur și simplu pe cea pe care și-o dorea ca soție.

A urmat căsătoria făcută printr-un fel de contract. Mireasa era cumpărată, uneori la un preț destul de ridicat, de la părinți.

În sfîrșit, a urmat căsătoria bazată pe dragostea mutuală. Cu toate acestea, căsătoria modernă păstrează reminescențe ale primelor stadii ale acestui străvechi obicei. Nu e vorba aici de anume interese meschine, sau de rea intenție, ci numai de momente specifice ale ritualului.

Astfel „furtul miresei" și răscumpărarea ulterioară sînt relicve ale timpurilor cînd mireasa era răpită apoi cumpărată. Chiar luna de miere simbolizează perioada în timpul căreia mirele trebuia să se ascundă împreună cu mireasa răpită, pînă cînd urmăritorii renunțau să-l mai caute.

Desigur, obiceiurile diferă de la țară la țară, dar originile lor sînt la fel de vechi.

În Statele Unite, de exemplu, mireasa trebuie să poarte la nuntă, printre altele, și „ceva albastru". Obiceiul este împrumutat din străvechiul Israel, unde miresele se împodobeau cu panglici albastre, albastrul fiind considerat culoarea dragostei, fidelității și purității.

Rochia albă de mireasă, simbolizînd, de asemenea, curățenie sufletească, a apărut mult mai tîrziu, prima femeie care a purtat o asemenea rochie fiind Maria Stuart.

Aproape pretutindeni în lume, după încheierea serviciului divin se aruncă asupra mirilor cu orez, grîu sau, mai nou, și mai citadin, cu bomboane. Orezul și grîul sînt simboluri ale abundenței, protejînd în același timp de duhurile rele, așa cum în unele triburi primitive ceremonialul căsătoriei se reduce la un lucru foarte simplu: cei doi miri mănîncă împreună un blid de orez fiind declarați soț și soție.

Unul dintre cele mai răspîndite obiceiuri de nuntă rămîne însă inelul (sau verigheta purtată de cei doi). Cercul reprezintă comuniunea dintre miri. Se crede totuși că inelul provine din vechile brățări cu care erau legate mîinile mireselor răpite. Primii care au folosit inelele au fost egiptenii, creștinii preluîndu-le abia prin anii 900.

Multe dintre aceste obiceiuri par barbare dar, desigur, fiecare fată își dorește să fie trecută în brațe peste prag, amintind înfricoșetoarele, dar romantice răpiri din vremurile străvechi. (IRINA STOICA)

Scrisori primite

Liviu Tordaș, Iași: Denumirea notelor muzicale utilizate de țările latine provine de la primele silabe, ale primei strofe aparținînd unui imn dedicat de călugărul Gui d'Arezzo lui Ioan Botezătorul (cu excepția lui „si", care vine de la Sancte Iohannes). Pe acea vreme, secolul X, do se numea ut. Abia în secolul XVII s-a adoptat simbolul do. Corespondența cu simbolurile anglo-saxone este: C=do, D=re, E=mi, F=fa, G=sol, A=la și B=si.

Dana Diaconu, Predeal: Celebrul balerin Rudolf Nureev (rus naturalizat în Austria) a murit în 1993, la Paris, la vîrsta de 55 de ani. Din 1983 și pînă-n 1989 a fost director de dans la Opera din Paris.

Paul Dumitru Toronto, Canada: Ne bucură faptul că revista noastră are o audiență remarcabilă în diaspora canadiană și vă mulțumim pentru această semnalare prețioasă. Am citit cu interes jurnalul dv. olograf intitulat „Canada văzută de un român", care abundă în impresii, pe alocuri literaturizate, despre natura și oamenii locului, străbătute de un autentic dor de țară natală. Dar deocamdată, în spațiul revistei noastre acest gen de reportaj autobiografic nu se încadrează în profil. Vă așteptăm cu informații cultural-științifice cît mai recente din Canada.

Culache Boris, Urziceni: Am luat cunoștință de considerațiile dv. teoretice cu privire la principalele maladii ale acestui secol, cancerul și SIDA. Motivul nepublicării materialelor dv. este lesne de înțeles: în acest domeniu, pe cît de delicat, pe atît de alarmant, cei care trebuie să-și spună concret cuvîntul sînt specialiștii. Revista noastră ține publicul la curent cu orice nouă pistă de tratament, cu orice nouă speranță de ameliorare și vindecare. Ideile dv. sînt remarcabile, dar cînd e vorba de lupta cu moartea și cu suferința provocate de aceste maladii, concretețea științifică primează.

Olteanu Paul, Caracal, jud. Olt: Fabricarea brichetelor de cărbune necesită un procedeu industrial, cu multe faze tehnologice complexe, imposibil de reprodus „la domiciliu". Praful de cărbune este o pieredere inevitabilă pentru utilizatorii casnici, din păcate.

Anastase Mateatos, București: Apetitul dv. pentru citate și locuțiuni traduse din limba latină este impresionant, însă ele nu sînt publicabile din lipsă de spațiu, și nu din lipsă de interes general. Pe de altă parte, epoca pe care o parcurgem este flămîndă de mesaje subtile și percutante. Nuanțele moralizatoare directe sînt deja desuete, chiar și pentru elevii de gimnaziu.

Dima Tiberiu, Orăștie: Aerostatele sau baloanele cu aer cald se mai numesc și montgolfiere de la numele inventatorilor săi: Joseph și Etienne Montgolfière. Ei au zburat prima oară în 1783, la 5 iunie, în localitatea franceză Annonay. Enciclopediile străine ignoră faptul că în 1765 românul Nestor Constantin a zburat cu un aparat mai greu decît aerul, un fel de zmeu, strămoșul parapantei. Istoricul eveniment s-a produs pe un deal, lîngă Deva, iar planarea s-a încheiat cu succes.

(Rubrică realizată de PAUL IOAN)

Omul la mînie...

PSIHOLOGUL la dispoziția dumneavoastră

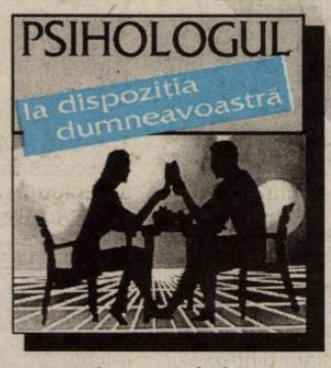

- Stimată Doamnă Maria Covaciu, Nora din Tușnad s-a căsătorit din dragoste, dar în curînd și-a dat seama că soțul ei este predispus la violență, atît verbală cît și fizică. Ne cere părerea și, dacă se poate, un sfat.

- Dragă Dnă Nora, mă întrebi dacă o căsnicie, în care unul din parteneri este violent, mai poate rezista și dacă poate există un remediu. Un răspuns categoric nu se poate da. Tendința spre violență, ca latură instinctuală, sau altfel spus, ca pornire interioară, caracterizează din păcate și speța umană. În funcție de educație, gradul de cultură, modelele umane cu care ne confruntăm, violența poate îmbrăca diferite forme, începînd cu cea fizică, apoi cea verbală marcată de vulgaritate, continuînd cu o violență verbală „rafinată" care de multe ori este tot atît de dureroasă, fiind frecvent impregnată de cinism. Cînd spunem despre cineva că este nonviolent, ne referim de fapt la autocenzura comportamentală cîștigată prin educație, temperamentul spunîndu-și fără doar și poate și el cuvîntul.

Ne impresionează în mod deosebit primele două forme de violență, care sînt cele mai spectaculoase, zgomotoase, pentru că, așa cum spune un vechi proverb, „omul la mînie, cade-n nebunie", reușind într-un timp record să distrugă totul în jur. Violența cealaltă, mai „rafinată", poate îmbrăca o oarecare notă de umor, care poate însă atinge dimensiunile unui sarcasm distrugător. Încă și mai periculos este faptul că ea se poate extinde, atunci cînd, din anumite motive, se orientează nu spre persoana vizată, ci spre un substituent găsit de cel violent, un personaj de obicei mai slab, spre care acesta își orientează manifestările brutale.

Așa se poate explică, presupun, faptul că soțul Dv. este mai rar violent *direct* cu Dv., fiind însă violent (deși vă iubește pe toți) cu copiii.

În ce măsură s-ar putea rezolva această problemă, este greu de prevăzut. Se pare că oamenii care au preocupări ce le fac plăcere, care le pot aduce diverse satisfacții reușesc să-și depășească impulsul violent. Se impune probabil o dominantă afectivă raportată la ceva, de exemplu, la o activitate care să focalizeze atenția și să eclipseze motivele care îl predispun pe om la violență.

Un răspuns mai clar și mai concret considerăm că nu avem dreptul să dăm, avînd în vedere existența unor nenumărați factori care intervin și care sînt de cele mai multe ori imprevizibili. Educația primită încă din copilărie are un rol important. Frustrările afective, insecuritatea psihică, modelele parentale și încă multe altele cu care omul violent s-a confruntat, își spun din plin cuvîntul...

- Mulțumim Dnei psiholog pentru răspunsul dat cititoarei noastre. Așteptăm și alte scrisori.

Rubrică realizată de
MIHAELA DOROBANȚU

radio CONTACT
THE GREATEST FM EXPERIENCE
București 96,1 FM
Iași 92 FM
Cluj 89,8 FM
Ploiești 92,8 FM
Sibiu 91,8 FM
Constanța 91,1 FM
Baia Mare 88,5 FM
Râmnicu Vâlcea 66,14 FM
Pitești 90,7 FM
Câmpulung Muscel 94,1 FM
Botoșani 93,1 Mhz
Focșani 95,4 Mhz
Arad 65,95 Mhz
Brașov 105,5 Mhz

Recurs la memoria scrisă

CORNOMANIA, UN SPECTACOL VESEL LA ROMA

ALEX MIHAI STOENESCU

Cine își poate închipui un preot jucînd călușarii? Răspuns: oricare cetățean al Romei trăind între secolele IX și XI. Insolitul situației își are explicația în procesul complex de adaptare a ritualului romano-catolic la tradițiile păgîne ale Orașului Etern. Fenomenul este paradoxal, contrariind evident individul antrenat de istoriografia modernă să perceapă construcția civilizației europene drept un proces de adaptare a cultelor păgîne, politeiste și/sau idolatre, la noua dogmă creștină adusă de apostoli la Roma. Dar invers?

În primul rînd, orice analiză substanțială asupra tipului de cult creștin pe care îl practică astăzi catolicismul arată că dogma în sine și în formele sale stabile a cunoscut o fluctuație sensibilă și dureroasă pînă la Toma din Aquino. Sensibilă, deoarece, începînd cu Vulgata, continuînd prin opera augustină și sfîrșind într-un fel plin de candoare la Sfîntul Francisc, dogma a înregistrat variante și fantezii care aproape anulaseră ideea sfîntă a darului celest. De exemplu, pînă în secolul al XV-lea se considera, după formula augustină, Simbolul Apostolic sau Crezul era compus din douăsprezece propoziții sacre scrise de fiecare dintre cei doisprezece apostoli. Erasmus din Rotterdam a distrus definitiv această fabulație, dar ea a funcționat mai bine de un mileniu.

Fluctuația dogmei a fost și dureroasă, deoarece Inchiziția își orienta procesele și sentințele față de textul ei, astfel că au existat „eretici" care au ars pe rug pentru vinovății anulate ulterior prin modificarea dogmei și a ritualului. Formula lui Tertulian „regula fidei immobilis et irreformabilis" a fost cea mai ușor încălcată în istoricitatea sa, în timp ce formula protestanților elimină Biserica: „quia et quatemus cum Sacra Scriptura consentiunt". Între aceste propoziții, cîteva sute de mii de oameni au ars în piețe prin tribulația unei interpretări textuale. Epoca unei prime impuneri violente a dogmei - recunoscută a fi în sec IX - căuta să arate lumii o soluție universalistă în mijlocul primelor frămîntări naționale și a conținut atît instituții care, în fond, deturnau iubirea de Dumnezeu în frica de Dumnezeu, cît și forme cenzuratorii imediate. Nu întîmplător, un istoric al papilor ca Anastasius Bibliothecarius fusese și un politician ambițios, intrigant antipapal în partidul franc, apoi un diplomat de frunte și om de încredere al cîtorva papi, care a inițiat sub argumentul sintezei primele mari denaturări istorice medievale. În *Larousse,* cuvîntul *anastasie* este și astăzi denumirea elegantă pentru cenzura scrierilor și a spectacolelor.

O privire lucidă, capabilă să nu se desprindă de credința adevărată și de înțelegerea relaxată a produselor istorice, ar înfățișa sinteza iudeo-creștină europeană dintr-o dublă sursă. Pe de o parte, influența puternică a cultului hristic cu elementele sale esențiale originare și imuabile, și, pe de altă parte, nevoia de a adapta ritualul la practici populare pentru a obține efectul de masă universalist. Așa se face că sărbătoarea păgînă a cultului mithraic din 25 decembrie a devenit *Natalis Solis invicti,* apoi Crăciunul, că sărbătoarea *Amburbale* din 2 februarie a devenit *Purificatio Mariae,* iar carnavalul plebeu din 24 iunie, cunoscut sub denumirea de *cornomania* a ajuns o importantă ceremonie ținută în piața Bazilicii Lateran în seara de duminică după Paști. Aceasta din urmă avea aspecte publice greu de imaginat astăzi.

Din 876 pînă în timpul papei Grigore VII (1073-1085), cornomania a rămas o sărbătoare populară plină de spectacol, neprovocată de vreun text al Bibliei, dar în care biserica se implica. După enciclopediile vechi italiene, din cornomania se trage cuvîntul carnaval. În acea seară, superiorul clasei de muzică din fiecare diaconat al Romei - în număr de 18 - ieșea în piațeta din fața bisericii și se angaja în spectacol. În alte locuri, cel care se implica era chiar arhipresbiterul lăcașului de cult. Ei își puneau pe cap o coroniță de flori și coarne, agitau în mînă un baston de călușari cu clopoței (Phinobolum), țopăiau în cercul larg al mulțimii interpretînd simultan un dans burlesc și vocal o melodie, identificată de cercetătorii moderni ca fiind „Cîntecul rîndunicii" din eposul antic grec. La sfîrșit, preotul se urca invers pe spinarea unui măgar și colecta într-o tamburină cheta privitorilor. Ne rămîne să cugetăm asupra cuvintelor antice: *historia non facit saltum.*

Istorii neelucidate la curțile regale

CÎND A MURIT „REGELE-CĂLUGĂR"?

PAUL IOAN

Este incredibil faptul că după două sute cincizeci de ani de dinastie puternică și înfloritoare - Casa nobiliară de Aviz - regatul Portugaliei și-a pierdut independența datorită unui suveran care a crezut orbește în semnul mistic al unei... comete. Afirmația nu este deloc exagerată, sîntem în secolul al XVI-lea, și nici astăzi istoriografii nu pot afirma cu certitudine dacă regele Sebastian a murit sau nu în bătălia contra maurilor din 1578.

În iunie 1557, Ioan al III-lea dispare în condiții misterioase împreună cu o parte a familiei sale. La vremea aceea, regatul portughez stăpînea Indiile și Brazilia, era independent față de spanioli. Din nefericire - cum se va constata ulterior -, unicul fiu rămas în viață este Sebastian, în vîrstă de trei ani la moartea tatălui. După majorat, în 1568, Sebastian înlocuiește regența și foarte curînd începe să decepționeze Curtea regală. Este o fire melancolică și profund mistică, dar mai presus de orice *refuză căsătoria* pentru continuitatea dinastiei regatului! Se consideră *rege-călugăr* și este din ce în ce mai absorbit de ideea reluării catastrofalelor cruciade și creării Imperiului lui Dumnezeu pe Pămînt. Tînărul suveran pleacă urechea mai mult la spusele vizionarului Bandarra (autorul profețiilor numite „Strofe"), decît la sfaturile consilierilor Curții... poate că numai așa se poate explica enigmatica lui dispariție.

La 10 noiembrie 1577, o cometă - „cometa pierzaniei" - traversează cerul Lisabonei, pe direcția nord-sud. Regele Sebastian parcă atît aștepta. Lupta contra islamului și formarea marelui Domeniu Magrebian (Africa nordică musulmană) putea începe. Sînt declanșate atacurile furibunde împotriva Marocului, în numele creștinismului catolic... dezastrul n-a întîrziat. La 4 august 1578, armatele portugheze suferă o uriașă și decisivă înfrîngere la Alcaçar-Quivir. Elita nobiliară este ucisă sau luată în prizonierat. Însuși regele dispare, împreună cu patru cavaleri credincioși. Viața la curte este bulversată. A murit sau nu Sebastian? Este adus în țară un cadavru în plină descompunere și este declarat a fi regele învins. Dar *medicul personal, Mendes Pecheco, infirmă această supoziție* și o pune pe seama intereselor politice, căci urma la tron unchiul lui Sebastian, Henri. Așa s-a și întîmplat, dar regatul mult slăbit va fi alipit doi ani mai tîrziu Spaniei lui Filip al II-lea.

În timpul luptelor pentru putere de după bătălia de la Alcaçar-Quivir, un călugăr cu maniere alese își face apariția la o mănăstire de lîngă fortul portughez Arzila. Sosise acolo mascat, împreună cu patru cavaleri, care ulterior l-au părăsit, neaderînd la viața monahală. După ce-și vindecă rănile, anonimul slujitor al Domnului spune că pleacă în exilul penitenței și nimeni nu a mai știut nimic despre el. Dacă acela a fost regele Sebastian, această atitudine poate fi pusă pe seama remușcărilor, a faptului că a realizat ce eroare enormă comisese față de țara sa cînd fusese atașat obscurantismului... „Cometa Pierzaniei" nu fusese un semn dumnezeiesc. Dimpotrivă, fusese semnul declinului regatului Portugaliei.

Jurnalul unui naturalist la Tropice

KALIMANTAN, COASTA DE EST

ALEXANDRU MARINESCU

M-am gîndit adesea la ce ar putea să simtă un om atunci cînd unul din visele sale începe să capete conturul realității. Și iată, încerc acum, în acest avion prăpădit, un Antonov care ar fi trebuit de mult dat la fiare vechi, să mă concentrez asupra acestui subiect, socotind că momentul este prielnic. La 3000 m sub aripile avionului se vîntură apele marelui Ocean, botezat de Magellan, din rațiuni destul de obscure, Pacific.

Zona pe care o survolăm este semănată cu insule de corali care apar, pe fundalul albastru - verzui, ca niște minuscule cercuri sau ovaluri mărginite cu galben și avînd în centru o pată de un verde intens sau spațiul luminos al unei lagune.

În cîte nopți fierbinți ale adolescenței nu am visat la aceste insule de corali pe care mi le închipuiam, după lectura cărților lui Jack London sau Louis Stevenson, drept tărîmuri paradisiace. Și iată că viața, cu ciudățeniile și neprevăzutul ei, m-a purtat prin aceste insule. Există, pentru fiecare dintre noi, o moira, o soartă, așa cum credeau vechii greci.

Avionul în care m-am urcat, cu o oră în urmă, la Ujung Pandang (numele înseamnă „orașul palmierului mirositor"), vechiul Makassar al olandezilor, mă poartă spre tărîmul de est al insulei Borneo, cea de a treia mare insulă a lumii, după Groenlanda și Noua Guinee.

Avionul se apropie de coasta insulei, o depășește, virează, înclinîndu-se pe o aripă și sub roțile sale încep să defileze rapid orezăriile, fiecare parcelă, separată de mici diguri, pare să aibă propria sa nuanță de culoare. Apoi apare țărmul, cu ape destul de mîloase și agitate, în timp ce pe sticla exterioară a hubloului alunecă picături fine de ploaie. Pista aeroportului de la Balikpapan este situată în lungul țărmului mării.

Nu văd orașul, dealtfel dominat de mulțimea instalațiilor petroliere, fiindcă de la aeroport plec direct la Samarinda, cu un taxi.

După mai puțin de o jumătate de oră de drum, pe o șosea bună, avem o primă surpriză. Străbatem o zonă altădată acoperită de păduri, avînd însă acum o înfățișare lugubră. Pe kilometri întregi, de o parte și de alta a drumului, ochiul nu percepe decît schelete carbonizate de arbori cu baza învelită în noua haină verde a tufișurilor. Aceste mîini negre, răsucite, noduroase, ieșind din masa joasă a vegetației proaspete, mi se par demne să figureze în Infernul imaginat de Dante Alighieri, implorări tăcute ale unor supliciați.

Aflu de la șofer că acum cîțiva ani a avut loc un incendiu devastator care a distrus mii de hectare de pădure. Totul a pornit, se pare, de la cîțiva arbori aprinși de fulgere.

Refuz să socotesc această întîlnire drept o prevestire, deși ea s-a desfășurat sub semnul sinistrului.

Sosirea la Samarinda a însemnat, în primul rînd, întîlnirea cu marele fluviu Mahakam, cel care coboară majestuos din ținuturile misterioase locuite de Dayaci, teribilii vînători de capete de odinioară și de azi.

Orașul este situat pe malul nordic și s-a dezvoltat dintr-un vechi comptoar comercial fondat la 1730, ajungînd pînă la statutul de capitală a provinciei, deși nu se poate compara, ca dezvoltare și importanță economică, cu Balikpapan. Adăpostește cam 300.000 de locuitori și fiindcă l-am străbătut de cîteva ori, pot să spun că nu are nimic remarcabil, în afara Universității musulmane, situate pe o colină din apropiere, construcție modernă, elegantă, avînd în preajmă un superb campus adăpostit sub o vegetație luxuriantă. Nu lipsesc însă locurile pitorești, dacă prin acest cuvînt înțelegem ulicioarele strîmte și maghernițele șubrede, din scînduri, ce se întind de-a lungul malului. Ele sînt locuite de familii numeroase care își petrec majoritatea timpului pe platformele, ezit să le numesc verande, situate aproape de nivelul apei. Aici își fac membrii familiilor toaleta de dimineață, iau masa, discută uneori, lucrează.

După cîteva zile petrecute la Samarinda, găzduiți la universitate, în camerele unui cămin studențesc, mărturisesc aici că nu m-am putut împiedica să nu le compar cu cele pe care le cunoscusem în România, ne-am recuperat lăzile, sosite cu un avion de transport, am închiriat un camion și cam pe vremea prînzului am pornit spre Bontang.

Ar fi trebuit să ajungem în acest oraș, situat cam la 150 km spre nord, în cîteva ore. Nu a fost să fie așa. După vreo 30 de kimometri, motorul camionului s-a defectat. Cei doi șoferi au încercat să-l repare, fără prea mare succes, astfel că drumul a durat enorm.

La Bontang am ajuns tîrziu după miezul nopții fără să ne dăm seama cînd am trecut peste imaginara linie a Ecuatorului.

Călătorie la capătul lumii (II)

AFRICA DE SUD VĂZUTĂ DE SUS

ALEXANDRU MIRONOV

Africa de Sud are 40 de milioane de locuitori, care vorbesc 11 limbi, o suprafață de opt ori mai mare ca a Angliei, este țara cu cea mai mare producție de aur (170 tone anual) și diamante (cu care, adesea, dezechilibrează bursa diamantelor din New York, Antucepen și Tel Aviv).

Johanesburgul este marele lor oraș industrial, nu l-am văzut decît din avion, pare fără sfîrșit, un megalopolis cu 4 milioane de locuitori, așezat în inima unui deșert, nu departe de Kalahari și de temutul pustiu al Namibiei.

Uluitor este însă că, deși subsolul geme de bogății, deși perioada de apartheid le-a adus sud-africanilor o lungă izolare, băștinașii n-au pregetat să-și dezvolte tot felul de industrii, o agricultură solidă și turism de foarte înaltă clasă.

Arhitectura agriculturii se vede cel mai bine din avion: în plin deșert, săpate în pămîntul roșu, lacuri și bazine de irigație, care reține ploile iernii, apa este dirijată pe canale circulare, înconjurînd uriașe ogoare perfect rotunde, parcă trase cu compasul, unde cresc grîul și porumbul Africii sau iarba pe care o pasc turmele de oi și vite lăsate în stabulație liberă. Cercuri verzi, tangente între ele, sute, mii, cu clorofila construită de mîna omului, alături de peisajul lunar al munților și deșerturilor stîncoase - aceasta înseamnă Africa Australă, simbol al încăpățînării proscrișilor de toate națiile - buri olandezi, hughenoți, francezi, evrei fugiți de persecuția nazistă, indieni și indonezieni, urmași ai sclavilor aduși de englezi - de a-și construi propria lor țară.

Capitala Africii de Sud se află la Pretoria - un oraș modest, în apropiere de Johanesburg. Acolo lucrează Parlamentul, Guvernul, Președinția - izolați de tumultul tentant al afacerilor, obligați să fie permanent prezenți la conclavele parlamentare și guvernamentale și atenți la tacticile politice, la strategiile sociale, mai ales, dintr-o țară care, dacă va reuși armonia dintre albi și negri, va însemna marea revanșă a continentului negru împotriva jafului, de secole, al omului alb.

Poveste din Bronx

VIZĂ PENTRU LENIN!

◇ 42 street, imn de forfotă în care sînt concentrate toate minunile lumii. De la cîntăreţii de „rap" pînă la vînzătorii ambulanţi de beţişoare fumigene cu arome orientale. De la scamatorii de duzină pînă la şmecherii ce-ţi iau banii învîrtind trei căpăcele peste o bobiţă. De la vizionarii ce-ţi înpuie capul cu sfîrşitul lumii, pînă la dansatorii acrobaţi cu oase de cauciuc nesintetic. Şi în toată forfota aceea o femeie cu părul lung, despletit, dansînd pe o muzică numai de ea auzită în cercuri largi păşind cu picioarele-i goale pe caldarîmul încins de soarele newyorkez.

◇ A scoate din coşul de gunoi al fiecarui colţ de stradă un ziar aruncat pentru a fi „recitit" şi din nou aruncat e o chestie obişnuită aici la New York, aşa că aliniindu-mă la zidul nepreconcepţiei am apucat primul ziar din cel mai apropiat coş: ...A fost furată o scară rulantă, primul lucru ce mi-a sărit în ochi, nou nouţă, cu toate accesoriile şi tăbliţele de atenţionare. De-abia fusese descărcată dintr-un uriaş trailer lîngă una din intrările metroului, urmînd să o înlocuiască pe cea veche. Şi cum vorba aceea: „proastă, veche cum era, îţi făceai treaba cu ea", acum sînt în situatia ca cea veche să fie doar o stivă de fier neutilizabil, iar cea nouă nicăieri....

◇ Lenin a primit în fine, de la biroul de emigrare şi naturalizare,,. viza americană... De fapt e vorba de o statuie a lui de circa 4-5 m aşezată în capul unui bloc modest din sudul Manhattan-ului avînd aceeaşi mînă ridicată şi purtînd aceeaşi manta. Se pare că mîna e îndreptată spre sudul continentului american, pesemne Columbia de unde vin cantităţile cele mai mari de droguri; învăţaţi... învăţaţi... învăţaţi...

◇ La comemorarea a 20 ani de la moartea celui mai adulat cîntăreţ de rock din toate timpurile, Elvis Presley este socotit în continuare the king, suplinire a faptului că USA nu a avut niciodată un rege... după cum comentează presa... Iar un „adulator" tocmai din Brazilia a parcurs distanţa pînă la Memphis cu motocicleta în 40 de zile. Un prieten de-al meu îmi povestea că a făcut circa 6 ore cu maşina ca să-şi vadă prietena, detaşată cu serviciul, blestemîndu-şi zilele, căci mai bine o aştepta încă o săptămîna decît să conducă aşa de mult....

◇ Visul american „descoperă o mină de aur şi îmbogăţeşte-te" nu mai este de mult o realitate, fiind înlocuit cu „a da în judecată pe sume colosale şi cîştigînd să ieşi la pensie..." O infernală industrie de avocaţi slujesc un număr din ce în ce mai mare de „procesomani" care zi şi noapte nu se gîndesc la altceva decît la un nou subiect de judecată... Cineva s-a fript cu cafeaua cumparată de la un McDonnald's alegîndu-se cu cîteva milioane în urma unui proces considerat ...ridicol. Nu şi banii!

REMUS TĂZLĂUANU - Bronx, New York

Un hobby bănos

CULEGĂTOR DE STELE

La prima vedere este doar un german obişnuit. Simpatic, blond, mustăcios. Pasiunea lui l-a făcut însă să se autodenumească „cetăţean universal".

Tasillo Romisch iubeşte la nebunie stelele, cometele, galaxiile, tot ce ţine de Cosmos. Şi cum aceste sclipiri sînt prea îndepărtate pentru a fi culese, simpaticul teuton colecţionează obiecte legate de dorinţa noastră de a le atinge.

De la începutul lui 1997, nu mai puţin de 3000 de fani au trecut pragul casei lui Romisch, casă transformată într-un sui-generis muzeu al cuceririi spaţiului cosmic.

Totul a început în 1969, anul care a adus cu sine cucerirea Lunii. Pe atunci, Tasillo avea 15 ani şi fusese trimis, drept răsplată pentru rezultatele sale şcolare de excepţie, într-o excursie de zece zile în Statele Unite. Întîmplător, a nimerit la lansarea cărţii lui Buzz Aldrin (unul din cei trei curajoşi care păşiseră pe Selena), intitulată „Vizitatorii de pe Terra". De aici s-a ales cu un autograf de la autor şi cu o pasiune ce n-avea să-l mai părăsească.

În prezent, colecţia sa numără circa 700 de exponate: machete ale tuturor rachetelor şi navelor lansate în cosmos, atît americane cît şi ruseşti, combinezoane originale, o mănuşă care a pipăit solul lunar, ba chiar şi un costum complet al unui astronaut sovietic, (costum care, cum glumeşte Tasillo, „a mirosit imponderabilitatea"), hărţi, reprezentări miniaturale ale planetelor din Sistemul Solar, cataloage cu planşe ilustrînd istoria cuceririi spaţiului etc.

Totodată, Romisch arată cu mîndrie copia după discul cu mesajul umanităţii către „extratereştri", disc al cărui original, din platină, a părăsit Sistemul Solar la bordul sondei Voyager.

Dar cea mai de preţ achiziţie a colecţiei sale este reprezentată de cîteva pungi de plastic ce conţin sfărîmături de rocă lunară. Cele cîteva zeci de grame de sol selenar au costat mai mult decît greutatea lor în aur, dar pentru Romisch, care este şi un om de afaceri de succes, nici un preţ nu este prea mare dacă-i satisface patima extraordinară. Singurul lucru pe care germanul îl regretă este acela că nu a putut deveni cosmonaut. Ar fi putut astfel să fie măcar cu un „pas" mai aproape de stele...

Cazul unui tată pîrîcios

„BĂIATUL MEU DE OPT ANI ESTE UN HOŢ!"

Într-un centru agricol din provincia Caltannisetta, o zonă în care mafia este foarte puternică, un tată, cuprins de ruşine şi durere, şi-a învins sentimentele de părinte şi şi-a dus băiatul la poliţie cerînd ca fiul său să fie reţinut pentru săvîrşirea unor furturi, prezentînd totodată şi o serie de obiecte de valoare sustrase de fiul lui. În declaraţia sa, el a cerut, dacă se poate, ca identitatea sa şi a fiului să nu fie făcută publică, ceea ce comisarul de serviciu i-a promis (şi s-a ţinut de cuvînt), tocmai pentru a evita o umilinţă profundă cu implicaţii sociale deosebite. Tot cu acest prilej, părintele micuţului hoţ a demascat şi pe „prietenii" fiului său care l-au antrenat în diverse mici furturi.

P.S. Ilustrăm această întîmplare cu o secvenţă din filmul „Văcsuitorul de ghete" turnat în 1946 în regia lui Vittorio De Sica avînd ca interpreţi principali pe Franco Interlenghi şi Rinaldo Smordoni care, deşi văcsuitori de ghete, se ocupau şi de furturi.

Pisicile salvatoare

Şobolanii, adevăraţi campioni ai supravieţuirii, care presimt catastrofele, refugiindu-se primii la adăpost (motiv pentru care, de exemplu, minerii nu procedează niciodată la deratizarea galeriilor), au devenit repede o adevărată plagă a oraşului polonez Wroclaw, după retragerea apelor care-l acoperiseră în timpul recentelor inundaţii. Cum nu s-a găsit, printre flautiştii din oraş, niciunul care să cunoască aria vrăjită capabilă să facă rozătoarele să-l urmeze în afara oraşului, soluţia, mai puţin magică, dar eficientă, au constituit-o pisicile dintr-un „azil de animale" din Bydgoszcs, un oraş din nordul ţării. Pisici care au fost „deportate" la Wroclaw. Odihnite, sătule de plictiseala vieţii de „pensionare", felinele vor profita din plin de neobişnuita partidă de vînătoare ce le-a fost oferită, luîndu-şi, în mod benevol, şi sarcina refacerii populaţiei pisiceşti, decimată de inundaţii.

Din nefericire, maidanezii bucureşteni nu ştiu să vîneze şobolani.

Cînd legea ocoleşte adevărul

OPT ANI DE SACRIFICIU

Donovan Riddley a stat opt ani în închisoare, luînd în piept toate umilinţele şi privaţiunile unui penitenciar din Hockville (statul american Iowa), pentru a proteja existenţa Gloriei Sutford şi a fiului lor, Sean. Nevinovat fiind, Riddley a preluat asupra lui o crimă prin imprudenţă (din culpă) a lui Sean.

Nenorocirea s-a abătut spre acest cuplu, Donovan şi Gloria, în ziua cînd Sean a împlinit nouăsprezece ani şi, băut fiind, s-a urcat la volanul maşinii. Spre ora patru dimineaţa, la 14 septembrie 1986, fiul şi-a invitat părinţii la o plimbare, după ce petrecerea începuse să lîncezească. Protestele mamei au fost inutile, dar cum drumurile păreau pustii la acea oră, au pornit pe o şosea laturalnică spre un lac din afara oraşului. Şi inevitabilul s-a produs. O tînără a fost acroşată şi ucisă pe loc. Imediat, Donovan s-a predat şerifului, declarînd că el a fost la volan...

După opt ani, timp în care Sean îşi vedea mama cum se stinge încet-încet sub presiunea psihologică a dramei, adevăratul vinovat s-a decis să rupă tăcerea. Copleşit de remuşcări şi ştiind cît de puternică este iubirea dintre Donovan şi Gloria, Sean a făcut mărturisiri complete în 1994. La derularea anchetei, pentru redeschiderea dosarului, era nevoie şi de declaraţia Gloriei. Dureroasa dilemă în care a fost atrasă această femeie nu s-a rezolvat peste noapte. Gloria s-a sfătuit îndelung cu bărbatul ei în timpul vizitelor la închisoare. Dar şansa iubirii lor a venit din altă parte. Cunoscînd noile împrejurări, directorul penitenciarului a hotărît eliberarea condiţionată a lui Donovan, care mai avea de suportat doi ani de detenţie. Declaraţia lui Sean, neînsoţită de o alta a unui martor, n-a mai fost luată în consideraţie. Dar acum îşi putea privi tatăl în ochi, deşi din biografia lui Donovan (în fotografie) lipsesc opt ani de viaţă.

DESTINUL A RECIDIVAT ÎN ZBOR

Cu ani în urmă, doamna Meena Parks, o locuitoare de origine sud-coreeană a oraşului american Los Angeles, a rămas văduvă în condiţii dramatice, fără a avea măcar consolarea unui mormînt la care să plîngă, soţul său se aflase în celebrul avion al companiei sud-coreene KAL, care a fost doborît în anul 1980, după ce pătrunsese neautorizat în spaţiul aerian sovietic. În urma unei erori de pilotaj, s-a spus. Cazul, puternic mediatizat, a dat naştere nu numai la proteste internaţionale, ci şi la diverse „scenarii" (unele chiar de film), implicînd o posibilă acţiune de spionaj.

Conform acestor ipoteze, avionul de pasageri (căruia i-ar fi fost dereglat intenţionat computerul de navigaţie) a servit de paravan antiradar pentru un avion spion. Se miza, evident, pe ezitarea sovieticilor, puşi în faţa eventualităţii uciderii unui mare număr de pasageri nevinovaţi. Or, avionul militar de interceptare a ezitat doar pînă ce avionul civil s-a apropiat de graniţa salvatoare a spaţiului aerian sovietic pe care-l traversase. Moment în care l-a doborît cu o rachetă. O asemenea tragedie, cu toată trecerea anilor, nu se poate uita.

Numai că, în ciuda credinţei conform căreia „obuzul nu loveşte niciodată de două ori în acelaşi loc", destinul i-a jucat doamnei Meena Parks o farsă sinistră, implicîndu-i din nou familia într-un alt grav accident aviatic: cel recent al Boeing-ului 747, tot sud-coreean şi aparţinînd aceleiaşi companii aviatice, prăbuşit înaintea aterizării pe insula Guam. Accident care a făcut 227 de victime, printre care se aflau o nepoată, o soră, şi alţi zece membri ai familiei ghinionistei văduve. A fost, după toate probabilităţile, din nou vorba de o eroare de pilotaj avînd la origine defectarea unui circuit în sistemul computerizat al turnului de control destinat avertizării piloţilor asupra atingerii altitudinii minime permise.

Pentru nefericita doamnă Parks, ca şi pentru sutele de victime, mîna destinului a lovit, de fiecare dată, sub înfăţişarea unor minuscule circuite electronice în care piloţii trebuiau să se încreadă în mod nelimitat.

Flori pe mormîntul lichid al dispăruţilor într-o catastrofă aeriană (Zborul TWA 800, 1996)

CLAUDIA SCHIFFER, o logodnică nu prea cuminte

AURORA POPESCU

Este aproape inutil să mai amintim: Claudia Schiffer este unul dintre cele mai cunoscute, apreciate și bine plătite foto-modele din lume, este logodită cu David Copperfield (deși unii își asumă riscul de a afirma că legătura lor sentimentală este doar... „o iluzie" de dragul publicității), este „o zeiță a frumuseții" (deși unii o contestă, iar ea însăși nu se teme să vorbească uneori despre micile sale imperfecțiuni fizice). Dar dincolo de toate comentariile pro și contra, de fascinația pe care o exercită asupra unora sau de nepăsarea cu care o privesc alții, Claudia Schiffer este un nume ultra-cunoscut. Rar poate fi răsfoită o revistă în care chipul său să nu apară, după cum rar se întîmplă „să butonezi" telecomanda televizorului și, în succesiunea rapidă a canalelor, să nu întîlnești și imaginea blondei Claudia.

Claudia Schiffer și-a dorit cîndva să ajung celebră, să-și etaleze frumusețea, să fie top-model. A reușit cu brio. Dar, mai ales în lumea în care și-a găsit celebritatea, timpul lucrează în defavoarea carierei și Claudia a simțit deja pericolul declinului. S-a gîndit la ceea ce ar putea deveni în viitor. O variantă atrăgătoare? Actriță de cinema.

Dacă peste ani, numele său va figura sau nu printre cele ale marilor actori nu e încă un lucru sigur, dar pînă una-alta Claudia Schiffer a debutat ca actriță: în filmul „Blackout", alături de Beatrice Dalle (protagonista din „37,2°"), sub semnătura lui Abel Ferrara, ca regizor.

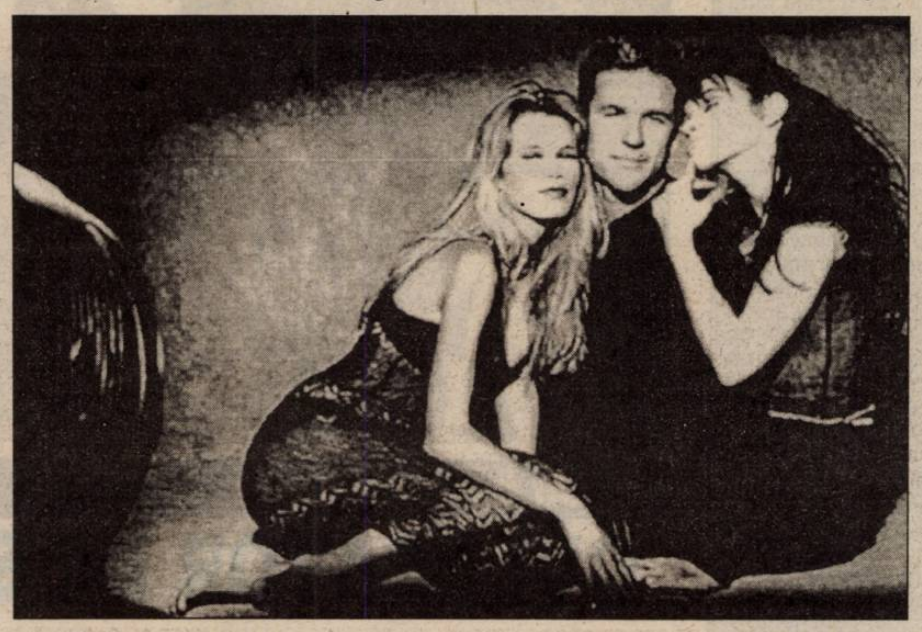

Desigur, totul a avut un început și Claudia se destăinuie cu sinceritate revistei „Paris Match": *„Știu bine că meseria de top-model nu poate dura întreaga viață. Deși nu beau, nu fumez, nu mă droghez, știu că într-o zi, pe măsură ce timpul trece, voi avea, ca orice femeie, riduri și cearcăne... Așa că m-am gîndit că aș putea prelungi cariera mea de manechin pe ecran, ca actriță. De fapt, cred că dintotdeauna m-a urmărit un vis confuz, acela de a fi actriță. Brigitte Bardot m-a impresionat mereu, este de altfel pentru mine un model. S-a întîmplat, totodată, ca, în urmă cu patru ani, să fiu invitată la Cannes, ca manechin desigur. Cînd am urcat treptele palatului unde se desfășura festivalul, lumea m-a aplaudat frenetic, deși eu nu eram actriță, iar în jurul meu se aflau nume celebre cum ar fi Jeanne Moreau sau Catherine Deneuve. Aplauzele mi-au făcut plăcere, dar mi s-a părut extrem de nedrept, acolo nu le meritam. În acel moment, în mintea mea s-a produs un declic, care m-a făcut ca în acea noapte să cer agentului meu să-mi aranjeze o pauză în activitatea mea obișnuită și am anunțat, oficial, că doresc să joc într-un film. Urmarea? Zeci de scenarii au început să sosească pe adresa mea."*

Pe fiecare în parte le-a citit cel puțin o dată sau de două ori. S-a oprit la oferta lui Abel Ferrara. *„Știu exact ce m-a atras la propunerea lui,* spune Claudia. *Nu vo-*

LUNI, 1 septembrie

PROGRAMUL 1: **13.00** Serial (r): „Secretele nisipului" **14.10** Serial (r): „Șeicul" **15.00** Desene animate **15.30** Emisiune în limba maghiară **17.05** Serial: „Specialitatea casei" **17.35** Timpul Europei **18.00** Tele-estival Camel Planet **19.00** Serial: „Sunset Beach" **19.55** Doar o vorbă „sâț-i" mai spun! **20.00** Jurnal **21.00** Serial: „Echipa de intervenție" **22.00** În fața dv.! **23.00** Serial: „Canary Wharf" **23.50** Revista de istorie **0.30** Rock Live la zilele „Ursus".

PROGRAMUL 2: **13.00** Tribuna partidelor parlamentare **13.30** Conviețuiri **14.30** Serial: „Ce bine e acasă!" **15.30** Desene animate **16.00** Serial: „Secretele nisipului" **17.00** Serial: „Șeicul" **18.00** Serial: „Puterea, pasiunea" **19.00** Studioul de film al TVR **20.00** Teatru TV prezintă: „Mincinosul" de Carlo Goldoni **22.00** Repere muzicale **22.30** Ultimul tren **24.00** TVM * Mesager **0.30** Dirijori celebri.

MARȚI, 2 septembrie

PROGRAMUL 1: **6.00** România: ora 6 fix! **8.30** Desene animate (r) **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iași **11.00** TVR Timișoara **12.05** Credo (r) **13.05** Serial (r): „Secretele nisipului" **14.10** Serial (r): „Șeicul" **15.05** Desene animate **15.30** Ecclesiast '97 **16.00** Emisiune în limba maghiară **17.05** Serial: „Specialitatea casei" **17.35** Medicina pentru toți **18.00** Tele-estival Camel Planet **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.00** Telecinemateca: „Cazul Paradine" (SUA, 1948). Cu: Gregory Peck **23.05** Serial: „Canary Wharf" **23.50** Universul cunoașterii **0.30** Planeta cinema.

PROGRAMUL 2: **7.00** TVM * Telematinal **8.00** Desene animate (r) **8.30** Serial (r): „Canary Wharf" **9.00** Serial (r): „Echipa de intervenție" **10.00** Cu ochii'n 4 (r) **10.45** Cultura în lume (r) **11.35** Serial (r): „Sunset Beach" **12.30** Serial (r): „Savannah" **13.15** Biserica satului (r) **14.30** Serial: „Ce bine e acasă!" **15.30** Desene animate **15.55** Vietnam, un nou tigru asiatic? **16.00** Serial: „Secretele nisipului" **17.00** Serial: „Șeicul" **18.00** Serial: „Puterea, pasiunea" **19.00** Opțiuni **20.00** Film: „Maigret și martorii recalcitranți" **21.30** Spații culturale europene **22.00** Tineri interpreți **22.30** Ce-i de făcut? **23.30** Arhive românești **24.00** TVM * Mesager **0.30** Meridianele dansului.

MIERCURI, 3 septembrie

PROGRAMUL 1: **6.00** România: ora 6 fix! **8.30** Desene animate (r) **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iași **11.00** TVR Timișoara **12.05** Sensul tranziției (r) **13.05** Serial (r): „Secretele nisipului" **14.10** Serial (r): „Șeicul" **15.05** Desene animate **15.30** Tribuna partidelor parlamentare **16.00** Pro patria **17.05** Serial: „Specialitatea casei" **17.35** Magazin sportiv **18.00** Tele-estival Camel Planet **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.00** Serial: „Mîndrie și prejudecată" **22.00** În flagrant **23.00** Serial: „Canary Wharf" **23.50** Cultura în lume **0.30** Întîlnirea de la miezul nopții.

ORNELLA MUTTI
TVR 1, vineri, ora 0⁵⁰

PROGRAMUL 2: **7.00** TVM * Telematinal **8.00** Desene animate (r) **8.30** Serial (r): „Canary Wharf" **8.55** Telecinemateca (r): „Cazul Paradine" **11.00** Autograf pentu prezent (r) **11.35** Serial (r): „Sunset Beach" **12.30** Serial (r): „Piața Spaniei" **13.30** Emisiune în limba maghiară **14.30** Serial: „Ce bine e acasă!" **15.30** Desene animate **16.00** Serial: „Secretele nisipului" **17.00** Serial: „Șeicul" **18.00** Serial: „Puterea, pasiunea" **19.00** Un maestru al baghetei **20.00** Film: „Necunoscutii" (SUA, 1996) **21.40** Sunete fundamentale **22.30** Credo **23.30** Proiecte culturale **24.00** TVM * Mesager **0.30** De la pictură, la muzica de operă.

JOI, 4 septembrie

PROGRAMUL 1: **6.00** România: ora 6 fix! **8.30** Desene animate (r) **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iași **11.00** TVR Timișoara **13.05** Serial (r): „Secretele nisipului" **14.10** Serial (r): „Șeicul" **15.00** Desene animate **15.45** Lege și fărădelege **16.00** Conviețuiri **17.05** Serial: „Specialitatea casei" **17.35** Bank-note **18.05** Campionatele Mondiale de Gimnastică **20.00** Jurnal **21.00** Serial: „Dr. Quinn" **22.00** Memorialul durerii **23.00** Serial: „Canary Wharf" **23.50** Un secol de cinema.

PROGRAMUL 2: **7.00** TVM * Telematinal **8.00** Desene animate (r) **8.30** Serial (r): „Canary Wharf" **9.00** Planeta cinema (r) **11.00** Serial documentar (r) **11.35** Serial (r): „Sunset Beach" **12.30** Serial (r): „Mîndrie și prejudecată" **13.30** Emisiune în limba germană **14.30** Serial: „Ce bine e acasă!" **15.30** Desene animate **16.00** Serial: „Secretele nisipului" **17.00** Ceaiul de la ora 5 **19.00** Magazin cultural **20.00** Magazin sportiv **23.00** Aniversări: Frantz Schubert - 200 **23.30** Media-club **24.00** TVM * Mesager **0.30** Daphnis și Chloé de Maurice Ravel.

VINERI, 5 septembrie

PROGRAMUL 1: **6.00** România: ora 6 fix! **8.30** Desene animate (r) **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iași **11.00** TVR Timișoara **12.05** Campionatele Mondiale de Gimnastică **13.05** Serial (r): „Secretele nisipului" **14.10** Serial (r): „Șeicul" **15.00** Desene animate **15.30** Emisiune în limba germană **17.05** Serial: „Strada Libertății" **17.35** Scena politică **18.00** Desene animate **18.30** Serial: „Treptat, treptat" **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.00** Tezaur folcloric **21.30** Film: „Bună dimineața, Vietnam!" (SUA, 1987) **23.50** Rendezvous la Majestic **0.50** Cinematograful de noapte: „Viitorul e femeia" (Italia). Cu: Ornella Muti.

PROGRAMUL 2: **7.00** TVM * Telematinal **8.00** Desene animate (r) **8.30** Serial (r): „Canary Wharf" **9.00** Serial (r): „Dr. Quinn" **10.00** Universul cunoașterii (r) **10.40** Serial (r): „Salty" **11.35** Serial (r): „Sunset Beach" **12.20** Un secol de cinema (r) **13.30** TVR Cluj-Napoca **14.30** Serial: „Ce bine e acasă!" **15.30** Desene animate **16.00** Serial: „Secretele nisipului" **17.00** Campionatele Mondiale de Gimnastică **19.00** Pentru dv., doamnă! **20.00** Recital *Timpuri Noi* **20.30** Robingo 2 **21.10** Campionatele Mondiale de Gimnastică **24.00** TVM * Mesager **0.30** Din viața rromilor.

SÎMBĂTĂ, 6 septembrie

PROGRAMUL 1: **7.00** Bună-dimineața de la... Iași! **8.30** Alfa și Omega **9.05** Serial: „Salty" **9.55** Ba da, ba nu! **10.55** Film: „Palace" (Franța, 1985) **12.30** Serial: „Mork și Mindy" **13.00** Documentar **13.30** Ecranul **14.15** Mapamond **14.45** Pilula de rîs **15.00** Desene animate **15.30** Alo, tu alegi! **16.00** Serial: „Universul străniu al lui Arthur C. Clarke" **16.25** Fotbal: Liechtenstein - România **18.30** Disney **19.00** Teleenciclopedia **20.00** Jurnal **20.30** Serial: „Savannah" **21.30** Camel Planet Olimp **22.30** Campionatele Mondiale de Gimnastică **1.30** Sîmbătă noaptea, dans!.

PROGRAMUL 2: **8.00** Serial: „Lupii aerului" **9.00** Pas cu pas **9.30** Ajută-te singur! **10.00** Mondo-blitz **11.00** TVR Cluj-Napoca **13.00** Actualitatea culturală **13.30** Serial: „Misterele Sankt Petersburgului" **14.30** Serial: „Ce bine e acasă! **15.30** Desene animate **16.00** Serial: „Secretele nisipului" **17.00** Serial: „Șeicul" **18.00** Serata muzicală TV **19.00** Cazuri și necazuri în dragoste **20.00** Mini-serie: „Contact final" **24.00** TVM * Mesager **0.30** Jazz Alive.

DUMINICĂ, 7 septembrie

PROGRAMUL 1: **7.00** Bună dimineața... de la Cluj! **8.30** Lumină din lumină **9.05** Serial: „De la Apenini la Anzi" **9.35** Desene animate **10.00** Arlechino **11.10** Viața satului **12.30** Serial: „Ce vrăji a mai făcut nevasta mea, Samantha?" **13.00** Serial de călătorii **14.10** Atlas **14.30** Campionatele Mondiale de Gimnastică **16.00** Loto plus Joc egal Noroc **17.00** Serial SF: „Star Trek - Deep Space 9" **18.30** Disney **19.00** Robingo **20.00** Jurnal **20.45** Film: „Elefantul evadat" **22.25** Lux Impulse Elite Model Look **23.30** Campionatele Mondiale de Gimnastică **24.00** Festivalul „Maria Tănase".

PROGRAMUL 2: **8.00** Serial: „Lupii aerului" **9.00** Pas cu pas **10.00** Leonard Bernstein **11.00** TVR Iași **13.00** Memoria exilului românesc **13.30** Serial: „Misterele Sankt Petersburgului" **14.30** Serial: „Ce bine e acasă!" **15.10** Bursa invențiilor **15.30** Desene animate **16.00** Campionatele Mondiale de Gimnastică **17.00** Serial: „Șeicul" **18.00** Serata muzicală TV **19.00** Sensul tranziției **20.00** Teledivertisment **21.00** Repriza a treia **24.00** TVM * Mesager **0.30** Varietăți internaționale.

(După Panoramic TV)

LUNI **7.00** Ora 7, bună dimineața! **9.00** Sport la minut **9.15** Serial: „M.A.S.H." **9.45** Serial: „Tînăr și neliniștit" (r) **10.30** Serial: „Șoapte de iubire" (r) **11.15** Serial: „Capcana timpului" **12.00** Serial: „Confruntările celui de-al II-lea Război Mondial" (ultimul ep.) **13.00** Procesul etapei (r) **14.00** Tenis: Turneul „Flashing Meadow" - rezumat **15.00** Serial: „Maria" **16.00** Serial: „Tînăr și neliniștit" **16.45** Serial: „Șoapte de iubire" **17.30** Serial: „Zona Crepusculară" **18.20** Sport la minut **18.25** Chestiunea zilei **18.35** Serial: „Cine este șeful?" **19.00** Știi și cîștigi! **19.30** Știrile PRO TV **20.00** Film: „Trei prieteni" (SUA, 1986) **22.00** Serial: „Familia Bundy" **22.30** Serial: „Viața ca în filme" **23.00** Știrile PRO TV **23.20** Prima pagină **23.30** Serial: „La limita imposibilului" **0.15** Generația PRO **1.00** Film erotic: „Man & Women".

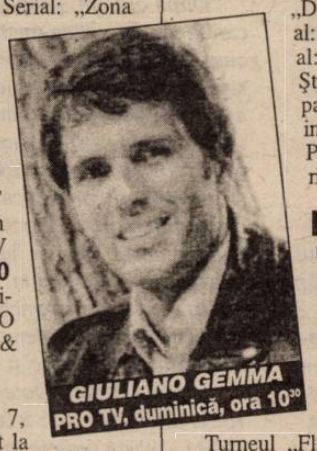

GIULIANO GEMMA
PRO TV, duminică, ora 10³⁰

MARȚI **7.00** Ora 7, bună dimineața! **9.00** Sport la minut **9.15** Serial: „M.A.S.H." **9.45** Serial: „Tînăr și neliniștit" (r) **10.30** Serial: „Șoapte de iubire" (r) **11.15** Serial: „Capcana timpului" **12.00** Serial: „Răpiri misterioase" **13.00** Profesiunea mea - cultura **14.30** Tenis: Turneul „Flashing Meadow" - rezumat **15.00** Serial: „Maria" **16.00** Serial: „Tînăr și neliniștit" **16.45** Serial: „Șoapte de iubire" **17.30** Serial: „Arca lui Noe" **18.15** Sport la minut **18.35** Serial: „Cine este șeful?" **19.00** Știi și cîștigi! **19.30** Știrile PRO TV **20.00** Serial: „Chicago Hope" **21.00** Serial: „Secrete de familie" **22.00** Serial: „Familia Bundy" **22.30** Serial: „Viața ca în filme" **23.00** Știrile PRO TV **23.20** Prima pagină **23.30** Serial: „La limita imposibilului" **0.15** Generația PRO.

MIERCURI **7.00** Ora 7, bună dimineața! **9.00** Sport la minut **9.15** Serial: „M.A.S.H." **9.45** Serial: „Tînăr și neliniștit" (r) **10.30** Serial: „Șoapte de iubire" (r) **11.15** Serial: „Capcana timpului" **12.00** Serial: „Răpiri misterioase" **13.30** Tenis: Turneul „Flashing Meadow" - rezumat **14.30** Desene animate **15.00** Serial: „Maria" **16.00** Serial: „Tînăr și neliniștit" **16.45** Serial: „Șoapte de iubire" **17.30** Serial: „Hercule" **18.15** Sport la minut **18.35** Serial: „Cine este șeful?" **19.00** Știi și cîștigi! **19.30** Știrile PRO TV **20.00** Serial: „Melrose Place" **21.00** Serial: „Doctor în Alaska" **22.00** Serial: „Familia Bundy" **22.30** Serial: „Viața ca în filme" **23.00** Știrile PRO TV **23.20** Prima pagină **23.30** Serial: „La limita imposibilului" **0.15** Generația PRO **0.45** Film erotic: „Scoring".

VINERI **7.00** Ora 7, bună dimineața! **9.00** Sport la minut **9.15** Serial: „M.A.S.H." **9.45** Serial: „Tînăr și neliniștit" (r) **10.30** Serial: „Șoapte de iubire" (r) **11.15** Serial: „Capcana timpului" **12.00** Serial: „Apocalipsul" (ultimul ep.) **13.30** Tenis: Turneul „Flashing Meadow" - rezumat **14.30** Desene animate **15.00** Serial: „Maria" **16.00** Serial: „Tînăr și neliniștit" **16.45** Serial: „Șoapte de iubire" **17.30** Serial: „Xena, prințesa războinică" **18.15** Sport la minut **18.35** Serial: „Cine este șeful?" **19.00** Știi și cîștigi! **19.30** Știrile PRO TV **20.00** Serial: „Dosarele X" **21.00** Film: „După amiază de cîine" (SUA, 1975) **23.00** Știrile PRO TV **23.20** Prima pagină **23.30** Serial: „La limita imposibilului" **0.15** Serial: „Zona crepusculară" **0.45** Generația PRO **1.00** Film: „Ocolul Pămîntului în 80 de

viața în serial

Cei ce l-au înscris pe OSVALDO RIOS (Ignacio/Luis David din „Kassandra"; Diego din „Văduva") pe lista idolilor lor ar dori, desigur, difuzarea unui nou serial cu actorul lor preferat. Nu știm însă cît de curînd îl vom revedea într-un alt rol, așa că tot ce putem face este să mai vorbim despre el.

S-a născut în San Juan de Puerto Rico, locul de care și acum, la vîrsta de 39 de ani, se simte cel mai legat. Extrem de ambițios, aproape obsedat de dorința de a fi mereu primul în ceea ce face, a urmat facultatea de psihologie, pe care a absolvit-o strălucit, motiv pentru care a obținut o bursă pentru merite excepționale, cu ajutorul căreia și-a susținut doctoratul la New York. Întors în țară, a fost numit ministru al culturii, funcție pe care a deținut-o timp de patru ani. Fizicul și farmecul personal i-au făcut pe mulți să vadă în el un posibil actor. La sugestia prietenilor, cunoscuților, și, mai ales a admiratorilor săi, Osvaldo Rios s-a hotărît să studieze actoria. În Puerto Rico, apoi în Venezuela. Și, a obținut primul său rol în serialul „Juan-Luis", care l-a ajutat să se remarce. Imediat i s-au oferit alte roluri pe care, atît el cît și telespectatorii, le-au îndrăgit mult, lui Osvaldo Rios fiindu-i asociată imaginea de etern îndrăgostit, pasional și gelos, tandru și romantic, uneori învins, dar întotdeauna învingător.

Viața lui personală? Două eșecuri la capitolul „căsătorie" și destule iubiri trecătoare, în căutarea femeii potrivite personalității lui. Prima căsătorie - „o eroare a tinereții" după cum consideră el însuși. Cea de-a doua - o posibilă familie demnă de invidiat, cu o soție fotomodel, cu un fiu (Giuliano care acum are opt ani), dar de fapt ruinată de multă gelozie reciprocă și, deci, cu un final dezastruos. Relativ recent, se pare că totuși Osvaldo a întîlnit femeia care l-ar putea face fericit tot restul vieții: Shakira, o cîntăreață în vîrstă de 20 de ani, de origine columbiano-japoneză, inteligentă, veselă, frumoasă și... deloc posesivă. Ce înseamnă pentru Osvaldo Rios o femeie frumoasă? Înainte de orice, să aibă părul lung, de preferat negru. Deocamdată, pînă la o eventuală căsătorie cu Shakira, Osvaldo trăiește singur în casa sa din Puerto Rico, înconjurat de mobilă albă, plante tradiționale portoricane, cărți și discuri. Îi place ținuta sport - blugi și cămăși. Preferă mașinile de teren, asemănătoare celor conduse de el în seriale, preparatele culinare cu specific portorican, fructele exotice, trandafirii roșii și orhideele, produsele cosmetice cu arome de plante. Este fascinat de literatura sud-americană, Marquez fiind scriitorul său preferat. Detestă minciuna, superficialitatea, lașitatea. Se consideră un om imperfect, nu atît de frumos pe cît pare în filme, iar ca fel de a fi, destul de distrat, impulsiv și gelos. Conștient de defectele sale, știe însă să și le domine, așa încît despre Osvaldo Rios se spune că este un bărbat calm, vesel, optimist, generos, elegant și, mai ales, extrem de discret și decent.

Delia Fiallo, una dintre cele mai cunoscute și apreciate scenariste sud-americane (ea a imaginat și povestea Kassandrei) mărturisea că Osvaldo este bărbatul pe care ar fi dorit să-l cunoască în tinerețea ei. Precizăm că Delia Fiallo a depășit cu mult vîrsta poveștilor de iubire. Dar Osvaldo Rios este unul dintre actorii ei preferați pentru rolurile pe care ea le scrie și, totodată, îi este un prieten pe care adesea îl sfătuiește de la înălțimea vîrstei și experienței ei de viață. Acum, de exemplu, vrea să-l vadă însurat cu Shakira.

iam, ca debutantă, să interpretez un personaj «cuminte» și nici vreun «rol mare» dar într-un film convențional. Imaginea mea de pînă acum este a unei fete liniștite și elegante. Or, eu îmi doream un rol la extreme a ceea ce deja reprezint. Voiam să dovedesc că pot fi și altceva decît o femeie frumoasă care tace. Iar Ferrara m-a încurajat în așa fel încît am spus de o mie de ori: «da, vreau acest rol»." Adică?

Filmul narează „povestea" a trei personaje - două femei și un bărbat. Beatrice Dalle interpretează rolul fostei logodnice a lui Matthew Modine, iar Claudia pe cel al actualei lui logodnice. Cele două femei nu se întîlnesc niciodată, nici măcar nu se cunosc. În schimb, imaginile lor, ale celor două femei din viața lui Matthew, se suprapun în mintea acestuia în scene de coșmar, halucinante pînă la delir. În aceste momente apare o Claudia deloc „cuminte".

De altfel, de-a lungul filmărilor, Beatrice Dalle și Claudia Schiffer nu au lucrat decît o singură dată împreună - cele două femei urmau să se întîlnească într-o scurtă secvență pe care regizorul o prevăzuse drept final, dar care în cele din urmă n-a mai intrat în film. Această scurtă colaborare nu le-a împiedicat totuși pe cele două actrițe să se împrietenească. Pe exploziva, nonconformista și mult controversata Beatrice Dalle n-o impresionase niciodată statutul de top-model al Claudiei. Ca actriță debutantă însă, Claudia a încîntat-o. I s-a părut în sfîrșit, „adevărată", i-a impus respect, dovedind că e frumoasă, dar că are și talent.

Talent nativ? Poate că da. Însă Claudia s-a pregătit totodată pentru noua sa ipostază, luînd lecții de artă dramatică la New York. A ajutat-o și experiența dobîndită în meseria de manechin, atît de bine asezonată cu jocul dintre aparență și realitate.

Va renunța Claudia Schiffer la tot pentru cinema? Cu puțin noroc, forțat de eventuale alte oferte venite din partea producătorilor de filme, Claudia ar fi probabil dispusă să-și jertfească actuala carieră, dar, după cum afirmă cu convingere, niciodată nu-și va sacrifica și viața afectivă pentru film.

zile" (SUA, 1956). Cu: Marlene Dietrich.

SÎMBĂTĂ **7.00** Desene animate **8.10** Povestea zilei cu Magicianul **8.30** Serial: „Superboy" **9.00** Serial: „Noile aventuri ale lui Flipper" **10.00** Film: „Ocolul pămîntului în 80 de zile" (r) **13.00** Film: „Yentl" (US, 1983). Cu: Barbra Streisand **15.10** Tenis: Turneul „Flashing Meadow" - rezumat **15.45** Film: „Scurt circuit" (SUA, 1988) **17.30** Serial: „Walker, polițist texan" **18.15** Serial: „Adevărul golgoluț" **18.45** Te uiți și cîștigi! **19.30** Știrile PRO TV **20.00** Film: „Liga feminină de baseball" (US, 1992). Cu: Tom Hanks, Madonna **22.00** Serial: „Străzile crimei" **23.00** Știrile PRO TV **23.15** Serial: „Nemuritorul" **0.15** Generația PRO **0.35** Tenis: Turneul „Flashing Meadow" - finala feminină **2.00** Film erotic: „Borrowed Life".

BARBRA STREISAND
PRO TV, sîmbătă, ora 13⁰⁰

DUMINICĂ **7.00** Desene animate **8.30** Serial: „Fiica oceanului" **9.00** Super Abracadabra **10.30** Film: „Întoarcerea lui Ringo" (Italia, 1966). Cu: Giuliano Gemma **12.00** Stan și Bran **12.15** Gillette - lumea sportului **12.30** Serial: „O căsnicie perfectă" **13.00** Serial: „News Radio" **13.30** Serial: „Banditul" **15.00** Automobilism: Formula 1 - M.P. al Italiei, Monza. Transmisiune în direct **16.45** Lumea filmului **17.15** Tenis: Turneul „Flashing Meadow" - rezumat **17.30** Serial: „Norocosul" **18.30** Serial: „Beverly Hills" **19.30** Știrile PRO TV **20.00** Film: „Un subiect fierbinte" (SUA, 1985). Cu: John Travolta **22.00** Serial: „Fotomodele" (ultimul ep.) **23.00** Știrile PRO TV **23.30** Procesul etapei **1.00** Tenis: Turneul „Flashing Meadow" - finala masculină.

LUNI **12.00** Printre rînduri (r) **13.10** Serial: „Model Academy" **13.35** Desene animate **14.20** Serial: „Lumină călăuzitoare" **15.05** Film: „Berlin Express" **16.50** Serial: „Iluzii" **17.40** Între prieteni **18.20** Desene animate **18.45** Telerebus **19.30** Serial: „Alondra" **20.30** Observator **21.15** Din lumea afacerilor **21.30** „Cerul drept martor" (Franța, 1993) **23.50** Serial: „Disraeli" (primul ep.) **0.20** Serial: „Kassandra".

MARȚI **6.30** Teledimineața **9.00** Între prieteni (r) **9.40** Serial: „Viața în trei" **10.15** Serial: „Iluzii" (r) **11.05** Film: „Cerul drept martor" (r) **12.40** Medalion **13.10** Serial: „Model Academy" **13.35** Desene animate **14.20** Serial: „Lumină călăuzitoare" **15.10** Serial: „Nixon" **16.10** Serial: „Madison" **16.50** Serial: „Iluzii" **17.40** Dosarele Antenei 1 **18.20** Desene animate **18.45** Telerebus **19.30** Serial: „Alondra" **20.30** Observator **21.15** Din lumea afacerilor **21.30** Film: „Misterul zborului 1501" (SUA, 1993) **23.20** Serial: „Disraeli" **0.25** Serial: „Kassandra".

MIERCURI **6.30** Teledimineața **9.00** Dosarele Antenei 1 (r) **9.40** Serial: „Viața în trei" **10.20** Serial: „Iluzii" (r) **11.10** Film: „Misterul zborului 1501" (r) **12.45** Medalion **13.10** Serial: „Model Academy" **13.35** Desene animate **14.20** Serial: „Lumină călăuzitoare" **15.10** Serial: „Nixon" **16.10** Serial: „Madison" **16.50** Serial: „Iluzii" **17.40** Documentar **18.20** Desene animate **18.45** Telerebus **19.30** Serial: „Alondra" **20.30** Observator **21.15** Din lumea afacerilor **21.30** Film: „Expediție riscantă" (SUA, 1993) **23.25** Serial: „Disraeli" **0.30** Serial: „Kassandra".

JOI **6.30** Teledimineața **9.00** Documentar (r) **9.50** Serial: „Viața în trei" **10.25** Serial: „Iluzii" (r) **11.15** Film: „Expediție riscantă" (r) **13.10** Serial: „Model Academy" **13.35** Desene animate **14.20** Serial: „Lumină călăuzitoare" **15.10** Serial: „Nixon" **16.50** Serial: „Iluzii" **17.40** Documentar **18.20** Desene animate **18.45** Telerebus **19.30** Serial: „Alondra" **20.30** Observator **21.15** Din lumea afacerilor **21.30** Film: „Urmărire pe Rio Grande" (r) **23.20** Serial: „Disraeli" **0.20** Serial: „Kassandra".

VINERI **6.30** Teledimineața **9.00** Documentar (r) **9.50** Serial: „Viața în trei" **10.30** Serial: „Iluzii" (r) **11.20** Film: „Urmărire pe Rio Grande" (r) **13.10** Serial: „Model Academy" **13.35** Desene animate **14.20** Serial: „Lumină călăuzitoare" **15.10** Divergențe - convergențe din lumea sportului **16.00** Serial: „Club Hawaii" **16.50** Serial: „Dragă profesore" **18.15** Telerebus **18.55** Serial: „Beavis și Butthead" **19.30** Serial: „Alondra" **20.30** Observator **21.15** Din lumea afacerilor **21.30** Film: „Febra Paștelui" (Israel) **23.20** Film: „Taina inimii mele" (Spania, 1995).

SÎMBĂTĂ **7.00** Știri **7.10** Serial: „Alondra" (r) **8.10** Teledimineața **10.00** Serial: „Viața în trei" **10.25** Desene animate **11.15** Serial: „Dragă profesore" (r) **13.00** Documentar: „Viață sălbatică" **13.30** Documentar: „Orașele lumii - Istanbul" **14.20** Serial: „Polițiști în misiune" **15.35** Serial: „Madison" (ultimul ep.) **16.00** Fir întins **16.30** Serial: „Club Hawaii" **17.10** Serial: „Misiune la Chicago" **18.00** Serial: „Spitalul Universitar" **18.55** Serial: „Nici o clipă de plictiseală!" **19.30** Serial: „Sirenele" **20.30** Observator **21.00** Film: „Comoara din Atena" Cu: Roger Moore, Claudia Cardinale **23.00** Serial: „Dragoste cu năbădăi" **23.30** Hollywood Top Ten **0.55** Serial: „Aphrodisia".

DUMINICĂ **7.00** Știri **7.10** Serial: „Misiune la Chicago" (r) **8.00** Fir întins (r) **8.30** Serial: „Nici o clipă de plictiseală!" (r) **9.00** Desene animate **10.00** Serial: „Animal Show" **10.30** Serial: „Un cîine cu imaginație" **11.00** Flori din grădina cîntecului românesc **11.30** Controverse istorice **12.00** Spirit și credință **12.30** Vedeta în papuci **13.05** Caleidoscop **14.25** O femeie - un bărbat și jumătate **14.50** Serial: „Spitalul universitar" (r) **15.35** Hollywood Top Ten (r) **16.50** Serial: „Club Hawaii" **17.15** Serial: „Alertă pe plajă" **18.00** Printre rînduri **18.55** Serial: „Muppets Show" **19.30** Serial: „Giulia" **20.30** Observator **21.00** Film: „Dragoste, minciuni și cîntece de leagăn" (SUA, 1993) **23.00** Serial: „Dragoste cu năbădăi" **23.25** Film: „Loterie fatală" (SUA) **2.00** Film: „Pariul iubirii" (SUA, 1982).

LUNI **7.00** Bună dimineața, România **10.00** Știri **10.20** Desene animate **11.00** Serial: „Misiune imposibilă" **14.35** Serial: „Kitt" **15.35** Serial: „Cele două Diane" **16.50** Serial: „O singură viață" **17.40** Serial: „Flash" **18.30** Serial: „Alf" **19.00** Primul pas **20.00** Serial: „Familia Walton" **21.00** Telejurnal **21.35** Serial: „Secția de poliție" **22.35** Foc încrucișat **23.30** Cutia muzicală.

MARȚI **7.00** Bună dimineața, România **10.00** Știri **10.20** Desene animate **11.00** Serial: „Starsky și Hutch" **14.35** Serial: „Kitt" **15.30** Serial: „Cele două Diane" **16.40** Serial: „O singură viață" **18.00** Desene animate **18.30** Serial: „Alf" **19.00** Serial: „Jake și Grăsanul" **20.00** Serial: „Familia Walton" **21.00** Telejurnal **21.35** Serial: „Cobra" **22.25** În numele dumneavoastră **0.25** Tonomatul personal.

MIERCURI **7.00** Bună dimineața, România **10.00** Știri **10.20** Desene animate **11.00** Serial: „Misiune imposibilă" **14.50** Serial: „Kitt" **15.45** Serial: „Cele două Diane" **16.40** Serial: „O singură viață" **17.35** Documentar **18.00** Desene animate **18.30** Serial: „Alf" **19.00** Serial: „Jake și Grăsanul" **20.00** Serial: „Falcon Crest" **21.00** Telejurnal **21.35** Serial: „MacGyver" **22.25** Reporter TELE 7 **23.30** Prin gaura cheii.

JOI **7.00** Bună dimineața, România **10.00** Știri **10.20** Desene animate **10.55** Serial: „Starsky și Hutch" **14.35** Serial: „Kitt" **15.35** Serial: „Cele două Diane" **16.55** Serial: „O singură viață" **18.00** Desene animate **18.30** Serial: „Alf" **19.00** Serial: „Jake și Grăsanul" **20.00** Serial: „Surorile" **21.00** Telejurnal **21.40** Serial: „Kung Fu" **22.30** Mafalda.

VINERI **7.00** Bună dimineața, România **10.00** Știri **10.20** Desene animate **11.00** Serial: „Misiune imposibilă" **14.35** Serial: „Kitt" **15.30** Serial: „Cele două Diane" **16.40** Top Ten Viva TELE 7 **18.15** Asaltul MB **19.00** Viața între DA și NU **20.00** Serial: „Dinastia" **21.00** Telejurnal **21.35** Film: „La marginea prăpastiei" (SUA, 1989) **23.10** Tentații **23.40** Telefon Top abc.

ELIZABETH TAYLOR
AMEROM, marți, ora 20⁰⁰

SÎMBĂTĂ **8.00** Știri **9.00** Desene animate **9.50** Serial: „Femeia Fantastică" **12.45** Serial: „Croazieră de Lux" **13.40** Desene animate **14.20** Drumuri printre amintiri **15.00** Magazinul femeilor **16.20** Cinema '97 **17.00** As Show **18.00** Serial: „Prințul din Bel Air" **18.30** Cocktail **19.00** Serial: „Celebritate" **20.00** Serial: „Dinastia" **21.00** Telejurnal **21.35** Film: „Un vis american" (SUA, 1966) **23.20** Noua generație.

DUMINICĂ **8.00** Știri **9.00** Desene animate **9.50** D.A. TELE 7 **12.50** Serial: „Croazieră de Lux" **13.40** Desene animate **14.20** Necenzurat **15.00** Magazin de duminică **18.00** Serial: „Lucy Show" **19.05** Serial: „Celebritate" **20.00** Serial: „Dinastia" **21.00** Telejurnal **21.40** Serial: „Clientul" **22.35** Serial: „Murphy Brown" **23.05** Gala TELE 7.

LUNI **7.00** Exerciții cu Martha **9.00** Starea de veghe (r) **10.00** Documentar (r) **11.00** Misterele tranziției (r) **16.00** Film (r): „Limuzina de pe strada Sunset" **17.45** Convorbiri juridice **18.00** Natura lucrurilor **19.00** Știri **19.15** Serial: „Frumoasa rivală" **20.00** Astrologia pe înțelesul tuturor **21.00** Iubitori de animale **21.30** Working woman **22.00** Starea de veghe **23.00** Documentar Worldnet.

MARȚI **6.30** Știri **7.00** Exerciții cu Martha **7.30** București A.M. **10.00** Serial: „Frumoasa rivală" (r) **11.00** Natura lucrurilor (r) **16.00** Iubitori de animale (r) **16.30** Working woman (r) **17.00** Natura lucrurilor **17.45** Convorbiri juridice **18.00** Ritmo latino **19.00** Știri **19.15** Documentar **20.00** Film: „Răutate în Țara Minunilor" (SUA). Cu: Elizabeth Taylor **22.00** Starea de veghe **23.00** Documentar Worldnet **23.30** Știri.

MIERCURI **6.30** Știri **7.00** Exerciții cu Martha **7.30** București A.M. **9.00** Starea de veghe (r) **10.00** Astrologia pe înțelesul tuturor (r) **11.00** Ritmo latino (r) **16.00** Film (r): „Răutate în Țara Minunilor" **17.45** Convorbiri juridice **18.00** Magazin turistic **19.00** Știri **19.15** Serial: „Frumoasa rivală" **20.00** Film: „Neveste abandonate" (SUA) **22.00** Starea de veghe **23.00** Roata de rezervă (r) **23.30** Știri.

JOI **6.30** Știri **7.00** Exerciții cu Martha **7.30** București A.M. **9.00** Starea de veghe (r) **10.00** Serial: „Frumoasa rivală" (r) **11.30** Country profiles (r) **16.00** Film (r): „Neveste abandonate" **17.45** Convorbiri juridice **18.00** Travel, Travel **19.00** Știri **20.00** Film: „Fantezie de vară" (SUA) **22.00** Starea de veghe **23.00** Documentar Worldnet **23.30** Știri.

VINERI **6.30** Știri **7.00** Exerciții cu Martha **7.30** București A.M. **9.00** Starea de veghe (r) **11.00** Travel, Travel (r) **11.30** Culisele modei (r) **16.00** Film (r): „Fantezie de vară" **18.00** Misterele tranziției **19.00** Știri **19.15** Serial: „Frumoasa rivală" **20.00** Film: „Oceane în flăcări" (SUA) **22.00** Starea de veghe **23.00** Magazin turistic **23.30** Știri.

SÎMBĂTĂ **8.00** Exerciții cu Martha **8.30** Știri **9.00** Desene animate **10.00** Enciclopedie pentru copii **11.00** Film (r): „Oceane în flăcări" **16.00** Cinemateca **19.00** Știri **19.15** Documentar Worldnet **20.00** Film: „Somnul cel veșnic" (SUA) **22.00** Întîlniri muzicale **22.30** Country profiles **23.00** Documentar Worldnet **23.30** Știri.

DUMINICĂ **8.00** Exerciții cu Martha **8.30** Știri **9.00** Desene animate **10.00** Ministar **11.00** Magazin turistic **16.00** Cinemateca - They Raid By Night **18.00** Travel, Travel **18.30** Introspecții în cultura italiană **19.00** Știri **19.15** Hello, Star! **20.00** Film: „Hărțuiala" (SUA) **22.00** Ritmo latino **23.00** Documentar Worldnet **23.30** Știri.

„Magazin" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

HOROSCOP 1.00 - 7.09

BERBEC (21.03 - 20.04): Două evenimente contradictorii se vor petrece în această săptămînă, ambele provenind din domeniul financiar. Luni sau marți primiți o veste mai puțin plăcută despre perspectivele afacerii în care sînteți părtaș, iar în a doua jumătate a perioadei veți primi bani, probabil din altă zonă de activitate. Atenție, aceste oscilații ale curbei financiare trebuie să vă pună pe gînduri!

TAUR (21.04 - 21.05): Aveți tendința să deveniți prizonierii tărîmului pesimismului „incurabil", să vedeți totul în negru și fără perspective - mai ales în sfera afectiv-sentimentală. Poate că incidentul care v-a marcat nu este atît de important, iar dv. îl supradimensionați. Pe de altă parte, curba financiară staționează la cote înalte, ceea ce demonstrează că aveți resurse să vă refaceți.

GEMENI (22.05 - 21.06): Ambiția și luciditatea sînt armele de temut, mai ales în fața unui obstacol socio-profesional care are și caracterul unui examen de abilitate. Conform cu alura curbei cu pricina, se pare că veți depăși cu brio orice adversitate. În același timp, veți constata că unii amici, altfel foarte apropiați, dau înapoi atunci cînd ar trebui să se manifeste ca atare...

RAC (22.06 - 22.07): Vă atrage foarte mult o oază de singurătate, unde numai hobby-urile să vă însoțească. Se pare că vacanța nu a decurs așa cum ați fi dorit, că nu v-ați refăcut bateriile spirituale. Din fericire, o veste excelentă din domeniul financiar - joi, vineri - va avea darul să vă reînsenineze fruntea. În weekend se pot ivi mici probleme de sănătate în familie, atenție la excesele alimentare!

LEU (23.07 - 22.08): Veți avea la dispoziție, probabil, două sau trei soluții pentru o „încurcătură" de ordin financiar. Deși ați intrat fără voia dv. într-o mică belea, vă veți impune punctul de vedere și veți avea numai o pagubă morală. Dar destinul vă va solicita și din punct de vedere sentimental. Se pare că partenerul parcurge o criză de orgolii, fără acoperire, și veți învinge și pe acest front.

FECIOARA (23.08 - 21.09): Din fericire, nimic deosebit nu se va întîmpla în această perioadă. Faptul că astrele au cam „uitat" de soarta dv. nu trebuie să vă alarmeze. Intervalele de „relaș" sînt binevenite pentru bilanțuri și reevaluări, pentru planuri de viitor. În orice caz, este îmbucurător faptul că principalele curbe astrale staționează la cote acceptabile, din toate punctele de vedere.

BALANȚA (22.09 - 22.10): Simțiți nevoia să vă confesați unei persoane apropiate, avînd în vedere o tristă experiență din trecutul apropiat. Va trebui să vă alegeți cu grijă persoana respectivă, pentru ca sinceritatea dv. să nu devină un bumerang. În general, săptămîna e dominată de oscilații psihice acute, pe care vestea bună din finalul perioadei le va netezi.

SCORPION (23.10 - 21.11): Aducerea la realitate a unui Scorpion este uneori un lucru complicat și foarte delicat. Dar în această perioadă va trebui, cu propriile forțe psihice, să vă găsiți echilibrul între vis și realitate, întrucît o primejdie de ordin financiar este posibilă (miercuri sau joi). Curba responsabilă cu banii are meandre destul de pronunțate.

SĂGETĂTOR (22.11 - 20.12): Deși veți primi bani - o sumă considerabilă, marți sau miercuri - starea de spirit nu este foarte bună, vă frămîntă posibilitatea unor evoluții neplăcute ale destinului socio-profesional. Deocamdată, astrele nu relevă astfel de posibilități, dar dacă aveți astfel de îngrijorări, atunci încercați să găsiți și remediul corespunzător.

CAPRICORN (21.12 - 19.01): Curba financiară și cea socio-profesională se situează la nivele înalte, deci din această privință nu aveți a vă face temeri. Însă curbe afectiv-emoționale sugerează că viața sentimentală are unele impurități de care vă străduiți, deocamdată fără succes, să scăpați. Nu cred că la mijloc este ceva serios, poate că numai capriciile verii vă sensibilizează.

VĂRSĂTOR (20.01 - 18.02): Dinamismul și buna dispoziție vor fi etichetele acestei săptămîni, care se va arăta extrem de generoasă în toate cele. Profesional veți dobîndi, sau sînteți în pragul de a dobîndi un succes remarcabil. În dragoste vă așteaptă o surpriză plăcută, iar vineri sau sîmbătă veți primi o veste delicioasă despre bani... Să sperăm că astrele n-au exagerat.

PEȘTI (19.02 - 20.03): Chiar dacă în primele zile orizontul așteptărilor va fi cam plumburiu, speranțele dv. vor căpăta conturul dorit. Se pare că veți primi bani (dar nu va fi nici o surpriză) și că persoana iubită vă va demonstra că viața în cuplu poate împrumuta cîte ceva din Paradisul pierdut. Atenție la un Capricorn din anturaj care se intersectează cu interesele dv. imediate!

mini DICTIONAR de ARTE DIVINATORII

BERBEC - zodie a astrologiei clasice europene, corespunzînd intervalului 21 martie - 20 aprilie. Simbolul, reprezentînd coarnele unui berbec, sînt de fapt două tulpinițe răsărind din pămînt la momentul echinocțiului de primăvară, cînd debutează zodia. Prin tradiție, zodia Berbecului este patronată de dinamica planetă Marte, cea care conferă impulsuri psihice și fizice, în sens pozitiv și negativ, nativilor. Elementul cosmic de esență este Focul, purificator și energizant. Se spune că Berbecul este o zodie a masculinității, a caracterelor bine conturate, a oamenilor cu voință și personalitate. Excesele de temperament sînt specifice Berbecilor, iar iubirea pasională, devoratoare le este indispensabilă. Nativii acestei zodii nu cunosc, în general, calea de mijloc, extremele comportamentale, vulcanismul sînt proverbiale. Acest tip de nativ ori trezește antipatie, ori este foarte apreciat în societate. Forțînd în permanență lucrurile, Berbecii dau impresia că se joacă cu propriul destin.

Afinitățile Berbecilor se îndreaptă în primul rînd spre nativii din zodia Leului și Fecioarei. Cele mai reușite căsnicii, cele mai durabile prietenii se încheagă cu persoane din aceste zodii. Relații mediocre, fără afectivitate notabilă, au cu Gemenii și Vărsătorii. Litigii și antipatii latente, care pot exploda oricînd, au cu nativii din Scorpion, cea mai complexă zodie de apă.

În evul mediu, taumaturgii (vindecătorii miraculoși) plasau Berbecul în zona capului, spunînd că sînt predispuși la boli nervoase și disfuncții psihice. Mai în glumă, mai în serios, astrologii susțin că cea mai nefericită căsnicie a Berbecilor este cea cu Peștii, zodia învecinată în sens invers față de mersul acelor orare. *(PAUL IOAN)*

(Va urma)

Verificați-vă cunoștințele

1) Ce rîu traversează orașul Damasc?
2) Cum se numește celebra eroină a piesei „Cyrano de Bergerac" scrisă de poetul francez Edmond Rostand?
3) Cine a realizat ciclul de gravuri cu teme de satiră socială intitulat „Capricii"?
4) Cine este autorul poemului simfonic Mazeppa?
5) Cine a inventat voleiul?
6) Ce sînt „smochinele de baltă" consumate în Delta Dunării?
7) Unde s-a oprit corabia lui Noe?
8) Ce este exobiologia?
9) La cîți ani a debutat pe ecran Shirley Temple?
10) Cum s-a format cuvîntul „alfabet"?

Răspunsul din numărul trecut

1) Dunărea se formează în sud-vestul Germaniei lîngă orașul Donaneschingen la altitudinea de 667 m, prin unirea rîurilor Brigach și Brege, care izvorăsc în partea centrală a munților Pădurea Neagră. 2) Cel mai mare golf din lume este golful Bengal, golf al Oceanului Indian avînd o suprafață de 2172000 kmp. 3) Steaua Sirius face parte din constelația Canis Major (Cîinele Mare), vizibilă din România în timpul iernii, situată la sud de ecuatorul ceresc și străbătută de Calea Lactee. 4) Monumentul lui Garibaldi de la San Remo a fost realizat de Leonardo Bistolfi, sculptor, poet și muzician din Torino. 5) Salcia plîngătoare este originară din Orient. 6) Cel mai grav instrument de suflat folosit în fanfară se numește bombardon. 7) Cel mai renumit poet liric al lumii grecești din perioada războaielor medice este Simonide din Keos (556-446 î.Ch.). 8) Cea mai comună specie de carnivor sălbatic din țara noastră este vulpea. 9) Serviciul sanitar al armatei operative din timpul Războiului de Independență a fost organizat de doctorul Carol Davila (1828-1884). 10) Zeița greacă a Lunii se numea Selene. (IRINA STOICA)

SPORT

● Tînăra înotătoare din Brăila, Camelia Potec, care a împlinit recent 15 ani, triplă campioană europeană de junioare în acest an, în probele de 100 metri, 200 metri și 400 metri liber, era să producă marea surpriză a „europenelor" de natație care s-au disputat recent la Sevilla (Spania). Camelia a condus cea mai mare parte a cursei de 200 metri liber, dar lipsa experienței, care a dus la dozarea necorespunzătoare a efortului, a privat-o de titlul continental, ea fiind depășită pe ultimii 20 de metri de irlandeza Michelle Smith-De Bruin și de rusoaica Șemezova... ● După cum a înotat celebrul Popov în finalele probelor de 50 metri, 100 metri liber și în ștafeta Rusiei de 4 x 100 metri, nimeni nu ar fi zis că, în urmă cu un an, rusul zăcea înjunghiat pe străzile Moscovei, cu un cuțit de 15 cm înfipt între coaste. Mulți s-au grăbit atunci să prezică sfîrșitul carierei acestui sportiv de excepție. Iată, însă, că acum cvadruplul campion olimpic a învins la 50 metri liber cu timpul de 22,30 secunde, la 100 metri liber cu timpul de 49,09 secunde și a contribuit decisiv la realizarea unui nou record european de către ștafeta Rusiei de 4 x 100 metri, cu timpul de 3:16,85. ● Cu prilejul celei de-a treia etape a circuitului atletic Golden Four, care a avut loc recent la Bruxelles, românca Gabriela Szabo a rămas alături de marocanul Hicham El Guerrouj (la proba de 1500 metri) și de namibianul Frankie Fredericks (100 metri), în cursa pentru marele premiu (20 kg de aur). Deși inițial viza stabilirea unui nou record mondial în proba de 3000 metri, jenată de rafalele de vînt, Gabi Szabo s-a impus cu un timp de 14:44,21, devansînd-o cu o secundă și jumătate pe cea de-a doua clasată, britanica Paula Radcliffe. ● O surpriză foarte plăcută ne-a furnizat-o Monica Iagăr, învingătoare în proba de săritură în înălțime, care a egalat recordul vechi de nouă ani al Galinei Astafei - 2.00 metri. ● Concursul de la Bruxelles a consemnat și stabilirea a două noi recorduri mondiale: într-o singură zi, Haile Gebreselassie a pierdut cele două recorduri mondiale la 5000 metri și la 10000 metri. Kenyanul Paul Tergat a spulberat recordul stabilit cu două săptămîni în urmă de Gebreselassie la 10000 metri (26:31,32), alergînd această distanță în excelentul timp de 26:27,85. Kenyanul Daniel Komen a stabilit un nou record mondial la 5000 metri, cu timpul de 12:39,74 (vechiul record era de 12:41,86). Ulterior, Komen a declarat presei că vede un singur atlet capabil să doboare acest record - Gebreselassie, că acesta este prietenul său și concurența lor este cel mai bun lucru care se poate întîmpla pentru proba de 5000 metri. ● „Regele înălțimilor", ucraineanul Serghei Bubka, l-a învins din nou pe Maksim Tarasov, sărind 5,95 metri cu prăjina, față de cei 5,90 metri reușiți de campionul olimpic en-titre. ● Noua stea a sprintului feminin mondial, americanca Marion Jones, a cîștigat proba de 100 metri cu timpul de 10,76 secunde, ceea ce reprezintă a treia performanță din toate timpurile. Ea a fost urmată de veterana Merlene Ottey, care a reușit un timp senzațional pentru cei 37 de ani ai săi - 10,83 secunde. ● Dublul campion mondial Michael Schumacher și-a consolidat poziția de lider în clasamentul piloților de Formula 1, cîștigînd Marele Premiu al Belgiei, disputat pe circuitul de la Spa Francorchamps, unul dintre cele mai rapide din Formula 1. Cele 44 de ture ale cursei (un tur măsoară 6,986 km) au fost parcurse de Schumacher în timpul de 1h33:46,717, cu o medie orară de 196,149 km. Schumacher s-a instalat în fruntea cursei încă din turul al patrulea cînd mașina specială de siguranță a părăsit traseul (prezența acesteia a fost absolut necesară întrucît la debutul cursei s-a înregistrat o veritabilă revărsare de nori). Poziția de lider a lui Schumacher nu s-a aflat nici un moment cu adevărat în pericol. Jacques Villeneuve, principalul contracandidat la titlul mondial, s-a clasat abia al șaselea, din cauza unor probleme de ordin tehnic. Aceasta a fost cea de-a patra victorie a lui Schumacher pe circuitul belgian și tot a patra victorie din acest sezon. În clasamentul final, pilotul german a fost urmat de Fisichella (Jordan-Peugeot), Mika Hakkinen (McLaren Mercedes) și Heinz-Harald Frentzen (Williams-Renault). În clasamentul general al piloților, continuă să conducă Michael Schumacher, cu 66 puncte, urmat de Jacques Villeneuve cu 54 puncte. În clasamentul constructorilor, pe primul loc se află Ferrari cu 84 de puncte, urmat de Williams-Renault cu 76 puncte. ● Finala turneului internațional de tenis de la Long Island (SUA) dotat cu premii în valoare de 328000 dolari a fost cîștigată de Carlos Moya, cu scorul de 6 - 4,7 - 5, în fața australianului Patrick Rafter. ● Cu prilejul „mondialelor" de caiac-canoe, care s-au desfășurat recent în Canada, la Dartmounth, echipajul României de canoe 4, format din Glăvan, Borșan, Pașca și Popescu, a cîștigat medalia de aur în proba de 1000 metri și medalia de argint în cursa de 500 metri. *(ȘERBAN FILIP)*

GHID PRACTIC DE...

ZUGRĂVIT

Zugrăvelile cu var prezintă o serie de avantaje. Iată-le:

● Sînt ieftine și nu cer cunoștințe speciale în vederea executării lor.

○ Îndeplinesc un rol puternic de protecție a tencuielilor, betonului, cărămizilor, lemnului etc.

● Se pot colora cu diferiți pigmenți rezistenți la acțiunea varului.

○ Se pot înfrumuseța cu desene transpuse cu rola, șablonul sau penelul.

● Permit aerarea pereților.

○ Neutralizează acțiunea diferitelor microorganisme precum: ciuperci, mucegaiuri etc.

● Varul poate fi aplicat, fără a curăța stratul anterior, de 4-7 ori.

○ Se poate spăla cu apă cu ajutorul unei cîrpe curate de culoare albă.

● Zugrăvelile sînt luminoase, dau o senzație de curățenie și prospețime.

○ Îmbunătățite cu grăsimi, vinarom, aracet, devin mai durabile.

● Aplicate pe lemn îi conferă acestuia rezistență la incendii.

Executarea văruitului pe suporturi noi

Pentru a efectua o zugrăveală cu lapte de var pe suporturi noi pe care nu s-a aplicat nici un finisaj sînt necesare următoarele operații tehnologice:

- Stingerea varului; pregătirea suportului în vederea văruitului; umezirea suportului; aplicarea grundului; văruitul propriu zis; tufuirea, în cazul văruitului manual; efectuarea eventualelor retușuri. În numărul viitor vă vom prezenta pe larg aceste operații.

ALIMENTAȚIE PENTRU BOLNAVII CARDIOVASCULARI

○ Legume: vor avea o pondere deosebită la masa cardiacului, în stare proaspătă sau fierte în aburi sau în oala de presiune. Amintim aici spanacul, loboda, lăptucile, păpădia, morcovii, ardeii, roșiile, fasolea verde, cartofii sub formă de salată, soteuri, pireuri sau à la grec. Se vor exclude din alimentația bolnavului de inimă legumele foarte bogate în celuloză ca: fasolea uscată, țelina, varza de Bruxelles, ridichile, lintea, mazărea.

● Supe, ciorbe, borșuri: vor fi permise numai cele de legume limpezi, supele-cremă sau cele de carne slabă (pește) degresate, limpezi sau cu perișoare dietetice.

○ Grăsimi: vor fi reduse la minimum, fiind permise în salate și mîncăruri doar cele vegetale, bogate în acizi grași și polinesaturați (uleiul de porumb, de soia, floarea soarelui, margarina).

● Condimente: doar cele aromate.

○ Fructe: sînt indicate cele cu un conținut redus de grăsimi și glucide ca: merele, portocalele, căpșunile, zmeura, pepenele verde, afinele, coacăzele, cireșele, piersicile.

● Băuturi: apa (cei hipertensivi o vor bea în cantități mici, în mod repetat), apele minerale sărace în Na, ceaiurile, sucurile de legume sau fructe. Apa în timpul meselor nu este indicată întrucît diluează sucurile digestive.

○ Cafeaua naturală sau în amestec cu năut este permisă dar fără excese. Este permis și consumul de băuturi alcoolice în cantități reduse (un pahar cu vin sec la masă de 2-3 ori pe săptămînă).

(Va urma)

ȘAH

MAT ÎN 2 MUTĂRI
(KUBBEL - 1909)

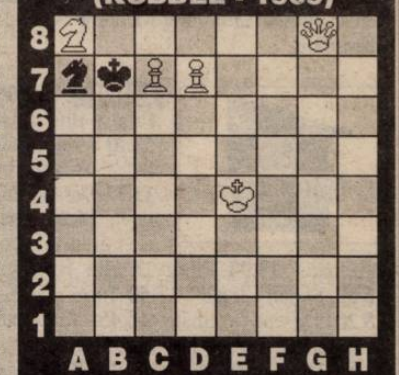

1. Da2! (zugzwang)
1... Ce8; [dacă 1... Ra8 atunci 2. cBDX; 1... Rc6 2. DdSX; 1... Cb5 (c6) 2. cBDX] 2. d8C mat.

GHEORGHE POPESCU

DE OCHII LUMII

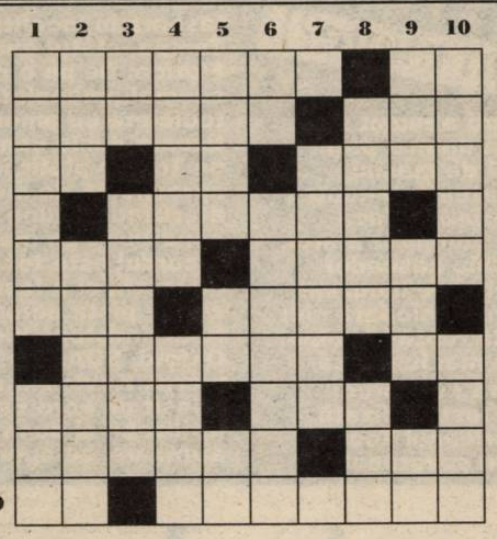

ORIZONTAL: 1) Un pic de vedere! - Fac mai puține furori! 2) Cu privirile... rătăcite!! - Luate dintr-o privire! 3) Boabe de mărgăritar! - Privite prin ochelari! - A alege pe sprînceană. 4) Frumoasa... cu ochii închiși! 5) Cap la danezi - Prins... la ochi (fem.) 6) Lăudată cu puțin! - Creț la ochi. 7) O avem în vederile noastre - Eu și ea în reluare! 8) Bate la ochi (pl.) - Rîu în Camerun. 9) Ofilit la ochi - Un cearcăn abia mijit! 10) Crîmpei de viață! - Pierdut din vedere.

VERTICAL: 1) Sorbită... din ochi!! (Luată la ochi) - De văzut la o festilă! 2) Aceia - Debut luminos... 3) Cete! - O ai ca o vedenie-n ochi. 4) Ochi... de urs!! (Sic.!) - Puști, printr-o optică aparte! 5) Privit direct în ochi - Buni de iubit! - Jos la trup! 6) O terminăn lacrimi! - Admirată cu privirea... de mine! 7) Nu poți să-l vezi în ochi. 8) N-ai ochi pentru el - Face ochiuri cu ață. 9) Ochitori sfîrșiți! - Ochi de lanț - Ene în vedenii! 10) Rămîne de văzut (fem.) - Pun în vedere... *(LAURIAN BUTURE - Adjud)*

Soluția careului „BARCA PE VALURI"

Orizontal: BARCI - CAIC - AMARATA - AA - NAVA - ETANS - UNE - USA - IS - S - LUNTRE - I - U - I - AGORA - ARAMA - ELEN - RICINA - IU - CART - LEASA - ASI - PORNIT.

Mozaic

◆Primul film sonor de lung metraj a fost „Cîntărețul de jazz" produs de frații Warner la New York în 1927. Regia aparține lui Alan Crosland iar protagonistul era Al Jonson, vedetă de music-hall.

◆Primul timbru poștal a fost imprimat de irlandezul James Chalmers în 1834. Timbrul a fost însă utilizat abia în 1838 după o serie de reforme ale poștei britanice realizate de Sir Rowland Hill, deoarece pînă atunci taxele poștale se plăteau la primirea scrisorii.

◆În 1945 americanul Maxson a propus primele meniuri din alimente congelate pentru pasagerii liniilor aeriene. Din 1954, datorită și unor emisiuni televizate, congelarea alimentelor a luat proporții uriașe.

◆Cu toate că folosirea tirbușonului este cunoscută de la sfîrșitul secolului al XVII-lea, nu se cunoaște inventatorul acestui obiect. În 1795 englezul Samuel Hershaw a realizat un tirbușon asemănător cu o piuliță. În 1976 francezul Lucian Monod a creat „cel mai rapid tirbușon din lume", medaliat cu argint, în același an la Salonul din Geneva.

◆În antichitate, grecii și romanii foloseau cada de baie, frumos ornamentată din marmură sau argint. În evul mediu aceasta a devenit un simplu recipient din lemn. În 1679, în Franța, Ludovic al XIV-lea și-a comandat o cadă de marmură pentru apartamentul său. Dificil de încălzit, aceasta era îmbrăcată în pînză și dantele.

Cada individuală cu apă fierbinte fusese imaginată de chirurgul francez Ambroise Peré (1509-1590) în scopuri terapeutice. După circa 200 de ani acest obiect a căpătat o utilizare generală, multiplicîndu-se bazinele de metal. *(IRINA STOICA)*

UMOR

☺ *Gigele, spune unchiul venit în vizită, anul trecut cînd am fost la voi grămada asta de cărți era tot în mijlocul camerei.*

- Da! Eu pun la loc în rafturi numai cărțile pe care le-am citit!

☺ *Un puști de zece ani își întreabă vecinul în vîrstă:*

- Nu vă deranjează că exersez ziua la pian?

- Cum să nu!

- Vă rog, spuneți-i și mamei mele!

☺ *Doctore, se adresează un bărbat unui psihiatru, nu știu ce să mă fac! Nevastă-mea ține 25 de pisici în apartamentul nostru de două camere și toate geamurile închise!*

- Dar de ce nu le deschideți?

- Se poate doctore? Vreți să zboare cei 50 de porumbei pe care îi țin eu?

☺ *Copilul unui scoțian merge la o vecină:*

- Vă roagă mama să-i împrumutați 10 ouă să le pună la clocit!

- Nu știam că aveți cloșcă!

- Nu avem! O împrumutăm și pe asta din altă parte!

☺ *Draga mea, nici nu-ți poți închipui! Aseară Ionel mi-a cerut să-l iau de bărbat și să-l fac fericit.*

- Și tu ce-ai ales?

☺ *Ce poți obține cel mai repede într-un restaurant în ziua de astăzi?*

- ?!?!?

- Nota de plată!

☺ *O soacră care are doi gineri îl dă în judecată pe unul dintre ei care o bătuse strașnic.*

Celălalt, chemat ca martor, este întrebat:

- Ați văzut cînd cumnatul dumneavoastră o bătea pe reclamantă?

- Am văzut!

- Și de ce n-ați intervenit?

- Mi-am dat seama că se poate descurca și singur!

☺ *Un tînăr invită o fată la dans. Grozav de nepriceput, el o calcă tot timpul pe picioare.*

PAR (anormale) de TOPAN

La un moment dat, jenat, o întreabă:

- Spune-mi, ai cunoscut vreun dansator mai prost decît mine?

Ea nu răspunde și atunci el repetă întrebarea.

- Te-am auzit de prima oară, șoptește ea. Tocmai mă gîndeam dacă am cunoscut vreunul mai prost!

☺ *Un bărbat beat merge pe bicicletă. Într-o intersecție vede un polițist căruia îi strigă de departe:*

- Pot să trec printre dumneavoastră?

- Da, dar pe rînd!

☺ *De ce vrei să divorțezi, Costică?*

- Nevastă-mea umblă toată ziua prin cîrciumi!

- Nu mai spune! A început să bea?

- Nu! mă caută pe mine!

☺ *Două prietene vorbesc despre soții lor:*

- Al meu iese în fiecare seară cel puțin o jumătate de oră. Zice că face mișcare pentru sănătate. Al tău?

- Al meu bea acasă!

Abonamente la „Magazin" direct la redacție!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	3500 LEI	❑ 4 LUNI	14000 LEI
❑ 2 LUNI	7000 LEI	❑ 5 LUNI	17500 LEI
❑ 3 LUNI	10500 LEI	❑ 6 LUNI	21000 LEI

(Marcați cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____

NUME _____ PRENUME _____

VÎRSTA: _____ OCUPAȚIA: _____

ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. ____

sc. ____, et. ____, ap. ____, sector ____, localitate _____

cod _____, județul _____.

Plata abonamentului se va face prin mandat poștal la adresa:
Ionescu Simion, C.E. „MAGAZIN" S.R.L., P-ța Presei Libere, nr. 1, sector 1, București, cod 71341

Vă rugăm să decupați acest talon, să-l completați și să-l expediați, însoțit de copia chitanței de plată a mandatului, la adresa mai sus menționată, pentru expedierea corectă a abonamentului dv.

În cazul în care nu specificați data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poștal.

Pentru informații suplimentare vă rugăm să sunați la tel. 01/222.83.36

Ce știm despre...

CIUPERCI (2)

Specii deosebit de periculoase

- Ciuperca albă (buretele viperei): are pălăria la început sferică, apoi întinsă, avînd o culoare galben-verzuie; piciorul este albicios, dilatat la bază; carnea este albă, cu miros și gust neplăcute. Crește în păduri de foioase și de conifere, vara și toamna.

- Pîinișoara piperată: are pălăria cărnoasă, convexă, de culoare roșie; carnea este albă, cu gust acru sau piperat. Crește pe sol în pădurile umede, vara și toamna.

- Hrib țigănesc: are pălăria alb-cenușie convexă. Carnea este albă, galben-deschis, uneori roșie. Crește în păduri de foioase, vara și toamna.

- Bureți pestrițiți: au pălăria convexă, cărnoasă, de culoare cafenie-cenușie; crește în păduri de foioase și conifere, vara și toamna

- Muscaria: are pălăria de culoare roșie, acoperită cu numeroși solzi albi; piciorul este alb, cu un inel membranos.

- Bureți otrăvitori mai sînt: buretele puturos, ciuperca pieptănașului, gheba pucioasă; iar dintre ciupercile necomestibile menționăm: steaua pămîntului, buretele de cerneală, buretele cerbilor.

Atenție: Intoxicația cu ciuperci apare după o scurtă perioadă de incubație (15 minute - 3 ore), sau mai lungă (5-12 ore). Primele simptome se manifestă prin: hipersalivație, hipersudorație, hipersecreție traheobronșică, mioză, colici abdominale, lăcrimare, diaree, bradicardie, hipotensiune arterială, tulburări nervoase (halucinații). În cazurile severe se manifestă prin: insuficiență respiratorie, comă, leziuni hepatice și renale deosebit de grave și cu insuficiență hepatorenală.

TEST

ÎN CĂUTAREA ERORILOR

În acest desen există opt erori grafice. Vă invităm să le descoperiți.

(Răspunsul în numărul viitor)

Soluția testului din numărul trecut: **„Amforele"**

Amforele C și H.

„PUSE-N JOC"

Integramă de MARIAN MINCULESCU

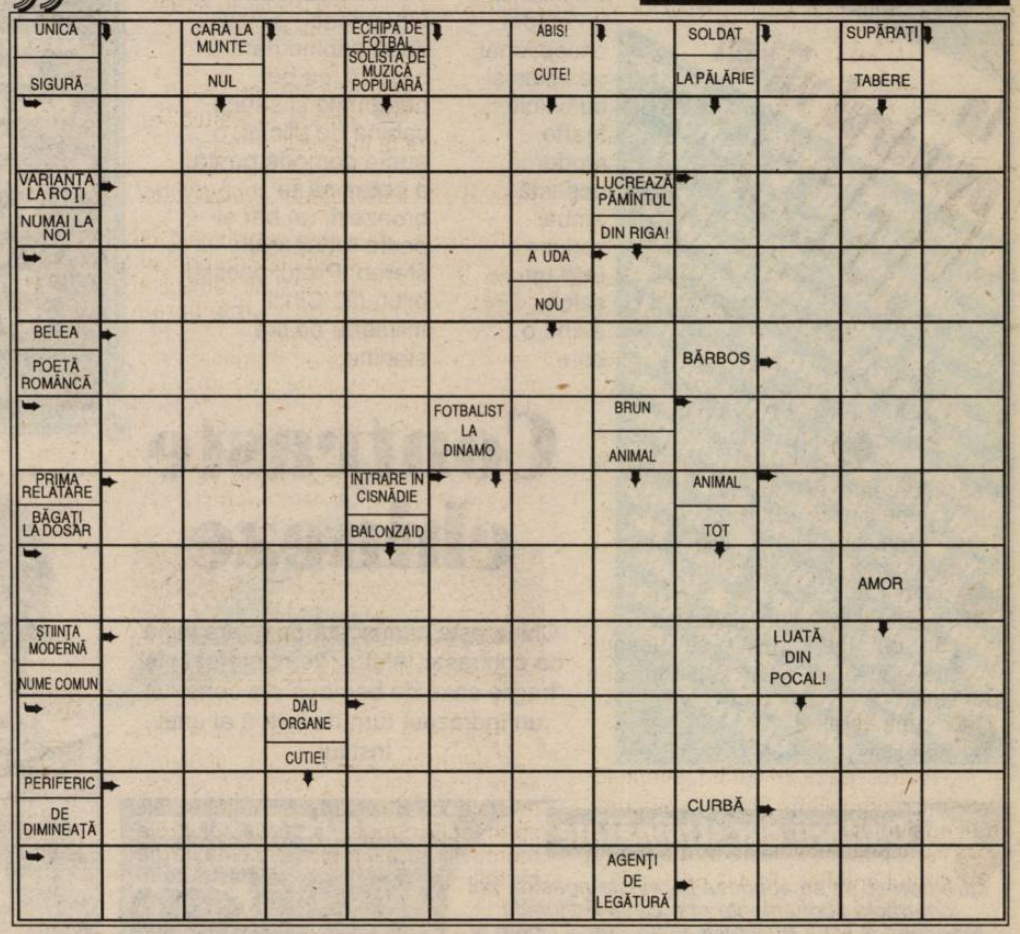

Dezlegarea integramei **„RANG"**

A - M - T - S - N - P - ECHIDISTANTI - LITERE - C - CL - TIPURITURI - O - MIRE - UMILIT - RACITURI - AI - TA - IRIDIU - C - OI - ACI - IC - SE - ZONA - AFISAT - BADARANI - ILE - TOLE - ICONAR - FIRE - ANATEMA.

Deşi nu e Jordan, „Goldie" joacă baschet

Un spectacol neobişnuit pentru copiii din Manila (Filipine) - şi nu numai pentru ei - îl prezintă papagalul „Goldie" de la parcul zoologic. Cu o precizie nemaipomenită şi în aplauzele entuziaste ale privitorilor „Goldie" aruncă o miniaturală minge de baschet la... coş! Acest inedit spectacol se petrece zilnic şi este urmărit de foarte numeroşi spectatori. Mulţi dintre ei asistă de mai multe ori la exerciţiile lui „Goldie" care-şi execută numărul cu o dezinvoltură deosebită.

Ce le trece unora prin minte?!

Într-un romantic decor western de la Hollywood a fost consemnat un record neegalat pînă-n prezent. Dick Sparrow, cascador de meserie, şi-a propus să adune toţi caii de pe platoul de filmare la o singură diligenţă, într-un singur atelaj. Şi astfel, Dick a devenit omul care a strunit nu mai puţin de patruzeci şi opt (48) de armăsari ca pe unul singur. Hăţurile folosite au avut o lungime de 42 de metri.

Rămînînd în domeniul vieţii de cascador, nu putem trece cu vederea recordul cu care se mîndreşte englezul Dick Sheppard, din Gloucester. Într-o carieră aventuroasă şi plină de primejdii, Sheppard a reuşit să distrugă nu mai puţin de 1997 de maşini, majoritatea nou-nouţe. Parcă vrînd să facă vînzare anumitor mărci, acest unic cascador demolator de limuzine nu a avut niciodată nici o coastă ruptă la volan.

Cea mai lungă săritură cu motocicleta a fost realizată de americanul Todd Seely, la spectacolul anual care se desfăşoară în localitatea Tampa, statul american Florida. De pe o rampă special amenajată, motocicleta cu amortizoare duble condusă de Todd a plutit în aer aproape 75 de metri, aterizînd în bune condiţiuni. La maşini, recordul este tot de 75 de metri, şi a fost realizat pe pista aeroportului Endstone din Oxford, SUA. Performerul, Kevin Major, a folosit un Ford Escort (utilizabil şi după aterizare, se spune).

Din ciclul

„Nu numai pe noi ne doare..."

Pentru a nu fi prea criticaţi, parlamentarii italieni au decis să declanşeze ei înşişi o campanie contra... privilegiilor! Şi au declanşat-o adoptînd decizia cu nr. 662, referitoare la reducerea cu 20% a „maşinilor albastre" - mijloace de transport ale statului, destinate oficialităţilor de rang superior şi mediu.

După asta, s-a trecut la stabilirea persoanelor ce ar urma să fie private de dreptul de a utiliza acele maşini şi s-a constatat că cele 40 de mii de „automobile albastre" ale statului sînt insuficiente pentru toate oficialităţile care se încadrează în categoriile respective. În concluzie, precum reiese din presa italiană, s-a constatat că va trebui nu să se reducă numărul automobilelor personale, ci să se sporească!...

Cu acelaşi succes se rezolvă problema reducerii numărului „persoanelor cu risc", adică al funcţionarilor ce necesită obligatoriu să fie păziţi. În Italia anului 1997, asemenea persoane totalizează 700 de cazuri. Securitatea lor o asigură 7 mii de bodyguarzi. Cheltuielile totale pentru „persoanele cu risc" reprezintă 300 de miliarde de lire. După o atentă analiză a posibilităţilor de economie în domeniu, aparatul de pază a constatat că, pînă în anul 1998, este puţin probabil să se poată economisi ceva.

Nu se prevede o reducere nici a alocaţiilor pentru finanţarea formaţiunilor şi mişcărilor reprezentate în parlament chiar şi de cîte o singură persoană. În parlamentul italian există 44 asemenea formaţiuni, dintre care 16 sînt reprezentate doar de cîte un singur parlamentar. „Tortul" comun, destinat partidelor, este apreciat la 160 de miliarde de lire.

Cele mai frumoase ambarcaţiuni din lume

De curînd, cele mai frumoase ambarcaţiuni din lume au fost expuse la Londra în cadrul unui salon internaţional nautic. Dintre multiplele modele prezentate cu acest prilej, acela care a întrunit cel mai mare interes şi admiraţie din partea vizitatorilor a fost „Sunseeker Predator" (în fotografie).

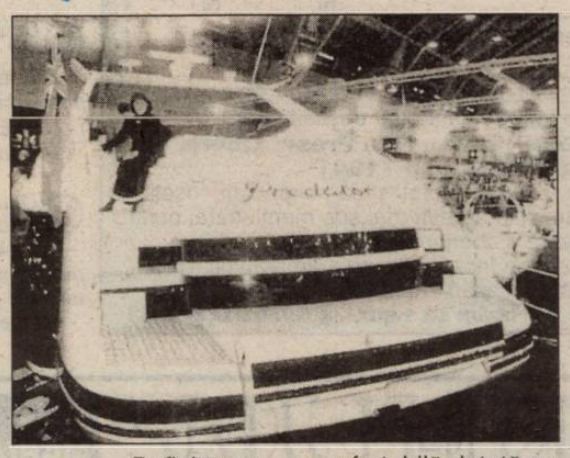

Definită ca un model excepţional de luxos şi cu o linie foarte modernă, această ambarcaţiune (are un salon, avînd o baie confortabilă dotată cu hidromasaj, jacuzzi), două cabine pentru oaspeţi, cu băi personale şi saune, cabina de pilotaj, o punte comodă pentru a putea să te bronzezi, un bar şi peste tot aparate stereo. Preţul acestei bijuterii? Cinci milioane de lire sterline.

În numărul viitor

■ Peştera Movilei, un Paradis irespirabil ■ Psihochirurgie, pro şi contra • „Spiritul lui Nero" opera pe ascuns ■ Universuri paralele. Terra, o planetă a foamei • Paradox. Feţele lui Ianus ■ Medicina la zi. Vinul, primul drog activ cunoscut de om ■ Descoperire uluitoare. Au fost găsite urmele paşilor Evei? ■ Terra X. A zburat Sfîntul Toma? ■ Jimmy Cornell: Aventura unui român în jurul lumii ■ Idoli. Marlon Brando, „Naşul" propriei vieţi distruse.

Contraste chineze

China este cunoscută ca o ţară plină de contraste. Alături de numeroase şi fragile case de bambus s-a construit un îndrăzneţ turn de beton al unui institut.

Fotografia săptămînii

Secvenţele fotografice alăturate reprezintă detonarea experimentală a unor bombe plasate în interiorul unui bătrîn Boeing 747. Experimentul a avut loc în Bruntingthorpe din Anglia. Bine că totul s-a întîmplat la sol...

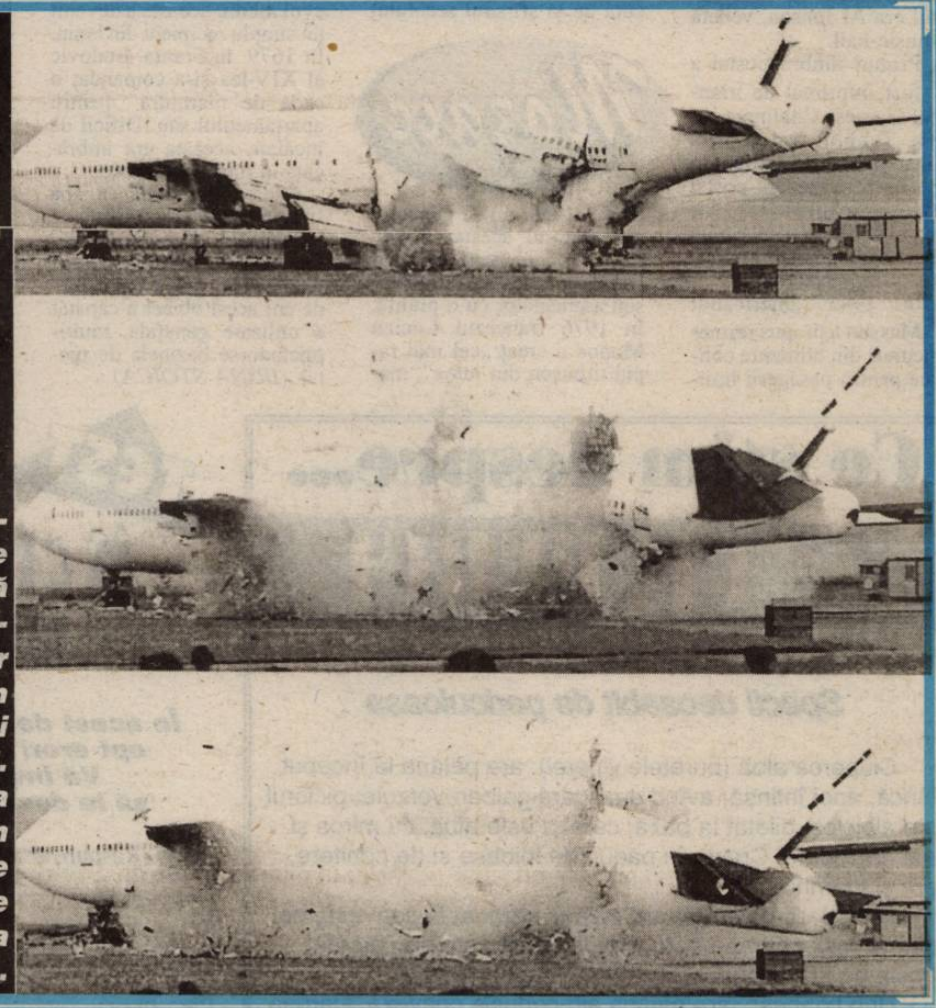

METEO la sfîrşit de săptămînă

Ultima săptămînă a lunii august este capricioasă aducîndu-ne aminte că toamna nu este departe...

VINERI - instabilitatea atmosferică va diminua treptat începînd din vestul ţării şi vremea va deveni în general frumoasă. Va ploua pe alocuri mai ales în nord-vestul ţării şi la munte şi cu totul izolat în rest. Vîntul va sufla slab pînă la moderat. Temperaturile minime vor fi cuprinse între 6ºC şi 16ºC iar cele maxime, în creştere uşoară vor avea valori între 20ºC şi 28ºC, mai ridicate în sud. Dimineaţa în depresiunile intramontane din estul Transilvaniei şi la munte vor fi condiţii de ceaţă.

SÎMBĂTĂ - din nou începînd cu regiunile din vestul ţării vremea va deveni instabilă şi se va răci. Vor cădea averse de ploaie însoţite de descărcări electrice şi intensificări temporare ale vîntului. Frecvenţa acestor fenomene va fi mai mare în regiunile din jumătatea nordică a ţării. Temperaturile minime nu se vor modifica esenţial, iar cele maxime se vor situa în general între 16ºC şi 24ºC .

DUMINICĂ - vremea se va ameliora uşor sub aspectul precipitaţiilor în vestul ţării, dar va rămîne răcoroasă pentru această dată. (DOINA MĂRĂŞOIU - *Institutul Naţional de Meteorologie şi Hidrologie).*

Cititorii din străinătate

care doresc să se aboneze la revista noastră, pot contracta abonamente prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L., Bucureşti, Piaţa Presei Libere nr. 1, Fax 2230866 sau 2228336, cont nr. 4020105330 (USD) şi 4020105331 (DM), Banca Comercială „Ion Ţiriac", Sucursala Bucureşti.

PUBLICITATE
prin Revista „MAGAZIN"!
Doritorii se pot adresa redacţiei la Tel./Fax: 223.08.66; 222.83.36, zilnic între orele 10ºº - 14ºº

Biblioteca Judeţeană MUREŞ TÎRGU-MUREŞ

SERIE NOUĂ - 330 • ANUL XL • 4 SEPTEMBRIE 1997 • 16 PAGINI • 1000 LEI Nr. 36 (2080)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

ACUM 112 ANI

adică pe 4 septembrie 1885 s-a deschis în America primul restaurant cu autoservire din lume. Locul: Strada Nouă nr. 7, exact vizavi de clădirea Bursei din New York. Ideea a prins şi de atunci asemenea restaurante au apărut în întreaga lume.

Unicat biologic
PEŞTERA MOVILEI

UN PARADIS IRESPIRABIL

pagina 3

Incursiune în paranormal

Răpire OZN lîngă podul Brooklyn

TREI OMULEŢI CU CAPUL MARE

Universuri paralele

TERRA planeta foamei?

♦ Feţele lui IANUS

femina club

Programele posturilor bucureştene de televiziune

TVR • PRO TV • ANTENA 1 • TELE 7 abc • AMEROM

Glob

• *Descoperire extraordinară*

AU FOST GĂSITE URMELE PAŞILOR EVEI?

• *Radiografia unui secret de stat*

PILULA „SALVATOAREA VIEŢII”

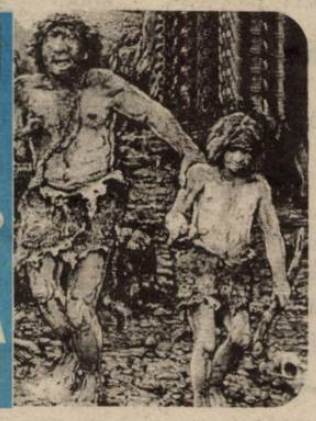

Terra X Dosarele planetei

♦ Aventura unui român în jurul lumii

♦ A zburat Sfîntul Toma?

♦ Tainele batikului indonezian

JEAN DRĂGESCO

„În sfîrşit, Parcul Elefanţilor! În pofida celor 40 de ani ai mei de călătorii africane, am văzut ceea ce n-am crezut să fie posibil de văzut: ca urmare a căldurii şi a apei abundente, pachidermele veneau să bea, să se spele, să se joace şi să se lupte, chiar şi cîte 103 indivizi deodată, sau în turme de 30-40 de elefanţi, cu mulţi pui, care se apropiau pînă la 3-4 metri de maşina mea (un foarte spectacular Jurassic Parc). Era incredibil! O sărbătoare sălbatică, în faţa ochilor mei, la cîţiva metri. Aceşti elefanţi sînt deplin obişnuiţi să vadă automobile în fiecare zi. În aşteptarea elefanţilor să vină la o baltă, am vrut să mă îndrept spre un tufiş aflat la zece metri de „Toyota”. Un răget! Era cît pe-aci să dau peste o leoaică, ascunsă la cîţiva metri, care a şi plecat, mîrîindu-şi nemulţumirea. Am revenit la maşină... De necrezut, doar sînt atît de rari! Era, hotărît lucru, ziua mea norocoasă!...”

(Fragment din jurnalul unui safari din Zimbabwe, 28 septembrie - 28 octombrie 1996)

Fotografia de mai sus a fost realizată de Jean Drăgesco (în medalion), în septembrie 1995, în Parcul Naţional Etosha, Namibia. În numărul viitor, dedicăm o pagină celebrului biolog de origine română, a cărui retrospectivă fotografică „De la infinitul mic la infinitul mare” îi va aniversa cei 50 de ani activitate în domeniul fotografiei ştiinţifice.

Ultima întîmplare, accidentul în care şi-a pierdut viaţa prinţesa Diana şi prietenul ei egiptean, stă mărturie că tragedia se vinde. Cu două decenii în urmă Jacques Brel spunea într-un poem că, pe vremuri „iubirea era prinţesă”, iar acum „iubirea se vinde”. Se vînd bine, se pare şi tragediile, cu atît mai bine cu cît e vorba despre persoane publice importante. În mod stupid, se aruncă în spatele paparazzilor această tragedie, din cauza lor acest accident, datorită insistenţei lor inumane de a se băga în sufletul şi în viaţa privată a celebrităţilor. Aşa o fi? Dacă stăm să ne gîndim mai bine, vedem că, în toată această afacere este vorba despre *complicitate*. Este, în primul rînd complicitatea paparazzilor cu marile ziare ale lumii, cele care ştiu atît de bine a vinde tragedia şi care se luptă crunt pentru tiraje cît mai mari. Este, în al doilea rînd, complicitatea

POZITIV PE RASTER

Tragedia se vinde

GEORGE CUŞNARENCU

acestor paparazzi cu vedetele, cele atît de dornice de a oferi amănunte picante despre viaţa lor, marilor ziare. Iubirea prinţesei Diana cu miliardarul egiptean n-a durat decît o vară, dar fiecare sărut al lor, fiecare îmbrăţişare a ajuns în ziarele de scandal din Marea Britanie. Acum, aceiaşi oameni care smulgeau de pe tarabă ziarele pline cu poze sînt şocaţi, în stare să ierte totul. Pînă la urmă este vorba şi de o altă complicitate, aceea a publicului dornic de senzaţional cu maria pe care le-o oferă marile ziare. Acum, toţi directorii se jură că nu vor cumpăra de la paparazzi nici o fotografie a accidentului în care Lady Di a murit. Sfîntă ipocrizie. Promisiunea va dura probabil o săptămînă. Diana a murit la 36 de ani ca şi Marylin Monroe şi într-un accident de maşină ca alte două capete încoronate, Grace Kelly şi regina Astrid. Atentat sau accident stupid? După praful aruncat în ochi despre paparazzi inconştienţi s-ar părea că e ceva necurat la mijloc. Oricum, dedesubturile acestei întîmplări vor apărea tot în presă. Cu siguranţă, alimentînd, în continuare, legenda.

MARLON BRANDO „Naşul” propriei vieţi distruse

FAN Club

Nume	Prenume	Adresa
Jackson	Janet	c/c A &M Records, 1416N, La Brea, Los Angeles, CA 90024, USA
Jackson	Janet	PO Box 11 07 27, 10837 Berlin, Germany
Jackson	Michael	Int FC - Postfach 141263, 4100 Duisburg 14, Germany
Jackson	Michael	Jackson Street 825, Gary, Indiana, USA
Jackson	Michael	PO Box 1804, Encino, CA 1426-1804, USA
Jackson	Michael	65 Clippers Street, Los Angeles, CA 91460, USA
Jackson	Michael	5328 Fulton Avenue, Hollywood, CA 91605, USA

DISCURI pentru eternitate

Saturday Night Fever - BEE GEES

Este vorba de coloana sonoră a nu mai puţin celebrului film omonim, cea mai mare parte a muzicii sale fiind compusă de fraţii *Gibb-Barry, Maurice* şi *Robin*. Un disc „manual de studiu" pentru multe generaţii de muzicieni, un disc clasic pentru anii de aur ai fenomenului disco! *„Saturday Night Fever"* se poate asculta oricînd, reprezintă o întîlnire eternă cu zîmbetul atunci cînd moralul nu prea este la cota maximă, un excelent balsam sentimental pentru cei care s-au „fript" şi pentru viitorii „candidaţi"! Ascultaţi *„How Deep Is Your Love"*, *„Jive Talkin"*, *„Staying Alive"*, *„More Than A Woman"*, *„Night Fever"*, *„You Should Be Dancing"* (toate cîntate de *Bee Gees*) şi *„If I Can't Have You"* (*Yvonne Elliman*), *„Open Sesame"* (*Kool And The Gang*), sau *„Boogie Shoes"* (*KC And The Sunshine Band*) şi vă veţi simţi mult mai bine! Another love? Why not?!?

TOLBA cu scrisori

Bianca Gleb-Braşov: 1) „din păcate, nu lipsim din faţa dumneavoastră decît două zile" - autor „polivalentul" *Leonard Miron!* Gura păcătosului adevăr grăieşte... 2) îţi mulţumesc pentru adresele trimise; 3) noul album semnat *Mariah Carey* nu va mai întîrzia mult; 4) trimite-mi anunţul!

Florin Turda-Giurgiu: pentru un începător te descurci foarte bine la îngrilare dar, tot ca un începător, te laşi furat de lucru şi neglijezi densitatea tematică! Faptul că grilele tale au cîte 10 puncte negre nu reprezintă o performanţă în domeniu (subsemnatul are un record personal de 7 puncte negre pentru un careu de 10/10) şi părerea mea este că indicat ar fi să foloseşti toate cele 15 puncte permise şi să scoţi o densitate tematică acceptabilă...

Laurenţiu Ghica-Ploieşti: bine ai (re)venit în pagina noastră! Am reţinut sugestiile tale şi vei vedea că voi ţine seama de ele! Despre birocraţia sistemului nostru, numai de bine, pentru a o scoate la capăt ar trebui, vorba lui *Murphy*, ca problemele noastre să devină ale ei! Un exemplu din domeniul nostru: ştii după cît timp se plăteşte o colaborare la radioul naţional? Dă-te bătut, la 2-3 luni de la difuzarea emisiunii pe post! Munceşti acum şi trăieşti mai tîrziu! Şi ne mai miram că lucrurile merg „excelent". De prost...

Iuliana Demetru-Bucureşti: de unde atîta tristeţe la 22 de ani? Nu muzica trebuie să fie, te citez, „refugiul", ci lumea, societatea! Că un „el" sau o „ea" ne-au supărat şi ne-au înşelat încrederea nu înseamnă că viitorul nu mai există chiar dacă, te citez din nou, „nu ne vom mai întîlni din nou cu marea dragoste"! Ei şi, fii sigură că dragostea nu te va ocoli şi chiar dacă nu va mai fi, poate, atît de „mare" dar scurtă va fi, cu certitudine una mai „mică" dar pentru toată viaţa! Buuun, vezi că ai reuşit să zîmbeşti? scrie-mi, mă găseşti tot aici... Ciao!

DE TOATE, PENTRU TOŢI

Vă spuneam, nu cu mult timp în urmă, că *Mariah Carey* s-a despărţit de soţul ei *Tommy Motola*, acest fapt reprezentînd şi o schimbare în orientarea ei muzicală. Mai clar: *Mariah* a renunţat şi la serviciile lui *Randy Hoffman*, omul cu care a colaborat foarte mult timp (i-a fost manager), celebra solistă alegînd pentru noul ei album o echipă formată din *Bone Thugz'n'Harmony* şi *Puff Daddy*! Un salt spectaculos, nu-i aşa?

Într-un interviu acordat MTV-ului *Mark Owen* l-a criticat dur pe fostul său coleg din *Take That-Robbie Williams*, aflat acum în proces cu fostul manager al grupului *Nigel Martin Smith!* MTV-ul subliniază faptul că au început să apară, din ce în ce mai mult, conflictele, mascate mult timp, dintre membrii fostului grup...

Puff Daddy lucrează la o nouă variantă a unui mai vechi hit semnat tot *Police-„Walking On The Moon"*, melodie ce va fi inclusă pe albumul *„Best Of The Police And Sting"* programat să apară la finele acestui an...

Replica germană a „sindromului" *Spice Girls* se numeşte *Funky Diamonds* (foto). *Simone* (24 de ani), *Yvonne* (22), *Indra* (24), *Diethilde* (25) şi *Kira* (24) au un prim hit - *„I Know That You Love Me"*, inclus şi pe albumul lor de debut lansat la sfîrşitul lunii iulie. Cele cinci fete sînt împreună din 1991 dar pînă în acest an au activat doar ca grup de dans...

Scurtissime: *George Harrison* a fost depistat cu tumoare benignă! Purtătorul său de cuvînt a declarat că nu-i nimic grav... ** noul album al grupului *Oasis* este făcut praf de presa insulară! Vîrful de lance al atacului este revista *Vox*, toate acestea petrecîndu-se în timp ce single-ul *„D'You Know What I Mean"* conduce topul englez!

Revista *Sun* anunţă că turneul mondial al lui *George Michael*, primul după şase ani, va începe în ianuarie '98.

Elvis a murit, totuşi, de un atac de cord şi nu în urma unei supradoze! Fişele medicale, publicate de curînd în America, arată că *Elvis* avea în momentul decesului arterele unui om de 80 de ani...

Platină pentru *„Before The Rain" - Eternal.*

Fotomodelul *Helena* îşi începe cariera solo de cîntăreaţă! De n-ar avea soarta lui *Naomi Campbell*, cea desfiinţată de presa muzicală...

nou single pentru nurlia *Dannii Minogue - „All I Wanna Do"*

The Prodigy au negat categoric zvonul că ei ar urma să producă noul album al *Madonnei, Liam Howlett* declarînd că ar fi „ca şi cum şi-ar vinde sufletul diavolului! Privind clipurile britanicilor ajungem la altă concluzie...

Top Estival

1. I'll Be Missing You - Puff Daddy & Faith Evans
2. Tic Tic Tac - Chilli Feat. Carrapicho
3. Samba de Janeiro - Berllini
4. When The Boys Come Into Town - The Kelly Family
5. Maria - Ricky Martin
6. See You And You Get There - Coolio
7. When Doves Cry - Ginuwine
8. I Wanna Be The Only One - Eternal Feat. Bebe Winans
9. Jojo Action - Mr. President
10. Amadeus '97 - Vienna Feat. Rod D.

Propuneri: Piece Of My Heart - Shaggy, Freed Fom Desire - Gala, Que Pasa? - Poco Loco (un fel de Macarena techno...)

Albumul Săptămînii

A Medio Vivir - RICKY MARTIN

Pagină realizată de MARIAN MINCULESCU

Ultima trecută vă anunţam iminenta apariţie a albumului de debut al celui ce a înnebunit toată suflarea feminină sud-americană şi europeană (partea ei latină...) şi iată că acum îl avem ca material de studiu! Reţeta este, clar, comercială, ingredientele propuse de această dată fiind baladele, disco, ceva rock şi ritmuri latine... *„A Medio Vivir"* apare pe Bătrînul Continent un pic cam tîrziu pentru a mai prinde valul aducător de glorie şi bani al sezonului estival! Albumul este cîntat în întregime în limba spaniolă, temperamentalul *Ricky Martin* demonstrîndu-şi certele calităţi vocale. În afara melodiei care ne-a invadat casele prin audio-vizual am mai reţinut, pentru voi, *„Donde Estaras"* şi *„Fuego de Noche, Nieve de Dia"*. Ce mai, *„Un, Dos, Tres, Maria"*! *Adelante* şi să vedem dacă albumul următor continuă povestea acestui Don Juan muzical... Hasta la vista!

COOKIES

Grup feminin vocal de rhythm & blues, fondat la începutul anilor '50 de *Doretta* (Dorothy) *Jones, Pat Lyles, Ethel „Dolly" McCrae, Margorie Hendrickse* şi *Margaret Ross*. Debutul în lumea bună l-au făcut cîntînd ca backing vocals pentru *Joe Turner, Chuck Willis* şi *Ray Charles*. La finele anilor *'50 Hendrickse* îşi părăsea colegele pentru a-şi forma o trupă proprie, *The Raeletts*, ajutată mult de *Ray Charles*. *Margaret Ross* i se alătura, la scurt timp, lui *Neil Sedaka* acesta oferindu-i în 1963 un hit-single - *„Don't Say Nothin'Bad" (About My Baby)"* în timp ce *Ethel McCrae* debuta şi ea solo cu *„I'm Into Something Good"*, în America succes de Top 20. Cam atît...

POP-ROCK, de la A la Z

RITA COOLIDGE

Fiică a unui pastor baptist şi a unei indience cherokee, născută pe 1.5.1944. Debutează în anii '60 cu propriul său grup *R.C. & The Moonpies*. Adevărata sa carieră de succes începea, însă, abia după ce sora ei *Priscilla* se căsătorea cu compozitorul şi producătorul *Booker T. Jones*, pe care vi l-am prezentat odată cu *Booker T & The M.G.'s*. 1969 era anul iar drumul spre vîrf se deschisese... Turneul cu *Joe Cocker - „Mad dogs & Englishmen"* o aducea în atenţia publicului, anii '70 consemnînd cîteva hituri în dreptul *Ritei Coolidge*, dintre acestea cele mai cunoscute la noi fiind *„(Your Love Has Lifted Me) Higher And Higher"* şi *„We're All Alone"*. În afara faptului că între 1973-1979 a fost căsătorită cu *Kris Kristofferson* (duetul continuînd şi pe scenă...) şi că ultimul său hit datează din 1983 - *„All Time High"* - tema principală a coloanei sonore a filmului *„Octopussy"* (din seria cu *James Bond*), mai adaug doar titlul nelipsitei compilaţii - *„Greatest Hits"*, editată de *A & M*...

Calendar

15.08 - 21.08

5- Freddie Mercury (1946-24.11.1991...), Dweezil Zappa (1969); 6 - Pal Waaktaar (1961, A-Ha), Dolores O'Riordan (1971, The Cranberries), Roger Waters (1944), Leila K (1971), John Reid (1967, The Nightcrwlers) 7- Gloria Gaynor (1949), Robin Beck (1956), Buddy Holly (1936-3.2.1959) Chrissie Hynde (1951), *PM* Sampson (1960); 8-David Steele (1960, Fine Young Cannibals), Captain Holywood (1962), Patsy Cline (1932), Ron McKernan (1945, Geateful Dead); 9-Daniel Aminati (1973, ex-Bed & Break fast), Dave Stewart (1952), Otis Redding (1941-10.12.1967), Billy Preston (1946); 10-Joe Perry (1950, Aerosmith), Jose Feliciano (1945), Barriemore Barlow (1949, Jethro Tull), Don Powell (1950, Slade), Siobhan Fahey (1960, Bananarama); 11-Clauss Lessmann (1960, Bonfire)

Săptămînalul Magazin
este editat de
CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.

magazin

Înmatriculată la
Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti
sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991.
Adresa: Bucureşti sector 1,
Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 71341.

Cont: 40 10 10 85 00 (lei); 40 20 10 53 30 ($);
40 20 10 53 31 (DM)
Banca Comercială „Ion Ţiriac" S.A.

COLEGIUL DE REDACŢIE:

ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedinte al Consiliului de Administraţie
Tel./Fax: 223 08 66;
GEORGE CUŞNARENCU
Redactor şef
Tel.: 222.51.11;
ADRIAN HOAJĂ
Secretar general de redacţie
Tel.: 222.51.11;
DOREL DORIAN, ION ŢUGUI

REDACŢIA:
Telefon centrală: 223.15.10; 223.15.20
Aurora Popescu, Mihaela Dorobanţu, Dorin Măran , Marian Grigore (1630); Dumitru Mateuţă, Ionel Cojocaru, Vasilica Margărita (1659); Paul Ioan, Melania Constantiniu, Irina Stoica (1282); Şerban Filip, Ilie Elena, Teodora Bujor-Panaitescu (1222)

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr:
Dorin Măran
Secretar de redacţie: Ionel Cojocaru
Corectură: Melania Constantiniu; Irina Stoica

PUBLICITATE: Tel./Fax: 223.08.66
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36,
Nicuşor Dincă (şef departament),
Octav Pătrăşcoiu, Simion Ionescu,
FINANCIAR-CONTABIL:
Iliana Fülöp (contabil-şef), Nicoleta Cochinţiu, Aurel Frăcea Tel.: 222.83.21

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L.
Fax: 223.08.66 sau RODIPET S.A. - P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07
Telex: 1 1995, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, România

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu (1612)

Tiparul: INTACT S.A.

PEȘTERA MOVILEI

UNICAT DIN PUNCT DE VEDERE BIOLOGIC

un Paradis irespirabil

ROBERT DAVID

La începutul anului 1996, cele mai importante agenții de știri au transmis în întreaga lume informații despre o peșteră descoperită în România. În urma unei investigații întreprinse pe Internet, pe baza datelor oferite în mod promoțional de Ken Mackenzie, Michelle Lally și Kimberley Cole (Internation Product Manager, Comodities and Energy) de la Agenția Reuters, sîntem în măsură să vă prezentăm cîteva comentarii cu privire la Peștera Movilei, unul dintre cele mai stranii locuri de pe planetă.

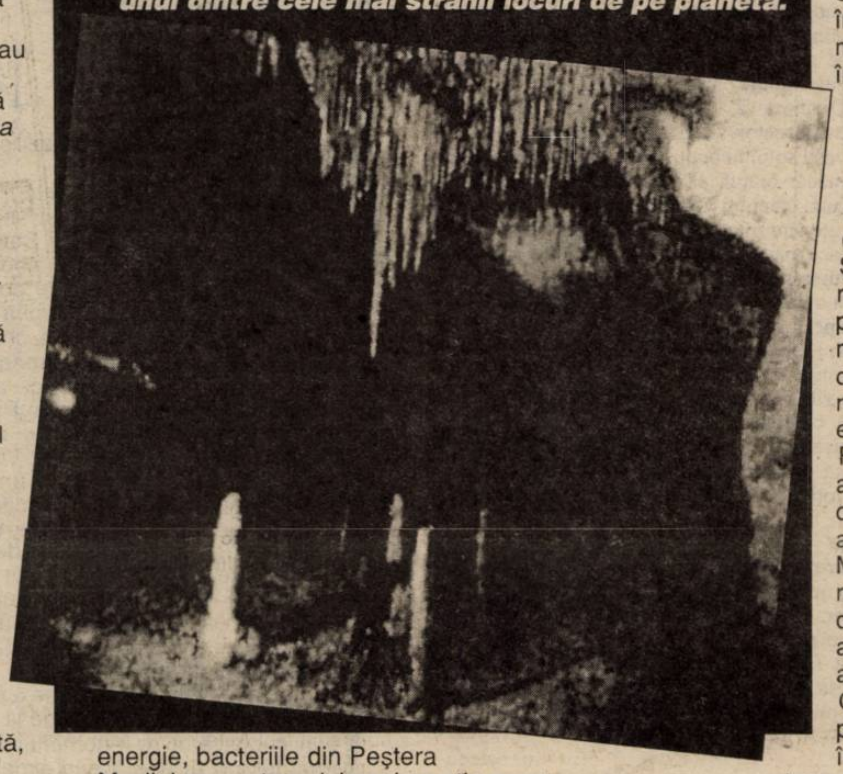

NECUNOSCUTUL DE LÎNGĂ NOI

La 14 februarie 1996, serviciul de știri al agenției Reuters prelua din cotidianul britanic *The Independent* o informație care ne privea în mare măsură. La vest de Marea Neagră, în Dobrogea, o peșteră adăpostea 31 de noi specii care nu au văzut lumina Soarelui timp de 5 milioane de ani.

Șerban Sârbu, biolog de origine română, în prezent cercetător al Universității Cincinnati din Statele Unite, a început explorarea peșterii în 1986, dar vremurile de atunci nu i-au permis să-și ducă la bun sfîrșit cercetările. Abia după căderea regimului comunist s-a putut întoarce în țară, într-un loc de care-l legau foarte multe amintiri.

Șerban Sârbu declara la acea dată cotidianului *The Independent* că *întreaga hrană a viețuitoarelor este obținută în interiorul peșterii, folosind energia produsă prin oxidarea hidrogenului sulfurat.*

CINEVA INTRĂ PE FIR...

La 21 decembrie 1996, după o excursie de documentare, o echipă de reporteri de la revista *The Economist* publică un dosar al Peșterii Movilei.

Deși *The Independent* lega începuturile explorării peșterii de numele lui Șerban Sârbu, *The Economist* îl menționează pe Cristian Lascu, geolog la Institutul Speologic *Emil Racoviță* din București, drept adevăratul ei descoperitor. Oricum, indiferent cine fusese primul venit, înaintea lui 1986 peștera a fost necunoscută și închisă vreme de... 5,5 milioane de ani.

Această peșteră, spune sursa citată, s-a dovedit a fi una extrem de stranie. Complet întunecată și virtual acoperită de liniște, este căminul unui mare număr de minuscule creaturi. O parte din ea este acoperită de ape termale a căror temperatură atinge 21 grade Celsius. Atmosfera peșterii este foarte scăzută în oxigen și foarte nocivă prin prezența dioxidului de carbon și a hidrogenului sulfurat. Însă, în mod neobișnuit, viața din interior nu are nevoie de razele soarelui.

Pentru majoritatea organismelor din majoritatea ecosistemelor, razele de soare sînt ultima sursă de energie. Plantele recepționează aceste raze și, prin fotosinteză, convertesc dioxidul de carbon din aer în molecule organice. Iar animalele se hrănesc cu plante; cînd mor, din țesuturile viețuitoarelor apar ciuperci și bacterii.

În mod obișnuit, fără nici un fel de sursă de hrană, o peșteră este un loc nepopulat.

Paradoxal însă, în Peștera Movilei au fost descoperite 48 de specii distincte, din care 30 pe sol și 18 în apă. Din acestea, 33 sînt *particulare* acestei peșteri. Bacterii și ciuperci, pseudoscorpioni și păianjeni. În apă, lichenii sînt hrană pentru viermi. Pești fără ochi încearcă să evadeze din ghearele scorpionilor acvatici. Nici o plantă, nici un vertebrat, cu excepția cercetătorilor...

Cele mai multe dintre animale sînt troglomorfe. Au ochi minusculi sau sînt complet lipsiți de vedere și și-au pierdut culoarea. Trupurile lor sînt albe sau translucide; au picioare enorme și antene uriașe.

Apa este cheia acestei diversități. Este o *apă geologică,* vine dintr-o sursă subterană și nu de la suprafață sau din Marea Neagră. Conține trei substanțe care pot produce energie, hidrogen sulfurat, un gaz care miroase a ouă răscoapte; metan (inodor) și ioni de amoniu.

Folosind aceste substanțe ca surse de energie, bacteriile din Peștera Movilei convertesc (nimeni nu știe exact cum, pînă în prezent) dioxidul de carbon din aer în componente organice. După părerea lui Șerban Sârbu și a colegilor săi, Thomas Kane și Brian Kinkle, de la universitatea Cincinnati din Ohio, aceste bacterii întrețin întregul ecosistem.

Un alt aspect demn de consemnat este faptul că peștera conține alternanțe între porțiunile total acoperite de apă și cele uscate. Zonele acvatice sînt separate de plafonul galeriilor prin *buzunare cu aer.* Interesant este că în trei din buzunarele explorate au fost găsite specii care nu sînt adaptabile la alt context atmosferic. Deși nociv pentru oameni, aerul este „respirabil" pentru viețuitoarele din aceste pungi-buzunare, însă fiecare buzunar are propria sa compoziție atmosferică. Straniu, nu?

ÎNTRE TIMP...

La 22 aprilie 1996, de la București, pentru serviciul de știri al agenției *Reuters,* Roxana Dascălu venea cu noi informații despre Peșteră.

Întors în România cu o bursă American Fulbright, Șerban Sârbu, doctorand al universității Cincinnati, reia cercetările în peștera sa favorită.

„Peștera Movilei este unică din punct de vedere biologic... Acum sperăm să descoperim o nouă cavitate naturală, mult mai mare, despre care credem că s-ar găsi în imediata vecinătate," declară dl. Sârbu într-o conferință susținută la Centrul Cultural American din București.

Profesor de biologie la Liceul German din București, Șerban Sârbu, în vîrstă de 40 de ani, a început explorarea peșterii accidental, în 1986.

Și-a întrerupt cursurile în 1987, cînd a părăsit țara și s-a întors în 1990, după căderea lui Ceaușescu. Recent, a susținut o conferință în București, în fața foștilor săi elevi și a unor profesori universitari, despre lumea subterană pe care a descoperit-o. După spusele sale, cele mai vîrstnice creaturi sînt scorpionii de apă (lipsiți de vedere), care par să fi evoluat independent timp de 5 milioane de ani. Strămoșii lor ar fi fost prinși în peșteră acum 5,5 milioane de ani, mult după începerea extincției dinozaurilor, cînd evoluția omului era un simplu proiect de perspectivă.

La șapte luni după ce peștera a fost deschisă, colegii lui Șerban Sârbu au trebuit să resigileze intrarea principală cu un sistem de maximă securitate pentru a o proteja de vizitatorii nedoriți și a-i păstra intact ecosistemul. Folosind fondurile americane de cercetare, au construit un laborator în apropierea orașului Mangalia, în 1992, pentru a recrea condițiile de mediu din peșteră prin pomparea apei sulfuroase de la o adîncime de 400 de metri. Condițiile din interiorul peșterii sînt atît de delicate, încît numai 3 vizitatori pot intra simultan.

„Este una din cele mai protejate peșteri din România", spune dl. Sârbu.

Se așteaptă ca o echipă de cercetători germani să se alăture celei a profesorului Sârbu pentru a afla cum s-au putut dezvolta viețuitoarele peșterii într-o atmosferă atît de improprie cum este cea din Peștera Movilei.

CE AU FĂCUT ROMÂNII

Într-o intervenție din 15 februarie 1996, tot pentru serviciul de știri al Agenției Reuters, Roxana Dascălu transmite noutăți despre implicarea locuitorilor din zonă în activitățile cercetătorilor americani.

Cristian Lascu declară: *„Peștera este un paradis pentru biologi, dar va trebui s-o închidem pentru a-i proteja formele de viață unice de vizitatorii nedoriți. Oamenii ne-au văzut ieșind din adîncuri cu bagaje în spate și parcă au înnebunit. Cred că sîntem vînători de comori și că-i mințim spunîndu-le că derulăm un experiment".*

Peștera Movilei este închisă pentru vizitatori. *„Am construit un bunker pentru a-i proteja intrarea după încercările repetate ale vînătorilor de comori de a pătrunde în peșteră, care acoperă, într-adevăr o comoară, dar pentru biologi",* declară dl. Lascu.

CUM SE TERMINĂ POVESTEA

Cercetările au fost întrerupte. În 1997, nimeni nu a suflat nici o vorbă despre ce se mai întîmplă cu peștera delimitată de Dunăre și Valea Casimcea.

Probabil, vom reveni cu amănunte...

Gripa va fi de domeniul trecutului

În jur de 35-50 milioane de oameni se îmbolnăvesc de gripă în fiecare an în America și 20000 de oameni mor din cauza ei, anunță Institutul Național de Sănătate.

ACUM „gripa va fi de domeniul trecutului", anunță oamenii de știință. Ei au descoperit un vaccin ce se aplică cu ajutorul unui spray nazal ce s-a dovedit a fi foarte eficient. Vaccinul care a fost testat de oamenii de știință din Guvern și de la unele universități americane, timp de 30 de ani, va putea fi folosit începînd cu toamna anului 1999. Anthony Fauci, directorul Institutului, este foarte încîntat de rezultate. „Vaccinul este mult mai ușor de administrat și este mult mai acceptabil decît o injecție, mai ales de copii. Acest vaccin ar putea avea un impact foarte mare asupra sănătății oamenilor", adaugă el.

Vaccinul trebuie să fie administrat anual deoarece virusul ce cauzează gripa își schimbă forma în fiecare an. Vaccinul a fost testat pe copii de vîrste foarte mici deoarece „ei pot contacta virusul foarte ușor datorită gradului de imunitate scăzut" spune un cercetător. Vaccinul pentru sprayul nazal este realizat din forma atenuată a unui virus viu. Ceea ce stimulează mult mai bine imunitatea, în timp ce vechiul vaccin era format din genele unui virus mort.

Datorită spray-ului nazal, vaccinul stimulează buna creștere a virusului în interiorul nasului, fiind mult mai eficient aici decît în orice altă parte a corpului. „Aceasta permite vaccinului să imite perfect infecția naturală și să inducă imunitatea fără să provoace boala".

Așadar, din anul 1999, adio gripă!

Cel mai tînăr grup de stele

Cercetătorii au descoperit un grup de cinci stele cunoscute sub numele de TW Hya Association ce are aproximativ 20 de milioane de ani vechime. Este considerată cea mai tînără formațiune de stele din Univers aflîndu-se la distanța cea mai mică de Pămînt, respectiv la 130-200 de ani-lumină. Fiecare stea are aproape vîrsta de a deveni planetă.

Stelele sînt „cel puțin de trei ori mai aproape decît orice alt grup nou format" afirmă astronomul Joel Kastner.

Astronomii au folosit unde radio ca unități de măsură pentru a detecta norii de gaz și pentru a le studia compoziția. Norul este constituit din componente primitive organice ca monoxid de carbon și cianidă hidrogenată.

Pentru a cunoște vîrsta stelelor, echipa a studiat emisiile razelor X. Stelele bătrîne, precum Soarele, de-abia emit raze X, în timp ce stelele tinere strălucesc datorită acestor raze pe care le emit din plin. Stelele adolescente nu sînt atît de fierbinți cum sînt cele tinere, dar nici atît de reci precum cele bătrîne.

Cum gîndim în limbi străine

Cînd oamenii gîndesc într-o limbă pe care au învățat-o ca adulți, creierul folosește niște circuite speciale neutilizate în momentul în care vorbesc limba maternă, asta au descoperit cercetătorii în urma unui studiu.

În cazul în care copiii încep să învețe două limbi în copilărie, creierul folosește aceleași circuite în ambele cazuri. Totuși studiul nu a explicat de ce copiii învață a doua limbă mai ușor decît adulții. Însă persoanele care au suferit un accident cerebral sau au vreo tumoare nu pot vorbi decît o singură limbă.

Aria folosită pentru „limbajul critic", cum a fost numită de cercetători, poartă numele de aria Broca, situată în dreptul urechii stîngi, în cazul unui dreptaci.

Testul a fost făcut pe șase persoane care au învățat două limbi în copilărie, și pe șase persoane care le-au învățat ca adulți. Creierele lor au fost scanate în timp ce persoanele se gîndeau la ceea ce făcuseră în ziua precedentă vorbind într-o limbă și apoi în cealaltă.

Arturo Hernandez de la Universitatea din California, care a studiat oamenii bilingvi, afirmă că nu este clar ce anume înseamnă să arăți că două limbi sînt asociate la circuite diferite. Probabil înseamnă că creierul acumulează cunoștințele în limbi diferite, în locuri diferite, sau pur și simplu este mult mai dificil să folosești limba învățată ca adult.

COȘMARUL POLTERGEIST DIN STRADA GALACTION (2)

ION ȚUGUI

Continuînd relatarea începută în numărul anterior al revistei, se cuvine să reamintesc că în țara noastră manifestări de tip poltergeist au avut loc în ultimele decenii și au fost popularizate și testate cu toată seriozitatea. Din păcate, ca în multe alte evenimente paranormale, încă nu se pot oferi explicații clare nici în privința acestui fenomen. S-a spus că fenomenul ar fi în legătură cu anomalii magnetice, cu alte disfuncții de natură energetică sau gravitațională - aceste afirmații voiau, evident, să dea lămuriri materiale, mai ales fizice.

Cunoașterea nuanțată a manifestărilor poltergeist ne îndreaptă către alte zone de investigare. Este vorba de zone spirituale, de acceptarea ierarhiilor dimensionale, de lumi paralele sau, în fine și nu în ultimul rînd, chiar de manifestarea în planul material a unor entități imateriale. Cum altfel am putea să ne explicăm evenimentele din casa din strada Galaction, din București? În afară de momentele deja cunoscute din primul episod, pe măsură ce timpul trecea, în noua casă recent cumpărată și pusă în ordinea ei firească, cu toate cele la locul lor, și-au făcut apariția, din senin, *formele*. Dacă soții Z. și N. păreau la un moment dat să se fi obișnuit cu plimbările prin odăi ale unor nevăzuți, cu zgomotele produse frecvent de tot felul de umbre sau fără nici o vizualizare de culoare, a sosit timpul ca „stafiile" sau entitățile să-și diversifice mijloacele de exprimare.

Nici o clipă nu mai putem fi singuri

Să ne imaginăm, din nou, ce înseamnă ca un cuplu să știe în mod sigur că nu-și împarte casa cu nimeni, și totuși în fiecare secundă să trăiască cu „realitatea" (și nu cu bănuiala) că mai există cineva în aceeași casă. Astfel de cazuri, des citate de specialiști, nu rămîn fără urmări. În Brazilia, de pildă, adeseori fenomenele poltergeist au în cazuistica lor drame, accidente, distrugeri importante... în cazul din strada Galaction nu este vorba de așa ceva și sperăm să nu se ajungă la drame! Dar fenomenul se manifestă...

O altă suită de manifestări a fost sesizată, cum spuneam, prin apariția formelor. Ce sînt de fapt aceste forme? Putem spune mai sigur că în acest caz este vorba de entități; bune sau rele, nu știm. Aceste entități își restaurează din substratul lor imaterial un fel de formă aparent materială, care are mai toate însușirile cinetice, coregrafice, abile. Ei bine, casa din strada Galaction s-a populat la un moment dat numai cu forme. Medicul N. privește un glob luminos foarte viu; culoarea apariției nu este terestră, este altceva decît știm noi că este o culoare. Sfera are o disponibilitate de mișcare uimitoare. Se lovește de obiecte și, paradoxal, produce un zgomot înfundat. Deci forma, fericită de materialitatea ei, vrea să se exprime, în dansuri suple, despre ea însăși, în fața privirilor încremenite...

Orice formă de acest fel vedem deci că se manifestă. Rațiunea ei pare a fi mișcarea, dar există, după cum îmi spun soții Z. și N. și alt scop - vestirea sau prevestirea; după apariția unei forme, acum ei știu că în apropiere trebuie să se întîmple ceva: un necaz, o boală gravă, o moarte. Destinatarii vizați sînt îndeobște apropiați ai familiei...

De la manifestări tactile, la spargeri

Părăsind al treilea tip de manifestări, după pași, zgomote și forme, activitatea entităților din strada Galaction s-a amplificat. Obișnuiți cu tot ce li se întîmplă în casă, pe soți nu i-a mai surprins să se simtă la un moment dat... pipăiți! Manifestările tactile devenind și mai stresante decît toate celelalte, pentru că în acest caz receptarea auditivă dispare, iar în locul ei apare o atingere, o mînă nevăzută, o „ființă" care nu se arată... zonele preferate de entități sînt cele goale: brațe, obraji, gît, picioare. Doamna Z. îmi spune că este chiar înfricoșător să te atingă cineva, să-ți privești soțul în ochi și să vezi că el nu a întins măcar brațul, să-l întrebi dacă el vede că cineva o atinge și să auzi că el nu vede nimic...

Mai neplăcute sînt manifestările tactile cînd se petrec în somn. Trezirea bruscă, panica, tulburarea somnului, controlul în jur, absența unei surse materiale și, din nou, încercarea de-a adormi, tulburată încă o dată de aceeași apariție imaterială... dar soții nu fac decît să repete, ca pe o bonificație: Bine că nu ne fac nici un rău! Așa a fost multă vreme, pînă au dovedit (spiritele?) că sînt în stare și de răutăți!

În una din zile i-a vizitat un prieten, senator. Tocmai blocaseră o fereastră care dă în cimitirul evreiesc, direct, și stăteau cu toții în bucătărie. Senatorul nu știa de fenomenele care se petrec în casa prietenilor săi. De aceea, scena care a urmat i-a umplut pe toți trei de groază: doamna Z. a luat dintr-un loc o sticlă pe care vroia să o pună pe masă și unul dintre bărbați să o deschidă. Atît senatorul cît și soțul doamnei Z. priveau fără să vrea drumul sticlei spre masă. Dar au observat, consternați, că cineva nevăzut apucă din mîna doamnei Z. sticla, o plimbă puțin prin aer, în văzul tuturor și după aceea o trîntește de podea cu toată puterea!

Ce mai pot face entitățile, dacă reușesc să apuce o sticlă dintr-o mînă și să o trîntească?

Relatările continuă...

Psihochirurgia PRO și CONTRA

MIHAELA DOROBANȚU

Calificat de Guy Lyon Playfair drept cel mai neconvențional și mai spectaculos psihochirurg, Lourival de Freitas provine dintr-un sătuc de pescari, Coroa Grande, nu departe de Rio de Janeiro. S-a născut în 1929, a rămas de mic orfan și a fost adoptat de un cuplu al cărui nume îl poartă. El însuși se consideră de origine rusă! Ceea ce nu l-a împiedicat, încă de mic copil, să creadă că este „ghidat" nici mai mult nici mai puțin decît de spiritul împăratului Nero...

Ca și alți vindecători, nu a beneficiat practic de nici o educație - a făcut diferite munci iar în 1934 și-a descoperit calitățile de mediu, operîndu-l cu un cuțit de buzunar pe proprietarul unei plantații. Dacă lucrurile au stat într-adevăr așa, el este fără îndoială cel mai tînăr psihochirurg!

Mai tot ce se știe despre el se datorează cărții publicate în 1973 de o ziaristă britanică, Ann Dooley, ea însăși operată și vindecată de Freitas. Aceasta și pentru că majoritatea

„VINDECĂTORUL" opera pe ascuns!

intervențiilor sale au avut loc în Europa; acasă, în Brazilia, opera doar pe ascuns, temîndu-se tot timpul să nu fie arestat.

Cel mai interesant lucru în ceea ce îl privește este faptul că Lourival de Freitas nu a fost un adept al spiritismului, nu a avut nici o legătură cu această mișcare. Ceea ce nu l-a împiedicat să realizeze și el cele mai fantastice operații, în condiții care, după părerea celor care l-au asistat, ar putea foarte bine constitui un coșmar pentru orice chirurg „obișnuit". Ca să nu mai vorbim despre „pregătirea" pentru operație, pe care și-o făcea fie cîntînd la chitară, fie interpretînd diverse melodii, fie chiar... dînd gata o sticlă întreagă de whisky!

Spre deosebire de ceilalți vindecători despre care vorbește Playfair în cartea sa dedicată „Puterii necunoscute", în cazul lui Freitas el nu a asistat personal la nici una din operații. Are însă încredere în cele relatate de Anne Dooley. Vom relua și noi două dintre acestea.

Prima s-a petrecut pe un vas și a avut drept „subiect" o tînără care era chinuită de sufocări cumplite, din cauza unei maladii pulmonare. Cu o violență de nedescris, Freitas și-a înfipt forfecele în gîtul fetei și, scoțînd tot felul de sunete, a început să taie. Apoi a luat-o de picioare, a întors-o cu capul în jos și a început să o scuture pînă cînd din gură a început să-i curgă un lichid care s-a răspîndit pe podea. Se credea că va muri, dar, spre uluirea generală, ea și-a revenit imediat și de a doua zi a început să meargă din nou la dans, la petreceri - revenind rapid, la o viață normală.

Celălalt tip de operație a fost făcut de Freitas în mai multe rînduri. Una dintre relatări provine de la un actor de la Hollywood, Larry Carr, un bun cunoscător al fenomenului spiritist. Este vorba despre înlăturarea unei tumori evidente prin simpla apăsare a unui pahar pe corpul unei femei. În fața privirilor înmărmurite ale martorilor (și Lourival de Freitas nu doar că nu s-a ferit de asistență, ba chiar de data aceasta a căutat-o), tumora a început să „iasă" din corp, umplînd paharul și nelăsînd nici un semn în urma ei...

Trei omuleți cu capul mare

DAN D. FARCAȘ

Răpirea *Lindei Cortille* din apartamentul ei din Manhattan, efectuată de un OZN, în zorii zilei de 30 noiembrie 1989 a fost inclusă în fișierele lui *Budd Hopkins*, alături de alte 500 de cazuri pe care el le studiase. Nu ar fi existat nici un motiv ca răpirea să devină celebră, deoarece semăna cu multe altele, astfel încît detaliile sale nu au fost date publicității. Surpriza a început cînd *Budd Hopkins* a primit, după mai multe luni, o scrisoare, datată 1 februarie 1991. Cei care-i scriau erau doi agenți de securitate care nu doreau să-și dezvăluie identitatea și care în carte sînt numiți convențional *Dan* și *Richard*. În scrisoare ei afirmau că la sfîrșitul lui noiembrie 1989, pe la ora 3 - 3,15 dimineața, însoțeau un personaj politic important în zona podului Brooklyn, cînd au zărit, de la o distanță de circa 150-200 metri, un obiect oval, luminos, de culoare portocalie cu diametrul de circa 15 metri, plutind în dreptul unui bloc de 15 etaje (care s-a dovedit a fi același în care locuia Linda). Richard scoate un binoclu și zărește un fascicul de lumină albastră țîșnind din obiect către o fereastră aflată la etajul 12, după care, spre oroarea lor, cei trei martori văd ieșind pe geam o femeie în cămașă de noapte, încadrată de trei omuleți cu capul mare. O clipă martorii s-au gîndit să-i oprească dar ce ar fi putut face - să tragă în ei? Femeia însoțită de cele trei creaturi a dispărut peste cîteva clipe într-o deschizătură aflată la baza OZN-ului. În clipa următoare obiectul și-a stins luminile, apoi a devenit roșu-portocaliu, înălțîndu-se în cet în direcția podului Brooklyn, după care a plonjat în apele lui East River. Întîmplarea nu le-a dat pace celor doi, dar calitatea lor nu le permitea să se implice deschis în căutarea unui răspuns. În cele din urmă s-au hotărît să caute pe cineva capabil să le explice ce anume s-a petrecut. Citind o carte a șa, s-au decis să apeleze la Budd Hopkins.

În scrisoare cei doi afirmau că au identificat clar fereastra, apartamentul și persoana care aparent a fost răpită. După

O răpire OZN multiplă lîngă podul Brooklyn

primirea scrisorii, Budd o sună imediat pe Linda să-i anunțe vestea. Ea, care încă mai spera să descopere că totul nu a fost decît un coșmar, se amăgește cu gîndul că poate agenții au văzut pe altcineva. Budd îi spune că s-ar putea să fie așa, dar să fie totuși pregătită să fie vizitată de cei doi. Previziunea s-a adeverit, deoarece în seara zilei de 19 februarie Linda îl sună pe Budd spunîndu-i că respectivii tocmai au părăsit apartamentul. S-au prezentat la ușă spunînd că sînt de la poliție, arătîndu-i o legitimație prin vizor. Soțul era la lucru, copiii se culcaseră deja. Ea le-a deschis totuși. Cei doi nu și-ai spus adevăratele nume ci doar „Dan" și „Richard". S-au interesat de întîmplarea din 30 noiembrie 1989 dar Linda le-a spus că nu dorește să vorbească despre ea. Dan tot timpul se căina, spunînd „Este ea. Este ea". Richard părea de la început mai prietenos și mai înțelegător. Cei doi au examinat casa, ferestrele, încercînd s-o determine pe Linda să explice cum de a putut ieși prin fereastră, spunîndu-i că au văzut-o plutind în poziție ghemuită. La un moment dat interogatoriul o face pe Linda să se simtă „ca un spion", de parcă cei doi ar fi socotit-o responsabilă de cele întîmplate. Linda încearcă să-i determine să telefoneze lui Budd Hopkins dar cei doi refuză, pentru a nu-și dezvălui identitatea. Cînd, într-un tîrziu, cei doi au plecat, ea i-a urmărit prin vizor și l-a văzut pe Dan ținîndu-și tovarășul de reverele pardesiului, repetînd într-una „Iisuse Hristoase, Iisuse Hristoase..."

Peste două zile Linda a fost acostată de Richard într-o stație de autobuz, pentru a se scuza pentru purtarea colegului său, care era într-atît de traumatizat încît și-a luat după vizită cîteva zile libere. Richard a refuzat din nou să-l contacteze direct pe Budd Hopkins dar a promis că-i va transmite o casetă audio cu toate detaliile pe care și le va aminti despre întîmplarea din 30 noiembrie.

(va urma)

SPIRITISM, IMPOSTURĂ ȘI ADEVĂR

Flori „dăruite" de spirite

PAUL IOAN

„Florile din lumea spiritelor nu se ofilesc niciodată"... Aceasta a fost deviza, romantică și enigmatică, a așa-zisului medium-floral Anna Rothe din Berlin, care a fost condamnată la 19 noiembrie 1901, la optsprezece luni închisoare pentru înșelăciune. Înduioșătoare pentru asistență, prestația ei melodramatică, urmînd un scenariu de trei parale nu-mai pentru fețe simandicoase din lumea bună, s-a putut desfășura pe durata mai multor ani datorită sprijinului asistentului ei, Karl Jentsch.

Escrocheria acestui medium din Schoneberg, desfășurată într-o vilă somptuoasă, garnisită cu mobilă stil și ornamente din cele mai elegante, s-a bazat atît pe credulitatea asistenței, cît și pe neatenția persoanelor care nu și-au putut da seama mult timp cum erau „materializate" narcisele, lalelele sau garoafele primite în timpul transei. Căci Anna Rothe intra în extaz chiar în semiobscuritatea camerei de lucru. După cîteva minute, obținea legătura cu un reformator elvețian mort cu trei secole mai devreme, pe nume Ulrich Zwingli. Și ca tămîul să fie complet, la desert „vorbea" spiritul unui copil, de la care proveneau și florile. Asistentul se apropia de medium, îi masca mișcările bine exersate, ajutînd-o de fapt să scoată un fir proaspăt de narcisă sau garoafă din buzunarele ascunse ale rochiei plisate pe care o purta la ședințe. Ofranda venită din Cîmpiile Elizee era dăruită celei mai importante cliente din seara respectivă...

În urma unui denunț, un reprezentant al poliției judiciare din Berlin asistă la o reprezentație. Omul legii nu-și face nici un fel de scrupule, își păstrează cumpătul atunci cînd o scoate brutal din pseudo transă pe impostoare. În fața clienților indignați, el o pune pe Anne Rothe să se dezbrace. Începuse să bănuiască de unde provin florile, dar îi trebuiau martori și dovezi. Iar celebra fustă plisată și-a dezvăluit conținutul, care se materializase de la florăria din colțul străzii, și nu din lumea spiritelor. În învălmășeala care s-a creat, asistentul a fugit și nimeni nu i-a mai găsit urma. Se pare c-ar fi apărut cîțiva ani mai tîrziu, în SUA.

Privită de la nivelul deceniului zece al acestui secol, năstrușnicia mediumului-floral pare o joacă de copil pus să-și bată joc de cei maturi. Parapsihologii nu exclud comunicarea, într-o anumită stare de inconștiență, cu entități transcendentale. Fie că este hipnoză sau autohipnoză, aceste fenomene există, dar ele sînt exclusivitatea intimității spirituale și nu o sursă de show-business.

TERRA, o planetă a foamei?

AURORA POPESCU

● FAO (Organizaţia Naţiunilor Unite pentru Alimentaţie şi Agricultură) apreciază că peste opt sute de milioane de oameni de pe Terra suferă de foame. ● Pînă în anul 2020, numărul acestora poate să atingă cifra de un miliard ● Stocurile mondiale de cereale sînt în prezent inferioare rezervei de securitate, estimată la două luni de consum. ● Există soluţii pentru a fi oprită această catastrofă?

La scară mondială, principala sursă de hrană a populaţiei este reprezentată de produsele cerealiere. E firesc aşadar ca acest aspect să se afle permanent în atenţia organismelor internaţionale investite cu această responsabilitate. Aşa se face că, la mijlocul anilor '80 FAO constata că, pentru prima dată după trei decenii, producţia agricolă mondială înregistra o scădere alarmantă. Pe parcursul următorilor zece ani, situaţia a cunoscut acelaşi mers descendent aşa încît, în 1995, specialiştii în materie au prefigurat un scenariu deloc optimist în privinţa posibilităţilor planetei de a-şi hrăni populaţia în mileniul următor. Astfel, în special în ţările în curs de dezvoltare deficitul de cereale (orez, grîu, porumb, orz etc.) se va tripla pînă în anul 2020 chiar şi în condiţiile în care producţia de cereale s-ar menţine la nivelul actual. Dar acesta este în continuă scădere.

Pe ce se bazează totuşi previziunea menţionată? Desigur, sînt luate în calcul şi corelate între ele mai multe elemente. În primul rînd, creşterea demografică, în

medie cu 1,5 procente pe an, va face ca în anul 2025 numărul populaţiei Terrei să ajungă la aproximativ 8,3 miliarde de locuitori. Se estimează că 7 miliarde dintre aceştia vor aparţine ţărilor în curs de dezvoltare (numai în China vor trăi 1,5 miliarde de oameni (faţă de 1,2 miliarde cîţi sînt în prezent), iar în India 1,3 miliarde (faţă de 844 milioane acum). Cea mai pregnantă bulversare din cauza creşterii numărului populaţiei se pare însă că o va înregistră Africa sub-sahariană în care, potrivit estimărilor specialiştilor, populaţia se va dubla în următorii 30 de ani, ajungînd de la 600 milioane de locuitori la 1,42 miliarde. În această zonă, rata creşterii demografice (3% pe an - record mondial!) va fi superioară ratei creşterii producţiei agricole (2%pe an - cea mai scăzută din lume). De altfel, chiar şi în prezent, producţia agricolă pe cap de locuitor în această zonă este cu mult inferioară faţă de cea din 1975, marcată pregnant de marea secetă din Sahel.

Un alt element care intră în ecuaţia scenariului catastrofic amintit, se leagă de tendinţa generală de restrîngere a suprafeţelor terenurilor cultivabile. În China, de exemplu, ţara care deţine 20% din populaţia actuală a Terrei, dar care în schimb dispune doar de 7% din terenurile arabile ale planetei, a sacrificat în ultimii 30 de ani peste 15 milioane de hectare cultivabile în favoarea construirii de oraşe (în China există peste 350 milioane de aşezări urbane), zone industriale, şosele etc. În plus, suprafeţele ce se păstrează pentru agricultură se află într-un continuu proces de fragilizare prin practicarea de culturi intensive sau de monoculturi, defrişări, folosirea în exces a pesticidelor...

Procesul de urbanizare atrage după sine încă o problemă: la populaţia citadină consumul de carne este mai mare. Aparent, ar fi o rezolvare a situaţiei.

Numai că acest fapt impune la rîndul său creşterea şi deci hrănirea cu produse cerealiere a unui număr mai mare de animale. În ţările bogate, animalele consumă 75% din cerealele cultivate (chiar dacă aici intră şi cerealele „secundare" cum ar fi grîul şi porumbul furajer), iar în ţările sărace 25%, deci o cantitate deloc de neglijat. Pe de altă parte, se mai are în vedere şi faptul că există state sau diferite tipuri de societăţi umane care, indiferent de nivelul de dezvoltare pe care îl vor atinge, nu vor adopta uşor modelul de alimentaţie al ţărilor supraindustrializate în care consumul de carne e mare, optînd pentru tradiţia lor alimentară bazată pe cereale. În Egipt, de exemplu, raţia zilnică a unei persoane este de 3300 de calorii, fără să se depăşească însă consumul a 18 kg de carne pe an. În schimb, consumul mediu de cereale pe an, pentru o persoană, este de 360 kg., alimentaţia bazîndu-se pe „regimul mediteranean", bogat totodată în fructe, legume şi produse oleaginoase. De menţionat mai este faptul că orezul este în prezent alimentul esenţial pentru trei miliarde de persoane din lume, deci e greu de presupus că ar putea fi înlocuit (măcar parţial) cu alte tipuri de hrană.

În aceste condiţii (fără să le fi amintit pe toate!), Terra ar putea deveni în viitorul nu prea îndepărtat „o planetă a foamei"? Unii oameni de ştiinţă, mai puţin optimişti, spun că da şi, de aceea, caută soluţii care ar putea să înlăture acest coşmar.

Să existe încă posibilitatea „cuceririi" de noi terenuri arabile? Răspunsul este aproape demoralizant: în Asia, în Orientul Apropiat şi în Africa de Nord, suprafeţele care ar putea deveni terenuri arabile sînt nesemnificative. În rest, din „rezerva" de 1,8 miliarde de hectare, înregistrate de experţi şi existente în ţările în curs de dezvoltare (doar China a fost exceptată) 92% se găsesc în Africa subsahariană şi în zona Caraibelor - America Latină. Configuraţia regiunilor, calitatea solurilor, posibilităţile de irigaţie sînt însă discutabile.

Şi atunci, singura speranţă rămîne cercetarea, dar nu doar în sensul de a găsi sau de a crea noi varietăţi de plante cu randament crescut (productive, rezistente, puţin consumatoare de apă), dar care sînt aproape imposibil de cultivat în special de către populaţia din lumea a treia care nu dispune de mijloacele materiale de pus în practică şi care nici nu cunoaşte calitatea şi specificul solului pe care îl deţine. Din nefericire, bătălia trebuie să se desfăşoare contra cronometru, iar strategia pentru a obţine cu certitudine o victorie trebuie să aibă în vedere „o revoluţie verde" cu dublu sens; protejarea mediului înconjurător, dar şi solicitarea acestuia pentru o viitoare Terra locuită de oameni..

Feţele lui Ianus

MARIAN GRIGORE

După secole de obscurantism, punctate doar sporadic de lucirea unor minţi răzvrătite întru cunoaştere, adesea ridicate, apoteotic şi barbar, la înălţimea unor ruguri, Secolul Luminilor, al XVIII-lea după Christos, marca o deschidere - spre lumea reală - şi o speranţă de descătuşare. Din această deschidere şi din această speranţă s-a născut Revoluţia Franceză, marcînd sîngeros şi patetic despărţirea de un timp şi de o epocă. O despărţire nu doar simbolică, Franţa avînd a-şi plînge şi acum inestimabile comori de artă şi cultură medievale - inerent religioase - căzute sub securea Revoluţiei. În acelaşi timp, însă, într-un mod ce se dovedeşte paradoxal la cea mai elementară analiză

PARADOX

a semnificaţiilor, se edifica pe ruinele religiei pînă atunci oficiale un nou cult, impregnat de ritualuri moştenite sau reinventate: Cultul Raţiunii. Un templu, butaforic şi grotesc, i se închina în grabă, inaugurarea sa fiind marcată de procesiuni solemne. Intuiţia revoluţionarilor de profesie găsea, astfel, un răspuns nevoii „plebei" coafate cu bonete frigiene de a avea, totuşi, o credinţă. Sînt momente definitorii, care au marcat adînc evoluţia ulterioară a culturii, nu doar europene, întrupînd simbolic întreaga sfîşiere dramatică a lumii contemporane, pendulînd între materie şi spirit, între credinţă şi cunoaştere.

Un secol şi jumătate mai tîrziu, ideologia epocii ne-a învăţat că religia este „opium pentru popor", ultimul bastion al obscurantismului ce exploatează teama iraţională de necunoscut a Omului, împiedicînd pe toate căile progresul cunoaşterii. Cine mai avea timp (sau curaj!) să observe că, în acelaşi timp, cu voie sau fără de voie, se clădea astfel o nouă mistică, centrată pe puterea absolută a ştiinţei? Din această perspectivă, savanţii deveneau noii sacerdoţi ai unei divinităţi moderne: Ştiinţa. Atotputernică şi infinită. Precum Timpul şi Spaţiul. Precum Universul.

Aşadar, nimic nou sub soare. Ba chiar, la drept vorbind, fenomenul nici nu este apanajul lumii moderne, începutul său simbolic situîndu-se în gestul (necugetat?) al edenicului cuplu originar, Adam şi Eva, materializat în îngurgitarea fructului smuls din pomul cunoaşterii. Un gest revoluţionar, rebel, din care se trag toate cele bune şi cele rele de pe Pămînt. Un gest ce nu putea rămîne nepedepsit.

Incontestabil, fără cunoaştere, deci fără ştiinţă, omul nu ar fi putut deveni ceea ce este. Ştiinţa, eliberată de spiritul Secolului Luminilor, a adus omenirii tot ceea ce înseamnă astăzi, firesc, normalitatea. Maşinismul. Electricitatea. Telefonul. Radioul şi Televiziunea. Computerele. Zborul cosmic. Internetul. Vaccinurile. Transplantul de organe. Etc., etc.

Dar să nu uităm Hiroshima...

„Ştiinţa fără conştiinţă nu este decît ruina sufletului" - spunea Rabelais, scriitor, medic şi călugăr totodată („conştiinţa" avînd, aici, şi un sens spiritual, nu doar moral). *„Somnul raţiunii naşte monştri"* - avertiza, ca într-un dialog peste timp, pictorul spaniol Francisco Goya, într-unul din cele mai celebre şi mai violent anti-clericale „Capricii" ale sale.

Puse faţă în faţă, cele două ipostaze ale Ştiinţei - acest adevărat Ianus modern - configurează, brutal, spaţiul (îngust) de responsabilitate în care se mişcă slujitorii săi: oamenii de ştiinţă.

Zona crepusculară a mileniului doi

„POARTA CERULUI"

Adevărul lor era o ficţiune

MIHAELA DOROBANŢU

● „Dacă te agăţi de această viaţă, oare nu o vei pierde?" - susţin membrii cultului Poarta Cerului ● A fost Iisus un simplu... „recipient terestru"? ● O navă spaţială se ascunde în spatele cometei Hale-Bopp în aşteptarea sufletelor sinucigaşilor ● Este SF-ul un drog ce îi transformă pe sectanţi în fiinţe vii? ● Cum să prezinţi un adevăr „mai straniu decît orice ficţiune"?

„Împărăţia de deasupra oamenilor" - aşa numeau membrii cultului „Poarta Cerului" lumea ai cărei reprezentanţi „extratereştri" se considerau liderii grupului.

„Dacă te agăţi de această viaţă, oare nu o vei pierde?" este, într-un fel, esenţa manifestului lor. Al celor care, aşa cum spuneam, renunţaseră la sex, droguri, alcool, la numele lor de botez şi la orice legături cu familia şi prietenii, convinşi că sînt simple recipiente temporare pentru suflete gata să-şi ia zborul. Convingerea lor era că acum două mii de ani un alt reprezentant al „Împărăţiei" a ocupat şi el un asemenea recipient terestru, sub numele de Iisus, pînă cînd a fost ucis de forţe" care se împotriveau mesajului pe care îl purta".

Şi totuşi, încotro ar fi fost să plece? Sectanţii „Porţii Cerului" aşteptau un semn. Iar acest semn, după cum mai tîrziu s-a găsit pe pagina Web a sectei de pe Internet, a fost cometa Hale-Bopp. Îndărătul acesteia, conform unei convingeri nu doar a lor, ci a multor altora, se afla ascunsă o navă spaţială, aşteptînd „transferul" pămîntenilor hotărîţi să-şi încheie viaţa „luciferică" de pe Pămînt, pentru a regăsi puritatea şi siguranţa Împărăţiei supra-pămîntene. Cine îi aştepta pe acea navă spaţială? Erau oare fiinţe nepămîntene bune sau rele? Iată o întrebare la care nimeni nu a putut găsi pînă acum nici un răspuns. Mai ales că astronomii au afirmat tot timpul că imaginea care se vedea pe unele fotografii ale cometei „era pur şi simplu o stea"...

Un reporter al unui săptămînal din oraşul Tampa, Florida, care a intervievat în 1994 cinci membri ai cultului, scria că unicul lor „viciu" era literatura science-fiction. Pentru ei totul se reducea la „Dosarele X" şi la „Star Trek: Generaţia Următoare". Numai cînd vorbeau despre acestea deveneau cu adevărat „vii", entuziasmaţi de subiect, gata să argumenteze...

● Gail Maeder, 28 de ani, patroana unui magazin în faliment: „M-aţi învăţat să judec şi să acceptaţi decizia mea de a continua... Sînt foarte fericită să fiu aici!"

● Yvonne McCurdy-Hill, 39 de ani, funcţionar de poştă în Cincinatti: îşi abandonează familia, inclusiv cei cinci copii, din care doi gemeni şi, împreună cu soţul său, se alătură „Porţii Cerului". Soţul nu rezistă, dar ea - da. Pînă la capăt.

● David Geoffrey Moore, 40 de ani, mecanic auto, membru al cultului de la vîrsta de 19 ani. Mama sa avea să declare: „Niciodată nu m-am gîndit că va sfîrşi aşa!"

„Poarta Cerului" a fost (sau, poate, mai este încă, pentru că foştii prieteni ai victimelor spun că mai există şi astăzi numeroşi adepţi încă în viaţă sau recent recrutaţi) nu doar o simplă paranoia colectivă, legată sau nu de „hit"-urile literaturii şi filmelor de anticipaţie. Erau perfect conştienţi de ceea ce fac, doritori să-şi transmită mesajul, convinşi nu doar de corectitudinea acestuia, ci şi de ecoul pozitiv pe care l-ar fi avut în rîndul celorlalţi. Mai mult, erau preocupaţi să-l transmită într-o formă acceptabilă şi inteligentă pentru orice fel de „primitor". „Dilema noastră are mai multe feţe" - spunea unul din ei - „Problema este cum să prezentăm informaţia pe care o deţinem într-o manieră credibilă, cînd Adevărul nostru este mai straniu decît orice ficţiune?"

Ce înseamnă pentru ei, Adevăr, ce înseamnă Ficţiune? Sinucigaşii „Porţii Cerului" nu au lăsat în urma lor doar scrisori ci adevărate dosare de presă. Pe bandă video, pe Internet... Mărturia lor cutremură şi uluieşte pe oricine şi astăzi. Aflînd despre ei şi despre actul lor disperat de sinucidere colectivă, „celebrul" criminal Charles Manson, căruia închisoarea de stat din Corcoran îi refuzase pentru a nouă oară eliberarea condiţionată, avea să spună că membrii cultului se situau... mult în urma timpurilor moderne!

Oare? Cum să înţelegi o hotărîre de un asemenea tragism, luată în cel mai desăvîrşit calm, uitînd sau neglijînd complet orice poate lega un om de viaţa aceasta, oricît de grea sau neplăcută ar fi ea: familia, prietenii, datoria, credinţa în orice Dumnezeu?...

Gastronomice

● Iată o rețetă în care se combină foarte bine „aromele" anotimpului. Este vorba despre ***Plachie de pui.*** Sînt necesare: 1 pui, 1 ceașcă ulei, 5 cepe mari, 5 ardei grași (roșii sau verzi, sau înlocuiți, eventual, 2 dintre ardei cu doi gogoșari), 5 roșii, 1 pahar cu vin alb, o foaie de dafin, piper, sare. Puiul, curățat, spălat, se taie în bucăți care se dau prin făină și se prăjesc. Ceapa tăiată „peștișori" se călește, apoi se pun pe rînd ardeiul tăiat felii (și eventual, gogoșarul) și roșiile, felii. Se stinge cu vin, se adaugă sarea, piperul și foaia de dafin. Se pun apoi bucățile de pui prăjite și se dă la cuptor timp de 20 de minute. Într-o altă variantă, în loc de pui, puteți folosi pește (crapul este minunat în această combinație de legume).

● Vară fiind, prăjiturile cu fructe sînt cele pe care doriți să le pregătiți cît mai des. Avînd în vedere acest argument vă sugerăm o ***Prăjitură cu prune și cremă.*** Sînt necesare: 300 g. făină, 1 pahar și jumătate zahăr pudră, 100 g unt sau margarină, 1 kg prune, 2 linguri smîntînă, 2 ouă, 1/2 pahar zahăr tos. Se curăță prunele de pieliță și se scot sîmburii, apoi se presară cu două linguri de zahăr tos și scorțișoară. Apoi, din făină, restul de zahăr tos și unt (sau margarină) se frămîntă un aluat bine lucrat. Se întinde o foaie, groasă de un deget și se așază în tava bine unsă. Deasupra se așază prunele, iar peste ele se toarnă o cremă preparată din smîntînă amestecată cu gălbenușurile, zahărul pudră și albușurile bătute spumă. Se coace la foc potrivit.

● Vă sugerăm încă o ***Prăjitură cu fructe de sezon.*** Sînt necesare: 300 g făină, 250g zahăr pudră, 120 g unt sau margarină, 150 g smîntînă, coaja rasă și zeama de la o jumătate de lămîie, 2 ouă, 1/2 linguriță bicarbonat, fructele preferate (de exemplu: prune și struguri). Se freacă untul cu zahărul, se adaugă ouăle, apoi smîntîna, coaja și zeama de lămîie, făina, bicarbonatul. Se face un aluat apoi se așterne coca întinsă într-o tavă bine unsă. Deasupra se așază fructele de sezon, tăiate fin (prune și struguri, am convenit).

Miracolul vieții intrauterine

Curiozitatea multor viitoare mame ce doresc să știe totul despre pruncul lor chiar înainte de a se naște, poate fi astăzi satisfăcută în bună parte. Pentru că azi metodele ce înlesnesc un diagnostic prenatal pot conduce la cunoașterea stării de sănătate a copilului înainte de naștere. În cazul sarcinii normale toate aceste examene medicale îi pot conferi mamei liniștea necesară și, eventual, informații despre sexul pruncului. Dar în cazul unor malformații și al patologiei ce ar putea afecta fetusul, metodele imagistice pot oferi medicului și mamei argumente pentru întreruperea sarcinii. Sau, dacă este cazul, aplicarea tratamentului corector.

Să-ți identifici, fie chiar doar pe ecran copilul în diverse faze de creștere, înainte de a se naște, prin intermediul ecografiei, a devenit un lucru banal. Și totuși, „acesta este primul bilanț de sănătate a copilului, explică dr. Catherine Lalondrelle, în cadrul unui amplu articol pe această temă apărut în „Science et Vie". Ecografia are un rol foarte important în depistarea malformațiilor, a patologiei ce poate afecta organele sau în depistarea eventualelor întîrzieri de creștere.

„Dar, alte detalii despre descifrarea miracolului vieții intrauterine, săptămîna viitoare.

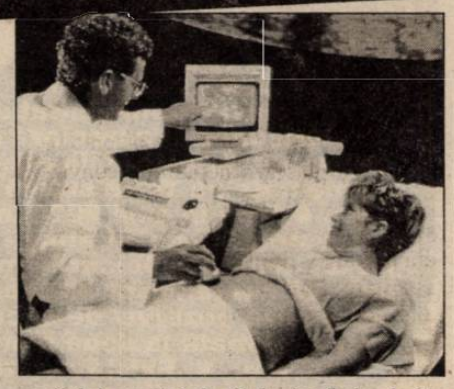

Un caz pe săptămînă

Pentru dumneavoastră, doamnă

„Mă numesc S.C., am 53 de ani, locuiesc în București și am o suferință veche de 17 ani, o enteropatie funcțională. În acest interval de timp am consultat cei mai renumiți enterogastrologi, am avut șase internări în spital, am făcut investigații dintre cele mai laborioase și implicit tratamente foarte neplăcute. Ca să nu mai amintesc regimul restrictiv ținut. Și totul, fără rezultat. În această stare de disperare am decis să încerc și tratamentul bioenergetic. Am apelat la doamna Vasilica Ciupea, maestră cu capacități extrasenzoriale de categorie internațională și la fiicele sale, Mariana și Ana Ciupea. Pot spune că efectul a fost miraculos: după primele 3-4 ședințe starea generală s-a schimbat, durerile abdominale au cedat, somnul a devenit odihnitor..."

* * *

Redacția revistei noastre facilitează cititorilor dornici să beneficieze de tratamentul bioenergetic accesul la „Cabinetul Ciupea" pe baza talonului alăturat. Posesorul unui astfel de talon decupat din revistă beneficiază de o reducere cu 10 la sută a costului tratamentului, ceea ce echivalează cu 10000 de lei.

Vitaminele verii

Lucrări științifice foarte recente completează cunoscuta structură biochimică a legumelor și fructelor cu date la zi. Se știe astfel că:

MORCOVUL, una dintre cele mai importante legume prezente în alimentație, conține vitaminele A, B, C, caroten (provitamina A), fier, fosfor, calciu, sodiu, potasiu, magneziu, mangan, sulf, cupru și brom.

ROȘIILE au protide, lipide, calciu, fosfor, magneziu, potasiu, sulf, zinc, cupru, fier, iod și vitaminele A, B, C, E, K.

PĂTRUNJELUL (rădăcina dar și frunzele) este bogat în vitamina A, C, (100-200 mg la sută!), fier, calciu, fosfor, magneziu, sodiu, potasiu, iod.

CASTRAVEȚII conțin vitaminele A, B, C, calciu, magneziu, sulf.

10% REDUCERE adică 10000 lei

TALONUL NR. 35

Numele și prenumele pacientului.....

Adresa.....

Intervalul efectuării tratamentului.....

Programări la telefon: 6862046

● Valabil pînă la 30 septembrie 1997 ●

MODA

Prezentările colecțiilor de modă pentru toamnă-iarnă '97-'98 ale Caselor de modă celebre au început demult. Casa Dior, de exemplu, a prezentat, chiar și privirilor uimite ale lui Demi Moore, Emmanuelle Béart sau Mouna Ayoulo, o... „nimfă". Nimeni alta decît Eva Herzigova este cea care a oferit privitorilor imaginea unei siluete perfecte. Așa cum i-a promis, a fost prezent, printre spectatori, și, fără îndoială, a admirat-o și soțul său, Tico Torres.

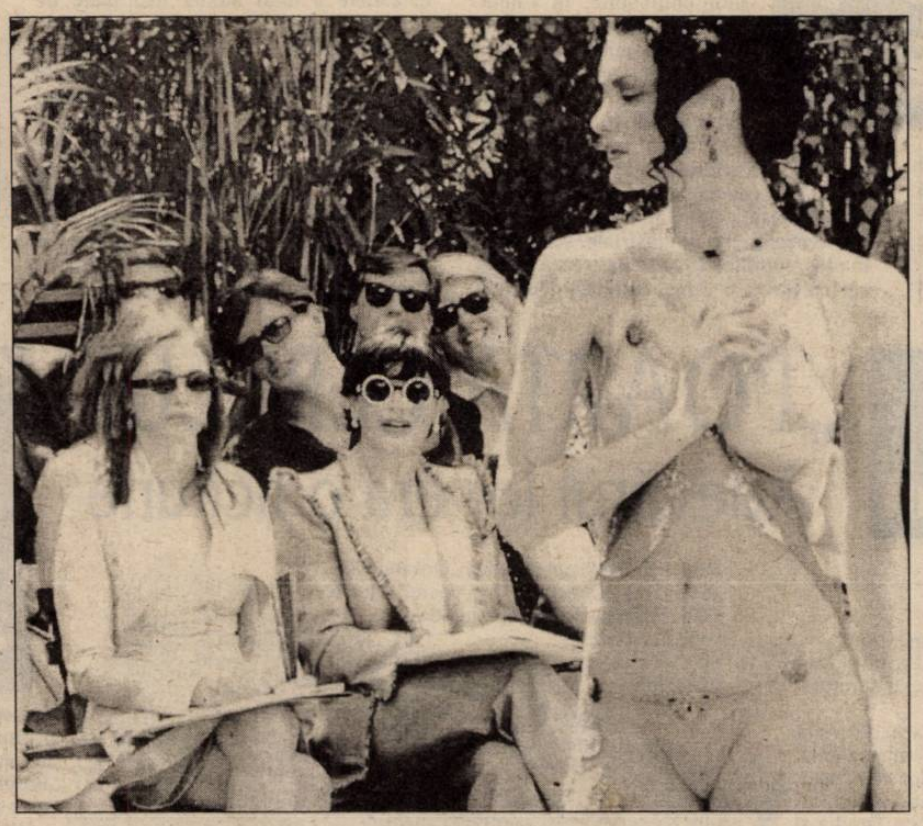

Matrimoniale

Pagina „Femina Club" reia publicarea anunțurilor „Matrimoniale". Costul unui anunț de 10 cuvinte este de 50000 lei. Următorul „calup" de pînă la zece cuvinte dublează tariful. Dacă cererea dv. în căsătorie numără între 21 și 30 cuvinte, taxa este de 150000 lei. Costul anunțului se va trimite prin mandat poștal pe adresa: Ionescu Simion, Redacția revistei „Magazin", P-ța Presei Libere nr.1, cod 71341, Of. poștal 33. Textul va fi notat pe mandat la rubrica „loc pentru corespondență".

INDISCREȚII

Protectoarea animalelor (2)

Ultimii ani i-au estompat celebrei Brigitte Bardot gustul călătoriilor. Așa cum mărturisește, acum locuiește la Saint-Tropez și din primăvară nu a ieșit din casă decît de două ori pentru a merge să voteze. „Ceea ce m-a făcurt să ies din obișnuit este faptul că premiul pentru ecologie, pentru protecția animalelor, acordat de UNESCO se atribuie în inima civilizației lumii, la Atena.

Împreună cu mine au fost onorați cu premii asemănătoare Bill Clinton, Nelson Mandela. M-am bucurat că acțiunile mele au fost recunoscute. Nu pentru aspectul material, ci pentru a ști cei din jurul meu că munca de protecție a animalelor este recunoscută și recompensată.

Pagină realizată de **ECATERINA BĂTRÂNEANU**